

**DRUGA INOVIRANA STRATEGIJA CRNE GORE ZA TRANSPOZICIJU I
IMPLEMENTACIJU PRAVNE TEKOVINE EVROPSKE UNIJE ZA
POGLAVLJE 12 - BEZBJEDNOST HRANE, VETERINARSKA I
FITOSANITARNA POLITIKA SA OPŠTIM AKCIONIM PLANOM I
POSEBNIM AKCIONIM PLANOM ZA SUZBIJANJE I
ISKORJENJIVANJE KLASIČNE KUGE SVINJA**

Podgorica, jun 2023. godine

SADRŽAJ

Lista skraćenica	6
Uvod	7
I TRANSPONOVANJE.....	8
A. Okvirno zakonodavstvo.....	9
B. Sekundarno zakonodavstvo.....	9
II IMPLEMENTACIJA	10
A. Bezbjednost hrane.....	10
B. Veterinarska politika	11
1. Kontrolni sistem na unutrašnjem tržištu	11
2. Sistem kontrole uvoza.....	11
3. Informacioni sistem TRACES	12
4. Identifikacija i registracija životinja i registracija kretanja	12
5. Mjere suzbijanja bolesti životinja	13
6. Nekomercijalno kretanje ljubimaca	16
7. Zabranjene supstance i kontrola rezidua	16
8. Dobrobit životinja.....	17
9. Zootehnika	18
C. Stavljanje u promet hrane, hrane za životinje i proizvoda neživotinjskog porijekla.....	19
D. Pravila bezbjednosti hrane	20
E. Posebna pravila za hranu za životinje.....	23
F. Fitosanitarna politika.....	24
G. Genetski modifikovani organizmi.....	33
III. RAZVOJ ADMINISTRATIVNIH KAPACITETA	33
A. Organizacija.....	33
B. Obuke.....	33
C. Ljudski resursi	34
D. Laboratorije	36
IV. FINANSIJSKI RESURSI.....	38
PRILOG I.....	1
Opšti Akcioni Plan.....	2
PRILOG II	1
Posebni Akcioni Plan.....	1

LISTA SKRAĆENICA

EU	Evropska unija / European Union
EK	Evropska komisija / European Commission
BCP	Granično Kontrolno Mjesto / Border Control Post
IPA	Instrument Pretpristupne Pomoći / Instrument for Pre-accession Assistance
MIDAS	Projekat Svjetske banke / Montenegro Institutional Development and Agriculture Strengthening
TRACES	Ekspertski sistem za trgovinu i kontrolu / Trade Control and Expert System
HACCP	Analiza opasnosti i kritičnih kontrolnih tačaka /Hazard Analysis And Critical Control Points
NGO	Nevladine organizacije / Non Governmental Organizations
BTSF	Bolji treninzi za bezbjednost hrane / Better Training for Safer Food
TAIEX	Tehnička pomoć i instrument razmjene informacija Evropske komisije / Technical Assistance and Information Exchange instrument of the European Commission
SVL	Specijalistička veterinarska laboratorija
ISO	Međunarodna organizacija za standardizaciju
CETI	Centar za ekotoksikološka ispitivanja
IJZ	Institut za javno zdravlje
EPPO	Evropska i mediteranska organizacija za zdravlje bilja / European and Mediterranean Plant Protection Organization
IPARD	Instrument pretpristupne podrške za ruralni razvoj / Instrument for Pre-Accession Assistance for Rural Development
UPOV	Međunarodna unija za zaštitu novih biljnih sorti / International Union for the Protection of New Varieties of Plants
SEEDNET	Mreža razvoja biljnih genetičkih resursa za jugoistočnu Evropu” čiji je koordinator i finansijer Švedski centar za biodiverzitet odnosno njegov dio Seednet i Sida - Švedska Međunarodna Razvojna Agencija
GMO	Genetski modifikovani organizmi
MZ	Ministarstvo zdravlja
MPŠV	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
UBHVFP	Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove
CHED	Zajednički zdravstveni ulazni dokument / Common Health Entry Document

UVOD

Ovaj dokument je izrađen u okviru priprema za pristupanje Evropskoj uniji i u skladu sa Mjerilom 2 za otvaranje Poglavlja 12 pregovora o pristupanju, u cilju postizanja tog mjerila. Strategija je prvi put inovirana 2019. godine.

MJERILO 2:

Crna Gora predstavlja Komisiji sadržajnu nacionalnu strategiju koja uključuje i akcioni plan, koja će služiti kao osnova za prenošenje, implementaciju i stavljanje na snagu EU legislativne za bezbjednost hrane, veterinarsku i fitosanitarnu politiku, uključujući planove za razvoj relevantnih administrativnih kapaciteta i zahtijevane finansijske resurse. Posebnu pažnju treba usmjeriti na detaljni akcioni plan za suzbijanje i iskorjenjivanje klasične kuge svinja kod domaćih i divljih svinja nakon prestanka vakcinacije.

Ovaj dokument izradila je Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i radna grupa za Poglavlje 12. Radom je koordiniralo Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja. Predstaviće ga Ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja, a Vlada Crne Gore ga je usvojila na sjednici održanoj _____ 2023. godine.

Transponovanje propisa po Strategiji usvojenoj u 2015. godini je završeno za planirani period od 2014. do kraja 2019. godine. Tekst je prvi put inoviran krajem 2019. godine. Samim tim stvorili su se uslovi za donošenje drugog inoviranog dokumenta koji će predstavljati osnov za dalje transponovanje evropskog u nacionalno zakonodavstvo i kontinuiranu implementaciju ovih propisa, sve do ispunjavanja Mjerila za zatvaranje pregovora u Poglavlju 12.

Ovaj dokument sadrži četiri dijela: prvi dio koji se odnosi na harmonizaciju crnogorske legislativne sa pravnom tekovinom EU, drugi dio koji se odnosi na implementaciju, treći dio koji se odnosi na jačanje administrativnih kapaciteta i četvrti dio u kojem je data procjena neophodnih finansijskih resursa.

Prvi prilog je Opšti akcioni plan koji daje pregled stanja sa prikazanim periodima transponovanja i implementacije.

Drugi prilog je Posebni akcioni plan koji se odnosi na suzbijanje i iskorjenjivanje klasične kuge svinja kod domaćih i divljih svinja nakon prestanka vakcinacije.

Opšti akcioni plan se redovno ažurira, kako bi se u obzir uzeli novi djelovi pravne tekovine EU i novi nacionalni propisi, ali i napredak ostvaren u primjeni mjera implementacije.

I TRANSPONOVANJE

Skupština Crne Gore donosi zakone (**primarno/okvirno zakonodavstvo**) u skladu sa Ustavom Crne Gore i pravnim sistemom na osnovu prijedloga Vlade Crne Gore, poslanika ili 6.000 birača preko poslanika.

Podzakonska akta usvaja Vlada Crne Gore i ministarstva.

Vlada Crne Gore je nadležna i za usvajanje uredbi i odluka, zaključaka, planova i drugih opštih i pojedinačnih pravnih akata, na predlog nadležnih Ministarstava.

Ministarstva su nadležna za donošenje pravilnika, naredbi i uputstava za implementaciju zakona i drugih akata za izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti.

Objavljivanje u Službenom listu Crne Gore - propisi obično stupaju na snagu 8. dana od dana objave u Službenom listu.

Generalno, svaki podzakonski akt ima osnovu u okvirnom zakonodavstvu.

Okvirno zakonodavstvo sadrži odredbe koje omogućavaju Ministarstvu i Vladi da usvoji neophodno sekundarno zakonodavstvo. Usvajanje i izrada sekundarne legislative nije uslov za stupanje na snagu okvirne legislative.

Pored formalnog transponovanja pravne tekovine EU, njena implementacija zahtijeva usvajanje brojnih mjera neophodnih za sprovođenje od strane organa uprave (nadležnih službi). Isti je slučaj sa pravnom tekovinom EU, koja će direktno stupiti na snagu na dan pristupanja. Ovaj aspekt je uzet u obzir prilikom izrade Opšteg akcionog plana (vidi Prilog) u koloni implementacija. Postupanje organa uprave je zasnovano na Zakonu o državnoj upravi.

Nakon pristupanja Evropskoj uniji, Crna Gora će direktno primjenjivati pravila za uvoz iz trećih zemalja (liste: odobrenih zemalja, zemlje sa odobrenim planom kontrole rezidua, odobrenih timova za prikupljanje sjemena, odobreni centri za prikupljanje sjemena goveda, odobreni centri za čuvanje sjemena goveda, odobreni centri za prikupljanje sjemena svinja, odobreni centri za prikupljanje sjemena konja, nadležni organi, objekti za proizvodnju hrane i nusproizvode životinjskog porijekla i obrazac sertifikata). Crna Gora mora obezbijediti da inspektori na graničnim inspekcijским mjestima imaju ovlašćenja da direktno primjenjuju takve uslove (bez nacionalnih propisa kojima se transponuje pravna tekovina EU).

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja usvojiće zaštitne mjere u formi naredbi i objaviti ih po hitnom postupku. Što se tiče postojećih zaštitnih mjera u Evropskoj uniji za trgovinu unutar zajednice i za uvoz iz trećih zemalja, Crna Gora će postepeno usvajati ove mjere. U svakom slučaju, Crna Gora se obavezala da šest mjeseci prije pristupanja usvoji mjere koje će biti na snazi u tom trenutku.

U tom kontekstu, zaštitne mjere usvojene na nivou Evropske unije nijesu posebno pomenute u Opštem dijelu već u Akcionom planu.

A. OKVIRNO ZAKONODAVSTVO

Trenutna situacija:

BEZBJEDNOST HRANE:

- Zakon o bezbjednosti hrane („Sl. list CG“, broj 57/2015);

VETERINARSKA POLITIKA:

- Zakon o veterinarstvu („Sl. list CG“, br. 30/2012, 48/2015, 52/2016 i 43/2018);
- Zakon o zaštiti dobrobiti životinja („Sl. list CG“, br. 14/2008 i 47/2015);
- Zakon o identifikaciji i registraciji životinja („Sl. list CG“, br. 48/2007 i 48/2015);
- Zakon o stočarstvu („Sl. list CG“, br. 72/2010 i 48/2015);

FITOSANITARNA POLITIKA:

- Zakon o zdravstvenoj zaštiti bilja („Sl. list RCG“, br. 28/2006, „Sl. list CG“, br. 28/2011 i 48/2015);
- Zakon o sredstvima za zaštitu bilja („Sl. list CG“, br. 51/2008 i 18/2014);
- Zakon o sjemenskom materijalu poljoprivrednog bilja ("Sl. list RCG", br. 28/2006 i „Sl. list CG“, br. 61/2011 i 48/2015);
- Zakon o sadnom materijalu ("Sl. list RCG", broj 28/2006, „Sl. list CG“, br. 61/2011 i 48/2015);
- Zakon o reproduktivnom materijalu šumskog drveća ("Sl. list RCG", broj 37/2007 i 57/2015);
- Zakon o zaštiti biljnih sorti ("Sl. list RCG", broj 48/2007, „Sl. list CG“, br. 48/2008, 40/2011);

GMO:

- Zakon o genetički modifikovanim organizmima („Sl. list CG“, br. 22/08);

Pravni okvir za Poglavlje 12 usaglašen je 2015. godine što je bio uslov za ispunjavanje Mjerila 1 za otvaranje pregovora u ovom poglavlju čime je uspostavljen pravni osnov neophodna za transponovanje kompletne pravne tekovine EU.

MJERILO 1:

MNE: Crna Gora da usvoji novo okvirno zakonodavstvo usaglašeno sa pravnom tekovinom EU, i usvoji odredbe za jasnu podjelu odgovornosti, naročito za kontrolne organe

B. SEKUNDARNO ZAKONODAVSTVO

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i Vlada nadležni su za izradu i usvajanje sekundarne legislative relevantne za Poglavlje 12 pravne tekovine EU.

Mora se imati u vidu da se u oblasti genetski modifikovanih organizama ta nadležnost dijeli sa Ministarstvom zdravlja i Ministarstvom održivog razvoja i turizma.

Usvajanje mjera za sprovođenje je u nadležnosti različitih službi (Vidi: II Implementacija).

II IMPLEMENTACIJA

Crna Gora je obezbijedila postepenu transpoziciju i implementaciju pravne tekovine Evropske Unije. Za svaki propis je naveden datum implementacije. Međutim, sprovođenje određenih propisa odloženo je do dana pristupanja Crne Gore EU, a što je navedeno za svaki pojedinačni propis (Vidi Prilog Opšti akcioni plan).

U narednom periodu Crna Gora će pratiti i transponovati i sve novo ili izmijenjeno zakonodavstvo EU i intezivno raditi na implementaciji.

A. BEZBJEDNOST HRANE

Strategija u oblasti bezbjednosti hrane je izrađena na osnovu Zakona o bezbjednosti hrane iz 2015. godine, kojim je kao glavna promjena u odnosu na prethodni period: uspostavljen sistem sa jasno definisanim centralnim nadležnim organom za bezbjednost hrane i službene kontrole, kao i reorganizacija službi nadležnih za sprovođenje. Zakonom je utvrđena nadležnost samo jednog ministarstva za donošenje propisa: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i formirana je nova uprava: Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove nadležna za organizaciju i sprovođenje zakona o bezbjednosti hrane.

Formiranjem ove Uprave uspostavljen je novi efikasniji sistem bezbjednosti hrane sa jasno definisanim nadležnostima i odgovornostima, pojednostavljenim lancem rukovođenja, boljom koordinacijom i komunikacijom i planskom obukom zaposlenih naročito u dijelu sprovođenja službenih kontrola.

Ova reorganizacija je doprinijela boljoj implementaciji pravne tekovine EU.

Pregled nadležnosti:

Nadležni organ za koordinaciju, politiku i donošenje podzakonskih akata	Nadležni organ za organizaciju i sprovođenje službenih kontrola Zakon o bezbjednosti hrane	
Status	Status 2019.	Status 2022.
MPŠV	Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove 1. Sektor za bezbjednost hrane: <ul style="list-style-type: none">– Odsjek za registraciju, odobravanje i praćenje objekata za proizvodnju, preradu i distribuciju hrane, hrane za životinje i nus proizvoda životinjskog porijekla;– Odsjek za opšte zahtjeve bezbjednosti hrane;– Odsjek za inspekciju hrane; 2. Sektor za veterinu: <ul style="list-style-type: none">– Odsjek za veterinarsku inspekciju (granica); 3. Sektor za fitosanitarne poslove: <ul style="list-style-type: none">– Odsjek za fitosanitarnu inspekciju (granica).	Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove 2. Sektor za bezbjednost hrane: <ul style="list-style-type: none">– Odsjek za bezbjednost hrane životinjskog porijekla;– Odsjek za bezbjednost hrane neživotinjskog porijekla– Odsjek za hranu za životinje i nus proizvode životinjskog porijekla;– Odsjek za inspekciju hrane; 3. Sektor za veterinu: <ul style="list-style-type: none">– Odsjek za veterinarsku inspekciju (granica); 4. Sektor za fitosanitarne poslove: <ul style="list-style-type: none">– Odsjek za fitosanitarnu inspekciju (granica).

B. VETERINARSKA POLITIKA

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je nadležno za usvajanje sekundarnog zakonodavstva. Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove je nadležna za sprovođenje i organizaciju sprovođenja službenih kontrola.

Nadležni organ na nivou politike i donošenje podzakonskih akata	Nadležni organ za organizaciju i sprovođenje službenih kontrola Zakon o veterinarstvu	
Status	Status 2019.	Status 2022.
MPPR	Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove 1. Sektor za veterinu: <ul style="list-style-type: none">– Odsjek za zdravlje, zaštitu dobrobiti životinja i identifikaciju i registraciju;– Odsjek za međunarodni promet;– Odsjek za veterinarsku inspekciju;	Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove 1. Sektor za veterinu: <ul style="list-style-type: none">– Odsjek za zdravlje, zaštitu dobrobiti životinja i identifikaciju i registraciju;– Odsjek za međunarodni promet;– Odsjek za veterinarsku djelatnost, veterinarske lijekove, antimikrobnu rezistenciju i monitoring rezidua;– Odsjek za veterinarsku inspekciju;

1. KONTROLNI SISTEM NA UNUTRAŠNJEM TRŽIŠTU

U kontekstu implementacije, jedan od glavnih zadataka bilo je uspostavljanje registara u skladu sa **Direktivom 90/425/EEC i Direktivom 89/662/EEC**.

Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove svjesna je obaveza koje se odnose na kontrolni sistem unutrašnjeg tržišta Evropske unije koju pokrivaju osnovni propisi EU i njihovi aplikacioni tekstovi. Ovaj zadatak se još uvijek realizuje.

Zaštitne mjere usvojile Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja u formi naredbi.

Odluka 2021/361 transponovana je u Pravilnik o uslovima za uvoz daždevnjaka „Sl. list CG“, br. 139/2022. Transponovanje **Regulative 2016/429 i Regulative 2017/625** u zakonski akt je planirano za IV kvartal 2023. Transponovanje **Regulative 2018/1882** u podzakonski akt je planirano za II kvartal 2024.

2. SISTEM KONTROLE UVOZA

Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove – Sektor veterine svjestan je obaveza koje se odnose na Sistem kontrole uvoza odnosno Sistem kontrole na spoljnim granicama Evropske unije, koji pokrivaju osnovni propisi EU i njihovi aplikacioni tekstovi.

U pogledu implementacije, glavni zadatak jeste uspostavljanje efikasnog sistema graničnih kontrolnih mjesta (BCP).

Crna Gora je odabrala sedam mjesta, koje će biti predložene kao trajna granična kontrolna mjesta (border control post BCP) za veterinarske kontrole:

- 1) **Dobrakovo – Srbija:** drumski granični prelaz;
- 2) **Dobrakovo/Bijelo Polje – Srbija:** željeznički granični prelaz;

- 3) **Ili no brdo - Bosna i Hercegovina:** drumski granični prelaz;
- 4) **Kula – Kosovo:** drumski granični prelaz;
- 5) **Božaj – Albanija:** drumski granični prelaz;
- 6) **Bar –** morska luka;
- 7) **Podgorica –** aerodrom.

Crna Gora je u okviru IPA tražila finansiranje 3 granična kontrolna mjesta (Border Control Post BCP): aerodroma, drumskog graničnog prelaza sa Bosnom i Hercegovinom i drumskog graničnog prelaza sa Albanijom.

U okviru MIDAS projekta Svjetske banke, izgrađen BCP Bar, koji sadrži neophodne prostorije i opremu za potrebe granične inspekcije.

Izgradnja novih ili rekonstrukcija postojećih BCP je planirana u skladu sa zahtjevima propisanim legislativom EU.

Planovi izgradnje ili rekonstrukcije odabranih BCP biće dostavljeni na odobravanje.

Takođe do 2025. godine planira se informatizacija i umrežavanje svih BCP u Crnoj Gori, čime se postiže efikasnije sprovođenje službenih kontrola, kao i uspostavljanje internet konekcije na svim BCP, što će olakšati postupke granične veterinarske inspekcije i drugih inspekcija i uskladiti ih sa EU procedurama.

Crna Gora će preduzeti sve potrebne mjere kako bi usaglasila EU pravila u smislu mjesta ulaska za pregled kućnih ljubimaca i ličnog prtljaga putnika.

Važećim Zakonom o veterinarstvu predviđeno je da kontrolu nekomercijalnog kretanja kućnih ljubimaca preko granice Crne Gore obavlja organ uprave nadležan za carinske poslove.

Predviđeno je održavanje obuka i treninga za službenike koji vrše kontrolu nekomercijalnog kretanja kućnih ljubimaca.

Obuka graničnih inspektora je u toku.

Nadalje, planirane su obuke graničnih inspektora za:

- vršenje službenih kontrola u skladu sa Regulativom (EU) 2017/625;
- i primjenu zajedničkog ulaznog zdravstvenog dokumenta „*Common Health Entry Document*“ (CHED).

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede usvojiće zaštitne mjere u formi naredbi.

Transponovanje **Regulative 2020/692** u podzakonski akt je planirano za III kvartal 2024.

Direktiva 2009/156 član čl. 4, 5, 7, 13, 15, 16 i 17 transponovan je u Pravilnik o uslovima za uvoz i tranzit kopitara „Sl. list CG“, br. 21/2017, 78/2017, 37/2018, 44/2018 i 76/2019.

Regulativa 139/2013 transponovana je u Pravilnik o uslovima za uvoz ptica „Sl. list CG“ br. 60/2017 i 01/2019.

Regulativa 2020/692 - Glava 5 Dijela II transponovana je u Pravilnik o uslovima za uvoz pasa, mačaka i pitomih tvorova u „Sl. list CG“ br. 143/2021.

Transponovanje **Regulative 2021/404** u podzakonski akt je planirano za I kvartal 2025.

3. INFORMACIONI SISTEM TRACES

U toku su pripremne aktivnosti. Veterinarski i Fitosanitarni inspektori pohađaju obuke (BTSF).

Crna Gora se obavezala da uspostavi internet konekcije za sve korisnike i nabavljena je potrebna oprema.

4. IDENTIFIKACIJA I REGISTRACIJA ŽIVOTINJA I REGISTRACIJA KRETANJA

Na osnovu Zakona o identifikaciji i registraciji životinja („Sl. list CG“ br. 48/2007, 73/2010 i 48/2015),

Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove – Sektor za veterinu je nadležni organ

za poslove vođenja Centralnog registra gazdinstava i elektronske baze podataka o gazdinstvima i životinjama.

a. Goveda

Identifikacija goveda i registracija njihovog kretanja se sprovodi od 2007. godine. Crna Gora smatra da je sistem usklađen sa zahtjevima EU i da je baza podataka operativna. Identifikacija i registracija goveda sprovedena je uz IPA finansijsku pomoć. U svrhu unaprijeđenja sistema identifikacije i registracije goveda i ostvarenja što je moguće višeg nivoa operativnosti baze podataka, urađeno je sledeće:

- izrađena su pisana uputstva korisnicima aplikacije za postupanja u slučaju neprihvatanja podataka u bazu ili drugih mogućih nepravilnosti tokom registracije goveda i njihovog premještanja;
- svi relevantni podaci o izdatim duplikatima ušnih markica upisani su u bazu podataka;
- u toku je unaprijeđenje i dopuna postojećeg kompjuterskog programa kako bi se obezbijedilo da se nepravilnosti pri registraciji premještanja životinja bilježe i označe kao takve, naročito kašnjenja pri registraciji dolazaka ili odlazaka, kao i prekoračenja propisanog roka između događaja i upisa podataka, a biće omogućeno i očitavanje podataka iz baze u svakom trenutku kao što su: učestalost izdavanja duplikata ušnih markica po gazdinstvu; učestalost pojave nepravilnosti pri identifikaciji i registraciji goveda po gazdinstvu; broja tzv. “plutajućih životinja” u određenom vremenskom periodu.

Istovremeno ovaj sistem je izrađen na način da je povezan sa laboratorijskim informacionim sistemom za praćenje bolesti tako da se unosi svaki podatak o laboratorijskim provjerama uzetih uzoraka i/ili organa na određene zarazne bolesti (bruceloza, leukoza, klasična kuga svinja, bjesnilo i dr.).

Sa ciljem daljeg razvoja sistema identifikacije i registracije i postizanja najvišeg mogućeg stepena operativnosti baze podataka, preduzimaće se korektivni koraci.

b. Svinje

Aktivnosti na registraciji gazdinstava i identifikaciji i registraciji svinja započela je 2015. godine. Identifikacija i registracija svinja sproveda se uz IPA finansijsku pomoć. Crna Gora smatra da je sistem usklađen sa zahtjevima EU. Sa ciljem daljeg razvoja sistema identifikacije i registracije i postizanja najvišeg mogućeg stepena operativnosti baze podataka, preduzimaće se korektivni koraci.

c. Ovce/koze

Identifikacija ovaca/koza i registracija njihovog kretanja se sprovodi od 2011. godine. Crna Gora smatra da je sistem usklađen sa zahtjevima EU. Identifikacija i registracija ovaca/koza sprovedena je uz IPA finansijsku pomoć. Sa ciljem daljeg razvoja sistema identifikacije i registracije i postizanja najvišeg mogućeg stepena operativnosti baze podataka, preduzimaće se korektivni koraci.

d. Kopitari

Uvođenje sistema usklađenog sa zahtjevima EU planirano je za 2024. godinu.

U Crnoj Gori broj sportskih rasnih konja je izuzetno mali (sportsko - rekreativni konjički klubovi, policija), dok je situacija sa radnim konjima malo drugačija. Na osnovu postojećih evidencija koje vode savjetodavne službe za stočarstvo i podacima statistike u Crnoj Gori ima oko 5000 konja.

5. MJERE SUZBIJANJA BOLESTI ŽIVOTINJA

Zdravstveni status životinja utvrđivaće se na nivou stada, gazdinstva, regije ili države u odnosu na određene bolesti (planirano je da se započne sa zdravstvenim statusom ovaca/koza i goveda), prema jasno utvorenim kriterijumima i kroz obezbjeđivanje finansijskih sredstava Crne Gore za ove mjere. Time će se vlasnicima životinja omogućiti ispunjavanje veterinarskih zahtjeva za trgovinu životinjama unutar EU bez ograničenja. Elektronska baza podataka za gazdinstva i životinje prilagođena je 2019. godine za ove aktivnosti.

Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove nastaviće sa izradom kriznih planova kojima se detaljno opisuje organizacija i način sprovođenja mjera za suzbijanje pojedinih zaraznih i parazitskih bolesti, pripremiće i koordinisati vježbe simulacije izbijanja bolesti radi provjere kriznih planova.

A. Slinavka i šap

Direktiva 2003/85 transponovana je u Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje bolesti slinavka i šap koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 38/2015.

Plan upravljanja kriznim situacijama u slučaju pojave slinavke i šapa „Sl. list CG“ br. 56/2015 je usvojen od strane Vlade, dostavljen je Evropskoj komisiji. Ova aktivnost je sprovedena uz IPA finansijsku pomoć.

Od 2006. godine Crna Gora ima OIE status zemlje slobodne od slinavke i šapa bez vakcinacije.

B. Klasična kuga svinja

Direktiva 2001/89 i Odluka 2002/106 transponovane su u Pravilnik o mjerama za sprječavanje, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje klasične kuge svinja koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 18/2014 i 84/2017.

Plan upravljanja kriznim situacijama u slučaju pojave klasične kuge svinja „Sl. list CG“ br. 44/2015 je usvojen od strane Vlade. Posebni Akcioni plan za suzbijanje i iskorjenjivanje klasične kuge svinja kod domaćih i divljih svinja u Crnoj Gori nakon prestanka vakcinacije usvojen je kao sastavni dio ove strategije 2015. godine (vidi Akcioni plan za suzbijanje i iskorjenjivanje klasične kuge svinja kod domaćih i divljih svinja u Crnoj Gori nakon prestanka vakcinacije). Datum prestanka vakcinacije je 1.01.2020. godine.

C. Afrička kuga svinja

Direktiva 2002/60; Odluka 2003/422 transponovane su u Pravilnik o mjerama za otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje afričke kuge svinja je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 57/2017.

Odluka 2014/709 transponovana je u Naredbu o zabrani uvoza i tranzita pošiljki živih domaćih i divljih svinja, mesa i proizvoda od svinja radi sprečavanja unošenja opasne zarazne bolesti afričke kuge svinja „Sl. list CG“ br. 70/2018, a lista država i područja članica Evropske unije i drugih država iz kojih je zabranjen uvoz i tranzit pošiljki živih domaćih i divljih svinja, mesa i proizvoda od domaćih i divljih svinja ažurira se i objavljuje na internet stranici Uprave.

Krizni plan za afričku kugu svinja donijeće se u 2023. godini.

D. Afrička bolest konja

Direktiva 92/35 i Direktiva 2009/156 član 5 stav 2 i Prilog IV transponovane su u Pravilnik o mjerama za sprečavanje, otkrivanje i suzbijanje kuge konja je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 56/2017.

Krizni plan za afričku bolest konja donijeće se 2025. godine.

E. Avijarna influenza

Direktiva 2005/94 i Odluka 2006/437 transponovane su u Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje avijarne influence koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 70/2015.

Odluka 2007/598/EC transponovana je u Pravilnik o mjerama za sprečavanje širenja visoko patogene avijarne influence kod ptica u zoološkim vrtovima koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 84/2017.

Regulativa 616/2009 transponovana je u Pravilnik o uslovima za dobijanje, održavanje, suspenziju i oduzimanje zdravstvenog statusa živine i drugih ptica na avijarnu influencu koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 18/2017.

Odluka 2007/598 transponovana je u Pravilnik o mjerama za sprečavanje širenja visoko patogene avijarne influence kod ptica u zoološkim vrtovima koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 84/2017.

Plan upravljanja kriznim situacijama u slučaju pojave avijarne influence živine je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 70/2016.

F. Atipična kuga živine

Direktiva 92/66, Direktiva 2009/158 i Odluka 2010/633 transponovane su u Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zarazne bolesti atipična kuga živine (Newcastle Disease) koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 36/2015 i 39/2018.

Plan upravljanja kriznim situacijama u slučaju pojave atipične kuge živine (Newcastle disease) je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 44/2016.

Regulativa 2016/429 će biti transponovana u IV kvartalu 2023. godine.

G. Bolesti riba i školjki

Direktiva 2006/88, Odluka 2001/183, Odluka 2002/878, Regulativa 1251/2008, Odluka 2008/392, Odluka 2015/1554 transponovane su u Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje egzotičnih i neegzotičnih bolesti vodenih životinja i zdravstvenim uslovima za njihovo stavljanje u promet koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 34/2015, 92/2017, 71/2018 i 85/2018 i u Pravilnik o bližim uslovima za uvoz i tranzit životinja akvakulture i njihovih proizvoda koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 79/2016 i 2/2018.

H. Bolest plavog jezika

Direktiva 2000/75 i Regulativa 1266/2007 transponovane su u Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zarazne bolesti plavog jezika koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 3/2015. Nakon oktobra 2014. godine, ponovno izbijanje bolesti plavog jezika većeg obima zabilježeno je u 2016. godini. U 2017. godini sprovedena je vakcinacija goveda i ovaca protiv bolesti plavog jezika, Serotip 4. Vakcinacija se sprovodila u kontinuitetu do kraja 2019. godine. Posljedni slučaj bolesti zabilježen je u maju 2017. godine.

I. Transmisivna spongiformna encefalopatija

Regulativa 999/2001 transponovana je u Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje transmisivnih spongiformnih encefalopatija koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 54/2015 i 2/2019 i 114/2022 i Naredbu o preduzimanju mjera za sprečavanje unošenja zarazne bolesti životinja transmisivnih spongiformnih encefalopatija i bolesti životinja koje se mogu prenijeti nus proizvodima životinjskog porijekla u Crnu Goru koja je objavljena u „Sl. listu CG”, br. 5/2020.

J. Zoonoze

Direktiva 2003/99 i Odluka 2013/652 transponovane su u Pravilnik o načinu praćenja zoonoza i uzročnika zoonoza koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 7/2015 i 2/2018.

Regulativa 2160/2003, Regulativa 200/2010, Regulativa 517/2011, Regulativa 1190/2012, Regulativa 200/2012, Regulativa 1177/2006 transponovane su u Pravilnik o načinu i mjerama kontrole salmonele kod živine i drugih specifičnih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 36/2015 i 92/2017.

K. Ostale bolesti

Direktiva 92/119 i Odluka 2000/428 transponovane su u Pravilnik o mjerama za sprječavanje, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje vezikularne bolesti svinja koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 34/2017 i Pravilnik o mjerama za sprečavanje, otkrivanje i suzbijanje određenih bolesti životinja koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 33/2017.

L. Prijava bolesti

Crna Gora je pristupila ADNS- u na dobrovoljnoj osnovi.

Crna Gora je Zakonom o veterinarstvu („Sl. list CG”, br. 30/2012 i 48/2015) definisala obavezu obavještanja Evropske Komisije o pojavi sumnje ili o potvrđenim slučajevima bolesti.

Direktiva 82/894 transponovana je u nacionalno zakonodavstvo 2008. godine., a novi Pravilnik o klasifikaciji zaraznih bolesti životinja, načinu prijavljivanja pojave odnosno sumnje i odjavljivanja zaraznih bolesti životinja je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 92/2017.

Crna Gora vrši notifikaciju kroz ADNS sistem kroz direktno unošenje podataka u ADNS.

LJ. Lista bolesti

Regulativa 2020/687 će biti transponovana u I kvartalu 2025. godine.

Regulativa 2020/689 će biti transponovana u II kvartalu 2025. godine.

5.1 Trgovina sjemenom živih životinjama, jajašaca i embriona unutar unije

Odluka 95/329 transponovana je u Pravilnik o uslovima za uvoz i tranzit kopitara „Sl. list CG“ br. 21/2017.

Direktiva 88/407 transponovana je u Pravilnik o uslovima za veterinarske organizacije za sakupljanje i skladištenje sjemena za vještačko osjemenjavanje goveda i stavljanje u promet „Sl. list CG“ br. 41/2014 i 37/2018.

6. NEKOMERCIJALNO KRETANJE LJUBIMACA

Uveden je sistem u skladu sa zahtjevima pravne tekovine EU. Izdaje se „pasoš“, usklađen sa „pasošem“ EU.

Regulativa 2013/576 transponovana je u Pravilnik o uslovima za nekomercijalno kretanje kućnih ljubimaca koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 42/2016, Pravilnik o načinu identifikacije pasa i mačaka koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 60/2018. i Pravilnik o načinu vođenja registra i izdavanju pasoša za kućne ljubimce koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 53/2015 i 28/2017.

Regulativa 1152/2011 transponovana je u Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave *Echinococcus multilocularis* kod pasa koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 22/2016.

Regulativa 2018/772 član 1, 2 i 6 i Prilog 1, transponovana je u Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave *Echinococcus multilocularis* kod pasa „Sl. list CG“, br. 76/2019 koji je stavljen van snage prethodni.

Zakon o veterinarstvu propisuje da kontrolu nekomercijalnog kretanja kućnih ljubimaca preko granice Crne Gore vrši organ državne uprave nadležan za poslove carine.

U kontinuitetu se organizuju obuke i treninzi za zaposlene koji obavljaju kontrolu nekomercijalnog kretanja životinja.

Veterinarsko-zdravstveni sertifikati za kućne ljubimce, izrađeni su u skladu sa **Odlukom 577/13**.

Crna Gora će šest mjeseci prije pristupanja Evropskoj uniji izmijeniti izgled prve strane sertifikata.

7. ZABRANJENE SUPSTANCE I KONTROLA REZIDUA

A. Zabranjene supstance

Pravila o zabranjenim supstancama sprovode se od 2013. godine. Crna Gora smatra da je ovaj režim u skladu sa pravnom tekovinom EU.

Zakonom o veterinarstvu i Zakonom o bezbjednosti hrane definisane su obaveze sprovođenja monitoringa rezidua u životinjama, proizvodima životinjskog porijekla i hrani za životinje, zabrana upotrebe određenih supstanci kod životinja i mjere sistematskog praćenja rezidua i kontaminenata.

Program mjera sistematske kontrole rezidua u životinjama, i hrani za životinje, radi zaštite zdravlja ljudi, se donosi do kraja tekuće godine za narednu godinu. Sredstva za sprovođenje Programa monitoringa rezidua obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore. Program monitoringa rezidua sprovodi Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove – Sektor za bezbjednost hrane, a Odsjek za veterinarsku inspekciju – veterinarski inspektori vrši uzorkovanje i preduzimaju mjere u slučaju pozitivnog nalaza.

Godišnji izvještaj o rezultatima monitoringa Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove objavljuje do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu i isti dostavlja EK.

Program se sprovodi od 2007. godine, a od 2009. godine Crna Gora se nalazi na listi zemalja sa odobrenim planovima praćenja rezidua za goveda, ovce, svinje, živinu, akvakulturu, jaja i med (Aneks *Odluke Komisije od 16 marta 2011 o odobravanju planova podnešenih od strane trećih zemalja u skladu sa članom 29 od Direktive Savjeta 96/23/EC*):

Code ISO2	Country	Bovine	Ovine/caprine	Porcine	Equine	Poultry	Aqua-culture	Milk	Eggs	Rabbit	Wild game	Farmed game	Honey
ME	Montenegro	X	X	X		X	X	X	X				X

U Crnoj Gori se ne uzgajaju konji, kunići niti divljač (*farm game*) za ishranu ljudi.

Transponovane su:

Direktiva 1996/23 i Odluka 1997/747 u Pravilnik o monitoringu rezidua u životinjama i proizvodima životinjskog porijekla koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 3/2017.

Odluka 1998/179 u Uputstvo o uzorkovanju za potrebe sprovođenja programa monitoringa rezidua koje je pripremila Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

Odluka 2002/657 u Pravilnik o metodama kontrole rezidua u životinjama i proizvodima životinjskog porijekla koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 45/2014.

Uredba 37/2010 u Pravilnik o maksimalno dozvoljenim količinama rezidua farmakološki aktivnih supstanci veterinarskih lijekova u proizvodima životinjskog porijekla „Sl. list CG“, br. 75/2018, 47/2020, 135/2021, 120/2022 i 56/2023 i u Naredbu o zabrani upotrebe i tretiranja životinja koje se uzgajaju određenim supstancama i veterinarskim lijekovima porijekla „Sl. list CG“, br. 39/2013 – prestala da važi i 76/2018.

B. Kontrola rezidua

Crna Gora sprovodi plan koji je usklađen sa zahtjevima EU.

7.1 Zahtjevi za uvoz živih životinja i proizvoda životinjskog porijekla

Odluka 93/195 i Odluka 92/260 transponovane su u Pravilnik o dopuni Pravilnika o uslovima za uvoz i tranzit kopitara „Sl. list CG“, br. 78/2017.

Odluka 93/196 i Odluka 93/197 transponovane su u Pravilnik o dopuni Pravilnika o uslovima za uvoz i tranzit kopitara „Sl. list CG“, br. 37/2018.

8. DOBROBIT ŽIVOTINJA

Zakon o zaštiti dobrobiti životinja „Sl. list CG“, br. 14/2008 i 47/2015 je pravni okvir kojim se uređuje oblast dobrobiti životinja u dijelu: držanja i uzgoja životinja, zaštite prilikom klanja i usmrćivanja, kao i zaštite tokom prevoza.

A. Životinje za proizvodnju

Od 2008. godine pravila su djelimično transponovana usvajanjem Zakona o zaštiti dobrobiti životinja, a dodatno uređena 2011. godine donošenjem Pravilnika o bližim uslovima koje treba da ispunjavaju objekti i oprema za držanje i uzgoj životinja za proizvodnju „Sl. list CG“, br. 28/2011 i 27/2016.

Transponovane su:

Direktiva 1998/58 u Pravilnik o uslovima za objekte i opremu za držanje i uzgoj životinja za proizvodnju koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 64/2017.

Direktiva 1999/74 u Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjavaju objekti i oprema za držanje i uzgoj koka nosilja koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 27/2016.

Direktiva 2007/43 u Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjavaju objekti i oprema za držanje i uzgoj pilića za tov koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 72/2016.

Direktiva 2008/119 u Pravilnik o uslovima za objekte i opremu za držanje i uzgoj teladi koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 11/2017. **Direktiva 2008/120** u Pravilnik o uslovima za objekte za držanje i uzgoj svinja koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 64/2017 i 38/2018.

Direktiva 2006/778 u Pravilnik o načinu sačinjavanja zapisnika tokom inspeksijskog nadzora nad životinjama za proizvodnju koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 78/2017.

Problemi se dešavaju u primjeni pravila, posebno kada su u pitanju koke nosilje.

B. Životinje tokom transporta

Regulativa 1/2005, Regulativa 1255/97 i Regulativa 1040/2003 u Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjavaju prevoznik i prevozno sredstvo za prevoz životinja koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 49/2018.

C. Životinje za klanje

Regulativa 1099/2009; Regulativa 1099/2009 i Regulativa 2018/723 u Pravilnik o bližim uslovima za zaštitu životinja tokom klanja koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 54/2015 i 21/2019.

Implementacija može izazvati dodatne troškove subjektima u poslovanju: prevoznicima životinja, klanicama (odgovarajući uslovi za istovar i smještaj životinja, oprema za sputavanje, oprema za omamljivanje i klanje).

9. ZOOTEHNIKA

Zakon o stočarstvu (Sl. list CG 72/2010 i 48/2015) uređuje oblast zootehnike i predstavlja pravni okvir za prenošenje propisa EU iz ove oblasti.

Regulativa 2016/1012 je planirana za transponovanje za IV kvartal 2023.

Nadležni organ je MPRR – Direkcija za stočarstvo koja je okviru Direktorata za poljoprivredu.

Ovim zakonom uređuju se način i uslovi gajenja domaćih životinja, sprovođenje odgajivačko-seleksijskog programa, očuvanje genetske varijabilnosti, promet priplodnih životinja, sjemena i drugog genetičkog materijala, prava i obaveze subjekata u stočarstvu i druga pitanja od značaja za stočarstvo.

Ovaj zakon primjenjuje se na gajenje: goveda, bivola, ovaca, koza, konja, magaraca, svinja, živine, krznašica, kunića i pčela.

Poslove u stočarstvu, vrše: organ državne uprave nadležan za poslove poljoprivrede (Ministarstvo), odgajivači, organizacije odgajivača u stočarstvu (odgajivačke organizacije), naučnoistraživačke ustanove i druga pravna lica koja ovlasti Ministarstvo (ovlašćene ustanove).

U Crnoj Gori je 2000. godine formirana Služba za selekciju stoke, kao stručna služba Ministarstva poljoprivrede koja je finansirana iz sredstava Ministarstva poljoprivrede, preko Agrobudžeta, a od decembra 2017. godine su sastavni dio MPRR kao Odjeljenje za savjetodavne poslove u stočarstvu sa šest regionalnih centara: Bijelo Polje, Berane, Pljevlja, Nikšić, Bar i Podgorica.

A. Goveda, svinje, ovce/koze

B. Kopitari, kopitari za takmičenja i druge čistokrvne životinje

Transponovane su:

Odluka 1992/353, Odluka 1992/354, Odluke 96/78, Odluke 96/79 u Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija i matične evidencije za kopitare koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 43/2018.

Odluka 90/254, Odluka 89/504 i Odluka 89/501 u Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 59/2017.

Odluka 84/419, Odluka 90/255, Direktiva 89/361, Odluka 89/505, Odluka 90/258, Odluka 89/502, Odluka 89/503 i Odluka broj 89/506 u Pravilnik o bližoj sadržini matične evidencije priplodnih životinja koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 59/2017.

Direktiva 87/328, Direktiva 1994/28, Odluka 90/257, Odluka 96/509 i Odluka 96/510 u Pravilnik o bližim uslovima u pogledu kvaliteta sjemena, jajnih ćelija i embriona za vještačko osjemenjavanje kvalitetnih priplodnih domaćih životinja koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 60/2017.

Odluka 2006/427, Odluka 90/257, Odluka 89/507, Direktiva 90/118 i Direktiva 90/119 u Pravilnik o načinu i metodama ispitivanja proizvodnih osobina kvalitetnih priplodnih domaćih životinja koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 60/2017.

Direktiva 2009/157 u Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju Registra odgajivača kvalitetnih priplodnih goveda koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 42/2016 i Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju odgajivačkog registra kvalitetnih priplodnih goveda koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 66/2016.

Crna Gora namjerava da usvoji pravila za kopitare za takmičenja u skladu sa pravnom tekovinom EU. Međutim, broj životinja na koja se ova pravila odnose veoma je ograničen.

C. STAVLJANJE U PROMET HRANE, HRANE ZA ŽIVOTINJE I PROIZVODA NEŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA

1. Higijenska pravila, Specifična pravila za proizvode životinjskog porijekla; Pravila kontrole/Specifična pravila kontrole za proizvode životinjskog porijekla; Pravila za nusproizvode životinjskog porijekla

U Crnoj Gori je za otvaranje pregovora u Poglavlju 12 u cilju ispunjenja Mjerila 3:

Crna Gora predstavlja Komisiji klasifikaciju svih objekata u poslovanju hranom i svih objekata u poslovanju sa nusproizvodima životinjskog porijekla na osnovu pravne tekovine EU, koji će poslužiti kao osnova za budući Nacionalni program unaprjeđenja objekata u poslovanju hranom i nusproizvodima životinjskog porijekla.

Postupak procjene usaglašenosti objekata sa EU standardima je sproveden krajem 2014. godine, kao aktivnost za ispunjenje Mjerila 3 za otvaranje pregovora u Pregovaračkom poglavlju 12 - Bezbjednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika. Izvršena je procjena ukupno 172 objekta za hranu životinjskog porijekla i 6 objekata za nusproizvode životinjskog porijekla. Tom procjenom su samo tri objekta ocijenjena kao usaglašeni objekti za hranu sa standardima EU, a danas je u Crnoj Gori značajno veći broj usaglašenih objekata koji ispunjavaju sve propisane EU zahtjeve.

Vlada Crne Gore je na 34. sjednici od 12. jula 2017.godine donijela Nacionalni program za unaprjeđenje objekata za proizvode životinjskog porijekla i objekata za nusproizvode životinjskog porijekla (NPUO) koji obuhvata planove unaprjeđenja objekata kategorije III sa vremenskim rokovima za otklanjanje neusaglašenosti, što je i sastavni dio završnog mjerila 1. U skladu sa zaključcima izvještaji o realizaciji ovog plana dostavljaju se Vladi i EK. U skladu sa utvrđenom obavezom po zaključku Vlade Crne Gore, Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove pripremila je Izmjene i dopune Nacionalnog programa za unaprjeđenje objekata za proizvode životinjskog porijekla i objekata za nusproizvode životinjskog porijekla (NPUO) koje su usvojene na 113. sjednici Vlade Crne Gore od 14. marta 2019. godine koje su se odnosile na rokove usaglašavanja objekata.

Nacionalni program usaglašavanja se odnosi na 74 neusaglašena objekta.

Zaključno sa 15. VI 2023. u Crnoj Gori ostalo je još 54 neusaglašena objekta za proizvodnju hrane životinjskog porijekla.

2. Finansiranje kontrola

Crna Gora ima uspostavljen sistem naknada.

Zakon o bezbjednosti hrane i Zakon o veterinarstvu u koje je prenešena Regulatorna 882/2004 daju osnov za propisivanje finansiranja kontrola:

Odluka o visini naknade za izvršene preglede kopitara, papkara, živine, kunića i divljači prije i poslije klanja i svježeg mesa je objavljena u "Sl. listu CG", br. 70/2018;

Odluka o visini naknade za izvršene veterinarsko-sanitarne preglede u prometu preko granice Crne Gore koja je objavljena u "Sl. listu RCG", br. 50/2005 i „Sl. listu CG”, br. 37/2010.

Usaglašenost ovog sistema sa pravnom tekovinom EU se procjenjuje, a planirana je do kraja 2025. godine.

3. Posebna pravila za higijenu hrane za životinje

Regulatorna 141/2007 transponovana je u **Uredbu o dodacima hrani za životinje i premiksima koji se mogu stavljati na tržište** koja je objavljena u „Sl. listu CG”, br. 7/2018, 46/2018 i 44/2019.

Regulatorna 183/2005 transponovana je u **Uredbu o bližim zahtjevima za higijenu hrane za životinje** koja je objavljena u „Sl. listu CG”, br. 32/2016.

Crna Gora ima dva objekta za proizvodnju hrane za životinje.

D. PRAVILA BEZBJEDNOSTI HRANE

1. Označavanje, prezentacija i reklamiranje hrane, uključujući i izjave u pogledu nutritivne vrijednosti i zdravstvenih tvrdnji, i nutritivno označavanje

Zakon o bezbjednosti hrane “Sl. list CG”, br. 57/2015, čl. 54 i 55, propisuju opšte zahtjeve o informisanju potrošača o hrani, praksi poštenog informisanja, nutritivne i zdravstvene tvrdnje i oznake serije ili lota.

Transponovana je:

Regulatorna 1169/2011; Regulatorna 78/2014 u **Uredbu o informisanju potrošača o hrane** koja je objavljena u „Sl. listu CG”, br. 22/2018.

Regulatorna 1924/2006 u **Uredbu o korišćenju zdravstvenih i nutritivnih tvrdnji prilikom označavanja, reklamiranja i prezentacije hrane** koja je objavljena u „Sl. listu CG”, br. 6/2017.

Direktiva 2011/91 u **Pravilnik o oznakama serije ili lota hrane** koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 58/2016.

2. Dozvoljeni aditivi i kriterijumi čistoće

Zakon o bezbjednosti hrane (Sl. list CG 57/2015), član 58 određuje aditive u hrani.

Transponovana je:

Regulatorna 1331/2008 i Regulatorna 1333/2008 sa svim izmjenama i dopunama i aplikacionim tekstovima u **Uredbu o aditivima koji se mogu koristiti u hrani** koja je objavljena u "Sl. listu CG", br. 19/2016, 80/2016, 39/2018 i 62/2019.

Crna Gora kao mala zemlja sa ograničenim ljudskim resursima, nije u stanju razviti punu sposobnost odobravanja aditiva. Crna Gora je preuzela Evropsku listu aditiva, enzima i aroma u hrani i uspostavila institucionalne kapacitete za efikasnu implementaciju evropskog sistema u vidu najprihvatljivije strukture za Crnu Goru, radi ostvarivanja ciljeva uspostavljenih u EU.

Potpuno kompatibilan sistem će biti na snazi na dan pristupanja.

3. Prehrambeni enzimi

Zakon o bezbjednosti hrane „Sl. list CG“, br. 57/2015, član 59 utvrđuje zahtjeve za prehrambene enzime.

Transponovana je:

Regulatorna 1332/2008; Direktiva 2015/2203 sa svim izmjenama i dopunama i aplikacionim tekstovima u **Uredbu o vrstama prehrambenih enzima i uslovima za njihovo korišćenje u hrani** koja je objavljena u "Sl. listu CG", br. 81/2017.

Crna Gora kao mala zemlja sa ograničenim ljudskim resursima, nije u stanju razviti punu sposobnost odobravanja enzima.

Crna Gora je preuzela Evropsku listu aditiva, enzima i aroma u hrani i uspostavila institucionalne kapacitete za efikasnu implementaciju evropskog sistema u vidu najprihvatljivije strukture za Crnu Goru, radi ostvarivanja ciljeva uspostavljenih u EU.

Potpuno kompatibilan sistem će biti na snazi na dan pristupanja.

4. Ekstrakcioni rastvarači

Zakon o bezbjednosti hrane „Sl. list CG“, br. 57/2015, član 60 utvrđuje zahtjeve za ekstrakcione rastvarače.

Transponovana je:

Direktiva 2009/32 sa svim izmjenama i dopunama i aplikacionim tekstovima u **Uredbu o vrstama ekstrakcionih rastvarača koji se mogu koristiti za preradu sirovina i hrane** koja je objavljena u "Sl. listu CG", br. 73/2016.

5. Arome

Zakon o bezbjednosti hrane "Sl. list CG", br. 57/2015), član 61 utvrđuje zahtjeve za prehrambene enzime.

Transponovana je:

Regulativa 1334/2008, Regulativa 2065/2003, Regulativa 1321/2013 sa svim izmjenama i dopunama i aplikacionim tekstovima u **Uredbu o prehrambenim aromama koje se mogu koristiti u i na hrane** koja je objavljena u "Sl. listu CG", br. 54/2018 i 44/2019.

Crna Gora kao mala zemlja sa ograničenim ljudskim resursima, nije u stanju razviti punu sposobnost odobravanja aroma.

Crna Gora je preuzela Evropsku listu aditiva, enzima i aroma u hrane i uspostavila institucionalne kapacitete za efikasniju implementaciju evropskog sistema u vidu najprihvatljivije strukture za Crnu Goru, radi ostvarivanja ciljeva uspostavljenih u EU.

Potpuno kompatibilan sistem će biti na snazi na dan pristupanja.

6. Materijali koji dolaze u kontakt sa hranom

Zakon o bezbjednosti hrane "Sl. list CG", br. 57/2015), član 62 utvrđuje zahtjeve za materijale, ambalažu i predmete koji dolaze u kontakt sa hranom ili hranom za životinje.

Transponovana je:

Regulativa 1935/2004 i Regulativa 2023/2006 sa svim izmjenama i dopunama i aplikacionim tekstovima u **Uredbu o predmetima i materijalima koji dolaze u kontakt sa hranom koji se mogu stavljati na tržište** je koja objavljena u "Sl. listu CG", br. 80/2016.

Regulativa 10/2011; Regulativa 321/2011; Regulativa 1282/2011; Regulativa 1895/2005; Regulativa 1183/2012; Regulativa 202/2014; Regulativa 865/2014; Regulativa 174/2015; Regulativa 1416/2016; Regulativa 752/2017; Regulativa 79/2018; Regulativa 213/2018; Regulativa 831/2018; Regulativa 37/2019; Regulativa 988/2019; Regulativa 1338/2019 u **Pravilnik o posebnim uslovima za plastične materijale i predmete koji dolaze u kontakt sa hranom** koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 80/2019.

Transpozicija ostalih aplikacionih tekstova za materijale i predmete koji dolaze u kontakt sa hranom je planirana do IV kvartala 2025.

7. Suplementi u ishrani

Zakon o bezbjednosti hrane "Sl. list CG", br. 57/2015, član 63 i 64, definiše generalne zahtjeve za suplemente u ishrani i dodavanje vitamina, minerala i drugih supstanci hrani.

Transponovana je:

Direktiva 2002/46 sa svim izmjenama i dopunama i aplikacionim tekstovima u **Uredbu o vrstama vitamina i minerala koji se mogu koristiti u proizvodnji suplemenata** koja je objavljena u "Sl. listu CG", br. 80/2016.

Regulativa 1925/2006 sa svim izmjenama i dopunama i aplikacionim tekstovima u **Uredbu o vitaminima, mineralima i drugim supstancama koje se mogu dodavati hrani** koja je objavljena u "Sl. listu CG", br. 80/2016.

8. Hrana za posebne prehrambene potrebe

Zakon o bezbjednosti hrane "Sl. list CG", br. 57/2015), član 65, definiše generalne zahtjeve za dijetetsku hranu koja se proizvodi ili priprema radi ispunjenja posebnih nutritivnih potreba koje se javljaju kao posljedica određenih fizičkih, fizioloških ili patoloških stanja i poremećaja kod ljudi, uključujući i hranu koja se koristi u ishrani djece i odojčadi.

Transponovana je:

Direktiva 2006/141; Direktiva 2006/125; Direktiva 1999/21; Direktiva 96/8 u Uredbu o načinu i uslovima stavljanja na tržište hrane za posebne prehrambene potrebe koja je objavljena u "Sl. listu CG", br. 10/2017.

Regulativa 609/2013 u Uredbu o supstancama koje se mogu dodavati hrani za posebne prehrambene potrebe koja je objavljena u "Sl. listu CG", br. 80/2016 i 37/2018.

9. Brzo zamrznuta hrana

Zakon o bezbjednosti hrane "Sl. list CG", br. 57/2015), član 66, definiše generalne zahtjeve za brzo zamrznutu hranu.

Transponovana je:

Direktiva 92/2, Direktiva 89/108 i Regulativa 37/2005 u Pravilnik o bližim uslovima za brzo smrzavanje hrane je objavljen u "Sl. listu CG", br. 17/2018.

10. Kontaminanti

Zakon o bezbjednosti hrane "Sl. list CG", br. 57/2015, član 67, definiše zahtjeve za kontaminante u skladu sa **Regulativom 315/93**.

Transponovana je:

Regulativa 1881/2006 u Uredbu o maksimalno dozvoljenim količinama kontaminata u hrani koja je objavljena u "Sl. listu CG", br. 48/2016.

Regulativa 333/2007 i Regulativa 2017/644 u Pravilnik o načinu uzimanja uzoraka hrane i metodama laboratorijskih ispitivanja kontaminata u hrani koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 19/2017 i 38/2017.

Preporuka 598/2003 u Uredbu o mjerama za smanjivanje i sprečavanje kontaminacije soka od jabuke patulinom koja je objavljena u "Sl. listu CG", br. 77/2016.

Regulativa 401/2006 u Pravilnik o metodama uzimanja uzoraka za kontrolu nivoa mikotoksina u hrani koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 67/2016.

Proporuka 2006/794 u Uredbu o načinu praćenja nivoa dioksina u hrani koja je objavljena u "Sl. listu CG", br. 73/2016.

Regulativa 1882/2006 u Pravilnik o bližem načinu i postupku uzimanja uzoraka za laboratorijsko ispitivanje zelene salate ili spanaća na nitrate koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 6/2014.

11. Nova hrana

Zakon o bezbjednosti hrane "Sl. list CG", br. 57/2015, član 68, definiše zahtjeve za novu hranu.

Transponovana je:

Regulativa 2015/2283; Regulativa 2017/2470 sa izmjenama i dopunama transponovane su u **Uredbu o novoj hrani koja se može koristiti i stavlja na tržište** koja je objavljena u "Sl. listu CG", br. 49/2018, 62/2019 i 108/2021.

12. Jonizujuće zračenje

Zakon o bezbjednosti hrane "Sl. list CG", br. 57/2015, član 69, definiše zahtjeve za hranu tretiranu jonizujućim zračenjem.

Transponovana je:

Direktiva 1999/2; Direktiva. 1999/3/EZ; Lista 405/16; Odluka 2002/840; Regulativa 1882/2003; Odluka 2007/802; Regulativa 1137/2008; Odluka 2010/172 i Odluka 2012/277 transponovane su u **Uredbu o tretiranju hrane jonizujućim zračenjem** koja je objavljena u "Sl. listu CG", br. 73/2018 i 79/2020.

13. Mineralna voda

Zakon o bezbjednosti hrane "Sl. list CG", br. 57/2015, član 69, definiše zahtjeve za mineralne vode.

Transponovana je:

Direktiva 2009/54, Direktiva 2003/40 i Regulativa 115/2010 transponovane su u **Uredbu o zahtjevima za stavljanje na tržište prirodne mineralne i izvorske vode** koja je objavljena u "Sl. listu CG", br. 48/2019.

E. POSEBNA PRAVILA ZA HRANU ZA ŽIVOTINJE

Zakon o bezbjednosti hrane "Sl. list CG", br. 57/2015, poglavlje VIII definiše generalne zahtjeve za hranu za životinje, obaveze subjekata u poslovanju hranom za životinje i osnov za usvajanje podzakonskih akata.

1. Stavljanje u promet i upotreba hrane za životinje

Zakon o bezbjednosti hrane „Sl. list CG“, br. 57/2015, član 77 definiše generalne zahtjeve za stavljanje na tržište hrane za životinje.

Transponovana je:

Regulativa 767/2009 transponovana je u **Uredbu o bližim zahtjevima za stavljanje na tržište hrane za životinje** koja je objavljena u "Sl. listu CG", br. 63/2016.

Direktiva 82/475 transponovana je u **Pravilnik o uslovima za hranu za životinje namijenjenu kućnim ljubimcima** koja je objavljen u "Sl. listu CG", br. 13/2017 od 28.2.2017.

Direktiva 2008/38 transponovana je u **Uredbu o zahtjevima za proizvodnju i stavljanje na tržište hrane za životinje za posebne nutritivne potrebe** koja je objavljena u "Sl. listu CG", br. 28/2017.

Preporuka 2011/25 transponovana je u Smjernice za razlikovanje hrane za životinje, aditiva u hrani, biocidnih proizvoda i veterinarsko-medicinskih proizvoda koje je objavila Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove pod br. 323-27/17-1.

Regulativa 68/2013 transponovana je u **Pravilnik o hranivima i krmnim smjesama** koje se stavljaju na tržište za ishranu životinja koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 91/2017.

2. Aditivi za hranu za životinje

Zakon o bezbjednosti hrane "Sl. list CG", br. 57/2015, član 82 definiše generalne zahtjeve za additive za hranu za životinje.

Transponovana je:

Regulativa 1831/2003 sa izmjenama i dopunama transponovana je u **Uredbu o dodacima hrani za životinje i premiksima koji se mogu stavljati na tržište** koja je objavljena u "Sl. listu CG", br. 7/2018, 46/2018, 44/2019, 120/2020 i 9/2023.

Crna Gora kao mala zemlja sa ograničenim ljudskim resursima, nije u stanju razviti sistem odobravanja aditiva u hrani za životinje.

Crna Gora je preuzela Evropsku listu i uspostavila institucionalne kapacitete za efikasnu implementaciju evropskog sistema u vidu najprihvatljivije strukture za Crnu Goru, radi ostvarivanja ciljeva uspostavljenih u EU.

3. Nepoželjne supstance

Zakon o bezbjednosti hrane "Sl. list CG", br. 57/2015, član 83 definiše generalne zahtjeve za nepoželjne supstance.

Transponovana je:

Direktiva 2002/32 transponovana je u **Uredbu o maksimalno dozvoljenim količinama nepoželjnih supstanci u hrani za životinje** koja je objavljena u "Sl. listu CG", br. 31/2017 i 40/2018.

Regulativa 152/2009 transponovana je u **Pravilnik o metodama za uzimanje uzoraka i laboratorijska ispitivanja hrane za životinje** koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 78/2016 i 40/2018.

4. Medicinirana hrana za životinje

Zakon o bezbjednosti hrane "Sl. list CG", br. 57/2015, član 84 definiše generalne zahtjeve za mediciniranu hranu za životinje.

Transponovana je:

Direktiva 90/167 transponovana je u **Uredbu o zahtjevima za proizvodnju i stavljanje u promet medicinirane hrane za životinje** koja je objavljena u "Sl. listu CG", br. 51/2017.

F. FITOSANITARNA POLITIKA

1. Zdravlje bilja – štetni organizmi

Zakon o zdravstvenoj zaštiti bilja „Sl. list CG“, br. 28/2006, 28/2011 i 48/2015 je pravni okvir za uspostavljanje sistema zdravstvene zaštite bilja harmonizovanog sa EU acquis. Ovim zakonom je usvojen evropski koncept zdravstvene zaštite bilja u Crnoj Gori u skladu sa **Direktivom 2000/29**.

Zakon o zdravstvenoj zaštiti bilja je pravni osnov za usvajanje i implementaciju godišnjeg Programa, a sprovodi ga Odsjek za zdravstvenu zaštitu bilja u Fitosanitarnom sektoru Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

Sredstva za sprovođenje Programa fitosanitarnih mjera obezbijedena su u budžetu Crne Gore.

Ovaj program uključuje četiri osnovna programa:

- posebni nadzor nad štetnim organizmima;
- monitoring nad štetnim organizmima;
- izvještajno prognozni programi;
- edukacije;
- hitne fitosanitarne mjere.

Program se sprovodi radi nadzora nad štetnim organizmima, održavanja stabilnog zdravstvenog stanja bilja na teritoriji Crne Gore, sprječavanje unošenja, blagovremeno otkrivanje, suzbijanje pojave i širenja i iskorjenjavanje štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom, pravovremeno, pravilno, uspješno i racionalno sprovođenje fitosanitarnih mjera u praksi, sprječavanje ili umanjivanje gubitaka prinosa u biljnoj proizvodnji i stvaranje preduslova za očuvanje zdravlja bilja kao ključnog faktora za održivu i konkurentnu poljoprivredu, ali i zaštitu životne sredine što uključuje mjere, uzorkovanje i obim uzorkovanja, laboratorijske analize, vremenske periode, institucije ovlašćene za njegovo sprovođenje, metode kontrole, odgovorna lica i plan upotrebe finansijskih sredstava.

a. Opšte mjere kontrole

Crna Gora transponuje i implementira **Direktivu 2000/29** kroz:

- Zakon o zdravstvenoj zaštiti bilja (Sl. list CG 28/2006, 28/2011 i 48/2015);
- Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje štetnih organizama i listama štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom (Sl. list CG 39/2011, 80/2016, 91/2017 i 38/2018);
- Pravilnik o visini naknade za fitosanitarni pregled bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom (Sl. list CG 15/2014 i 22/2020).

Uredbe 2016/2031 će biti transponovana u novi zakon o zdravstvenoj zaštiti bilja je planirana za 2023. godinu.

Transponovana je:

Direktiva 2004/103 u Pravilnik o minimalnim uslovima za obavljanje provjera identiteta i zdravstvenog stanja pošiljke bilja na mjestima koja nijesu mjesta unošenja koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 77/2015, koja je zamijenjena sa **Regulativom 2019/2123** čija je transpozicija planirana je za II kvartal 2024.

Regulativa 1756/2004 u Pravilnik o uslovima i načinu obavljanja smanjenog obima provjera identiteta i zdravstvenog stanja pošiljke bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 75/2018, zamijenjena je **Regulativom 2022/2389** čija je transpozicija u novi podzakonski akt planirana za III 2024.

Regulativa 2016/2031 član 25 transponovana je u Pravilnik o bližem sadržaju plana postupanja u kriznim situacijama za pojedine štetne organizme koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 118/2022.

Transpozicija **Regulative 2018/2018** planirana za I kvartal 2024.

Regulativa 2018/2019 transponovana je u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za unošenje bilja i biljnih proizvoda koji predstavljaju neprihvatljiv rizik od štetnih organizama koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 135/2022, 32/2023 i 56/2023.

Transpozicija **Regulative 2019/66** u novi podzakonski akt je planirana za II kvartal 2024.

b. Posebne mjere kontrole

Svih šest bazičnih tekstova je transponovano i implementirano u ranijem period i to:

Direktiva 69/464 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za otkrivanje, sprječavanje širenja i suzbijanje gljive *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Perc., uzročnika raka krompira koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 15/2010, koja je zamijenjena sa **Regulativom 2022/1195** čija je transpozicija planirana za IV 2023.

Direktiva 74/647 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje kestenove ose galice - *Dryocosmus kuriphilus* Yasumatsu koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 20/2012 i 71/2022.

Direktiva 93/85 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za otkrivanje, sprječavanje širenja i suzbijanje prstenaste truleži krtola krompira (Potato ring rot) koju prouzrokuje bakterija *Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis et al. ssp. sepedonicus (Spieckermann et Kotthoff) Davis et al. koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 66/2010, a koja je zamijenjena sa **Regulativom 2022/1194** čija je transpozicija planirana za IV kvartal 2023.

Direktiva 98/57 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za otkrivanje, sprječavanje širenja i suzbijanje smeđe truleži krtola krompira i bakterijskog uvenuća krompira i paradajza (POTATO BROWN ROT) koju prouzrokuje bakterija *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 67/2010, a koja je zamijenjena sa **Regulativom 2022/1193** čija je transpozicija planirana za IV kvartal 2023.

Direktiva 2006/91 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje širenja i suzbijanje kalifornijske štitaste vaši - *Quadraspidotus perniciosus* Comst. koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 48/2014.

Direktiva 2007/33 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za otkrivanje, sprječavanje širenja i suzbijanje krompirovih cistolikih nematode koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 43/2010 i 19/2013, a koja je zamijenjena sa **Regulativom 2022/1192** čija je transpozicija planirana za IV kvartal 2023.

Aplikacioni tekstovi transponovani i implementirani:

Odluka 2002/757 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja, širenja i suzbijanja *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld. sp. nov. koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 11/2012, a koja je zamijenjena sa **Regulativom 2021/2285** koja je transponovana u Liste štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom koja je objavljena u "Sl. listu CG", br. 32/2023.

Odluka 2004/200 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje virusa mozaika pepina (Pepino mosaic virus) koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 54/2011.

Odluka 2007/433 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje *Gibberella circinata* Nirenberg & O'Donnell koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 21/2012, a koja je zamijenjena sa **Regulativom 2019/2032** i koja je transponovana u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja štetnog organizma *Fusarium circinatum* Nirenberg & O'Donnell koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 27/2021.

Odluka 2012/138 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanja *Anoplophora chinensis* (Forster) koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 11/2012, a 2015. godine usvojen je novi pravilnik usaglašen sa amandmanima odluke i koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 43/2015, a koja je zamijenjena sa **Regulativom 2022/2095** čija je transpozicija planirana za II kvartal 2024.

Odluka 2012/270 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja štetnih organizama *Epitrix cucumeris* (Harris), *Epitrix papa* sp. n., *Epitrix subcrinita* (Lec.) i *Epitrix tuberis* (Gentner) koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 17/2017 i 35/2018.

Odluka 2012/535 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za iskorjenjivanje i suzbijanje borove nematode *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhrer) Nickle et.al. "Sl. list CG", br. 12/2014 i 68/2018.

Odluka 2012/697 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja štetnih organizama roda *Pomacea* (Perry) koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 13/2017.

Odluka 2014/63 u Uputstvo za suzbijanje štetnog organizma *Diabrotica virgifera virgifera* Le Conte u područjima gdje je njeno prisustvo potvrđeno koje je objavljeno u "Sl. listu CG", br. 47/2014.

Odluka 2015/789 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja bakterije *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 36/2015 i 40/2019, a **Regulativa 2020/1201** transponovana je u novi pravilnik usaglašen sa amadmanima i koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 121/2021 i 9/2022.

Odluka 2015/893 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja azijske strižibube *Anoplophora glabripennis* (Motschulsky) koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 61/2015.

Odluka 2017/198 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja bakterije *Pseudomonas syringae* pv. actinidiae Takikawa, Serizawa, Ichikawa, Tsuyumu & Goto koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 75/2018.

Odluka 2018/638 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja štetnog organizma *Spodoptera frugiperda* (SMITH) koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 52/2019, a **Implementaciona Odluka Komisije (EU) 2019/1598** u Pravilnik o izmjeni Pravilnika o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja štetnog organizma *Spodoptera frugiperda* (SMITH) "Sl. list CG", br. 117/2022.

c. Zaštićene zone

Aplikacioni tekstovi su transponovani i to:

Direktiva 92/70 transponovana je u Pravilnik o uslovima za sistematska istraživanja štetnih organizama bilja za proglašavanje zaštićenih područja koji objavljen u "Sl. listu CG", br. 48/2016 i Pravilnik o uslovima za sistematska istraživanja štetnih organizama bilja za proglašavanje zaštićenih područja Sl. listu CG br. 48/2016.

Direktiva 93/51 transponovana je u Pravilnik o uslovima za premještanje pošiljke bilja preko zaštićenog područja koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 48/2016.

Regulativa 690/2008 transponovana je u Pravilnik o uslovima za premještanje pošiljke bilja preko zaštićenog područja koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 48/2016, koja je zamijenjena sa Regulativom 2019/2072 koja je transponovana u Pravilnik o uslovima za premještanje pošiljke bilja preko zaštićenog područja Sl. list CG br. 48/2016 i 68/2019.

Regulativa 2017/2313 transponovana je u Pravilnik o načinu obavljanja pregleda, uslovima i načinu izdavanja biljnog pasoša "Sl. list CG", br. 20/2021 i 52/2022.

d. Registracija subjekata – biljni pasoši

Aplikacioni tekstovi su transponovani i to:

Direktiva 92/90 u Pravilnik o uslovima za upis u registar proizvođača, prerađivača, uvoznika, distributera i skladištara bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 15/2013. i u Pravilnik o načinu vođenja evidencije o proizvodnji, preradi i prometu bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 19/2013 39/2013, 60/2019 i 52/2022.

Direktiva 92/105 u Pravilnik o načinu obavljanja fitosanitarnog pregleda i uslovima za izdavanje biljnog pasoša koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 72/2015, 21/2021 i 52/2022.

Direktiva 93/50 u Pravilnik o uslovima za upis u registar proizvođača, prerađivača, uvoznika, distributera i skladištara bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 15/2013. i u Pravilnik o načinu vođenja evidencije o proizvodnji, preradi i prometu bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 19/2013 39/2013, 60/2019 i 52/2022).

Regulativa 2017/2313 transponovana je u Pravilnik o načinu obavljanja pregleda, uslovima i načinu izdavanja biljnog pasoša "Sl. list CG", br. 20/2021 i 52/2022.

U Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove – Fitosanitarni sektor – Odsjek za zdravstvenu zaštitu bilja vodi se fitosanitarni registar proizvođača, prerađivača, uvoznika i distributera određenog bilja, biljnih proizvoda i drugih objekata pod nadzorom čime su ispunjeni preduslovi za uspostavljanje sistema biljnih pasoša u Crnoj Gori čime je implementirana obaveza propisana članom 6 Direktive 2000/29, 92/90, 92/105 i 93/50.

Uspostavljanje sistema biljnih pasoša započelo je uz pomoć IPA projekta, čija realizacija je počela 2015. godine.

Strategija uspostavljanja sistema biljnih pasoša u skladu sa postavljenim prioritetima:

- u 2021. sadni materijal povrća;
- u 2022. sadni materijal ukrasnog bilja.

Do 1. juna 2023. godine u registar je ukupno upisano 1144 subjekata koji su stekli pravo na korišćenje MNE broja.

e. Uvoz iz trećih zemalja, kontrola i obavještanje o presretanju, odstupanja, infrastruktura

Nakon pristupanja Evropskoj uniji Crna Gora će direktno primjenjivati pravila o uvozu iz trećih zemalja. Crna Gora mora da obezbijedi da su inspektori na fitosanitarnim graničnim prelazima ovlašćeni za direktnu primjenu tih uslova (bez nacionalnih propisa kojima se transponuje pravna tekovina EU). Kontrola roba koje podliježu fitosanitarnim provjerama vršiče se na sljedećim graničnim mjestima (Border Control Posts BCP):

- 1) **Dobrakovo – Srbija:** drumski granični prelaz;
- 2) **Dobrakovo/Bijelo Polje– Srbija:** željeznički granični prelaz;
- 3) **Ilino brdo - Bosna i Hercegovina:** drumski granični prelaz;
- 4) **Kula – Kosovo:** drumski granični prelaz;
- 5) **Božaj – Albanija:** drumski granični prelaz;
- 6) **Bar** – morska luka;
- 7) **Podgorica** – aerodrom;
- 8) **Podgorica** – pošta.

Planirana je obuka granične fitosanitarne inspekcije za:

- vršenje službenih kontrola u skladu sa Regulativom (EU) 2017/625;
- i primjenu zajedničkog ulaznog zdravstvenog dokumenta „*Common Health Entry Document*“ (CHED).

Uvoz iz trećih zemalja

Pregled transponovanja aplikacionih tekstova:

Odluka 91/261 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja štetnog organizma *Erwinia amylovora* (burr.) winsl. et al. koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 18/2018.

Odluka 98/109 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje Thrips palmi Karny iz Tajlia koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 56/2011, a koja je zamijenjena sa **Regulativom 2021/2285** koja je transponovana u Liste štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom koja je objavljena u „Sl. listu CG“, br. 32/2023.

Direktiva 2004/105 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje štetnih organizama i listama štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 39/2011, 80/2016, 91/2017 i 38/2018.

Direktiva 2011/787 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja bakterije *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 31/2014.

Direktiva 2012/219 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja štetnog organizma *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* (Spieckerman et Kottthoff) Davis et al. koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 41/2014 i 9/2020.

Odluka 2014/422 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja štetnog organizma *Phyllosticta citricarpa* (McAlpine) Van der Aa koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 17/2017, 47/2017 i 37/2019, koji je zamijenila **Regulativa 2022/632** koja je transponovana u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja štetnog organizma *Phyllosticta citricarpa* (McAlpine) Van der Aa koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 116/2021 i 119/2022.

Odluka 2015/1849 u Naredbu o zabrani unošenja bilja *Capsicum* L., *Lagenaria* ser., *Luffa* mill., *Momordica* L. i *Solanum* L. osim *S. lycopersicum* L., porijeklom iz Gane koja je objavljena u „Sl. listu CG”, br. 65/2017.

Odluka 2016/715 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja štetnog organizma *Phyllosticta citricarpa* (McAlpine) Van der Aa koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 17/2017, 47/2017 i 37/2019, 116/2021 i 119/2022.

Odluka 2017/2374 u Pravilnik o uslovima za premještanje, skladištenje i industrijsku preradu određenih plodova radi sprečavanja unošenja određenih štetnih organizama „Sl. list CG”, br. 50/2020.

Odluka 2018/1137 u Naredbu o mjerama za sprečavanje unošenja štetnih organizama na bilje, biljne proizvode i objekte pod nadzorom koji se prenose drvenim materijalom za pakovanje porijeklom iz Kine i Bjelorusije koja je objavljena u „Sl. listu CG”, br. 33/2019, a koju je zamijenila **Regulativa 2021/127** koja je transponovana u Naredbu o mjerama za sprečavanje unošenja štetnih organizama na bilje, biljne proizvode i objekte pod nadzorom koji se prenose drvenim materijalom za pakovanje porijeklom iz Kine, Bjelorusije i Indije “Sl. list CG”, br. 130/2021.

Odluka 2018/1503 u Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja štetnog organizma *Aromia bungii* (Faldermann) je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 15/2019.

Transpozicija **Odluke 2018/1553** u novi podzakonski akt je planirana za IV kvartal 2024.

Regulativa 2019/1013 biće transponovana u IV kvartalu 2023.

Kontrola i obavještanje o presretanju

Pregled transponovanja aplikacionih tekstova:

Direktiva 94/3 u Pravilnik o načinu notifikacije o zadržavanju pošiljke bilja koja se unosi u Crnu Goru koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 65/2015.

Direktiva 98/22 u Pravilnik o tehničkim uslovima na graničnim prelazima za obavljanje fitosanitarnih pregleda pošiljke bilja koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 14/2012.

Direktiva 2008/61 u Pravilnik o uslovima i načinu izdavanja dozvole za unošenje štetnih organizama, bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom za oglede, naučna istraživanja ili za rad u selekciji bilja koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 55/2013.

Odluka 2014/917 u Pravilnik o načinu notifikacije prisustva štetnih organizama na bilju i sprovođenju fitosanitarnih mjera koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 60/2016.

Regulativa 2019/1014 u novi podzakonski akt je planirana za IV kvartal 2024.

Derogacije

Solidarnost i odgovornost

Infrastruktura

Danom pristupanja.

2. Zdravlje bilja – proizvodi za zaštitu zdravlja bilja

a. Stavljanje u promet

Zakon o sredstvima za zaštitu bilja „Sl. list CG”, br. 51/2008 i 18/2014 je pravni osnov za transpoziciju i implementaciju **Regulative 1107/2009** sa aplikacionim tekstovima. Transponovanje **Regulative 2017/625**, **Regulative 2017/1432**, **Regulative 2018/605**, **Regulative 2019/1009**, **Regulative 2019/1381** i **Regulative 2021/383** koje su usvojene nakon 2014. godine, u zakonski akt je planirano za IV kvartal 2023.

Podzakonska akta:

- Pravilnik o sadržaju liste aktivnih materija dozvoljenih za upotrebu u sredstvima za zaštitu bilja „Sl. list CG”, br. 67/2009 i 12/2019);
- **član 67 stav 1 Regulative 1107/2009** transponovan je i implementira se kroz Pravilnik o bližim uslovima u pogledu prostora za skladištenje i promet sredstava za zaštitu bilja "Sl. list CG", br. 15/2013;
- **Regulativa 547/2011** transponovana je u dijelu zahtjeva za označavanje sredstava za zaštitu bilja u Pravilnik o označavanju sredstava za zaštitu bilja "Sl. list CG", br. 46/2014 i 81/2021;
- **član 55 Regulative 1107/2009** transponovan je i implementira se kroz Pravilnik o pravilima dobre poljoprivredne prakse za zaštitu bilja „Sl. list CG”, br. 45/2014;
- **član 40 Regulative 1107/2009** transponovan je i implementira se kroz Pravilnik o priznavanju registracije sredstava za zaštitu bilja "Sl. list CG", br. 50/2014;
- **član 68 Regulative 1107/2009 transponovan je i implementira se kroz** Godišnje Programe monitoringa post-registracijske kontrole sredstava za zaštitu bilja u koje je propisana obaveza, sprovođenja, praćenja i vršenja službenih kontrola;
- **član 51 Regulative 1107/2009** implementira se kroz Pravilnik o uslovima za izdavanje dozvole za proširenje namjene registrovanog sredstva za zaštitu bilja "Sl. list CG", br. 48/2016;
- **član 54 Regulative 1107/2009** implementira se kroz Pravilnik o uslovima za istraživanje u naučne i razvojne svrhe neregistrovanog sredstva za zaštitu bilja u životnoj sredini "Sl. list CG", br. 58/2017;
- **član 46 Regulative 1107/2009** implementira se kroz Pravilnik o bližim uslovima postupanja sa zalihama sredstava za zaštitu bilja u slučaju ukidanja Rješenja o registraciji sredstava za zaštitu bilja "Sl. list CG", br. 68/2019;
- **član 39 stav 1 tačka c) Regulative 1107/2009** transponovan je i implementira se kroz Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra sredstava za zaštitu bilja "Sl. list CG", br. 17/2014 i 24/2022;

U Crnoj Gori nema proizvodnje sredstava za zaštitu bilja.

U Crnoj Gori je na snazi specifičan sistem stavljanja u promet sredstava za zaštitu bilja.

Crna Gora kao mala zemlja sa ograničenim ljudskim resursima, nije u stanju razviti punu sposobnost odobravanja sredstava za zaštitu bilja.

Crna Gora je uspostavila sistem priznavanja EU odobrenih sredstava za zaštitu bilja i uspostavila institucionalne kapacitete za implementaciju evropskog sistema u vidu najprihvatljivije strukture za Crnu Goru, radi ostvarivanja ciljeva uspostavljenih u EU. Do juna 2023. godine završen je postupak priznavanja registracije i registrovano je 104 pesticida.

Lista registrovanih sredstava za zaštitu bilja objavljena je u „Sl. listu CG”, br. 97/2022 i 53/2023 i . Lista se donosi i u skladu sa Pravilnikom o načinu vođenja i sadržaju registra sredstava za zaštitu bilja "Sl. list CG", br. 17/2014 i 24/2022 radi implementacije člana 57: Obaveza čuvanja dostupnih informacija **Regulative 1107/2009**.

Dodatno, redovno se ažurira i **Lista aktivnih supstanci dozvoljenih za upotrebu u sredstvima za zaštitu bilja** usklađena sa EU listom i objavljuje se u Službenom listu Crne Gore. Ažuriranje se vrši u skladu sa promjenama Regulative 540/2011. Lista se objavljuje od 2009. godine u skladu sa Pravilnikom o sadržaju Liste aktivnih supstanci dozvoljenih za upotrebu u sredstvima za zaštitu bilja "Sl. list CG", br. 12/2019.

Direktivu 2009/128 o održivoj upotrebi pesticida, Crna Gora transponuje i implementira kroz:

- Zakon o sredstvima za zaštitu bilja „Sl. list CG”, br. 51/2008 i 18/2014;
- Pravilnik o bližim uslovima u pogledu prostora za skladištenje i promet sredstava za zaštitu bilja „Sl. list CG”, br. 15/2013 koji transponuje i implementira **član 13 stav 3 Direktive 2009/128**;
- Pravilnik o pravilima dobre poljoprivredne prakse za zaštitu bilja „Sl. list CG”, br. 45/2014 koji transponuje i implementira **član 13 stav 2 i 18 Direktive 2009/128**;

- Pravilnik o programu specijalističkog kursa za sredstva za zaštitu bilja "Sl. list CG", br. 35/2015 koji transponuje i implementira **član 5 Poglavlje II Prilog I i II Direktive 2009/128**;
- Pravilnik o integralnoj zaštiti bilja "Sl. list CG", br. 68/2015 koji transponuje i implementira **član 14 i III Direktive 2009/128**;
- Pravilnik o uslovima koje treba da ispunjavaju pravna lica koja vrše edukaciju lica odgovornih za promet i upotrebu sredstava za zaštitu bilja "Sl. list CG", br. 28/2016 i 66/2016 transponuje i implementira **član 5 Poglavlje II Prilog I i II Direktive 2009/128**;
- Pravilnik o mjerama predostrožnosti koje se odnose na sredstva za zaštitu bilja "Sl. list CG", br. 69/2016 transponuje i implementira **član 2 stav 3 Direktive 2009/128**;
- Pravilnik o načinu izdavanja i izgledu legitimacije za profesionalno korišćenje sredstava za zaštitu bilja "Sl. list CG", br. 67/2015 i 84/2017;
- Pravilnik o uslovima u pogledu stručnog kadra, opreme i uređaja koja treba da ispunjavaju pravna lica za vršenje stručnih poslova za provjeru tehničke ispravnosti uređaja za upotrebu sredstava za zaštitu bilja "Sl. list CG", br. 11/2020;
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o upotrebi sredstava za zaštitu bilja „Sl. list CG”, br. 24/2013 i 81/2021 transponuje i implementira **Prilog 1 tačka 13 i Prilog Direktive 2009/128**;

Prvi Nacionalni Plan za održivu upotrebu pesticida sa Akcionim planom za period 2016 do 2021 usvojen je 2016. objavljen je u "Sl. listu CG", br. 57/2016.

Drugi Nacionalni plan za održivu upotrebu pesticida sa akcionim planom za period od 2021. do 2026. objavljen je u "Sl. list CG", br. 115/2021 od 28.10.2021. godine.

Radi implementacije Nacionalnog plana usvajaju se i implementiraju godišnji programi:

- Program monitoringa rezidua pesticida;
- Program monitoringa post-registracijske kontrole sredstava za zaštitu bilja;
- Program monitoringa uticaja upotrebe pesticida na životnu sredinu;
- Program monitoringa uređaja za upotrebu pesticida;
- Program monitoringa prometa sredstava za zaštitu bilja;
- Program monitoringa održive upotrebe pesticida;

Potpuno usaglašen sistem biće uspostavljen do dana pristupanja.

b. Rezidue pesticida

Bazični tekst zajedno sa aplikacionim tekstovima transponovani su i implementirana, i mjenjaju se u skladu sa izmjenama EU propisa.

Regulativa 396/2005 transponovana je i implementira se kroz Pravilnik o maksimalnom nivou rezidua sredstava za zaštitu bilja na ili u bilju, biljnim proizvodima, hrani ili hrani za životinje "Sl. list CG", br. 21/2015, 44/2015, 34/2019, 82/2020, 92/2020, 130/2021 i 9/2022;

Direktiva 2002/63 transponovana je i implementira se kroz Pravilnik o metodama uzorkovanja za utvrđivanje rezidua sredstava za zaštitu bilja "Sl. list CG", br. 48/2014;

Monitoring rezidua pesticida u Crnoj Gori sprovodi se od 2009. godine u skladu sa višegodišnjim kontrolnim programima EU. Usaglašen sistem je uspostavljen od marta 2015. godine.

3. Kvalitet sjemena i sadnog materijala

Zakon o sjemenskom materijalu poljoprivrednog bilja „Sl. list CG”, br. 28/06, 61/11 i 48/15 i Zakon o sadnom materijalu „Sl. list CG”, br. 28/06, 61/11 i 48/15 i Zakon o reproduktivnom materijalu šumskog drveća „Sl. list CG”, br. 37/07, 40/11 i 57/15 je pravni osnov za transpoziciju i implementaciju osnovnih i aplikacionih tekstova za navedene oblasti.

Crna Gora je usvojila EU pravila za stavljanje u promet i transponovala za:

- **sjemenski krompir:**
 - ✓ **Direktiva 2002/56; Odluka 2004/3** u Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala krompira koji je objavljen u „Sl. listu CG”, br. 8/2015;

- sjeme žitarica:
 - ✓ Direktiva 66/402; Direktiva 2009/74; Direktiva 2002/57; Direktiva 2012/1; Direktiva 2012/37; Direktiva 69/60; Direktiva 71/162; Direktiva 72/274; Direktiva 72/418; Direktiva 73/438; Direktiva 75/444; Direktiva 78/55; Direktiva 78/387; Direktiva 78/692; Direktiva 78/1020; Direktiva 79/641; Direktiva 79/692; Direktiva 81/126; Direktiva 86/320; Direktiva 87/120/; Direktiva 88/332; Direktiva 88/380; Direktiva 88/506; Direktiva 89/2/; Direktiva 90/623; Direktiva 93/2; Direktiva 95/6; Direktiva 96/72; Direktiva 98/95; Direktiva 98/96; Direktiva 1999/8; Direktiva 1999/54; Direktiva 2001/64; Direktiva 2003/61/EZ; Direktiva 2004/117; Direktiva 2006/55; Direktiva 2015/1955; Direktiva 2016/317; Direktiva 2018/1027 u Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala žita „Sl. list CG“, br. 13/2014, 33/2019 i 136/2022;
- vegetativne djelove za umnožavanje povrća i rasada povrća:
 - ✓ Direktiva 93/61; Direktiva 93/62; Direktiva 2003/61 član 1 tačka 4; član 1 i prilog I Direktiva 2006/124; Direktiva 2008/72; Odluka 2013/166; Direktiva 2013/45 u Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet vegetativnih djelova za umnožavanje povrća i rasada povrća koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 38/2015, 76/2018 i 136/2022;
- šumski reproduktivni materijal:
 - ✓ Direktiva 1999/105/EC; Direktiva 1597/2002; Direktiva 1598/2002; Direktiva 1602/2002; Direktiva 2301/2002; Direktiva 69/2004; Odluka 2004/678; Odluka 2005/853; Odluka 2008/971, Odluka 2008/989 u Pravilnik o načinu ustanovljavanja sjemenskog skladišta i sjemenske banke u odnosu na vrste šumskog drveća, regione provenijencije, kategorije i količine, kao i čuvanja i korišćenja sjemenskog materijala u sjemenskom skladištu i sjemenskoj banci koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 46/2010, Pravilnik o priznavanju sjemenskog objekta za proizvodnju reproduktivnog materijala šumskog drveća koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 13/2010, Pravilnik o bližim uslovima i postupku upisa u registar snabdjevača, brisanju iz registra, sadržaju i načinu vođenja registra i obrascu knjige evidencije koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 46/2010, Pravilnik o kriterijumima za opšte karakteristike, odgovarajući kvalitet i količinu, načinu etiketiranja, pakovanju i razvrstavanju reproduktivnog materijala u kategorije u prometu, kao i izuzecima pri stavljanju u promet malih količina sjemena koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 46/2010, Pravilnik o stručnoj kontroli proizvodnje reproduktivnog materijala šumskog drveća koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 55/2008, Pravilnik o sadržaju i obliku glavnog sertifikata za reproduktivni materijal šumskog drveća i postupku dobijanja glavnog sertifikata koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 1/2009;
- krmno bilje:
 - ✓ Direktiva 66/401; Direktiva 69/63; Direktiva 71/162; Direktiva 72/274; Direktiva 72/418; Direktiva 73/438; Direktiva 75/444; Direktiva 78/55; Direktiva 78/386; Direktiva 78/692; Direktiva 79/641; Direktiva 79/692; Direktiva 80/754; Direktiva 81/126; Direktiva 82/287; Direktiva 85/38; Direktiva 87/120; Direktiva 87/480; Direktiva 88/332; Direktiva 88/380; Direktiva 89/100; Direktiva 92/19; Direktiva 96/18; Direktiva 96/72; Direktiva 98/95; Direktiva 98/96; Direktiva 2001/64; Direktiva 2003/61; Direktiva 2004/55; Direktiva 2004/117; Odluka 2004/371; Direktiva 2007/72; Direktiva 2008/124; Direktiva 2009/74; Direktiva 2012/340; Direktiva 2016/317; Direktiva 2016/2109 i Direktiva 2018/1028 u Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala krmnog bilja „Sl. list CG“, br. 21/2018 i 33/2019;
- sadni materijal vinove loze:
 - ✓ Direktiva 68/193; Direktiva 2005/43; Direktiva 2004/29 u Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sadnog materijala vinove loze koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 11/2016;
- sadni materijal voća:
 - ✓ Direktiva 2008/90; Direktiva 2014/96; Direktiva 2014/97; Direktiva 2014/98 u Pravilnik

o uslovima za proizvodnju i stavljanje u promet sadnog materijala voća koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 81/2016 i 145/2022;

- **sadni materijal ukrasnog bilja:**
 - ✓ **Direktiva 98/56; Direktiva 99/66; Direktiva 99/68, Direktiva 93/49 i Direktiva 2018/484** u Pravilnik o uslovima za proizvodnju i promet sadnog materijala ukrasnog bilja koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 27/2016 i 80/2018;
- **sjemenski materijal repe:**
 - ✓ **Direktiva 2002/54** u Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala repe koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 49/2017 i 136/2022;
- **sjemenski materijal povrća:**
 - ✓ **Direktiva 2002/55; Direktiva 2003/61; Direktiva 2004/117; Direktiva 2006/124; Direktiva 2009/74; Odluka 2011/180 i Direktiva 2009/145** u Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala povrća bilja koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 26/2017, 42/2018 i 136/2022;
- **sjemenski materijal uljarica:**
 - ✓ **Direktiva 2002/57; Direktiva 2003/45; Direktiva 2003/61; Direktiva 2004/117; Direktiva 2009/74; Direktiva 2016/11; Direktiva 2016/317; Odluka 97/125; Odluka 2004/266; Direktiva 2008/124; Direktiva 2009/74; Direktiva 2012/340** u Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala uljarica i predivog bilja koji je objavljen u „Sl. listu CG“, br. 75/2018.

U oblasti proizvodnje sjemena u Crnoj Gori ne postoje kompanije koje se bave oplemenjivanjem bilja.

Sveukupno, sistem proizvodnje sjemena u Crnoj Gori se zasniva na umnožavanju uvezenog sjemenskog materijala viših kategorija u sjemenski materijal nižih kategorija (sjemenski krompir i sjemena nekih žitarica). U Registar proizvođača sjemenskog materijala u 2022. godini upisano je: 14 proizvođača sjemenskog krompira i 1 proizvođač sjemena žitarica.

Pravila EU su postupno implementirana u skladu sa prioritetima.

4. Prava oplemenjivača bilja

Zakon o zaštiti biljnih sorti „Sl. list CG“, br. 48/07 i 48/08 je pravni osnov za zaštitu biljnih sorti u Crnoj Gori i uspostavlja metode i procedure za sticanje oplemenjivačkog prava (*breeder's rights*) u skladu sa **Regulativom 2100/94.**

25. oktobra, 2007. godine, na 41. sjednici Savjeta UPOV, izvršeno je ispitivanje usaglašenosti našeg zakona. Savjet UPOV-a raspravljao je o zakonu i Crnoj Gori preporučio da se izvrše određene izmjene i dopune zakona. Izmjene i dopune zakona su prije usvajanja u Skupštini Crne Gore, razmatrane na 25. Vanrednoj sjednici održanoj u Ženevi, 11.04.2008.godine kada je izvršeno ponovno ispitivanje usaglašenosti našeg zakona u odnosu na UPOV konvenciju iz 1991.godine i donio pozitivnu odluku “da kada jednom isti tekst bude usvojen od strane Skupštine, Crna Gora može podnijeti instrument za pristupanje Konvenciji.

Izmjene i dopune Zakona o zaštiti biljnih sorti „Sl. list CG“, br. 48/07 i 48/08 usvojene su u Avgustu 2008.godine radi apliciranja za članstvo u UPOV-u.

U skladu sa procedurama o potvrđivanju međunarodnih konvencija Crna Gora je 2013. godine ratifikovala Konvenciju (*International Convention for The Protection Od New Varieties Od Plants od December 2, 1961, as Revised at Geneva on November 10, 1972, on October 23, 1978, i on March 19, 1991.*) Zakonom o potvrđivanju Međunarodne konvencije o zaštiti novih biljnih sorti koja je objavljena u Sl. list CG Međunarodni ugovori br. 4/2013.

Vlada Crne Gore je 24 jula 2014. godine usvojila informaciju o pristupanju Crne Gore UPOV-u i u julu 2015.godine poslala pismo i odgovarajuću dokumentaciju UPOV-u.

Crna Gora je položila depozit o pristupanju UPOV konvenciji 24. avgusta 2015. godine, i postala sedamdeset treća članica Međunarodne unije za zaštitu novih biljnih sorti (UPOV) 24. septembra 2015. godine. Potpuno usaglašen sistem biće postignut na dan pristupanja.

G. GENETSKI MODIFIKOVANI ORGANIZMI

1. Puštanje u životnu sredinu

Zakon o genetički modifikovanim organizmima „Sl. list CG“, br. 22/08 je na snazi (transponovane su: Direktiva 2001/18 i Regulatorna 1830/2003).

Potpuno usaglašen sistem biće uspostavljen na dan pristupanja.

2. Genetski modifikovani organizmi

Zakon o bezbjednosti hrane „Sl. list CG“, br. 57/2015, član 71 definiše generalne zahtjeve za genetski modifikovanu hranu ili hranu za životinje.

Regulatorna 1829/2003; Regulatorna 1981/2006; Regulatorna 298/2008; Regulatorna 1830/2003; Regulatorna 65/2004; Regulatorna 641/2004; Preporuka 787/2004; Odluka 204/2004 transponovane su u **Uredbu o uslovima i načinu korišćenja genetički modifikovane hrane ili hrane za životinje** koja je objavljena u „Sl. listu CG“, br. 9/2019.

Potpuno usaglašen sistem biće uspostavljen danom pristupanja.

III. RAZVOJ ADMINISTRATIVNIH KAPACITETA

A. ORGANIZACIJA

Izvršena je planirana reorganizacija postojećeg sistema. Veterinarska Uprava i Fitosanitarna uprava koje su bile pod Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja, kao i Sektor za bezbjednost hrane Ministarstva zdravlja objedinio se u jednu upravu: Upravu za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

Nova organizacija doprinjela je da se:

- odgovornost locira na jednom mjestu;
- pojednostave i ubrzaju administrativne procedure;
- smanji broj državnih organa;
- racionalizuju ljudski, materijalni i finansijski resursi;
- povećaju efikasnost procesa rada administracije;
- uspostavi jedna kontakt-tačka sa EK;
- uvede nezavisna jedinica za unutrašnje revizije;
- dostupnost administrativnih usluga državnih organa bude na jednom mjestu za privredne subjekte, fizička lica, NVO, medije i građane uopšte.

Pitanje organizacije službenih kontrole (inspekcija) je takođe riješeno jer se unutar Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove u Sektoru za bezbjednost hrane, Sektoru za veterinu i Fitosanitarnom Sektoru nalaze i odgovarajući inspekcijski odsjeci (Odsjek za inspekciju za hranu; Odsjek za veterinarsku inspekciju, Odsjek za fitosanitarnu inspekciju).

Crna Gora Evropsku Komisiju redovno obavještava o svim promjenama u organizaciji.

B. OBUKE

1. Opšte obuke

Obuka državnih službenika uređena je Zakonom o državnim službenicima i namještenicima koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 2/2018 i 34/2019.

Obuke se smatraju dijelom obaveza državnih službenika i namještenika, a starješine državnih organa dužne su

zaposlenima obezbijediti obuku. Troškovi obuke u državnim organima pokrivaju se iz budžeta Crne Gore.

Uprava za kadrove je nadležni državni organ za organizaciju i održavanje obuka državnih službenika i donosi plan obuka državnih službenika za narednu kalendarsku godinu sa navedenim programima obuke, kao i načinima i rokovima za sprovođenje.

Postoje i programi daljeg usavršavanja namijenjeni službenicima koji su duže zaposleni na određenom radnom mjestu, a uključuju vještine pregovaranja, pregovaranje u Evropskoj uniji, prezentacijske vještine, itd.

Kao dio aktivnosti preduzetih u okviru procesa pridruživanja, i drugi državni organi organizuju i sprovode obuku državnih službenika, kao recimo Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija na teme EU integracija, Ministarstvo finansija organizuje specijalne programe i radionice na temu upravljanja fondovima EU.

Organizuju se i obuke učenja stranih jezika i rada na računarima.

2. Obuke po posebnim zakonima

Zakon o bezbjednosti hrane „Sl. list CG”, br. 57/2015 u članu 116 propisuje obavezu obuke za obavljanje odgovarajućih službenih kontrola i stručno usavršavanje.

Zakon o veterinarstvu „Sl. list CG”, br. 30/2012, 48/2015, 57/2015, 52/2016 i 43/2018.) u čl. 31, 50, 138c propisuje obavezu obuke za obavljanje odgovarajućih službenih kontrola i stručno usavršavanje.

Zakon o zdravstvenoj zaštiti bilja „Sl. list RCG”, br. 28/2006 i "Sl. list CG", br. 28/2011 i 48/2015. u članu 59 propisuje obavezu obuke za obavljanje odgovarajućih službenih kontrola i stručno usavršavanje.

3. Obuke EU

TAIEX usvaja na godišnjem nivou posebne planove obuke. Obuhvaćeni su svi aspekti pravne tekovine EU. Posebna pažnja posvećuje se funkcionisanju sistema EU (BCP, TRACES, itd.).

BTSF - Praktična obuka organizuje se u okviru programa „Bolja obuka za bezbjedniju hranu“.

IPA projekti obezbjeđuju obuku kao sastavni dio projekta.

EFSA – ciljane obuke po temama.

4. Obuke međunarodnih institucija

MIDAS projekat Svjetske banke takođe obuhvata ciljane obuke kroz seminare, radionice, okrugle stolove, itd. Ciljane obuke kroz seminare, radionice, okrugle stolove sprovode se i kroz različite međunarodne organizacije kao što je: FAO, IPPC, EPPO, UPOV, OIE i druge.

C. LJUDSKI RESURSI

1. Postojeće stanje

UPRAVA ZA BEZBJEDNOST HRANE, VETERINU I FITOSANITARNE POSLOVE

BEZBJEDNOST HRANE

SEKTOR ZA BEZBJEDNOST HRANE	Broj sistematizovanih radnih mjesta	Broj zaposlenih na dan 1.09.2017.	Broj zaposlenih 30.06.2018.	Broj sistematizovanih radnih mjesta 4.04.2019.	Broj zaposlenih 30.08.2019.	Broj zaposlenih 31.12.2020.	Broj zaposlenih 31.12.2021.
Pomoćnik direktora	1	1	1	1	1	1	1
Odsjek za registraciju, odobravanje i praćenje objekata za proizvodnju, preradu i distribuciju hrane, hrane za životinje i nus proizvoda životinjskog porijekla	9	2	4	9	6	6	7

Odsjek za opšte zahtjeve bezbjednosti hrane	3	1	2	5	2	3	3
Odsjek za inspekciju hrane	38	13	14	24	14	14	14
UKUPNO	51	17	21	39	23	24	25

SEKTOR ZA BEZBJEDNOST HRANE	Broj sistematizovanih radnih mjesta 23.01.2023.	Broj zaposlenih 23.01.2023.	Broj zaposlenih 07.04.2023.	Broj zaposlenih 15.06.2023.	Upraznjena radna mjesta
Pomoćnik direktora	1	1	1	1	/
Odsjek za bezbjednost hrane životinjskog porijekla	4	3	3	3	1
Odsjek za bezbjednost hrane neživotinjskog porijekla	4	3	3	3	1
Odsjek za hranu za životinje i nus proizvode životinjskog porijekla	4	2	2	2	2
Odsjek za inspekciju hrane	21	14	15	15	6
UKUPNO	34	23	24	24	10

VETERINARSKA POLITIKA

SEKTOR ZA VETERINU	Broj sistematizovanih radnih mjesta	Broj zaposlenih na dan 1.09.2017.	Broj zaposlenih 30.06.2018.	Broj sistematizovanih radnih mjesta 4.04.2019.	Broj zaposlenih 30.06.2019	Broj zaposlenih 31.12.2020	Broj zaposlenih 31.12.2021
Pomoćnik direktora	1	1	1	1	1	1	1
Odsjek za zdravlje, zaštitu dobrobiti životinja i identifikaciju i registraciju	10	5	5	8	7	6	6
Odsjek za međunarodni promet	4	2	3	4	3	3	3
Odsjek za veterinarsku inspekciju	23	20	20	22	18	14	14
UKUPNO	38	28	29	35	29	24	24

SEKTOR ZA VETERINU	Broj sistematizovanih radnih mjesta 23.01.2023.	Broj zaposlenih 23.01.2023.	Broj zaposlenih 07.04.2023.	Broj zaposlenih 15.06.2023.	Upraznjena radna mjesta
Pomoćnik direktora	1	1	1	1	/
Odsjek za zdravlje, zaštitu dobrobiti životinja i identifikaciju i registraciju životinja	6	5	5	5	1
Odsjek za međunarodni promet	4	2	2	2	2
Odsjek za veterinarsku djelatnost, veterinarske lijekove, antimikrobnu rezistenciju i monitoring rezidua	4	1	1	1	3
Odsjek za veterinarsku inspekciju	22	16	16	16	6
UKUPNO	37	25	25	25	12

FITOSANITARNA POLITIKA

SEKTOR ZA FITOSANITARNE POSLOVE	Broj sistematizovanih radnih mjesta	Broj zaposlenih na dan 01.09.2017.	Broj zaposlenih 30.06.2018.	Broj sistematizovanih radnih mjesta 4.04.2019.	Broj zaposlenih 30.06.2019.	Broj zaposlenih 31.12.2020.	Broj zaposlenih 31.12.2021.
Pomoćnik direktora	1	1	1	1	1	1	1
Odsjek za zdravstvenu zaštitu bilja	5	3	3	4	3	3	3
Odsjek za sjeme, sadni materijal, GMO, zaštitu biljnih sorti i biljne genetičke resurse	5	2	2	4	2	1	1

Odsjek za sredstva za zaštitu i ishranu bilja	5	2	2	4	2	2	2
Odsjek za fitosanitarnu inspekciju	23	14	16	24	16	17	17
UKUPNO	39	22	24	37	24	24	24

Fitosanitarni sektor	Broj sistematizovanih radnih mjesta 2022	Broj zaposlenih 31.12.2022.	Broj zaposlenih 7.04.2023.	Broj zaposlenih 15.06.2023.	Potreban broj za zapošljavanje
Pomoćnik direktora	1	1	1	1	/
Odsjek za zdravstvenu zaštitu bilja	4	3	3	3	1
Odsjek za promet i sertifikaciju sjemena i sadnog materijala, GMO, zaštitu biljnih sorti i biljne genetičke resurse	4	1	1	1	3
Odsjek za promet i registraciju sredstva za zaštitu i ishranu bilja	4	2	3	3	1
Odsjek za fitosanitarnu inspekciju	23	17	19	19	4
UKUPNO	36	24	27	27	9

STOČARSTVO

MPRR	Broj sistematizovanih radnih mjesta	Broj zaposlenih
Direkcija za stočarstvo	4	3
Odjeljenje za inspeksijski nadzor	8	7
Odjeljenje za savjetodavne poslove u oblasti stočarstva	26	20
UKUPNO	39	22

2. Jačanje kapaciteta

Potrebno je u budžetu Crne Gore obezbijediti sredstava za nova zapošljavanja i finansiranje materijalnih troškova vezanih za dalje jačanje kapaciteta ljudskih resursa u skladu sa Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, dio administrativni kapaciteti.

D. LABORATORIJE

Crna Gora preduzima aktivnosti neophodne za akreditaciju laboratorija u skladu sa evropskim zakonodavstvom. Akreditacija metoda će se obaviti najkasnije danom ulaska Crne Gore u EU ili je Crna Gora preduzela potrebne mjere kako bi se te analize vršile u akreditovanim laboratorijima EU.

Što se tiče nacionalnih referentnih laboratorija, Crna Gora još uvijek nije imenovala nacionalne referentne laboratorije. Crna Gora će ovaj zadatak realizovati do kraja 2025. godine. U slučajevima gdje nijedna nacionalna laboratorija nema dovoljne kapacitete ili nema akreditovane metode za određena ispitivanja, Crna Gora potpisuje ugovore sa referentnim nacionalnim laboratorijama iz zemalja članica EU.

1. ZDRAVLJE ŽIVOTINJA

Javna ustanova Specijalistička veterinarska laboratorija (SVL) je zvanično počela sa radom 1. marta 2005. godine, na osnovu Odluke o osnivanju Javne ustanove Specijalistička veterinarska laboratorija (Sl. list RCG br. 68/04) koju je usvojila Vlada Republike Crne Gore u oktobru 2004. godine. Laboratorija obavlja svoje aktivnosti u sopstvenim prostorijama u Podgorici, pod upravom Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Specijalistička Veterinarska Laboratorija (SVL) je akreditovana laboratorija (ISO 17025:2011).

Specijalistička Veterinarska Laboratorija vrši laboratorijska ispitivanja bolesti životinja, a do sada je akreditovala metode za: bolest plavog jezika, brucelozu, enzootsku leukozu goveda, klasičnu kugu svinja, bjesnilo, BSE, *Salmonella*, *Staphylococcus* i *Streptococcus* i *Trichinella*.

2. LABORATORIJE ZA HRANU

Laboratorijska ispitivanja uzoraka hrane u Crnoj Gori obavljaju:

- (1) Institut za javno zdravlje,
- (2) Centar za ekotoksikološka ispitivanja,
- (3) Specijalistička Veterinarska Laboratorija (SVL).

- a. **Institut za javno zdravlje – IJZ** je akreditovana laboratorija (IST 17025:2011) i akreditovala je 40 metoda, od kojih najveći dio iz oblasti mikrobioloških ispitivanja.
- b. **Specijalistička veterinarska laboratorija (SVL)** je akreditovana laboratorija (ISO 17025:2011). Veterinarska laboratorija je akreditovala metode za sljedeće mirkoorganizme: *Salmonella*, *Listeria*, *Enterobacteria*, *Echerihia Colli*, *Staphylococcus*, *Streptococcus* i *Trichinella*.

3. REZIDUE I KONTAMINANTI

Analize rezidua za Program monitoringa rezidua u skladu sa godišnjim ovlašćenjem vrši **Centar za ekotoksikološka ispitivanja Crne Gore – CETI**. Program je odobrila EU za većinu proizvoda, izuzev za kopitare, kuniće i meso divljači. Pored toga, CETI je opremljen za analizu kontaminanata i rezidua pesticida. Do sada je akreditovano 30 metoda.

4. LABORATORIJA ZA HRANU ZA ŽIVOTINJE

Laboratorijske analize bezbjednosti hrane za životinje obavlja **Specijalistička Veterinarska Laboratorija (SVL)** i **Centar za ekotoksikološka ispitivanja Crne Gore - CETI**. Obje laboratorije su akreditovane, kao i određeni broj metoda. Crna Gora smatra da laboratorije raspolažu potrebnim prostorom, opremom i osobljem.

5. FITOSANITARNA LABORATORIJA / ZDRAVLJE BILJA

Fitosanitarna laboratorija je u sastavu Biotehničkog fakulteta, Univerzitet Crne Gore i ovlašćena je od strane Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti bilja za obavljanje djelatnosti zdravstvene zaštite bilja: laboratorijska ispitivanja štetnih organizama, stručni i tehnički poslovi i drugi poslovi od javnog interesa u zdravstvenoj zaštiti bilja. Ovlašćenjem su definisani poslovi od javnog interesa i uslovi za ustupanje izvršavanja javnih poslova Fitosantarnoj laboratoriji. Fitosantiarna laboratorija je ovlašćena i za ispitivanje biološke efikasnosti pesticida.

Fitosanitarna laboratorija je bila korisnik CARDS finansijske pomoći.

Metode koje se koriste za dijagnostička ispitivanja štetnih organizama bilja i biljnih proizvoda su: metode propisane EU propisima za pojedine štetne organizme, EPPO metode ili sopstvene metode laboratorije.

U sklopu MIDAS projekta planirana izgradnja i opremanje nove laboratorije do 2025.

6. LABORATORIJA ZA SJEME

Laboratorija za sjeme je u sastavu Biotehničkog fakulteta, Univerzitet Crne Gore i ovlašćena je od strane Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove u skladu sa Zakonom o sjemenskom materijalu poljoprivrednog bilja za obavljanje djelatnosti u oblasti sjemenskog materijala: laboratorijska ispitivanja i utvrđivanje kvaliteta sjemenskog materijala, stručni i tehnički poslovi (sertifikacija) i drugi poslovi od javnog interesa u ovoj oblasti. Ovlašćenjem su definisani poslovi od javnog interesa i uslovi za ustupanje izvršavanja javnih poslova Laboratoriji za sjeme.

Laboratorija za sjeme ima ovlašćenje Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove za vršenje sertifikacije sjemenskog materijala poljoprivrednog bilja.

Laboratorija za sjeme bila je korisnik IPA finansijske pomoći.

Laboratorija za sjeme je bila korisnik „SEEDNET“ projekta.

Za ispitivanje kvaliteta sjemenskog materijala poljoprivrednog bilja koriste se metode propisane nacionalnim zakonodavstvom, EU ili sopstvene metode laboratorije.

7. GMO

Crna Gora nema laboratoriju za GMO.

Crna Gora je preduzela potrebne mjere te se analize vezane za GMO vrše u akreditovanim laboratorijama EU.

IV. FINANSIJSKI RESURSI

Kada Crna Gora postane članica Evropske unije, korišćiće iste uslove sufinansiranja od strane EU u oblasti bezbjednosti hrane, veterinarskih i fitosanitarnih pitanja (Regulativa (EU) No. 652/2014 i Regulative (EC) No.1040/2002 i No. 998/2002).

Tokom pretpristupnog perioda, Crna Gora će biti korisnik pomoći (IPA) u oblasti bezbjednosti hrane, veterinarske i fitosanitarne politike.

Mjere za pripremu pristupanja EU podrazumijevaju troškove.

Za unaprjeđenje objekata za proizvodnju i preradu hrane neophodne su investicije. Dio ovih troškova pokriće se iz IPARD sredstava, a dio će snositi vlasnik objekta. Ovo pitanje je relevantno i za Poglavlje 11.

U oblasti bezbjednosti hrane, veterinarske i fitosanitarne politike, glavni troškovi za Crnu Goru biće:

- izgradnja i opremanje graničnih veterinarskih i fitosanitarnih inspekcijskih mjesta;
- unaprjeđivanje i razvoj laboratorija (vidi III LABORATORIJE);
- mjere za suzbijanje i iskorjenjivanje bolesti životinja;
- izgradnja i opremanje sistem neškodljivog uklanjanja nusproizvoda životinjskog porijekla.

Pitanja ljudskih resursa su posebno obrađena. (dio III.C.)

a. Izgradnja i opremanje graničnih veterinarskih i fitosanitarnih inspekcijskih mjesta

Lista odabranih veterinarskih i fitosanitarnih graničnih kontrolnih mjesta je finalizovana (vidi F.1. e. i B.2.).

Crna Gora je procijenila troškove izgradnje i opremanja veterinarskih i fitosanitarnih graničnih kontrolnih mjesta u skladu sa zahtjevima EU na 10,000,000€.

Crna Gora će predložiti pokrivanje dijela gore navedenih troškova iz pretpristupnih fondova (IPA), a balans će biti pokriven sredstvima iz državnog budžeta.

b. Unaprjeđivanje i razvoj laboratorija

U cilju ispunjavanja zadataka zahtijevanih pravnom tekovinom EU, potrebno je unaprijediti laboratorije i nabaviti novu opremu za razvoj akreditovanih metoda. Dio ovog zadatka biće povjeren laboratorijama u državama članicama EU, ali Crna Gora želi da obezbijedi da se veći dio kontrola obavlja u nacionalnim laboratorijama.

Za Specijalističku veterinarsku laboratoriju troškovi su procijenjeni na ≈ 500,000€.

Za Fitosanitarnu laboratoriju troškovi su procijenjeni na ≈ 1.000,000€.

Za Institut za javno zdravlje troškovi su procijenjeni na ≈ 350,000€.

Za Centar za ekotoksikološka ispitivanja troškovi su procijenjeni na ≈ 300,000€.

c. Mjere za suzbijanje i iskorjenjivanje bolesti životinja, dobrobit životinja, identifikacija i registracija životinja, Monitoring nepoželjnih supstanci i rezidua i trgovina sa državama članicama EU

Iskorjenjivanje i suzbijanje bolesti životinja je zajednički interes EU i Crne Gore.

Za 2019. godinu opredijeljen je iznos od 2.312.048,20€, a dodatno Evropska Komisija je obezbijedila potrebnu količinu vakcina za vakcinaciju goveda protiv bolesti kvrgave kože goveda (*Lumpy skin disease*). Priprema za pristupanje zahtijeva dodatne zadatke, posebno po pitanju kvalifikacije stada (status zvanično slobodnog), regiona i cijele zemlje. Dodatni troškovi su procijenjeni na cca 3,000,000€ godišnje.

Zakonom o veterinarstvu propisano je sprovođenje godišnjeg Programa obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja. Programom obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja utvrđuju se preventivne mjere radi praćenja, sprječavanja pojave, otkrivanja, suzbijanja i iskorjenjivanja zaraznih i parazitskih bolesti, način njihovog sprovođenja, subjekti koji će ih sprovesti, izvori, način obezbjeđivanja i korišćenja sredstava, način kontrole, način izvještavanja, kao i drugi uslovi za njihovo sprovođenje.

Sprovođenje mjera je obavezno na cijelom epizootiološkom području Crne Gore, primjereno stepenu opasnosti i epizootiološkoj situaciji iz prethodnog perioda.

Programom mjera stvaraju se preduslovi za usaglašavanja oblasti zdravstvene zaštite životinja sa EU zahtjevima, a koji se odnose na dobijanje i održavanje zdravstvenog statusa gazdinstava za određene zarazne bolesti.

Pregled finansijskih sredstva na godišnjem nivou:

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1.810.000 €	1.850.000 €	1.500.000 €	1.400.000 €	1.300.000 €	1.250.300 €	1.131.000 €

2015	2016*	2017*	2018*	2019*
1.200, 000 €	1.211, 400 €	1.380, 000 €	1.414, 000 €	1.614, 000 €

* U tabeli su prikazana sredstva obezbijedena Zakonom o budžetu na paziciji za veterinu. Obzirom na izbijanje dvije naročito opasne bolesti u 2016. godini: bolest kvrgave kože goveda i bolest plavog jezika opredijelja su i dodatna sredstva iz budžetskih rezervi kao i sredstva EK za podršku suzbijanju bolesti kvrgave kože goveda kao i donacija vakcina.

2020	2021*	2022*	2023*
2.341, 000 €	1.724, 250 €	2.038, 531,44 €	1.700, 000 €

Zakonom je takođe propisano da se za određene bolesti životinja može steći zdravstveni status, koji se odnosi na stado, jato, gazdinstvo, kompartment, regiju ili državu, a koji dodjeljuje Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove. Za dobijanje navedenog zdravstvenog statusa potrebno je sprovesti propisane programe sa određenom učestalošću testiranja i propisane dijagnostičke metode. Za bilježenje rezultata višegodišnjih programa potrebno je organizovati i redovno nadopunjavati bazu podataka o testiranim životinjama. Takođe je potrebno predvidjeti troškove održavanja navedene baze podataka.

Uslijed promjene načina otkrivanja, praćenja i suzbijanja bolesti, potrebno je kontinuirano sprovesti obuke: veterinaru, laboratorijskog osoblja i službenih veterinaru o novim propisima, kao i vlasnika životinja u smislu njihovih obaveza. Potrebno je pripremiti i implementirati Plan obuke koji zahtijeva dodatna finansijska sredstva koja je potrebno obezbijediti, a procijenjena vrijednost je oko 5.000€ na godišnjem nivou.

U cilju određivanja i dodjele zdravstvenog statusa životinja za pojedine bolesti u skladu sa odgovarajućim propisima Evropske unije i stvaranju preduslova za slobodno plasiranje životinja na unutrašnjem tržištu EU, do sada su uspostavljene baze podataka za tuberkulozu goveda, enzootsku leukozu goveda i brucelozu. Planirano je i povezivanje baze podataka i za druge bolesti od značaja.

Do sada Crna Gora nije izvodila vježbe simulacije izbivanja bolesti (osim učešća preko TAIEX-a). U naredenom periodu je potrebno izvršiti procjenu potrebnih finansijskih sredstava ukoliko bi Crna Gora ove vježbe izvodila samostalno. Crna Gora podržava organizovanje ovih vježbi na regionalnom nivou s obzirom na status zemalja u okruženju, kao i procijenjena finansijska sredstva u iznosu od ≈20.000€ po bolesti.

Kako bi se obezbijedio brzi odaziv u slučaju izbivanja izuzetno opasne zarazne bolesti, ili bolesti koja može znatno uticati na ekonomiju ili ugroziti zdravlje ljudi, sredstva za nabavku, skladištenje i obnavljanje minimalno potrebne opreme za krizne jedinice koje su osnovane kriznim planovima obezbijediće se iz budžeta Crne Gore.

Vlasnik životinje koja je usmrćena ili zaklana, stvari i sirovine koje su oštećene ili uništene prilikom sprovođenja mjera određenih za suzbijanje naročito opasnih zaraznih bolesti i za bolesti: bjesnilo kod domaćih životinja u uzgoju, antraks, bruceloza goveda, bruceloza ovaca i koza - melitokokoza, bruceloza svinja, Q groznica, trihinelozna domaćih svinja, BSE, tuberkuloza goveda, enzootska leukoza goveda, skrepi, infektivna anemija konja, američka kuga pčelinjeg legla, kao i za uginule životinje za koje je potvrđeno da su uginule od ovih bolesti, ima pravo na naknadu štete u skladu sa čl. 69, 70 i 71 Zakona o veterinarstvu "Sl. list CG", br. 30/2012, 48/2015, 52/2016 i 43/2018. Za ove potrebe potrebno je na godišnjem nivou izdvojiti iznos ≈ 50.000,00€.

Dobrobit životinja

Iskustva u primjeni propisa ukazuju na probleme u dijelu usklađenosti posebno za koke nosilje čemu se u narednom periodu mora pokloniti posebna pažnja kako bi subjekti ispunili sve zahtjeve do dana pristupanja. Važno je napomenuti da postoje dostupna finansijska sredstva za unaprjeđenje ovog sektora kroz Projekte Svjetske banke, IPARD i dr. Ovo svakako povlači i znatna ulaganja u ovaj sektor radi nabavke nove opreme, obnove postojeće i zamjene istrošene opreme.

Transpozicija pravnih akata dovodi do dodatnih zahtjeva u ovoj oblasti što iziskuje dodatna finansijska sredstva za subjekte kao što su: prevoznici životinja, klanice (odgovarajuće uslovi za istovar i smještaj životinja, oprema za sputavanje, omamljivanje i klanje).

Identifikacija i registracija životinja

Crna Gora u posljednjih dvanaest godina radi na uspostavljanju sistema I&R u skladu sa EU zahtjevima. Uspostavljenje ovog sistema bilo je većim dijelom finansirano od starne EU – CARDS, IPA i MIDAS, a Crna Gora je finansira kroz godišnje programe. Kontinuirano se obezbjeđuju finansijska sredstva za registraciju novih gazdinstava, unos podataka o kretanjima životinja, održavanje elektronske baze podataka, a dodatna sredstva obezbjeđuju se za potrebe pojedinih kampanja i to za: prvo obilježavanje, proširenje sistema, za nabavku ušnih markica, izradu, štampanje i distribuciju registra gazdinstava za svako pojedinačno gazdinstvo na kojem se životinje uzgajaju, dokumenata za registraciju i ostalog materijala kao i troškove za izvođenje registracije gazdinstava i I&R svake pojedinačne životinje koje vrše ovlašćene veterinarske ambulante.

Za 2019. godinu u budžetu Crne Gore obezbijedena su sredstva u iznosu od 87.700,80 €.

Praćenje zabranjenih supstanci i rezidua

Crna Gora od 2007. godine svake godine obezbjeđuje finansijska sredstva potrebna za praćenje zabranjenih supstanci i rezidua iz budžeta Crne Gore u iznosu od ≈ 55.000€.

Ovaj iznos je namjenjen za sprovođenje testova u skladu sa Programom monitoringa rezidua koji se donosi na godišnjem nivou.

Trgovina sa državama članicama Evropske unije

Najznačajniji je dio troškova povezan sa izradom internet stranica i modernizacijom kompjuterskog programa granične veterinarske i fitosanitarne inspekcije, kao i unapređenju informacionog sistema, kao i sa nabavkom kompjuterske opreme. Troškovi za izradu i uspostavljanje integralnog informacionog sistema na nivou Uprave za bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarna oblast procjenjuju se na ≈1.500.000€ (MIDAS, IPA).

Obuka inspektora u vezi sa TRACES sprovodiće se kroz dostupne podrške (BTSF, TAIEEX). Troškovi za dostupnost interneta procjenjuju se na ≈50.000€.

Crna Gora će dio navedenih troškova finansirati iz pretpristupnih fondova i fondova Svjetske banke, dok će se preostale novčane potrebe pokriti sredstvima iz budžeta.

d. Program mjera bezbjednosti hrane

Bezbjednost hrane je zajednički interes EU i Crne Gore.

Od 2017. godine, po prvi put, u Crnoj Gori donosi se i sprovodi godišnji objedinjeni Program mjera bezbjednosti hrane i hrane za životinje koji se objavljuje u Službenom listu Crne Gore i koji sadrži 13 podprograma monitoringa. Za sprovođenje ovog Programa obezbijedena su sredstva Budžetom Crne Gore u iznosu od ≈ 400.000,00€:

1. Program monitoringa rezidua u hrani životinjskog porijekla i hrani za životinje;
2. Program monitoringa rezidua sredstava za zaštitu bilja;
3. Program monitoringa nitrata;
4. Program monitoringa zemljišta;
5. Program monitoringa listerioze (zoonoze) u hrani;
6. Program monitoringa mikrobioloških kriterijuma;
7. Program monitoringa bezbjednosti školjki;
8. Program monitoringa kontaminenata u hrani;
9. Program monitoringa hrane za posebne prehrambene potrebe;
10. Program monitoringa aditiva koji se mogu koristiti u hrane;
11. Program monitoring predmeta i materijala koji dolaze u kontakt sa hranom;
12. Program monitoringa nepoželjnih supstanci u hrani za životinje;
13. Program monitoringa hrane i hrane za životinje na prisustvo genetski modificovanog materijala.

Pregled finansijskih sredstva na godišnjem nivou:

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
350, 000 €	340, 000 €	349, 400 €	349, 000 €	349, 000 €	281.610,55	400, 000 €

e. Mjere za kontrolu i eradikaciju štetnih organizama bilja, sredstava za zaštitu bilja, rezidue, kvalitet sjemena i sadnog materijala, zaštita biljnih sorti i GMO

Kontrola i eradikacija štetnih organizama bilja

Iskorjenjivanje i suzbijanje štetnih organizama bilja je zajednički interes EU i Crne Gore.

Za 2019. godinu opredijeljen iznos od 136.300€. Priprema za pristupanje zahtijeva dodatne zadatke, posebno po pitanju kvalifikacije njihovog statusa. Troškovi su procijenjeni na cca 300,000€ godišnje.

Pregled finansijskih sredstva na godišnjem nivou:

2009	2010	2011	2012	2013	2014
150, 000 €	133, 940 €	92, 985 €	91, 985 €	102, 335 €	106, 607 €

2015	2016	2017	2018	2019	2020
101, 318 €	106, 318 €	101, 318 €	136, 300 €	136, 300 €	142, 000 €

2021	2022	2023
142, 300 €	113, 308 €	113, 500 €

Sredstva za zaštitu bilja

Sprovođenje zakona u oblasti sredstava za zaštitu bilja neće dovesti do znatnog povećanja troškova osim u dijelu nabavke IT opreme koja će biti u stanju da prati porast broja i obima dokumentacije o sredstvima za zaštitu bilja i njihovu obradu.

Pregled finansijskih sredstva na godišnjem nivou:

2009	2010	2011	2012	2013	2014
90, 000 €	30, 015 €	92, 985 €	50, 015 €	50, 015 €	45, 500 €

2015	2016	2017	2018	2019	2020
39, 000 €	42.000 €	39, 000 €	40, 700 €	40, 700 €	40, 700 €

2021	2022	2023
40, 700 €	32, 230 €	33, 000 €

Kvalitet sjemena i sadnog materijala

Sprovođenje zakona u oblasti sjemena i sadnog materijala neće dovesti do znatnog povećanja troškova osim u dijelu zapošljavanja.

Pregled finansijskih sredstva na godišnjem nivou:

2009	2010	2011	2012	2013	2014
90,000 €	30,015 €	92,985 €	50,015 €	50,015 €	45,500 €

2015	2016	2017	2018	2019	2020
21,700 €	21.700 €	21,700 €	35,000 €	34,000 €	34,000 €

2021	2022	2023
34,000 €	32,400 €	33,740 €

Zaštita prava na biljne sorte

Sprovođenje zakona u oblasti zaštite biljnih sorti neće dovesti do znatnog povećanja troškova osim u dijelu zapošljavanja.

GMO

Sprovođenje zakona u oblasti GMO neće dovesti do znatnog povećanja troškova osim u dijelu zapošljavanja. Zakonodavstvo je usklađeno sa EU acquis. Jačanje službi je već planirano. Ovo pitanje je predmet internih razgovora.

MJERILA ZA ZATVARANJE PREGOVORA U POGLAVLJU 12.

1) Crna Gora podnosi EK odobreni nacionalni program za unapređenje objekata za proizvode životinjskog porijekla, uključujući objekte za nusproizvode životinjskog porijekla. Što se tiče sektora mlijeka, nacionalni program takođe treba uključiti i strategiju za upotrebu neusaglašenog sirovog mlijeka.

Montenegro submits to the Commission an approved national programme for the upgrading of establishments for products of animal origin, including establishments for animal by-products. As regards the milk sector, the national programme should also include a strategy for the use of non-compliant raw milk.

2) Crna Gora pruža Komisiji garanciju za uspostavljanje sistema kompatibilnog sistema EU za službene kontrole živih životinja i proizvoda životinjskog porijekla, uključujući i njegovo finansiranje.

Montenegro provides to the Commission guarantees for the establishment of an EU-compliant system for official controls of live animals and animal products, including its funding.

3) Crna Gora da nastavi da uspostavlja i razvija, u skladu s pravnom tekovinom EU, relevantne administrativne strukture, posebno kada je riječ o kontroli bezbjednosti hrane, te nastavi jačati svoje administrativne kapacitete i infrastrukturu. Crna Gora treba da pokaže da će imati neophodne administrativne kapacitete za pravilno sprovođenje i primjenu cjelokupne pravne tekovine obuhvaćene ovim poglavljem o pristupanju.

Montenegro continues to set up and develop, in accordance with the acquis, the relevant administrative structures, in particular as regards food safety controls, and to further increase its administrative capacities and infrastructures. Montenegro demonstrates that it will have sufficient administrative capacity to correctly implement and apply all the acquis covered by this chapter upon accession.

Prvo završno mjerilo obuhvata dvije međusobno povezane aktivnosti koje je Crna Gora završila: usvojen Nacionalni program unapređenja objekata za proizvode životinjskog porijekla, uključujući objekte za nusproizvode životinjskog porijekla i usvojena Strategija za upotrebu neusaglašenog sirovog mlijeka.

U cilju ispunjenja mjerila, Vlada Crne Gore je 12. VII 2017. usvojila **Nacionalni program za unapređenje objekata za proizvode životinjskog porijekla i objekata za nusproizvode životinjskog porijekla**, pa je samim tim ispunjen prvi dio ovog mjerila, uz obavezu polugodišnjeg izvještavanja o realizaciji Vlade Crne Gore i Evropske komisije. Drugi polugodišnji izvještaj usvojen je 6. VI 2018.

Pored toga, Vlada Crne Gore je 21. VI 2018. usvojila **Nacionalni program za unapređenje kvaliteta sirovog mlijeka sa planom za postupanje sa neusaglašenim sirovim mlijekom**, čime su ispunjene obaveze koje proističu iz prvog završnog mjerila.

Ispunjavanje drugog i trećeg mjerila je formalno pravno veoma jednostavno jer se radi o izdavanju garancija, ali je ujedno i veoma kompleksno pitanje, jer garancijama Crna Gora potvrđuje da je uspostavljen sistem kompatibilan EU sistemu službenih kontrola živih životinja i proizvoda životinjskog porijekla, uključujući i finansiranje službenih kontrola, što uključuje i garancije o uspostavljenim i razvijenim odgovarajućim administrativnim i infrastrukturnim kapacitetima što podrazumjeva: zapošljavanje, izgradnja graničnih prelaza, objekata za nusproizvode, laboratorije, karantinske jedinice i druge veoma složene i skupe zahtjeve.

PRILOG I

OPŠTI AKCIONI PLAN

OBJAŠNJENJE

Prva kolona su reference brojeva svakog teksta (redni broj).

Druga kolona se odnosi na zakonodavstvo EU za Poglavlje 12.

Za svaki tekst se daje naslov i EU broj sa linkom.

Prva i inovirane verzije zasnivaju se na Listi EU legislativne na snazi na dan:

- 1. avgusta 2014. godine;
- 1. februara 2019. godine;
- 13. marta 2022. godine.

Treća kolona se odnosi na crnogorsko zakonodavstvo. Tekstu koji je već usvojen dat je naslov i broj Službenog lista Crne Gore i označen je **pojačanim slovima**.

Za određeni tekst koji tek treba da se usvoji pojavljuje se u obliku *italik slova* sa privremenim naslovom.

Četvrta kolona se odnosi na datum transpozicije i/ili procjenjeni datum transpozicije.

Datum je označen **pojačanim slovima**, kada je tekst već objavljen, a procjenjeni datum označava se *italik slovima* (još ne objavljen tekst).

Peta kolona je datum sprovođenja i označava se **pojačanim crnim slovima** (realizovano), a procjenjeni/planirani datuma sprovođenja u obliku crnih *italik slova*.

Politika bezbjednosti hrane → *plava polja*
Veterinarska politika → *narandžasta polja*
Fitosanitarna politika → *zelena polja*

Sve realizovane promjene koje se izvještavaju označavaju se **pojačanim crvenim slovima**.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
GLAVA 1 – OPŠTI DIO				
Poglavlje 1. Bezbjednost hrane				
1)	<p><u>Uredba 178/2002</u></p> <p><u>Regulation (EC) No 178/2002</u> of the European Parliament and of the Council of 28 January 2002 laying down the general principles and requirements of food law, establishing the European Food Safety Authority and laying down procedures in matters of food safety</p> <p>Regulation (EU) 2017/745 of the European Parliament and of the Council of 5 April 2017 on medical devices, amending Directive 2001/83/EC, Regulation (EC) No 178/2002 and Regulation (EC) No 1223/2009 and repealing Council Directives 90/385/EEC and 93/42/EEC</p> <p>Regulation (EU) 2019/1243 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2019 adapting a number of legal acts providing for the use of the regulatory procedure with scrutiny to Articles 290 and 291 of the Treaty on the Functioning of the European Union</p> <p>Regulation (EU) 2019/1381 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2019 on the transparency and sustainability of the EU risk assessment in the food chain and amending Regulations (EC) No 178/2002, (EC) No 1829/2003, (EC) No 1831/2003, (EC) No 2065/2003, (EC) No 1935/2004, (EC) No 1331/2008, (EC) No 1107/2009, (EU) 2015/2283 and Directive 2001/18/EC</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o bezbjednosti hrane (SL CG 57/2015) • <i>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o bezbjednosti hrane</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 21.12.2007 • 07.10.2015 • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 29.12.2007 • 01.01.2010 • 01.01.2011 • 15.10.2015 • <i>I 2024</i> • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
Aplikacioni tekstovi				
2)	<p><u>Uredba 2230/2004</u></p> <p><u>Commission Regulation (EC) No 2230/2004</u> of 23 December 2004 laying down detailed rules for the implementation of European Parliament and Council Regulation (EC) No 178/2002 with regard to the network of organisations operating in the fields within the European Food Safety Authority's mission</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o bezbjednosti hrane (SL CG 57/2015) čl. 11, 13 	<ul style="list-style-type: none"> • 07.10.2015 	<ul style="list-style-type: none"> • 15.10.2015 • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
3)	<u>Uredba 16/2011</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o bezbjednosti 	<ul style="list-style-type: none"> • 07.10.2015 	<ul style="list-style-type: none"> • 15.10.2015

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>Commission Regulation (EU) No 16/2011 of 10 January 2011 laying down implementing measures for the Rapid alert system for food and feed Date of end of validity: 13/12/2019; Repealed by 32019R1715</p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) 2019/1715 of 30 September 2019 laying down rules for the functioning of the information management system for official controls and its system components (the IMSOC Regulation)</p>	<p>hrane (SL CG 57/2015) član 31</p> <ul style="list-style-type: none"> • Smjernice za uspostavljanje sistema brzog uzbunjivanja i notifikacija br. 323/16-0101-5462 • <i>Izmjene i dopune Pravilnika o načinu pregleda hrane</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 06.12.2016 • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 06.12.2016 • IV 2024 • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
4)	<p>Uredba 2019/300</p> <p>Commission Implementing Decision (EU) 2019/300 of 19 February 2019 establishing a general plan for crisis management in the field of the safety of food and feed</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o bezbjednosti hrane (SL CG 57/2015) član 33, 34 • Opšti krizni plan za upravljanje kriznim situacijama kada hrana predstavlja rizik za zdravlje ljudi (SL CG 8/2020) • <i>Opšti krizni plan za upravljanje kriznim situacijama kada hrana predstavlja rizik za zdravlje ljudi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 07.10.2015 • 14.02.2020 • I 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 15.10.2015 • 14.02.2020 • I 2024 • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
Zaštitne mjere				
5)	<p>Odluka 2009/727</p> <p>2009/727/EC Commission Decision of 30 September 2009 on emergency measures applicable to crustaceans imported from India and intended for human</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Naredbu o mjerama koje se sprovode na proizvodima akvakulture namijenjenim za ishranu ljudi prilikom uvoza iz Indije 	<ul style="list-style-type: none"> • 17.3.2020 	<ul style="list-style-type: none"> • 17.3.2020

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	consumption or animal feed No longer in force, Date of end of validity: 08/07/2010; Repealed by 32010D0381 2010/381/: Commission Decision of 8 July 2010 on emergency measures applicable to consignments of aquaculture products imported from India and intended for human consumption	(SL CG 17/2020)		
6)	<u>Odluka 2011/884</u> <u>Commission Implementing Decision 2011/884/EU of 22 December 2011</u> on emergency measures regarding unauthorised genetically modified rice in rice products originating from China and repealing Decision 2008/289/EC	<ul style="list-style-type: none"> Naredbu o mjerama za utvrđivanje prisutnosti genetički modifikovanog pirinča i proizvoda od pirinča porijeklom iz Kine prilikom uvoza (SL CG 10/2020) 	<ul style="list-style-type: none"> 28.2.2020 	<ul style="list-style-type: none"> 28.2.2020
7)	<u>Uredba 208/2013</u> <u>Commission Implementing Regulation (EU) No 208/2013 of 11 March 2013</u> on traceability requirements for sprouts and seeds intended for the production of sprouts	<ul style="list-style-type: none"> Uredbu o zahtjevima za proizvode biljnog porijekla (klice) (SL CG 6/2018) 	<ul style="list-style-type: none"> 1.2.2018. 	<ul style="list-style-type: none"> 9.2.2018.
8)	<u>Preporuka 2013/165</u> <u>Commission Recommendation of 27 March 2013 (2013/165/EU)</u> on the presence of T-2 and HT-2 toxin in cereals and cereal products	<ul style="list-style-type: none"> <i>Smjernice za praćenje prisustva T-2 i HT-2 toksina u žitaricama i proizvodima od žitarica</i> 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2023
9)	<u>Odluka 2014/88</u> <u>Commission Implementing Decision 2014/88/EU of 13 February 2014</u> suspending temporarily imports from Bangladesh of foodstuffs containing or consisting of betel leaves ('Piper betle') Date of end of validity: 26/05/2020; Repealed by 32020R0625. Commission Implementing Regulation (EU) 2020/625 of 6 May 2020 amending Commission Implementing Regulation (EU) 2019/1793 on	<ul style="list-style-type: none"> Naredbu o zabrani uvoza hrane koja sadrži ili se sastoji od listova betela (Piper betle) porijeklom iz Bangladeša (SL CG 15/2019) 	<ul style="list-style-type: none"> 8.3.2019. 	<ul style="list-style-type: none"> 16.3.2019.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	the temporary increase of official controls and emergency measures governing the entry into the Union of certain goods from certain third countries implementing Regulations (EU) 2017/625 and (EC) No 178/2002 of the European Parliament and of the Council, and repealing Commission Implementing Regulation (EU) 2015/943 and Commission Implementing Decision 2014/88/EU			
10)	<p><u>Uredba 2019/1793</u></p> <p><u>Commission Implementing Regulation (EU) 2019/1793 of 22 October 2019</u> on the temporary increase of official controls and emergency measures governing the entry into the Union of certain goods from certain third countries implementing Regulations (EU) 2017/625 and (EC) No 178/2002 of the European Parliament and of the Council and repealing Commission Regulations (EC) No 669/2009, (EU) No 884/2014, (EU) 2015/175, (EU) 2017/186 and (EU) 2018/1660</p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) 2021/1900 of 27 October 2021 amending Implementing Regulation (EU) 2019/1793 on the temporary increase of official controls and emergency measures governing the entry into the Union of certain goods from certain third countries implementing Regulations (EU) 2017/625 and (EC) No 178/2002 of the European Parliament and of the Council</p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) 2021/2246 of 15 December 2021 amending Implementing Regulation (EU) 2019/1793 on the temporary increase of official controls and emergency measures governing the entry into the Union of certain goods from certain third countries implementing Regulations (EU) 2017/625 and (EC) No 178/2002 of the European Parliament and of the Council</p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) 2022/913 of 30 May 2022 amending Implementing Regulation (EU) 2019/1793 on the temporary increase of official controls and emergency measures governing the entry into the Union of certain goods from certain third countries implementing Regulations (EU) 2017/625 and (EC) No 178/2002 of the European Parliament and of the Council</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vršenja službene kontrole hrane neživotinjskog porijekla i hrane za životinje neživotinjskog porijekla (SL CG 34/2020) (SL CG 130/2021) (SL CG 143/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> • 16.4.2020 • 16.12.2021 • 22.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 24.4.2020 • 24.12.2021 • 30.12.2022 • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
11)	<p><u>Uredba 2016/6</u></p> <p><u>Commission Implementing Regulation (EU) 2016/6 of 5 January 2016</u> imposing special</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za uvoz i izvoz hrane i hrane za životinje radi praćenja nivoa radioaktivnosti zbog 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.03.2022. 	<ul style="list-style-type: none"> • 02.04.2022.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>conditions governing the import of feed and food originating in or consigned from Japan following the accident at the Fukushima nuclear power station and repealing Implementing Regulation (EU) No 322/2014</p> <p>Repealed by 32021R1533.</p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) 2021/1533 of 17 September 2021 imposing special conditions governing the import of feed and food originating in or dispatched from Japan following the accident at the Fukushima nuclear power station and repealing Implementing Regulation (EU) 2016/6</p>	<p>incidenta u nuklearnoj elektrani u Fukushima (SL CG 32/2022)</p>		
12)	<p>Regulativa 2020/1158</p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/1158 of 5 August 2020 on the conditions governing imports of food and feed originating in third countries following the accident at the Chernobyl nuclear power station</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o uslovima za uvoz i izvoz hrane i hrane za životinje radi praćenja nivoa radioaktivnosti zbog incidenta u nuklearnoj elektrani u Černobilu (SL CG 13/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> 04.02.2022 	<ul style="list-style-type: none"> 12.2.2022
<p>POGLAVLJE 2. SLUŽBENE KONTROLE aplikacioni tekstovi će se transponovati do 2026. godine</p>				
13)	<p>Regulativa 882/2004</p> <p>Regulation (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on official controls performed to ensure the verification of compliance with feed and food law, animal health and animal welfare rules</p> <p>Regulativa 2017/625</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o bezbjednosti hrane (SL CG 14/2007) Zakon o veterinarstvu (SL CG 30/2012) Zakon o bezbjednosti hrane (SL CG 57/2015) 	<ul style="list-style-type: none"> 2007 djelimično 2012 djelimično 07.10.2015 <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 06.2012 15.10.2015 <i>I 2024</i> <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<u>Regulation (Eu) 2017/625 Of The European Parliament And Of The Council of 15 March 2017</u> on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, amending Regulations (EC) No 999/2001, (EC) No 396/2005, (EC) No 1069/2009, (EC) No 1107/2009, (EU) No 1151/2012, (EU) No 652/2014, (EU) 2016/429 and (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council, Council Regulations (EC) No 1/2005 and (EC) No 1099/2009 and Council Directives 98/58/EC, 1999/74/EC, 2007/43/EC, 2008/119/EC and 2008/120/EC, and repealing Regulations (EC) No 854/2004 and (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council, Council Directives 89/608/EEC, 89/662/EEC, 90/425/EEC, 91/496/EEC, 96/23/EC, 96/93/EC and 97/78/EC and Council Decision 92/438/EEC (Official Controls Regulation)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Izmjene Zakona o bezbjednosti hrane</i> • <i>Izmjene Zakona o veterinarstvu</i> • <i>Izmjene zakona o dobrobiti životinja</i> • <i>Izmjene Zakona o zdravstvenoj zaštiti bilja</i> • <i>Izmjene Zakona o sredstvima za zaštitu bilja</i> 		
14)	<u>Regulativa 669/2009</u> <u>Commission Regulation (EC) No 669/2009</u> of 24 July 2009 implementing Regulation (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council as regards the increased level of official controls on imports of certain feed and food of non-animal origin and amending Decision 2006/504/EC	<p>Pravila o nivou službenih kontrola uvoza određene hrane i hrane od neživotinjskog porijekla br. 323-20/17</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vršenja službene kontrole hrane neživotinjskog porijekla i hrane za životinje neživotinjskog porijekla 	<ul style="list-style-type: none"> • 17.02.2017 • 21.03.2017 • 04.07.2017 • 03.04.2018 • 04.04.2019 • 16.04.2020 • 16.12.2021 • 22.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 17.02.2017 • 29.03.2017 • 12.07.2017 • 11.04.2018 • 12.04.2019 • 24.04.2020 • 24.12.2021 • 30.12.2022

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Zamijenjena sa: Repealed by: Regulativom (EU) 2019/1793 Commission Implementing Regulation (EU) 2019/1793 of 22 October 2019 on the temporary increase of official controls and emergency measures governing the entry into the Union of certain goods from certain third countries implementing Regulations (EU) 2017/625 and (EC) No 178/2002 of the European Parliament and of the Council and repealing Commission Regulations (EC) No 669/2009, (EU) No 884/2014, (EU) 2015/175, (EU) 2017/186 and (EU) 2018/1660	(SL CG 18/2017) (SL CG 43/2017) (SL CG 21/2018) (SL CG 20/2019) (SL CG 34/2020) (SL CG 130/2021) (SL CG 143/2022)		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Fully implemented on the day of the accession</i>
15)	<u>Odluka 2008/654</u> Commission Decision 2008/654/EC of 24 July 2008 on guidelines to assist Member States in preparing the annual report on the single integrated multiannual national control plan provided for in Regulation (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council <u>Nije više na snazi, prestala da važi:</u> <u>27/08/2021</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Uputstva o smjernicama za pripremu godišnjeg izvještaja o višegodišnjem planu službenih kontrola br. 323-23/17 	<ul style="list-style-type: none"> • 24.02.2017 	<ul style="list-style-type: none"> • 24.02.2017 • <i>Fully implemented on the day of the accession</i>
16)	<u>Regulativa 854/2004</u> Regulation (EC) No 854/2004 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 laying down specific rules for the organisation of	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o bezbjednosti hrane (SL CG 14/2007) (SL CG 57/2015) • Pravilnik o načinu vršenja službenih kontrola proizvoda životinjskog 	Djelimično <ul style="list-style-type: none"> • 21.12.2007 • 21.12.2012 • 07.10.2015 • 25.04.2016 	Djelimično <ul style="list-style-type: none"> • 29.12.2007 • 01.01.2010 • 01.01.2011 • 15.10.2015

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>official controls on products of animal origin intended for human consumption</p> <p>Prestaje da važi: 13/12/2019; Zamjenjena sa Regulativom 32017R0625.</p> <p><u>Regulativa 2017/625</u></p> <p>Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017 on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, amending Regulations (EC) No 999/2001, (EC) No 396/2005, (EC) No 1069/2009, (EC) No 1107/2009, (EU) No 1151/2012, (EU) No 652/2014, (EU) 2016/429 and (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council, Council Regulations (EC) No 1/2005 and (EC) No 1099/2009 and Council Directives 98/58/EC, 1999/74/EC, 2007/43/EC, 2008/119/EC and 2008/120/EC, and repealing Regulations (EC) No 854/2004 and (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council, Council Directives 89/608/EEC, 89/662/EEC, 90/425/EEC, 91/496/EEC, 96/23/EC, 96/93/EC and 97/78/EC and Council Decision 92/438/EEC (Official Controls Regulation)</p>	<p>porijekla namijenjenih ishrani ljudi (SL CG 27/2016)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zakon o bezbjednosti hrane</i> • <i>Uredba o načinu vršenja službenih kontrola proizvoda životinjskog porijekla namijenjenih ishrani ljudi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2023</i> • <i>II 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.05.2016 • <i>IV 2023</i> • <i>II 2024</i> • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
<p>POGLAVLJE 3. ODBORI</p>				

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
17)	Uredba 178/2002 Regulation (EC) No 178/2002 of the European Parliament and of the Council of 28 January 2002 laying down the general principles and requirements of food law, establishing the European Food Safety Authority and laying down procedures in matters of food safety – Articles 58, 59 and 62.			<ul style="list-style-type: none"> U potpunosti implementirano na dan pristupanja
Stalni odbor za zootehniku				
18)	Odluka 1977/505 Council Decision 1977/505/EEC of 25 July 1977 setting up a Standing Committee on Zootechnics			<ul style="list-style-type: none"> U potpunosti implementirano na dan pristupanja
Savjetodavne grupe				
19)	Odluka 2004/613 Commission Decision (EU) 2022/119 of 26 January 2022 repealing Decision 2004/613/EC concerning the creation of an advisory group on the food chain and animal and plant health			<ul style="list-style-type: none"> U potpunosti implementirano na dan pristupanja
GLAVA 2 VETERINA				
Poglavlje 1				
Sistem kontrole unutrašnjeg prometa				
Osnovni tekstovi				
20)	Uredba 2016/429 Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases and amending and repealing certain acts in the area of animal health ("Animal Health Law")	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o veterinarstvu (SL CG 30/2012) (SL CG 57/2015) (SL CG 52/2016) (SL CG 43/2018) <i>Zakon o veterinarstvu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 08.06.2012 21.08.2015 07.10.2015 27.04.2016 09.08.2016 03.07.2018 IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> 08.06.2012 29.08.2015 15.10.2015 05.05.2016 17.08.2016 11.07.2018 I 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
				<ul style="list-style-type: none"> • Fully implemented Puna implementacija danom pristupanja
I. Žive životinje, sjeme, jajne ćelije i embrioni				
Osnovni tekstovi				
21)	<p><u>Direktiva 90/425</u></p> <p>Until 13/12/2019</p> <p>Council Directive 90/425/EEC of 26 June 1990 concerning veterinary and zootechnical checks applicable in intra-Community trade in certain live animals and products with a view to the completion of the internal market</p> <p><u>Regulativa 2017/625</u></p> <p>From 14/12/2019</p> <p><u>Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017</u> on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, amending Regulations (EC) No 999/2001, (EC) No 396/2005, (EC) No 1069/2009, (EC) No 1107/2009, (EU) No 1151/2012, (EU) No 652/2014, (EU) 2016/429 and (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council, Council Regulations (EC) No 1/2005 and (EC) No 1099/2009 and Council Directives 98/58/EC, 1999/74/EC, 2007/43/EC, 2008/119/EC and 2008/120/EC, and repealing Regulations (EC) No 854/2004 and (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council, Council Directives 89/608/EEC, 89/662/EEC, 90/425/EEC, 91/496/EEC, 96/23/EC, 96/93/EC and 97/78/EC and Council Decision 92/438/EEC (Official Controls Regulation)Text with EEA relevance.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o veterinarstvu (SL CG 30/2012) • (SL CG 57/2015) • (SL CG 52/2016) • (SL CG 43/2018) • Pravilnik o načinu obavljanja veterinarskih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje se unose u Crnu Goru (SL CG 40/2015) • Pravilnik o bližim uslovima za uvoz i tranzit životinja i proizvoda životinjskog porijekla (SL CG 28/2016) • <i>Zakon o veterinarstvu</i> • <i>Pravilnik o veterinarskim i zootehničkim pregledima u trgovini živim životinjama i proizvodima</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 08.06.2012 • 24.07.2015 djelimično • 21.08.2015 • 07.10.2015 • 27.04.2016 • 09.08.2016 • 03.07.2018 • IV 2023 • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 08.06.2012 • 01.08.2015 djelimično • 29.08.2015 • 15.10.2015 • 05.05.2016 • 17.08.2016 • 11.07.2018 • IV 2023 • IV 2024 • U potpunosti implementirano na dan pristupanja
Applikacioni tekstovi				
22)	<p><u>Odluka 93/444</u></p> <p>Commission Decision 93/444/EEC of 2 July</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o veterinarstvu (SL CG 30/2012) • (SL CG 57/2015) 	<ul style="list-style-type: none"> • 08.06.2012 • 21.08.2015 • 07.10.2015 	<ul style="list-style-type: none"> • 08.06.2012 • 29.08.2015 • 15.10.2015

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	1993 on detailed rules governing intra-Community trade in certain live animals and products intended for exportation to third countries	<ul style="list-style-type: none"> (SL CG 52/2016) (SL CG 43/2018) • <i>Zakon o veterinarstvu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.04.2016 • 09.08.2016 • 03.07.2018 • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 05.05.2016 • 17.08.2016 • 11.07.2018 • <i>I 2024</i> • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
23)	<p><u>Odluka 94/338</u></p> <p>Commission Decision 94/338/EC of 25 May 1994 laying down detailed rules for the application of Council Directive 90/425/EEC as regards the taking of samples for the purpose of veterinary inspections at the place of destination</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o veterinarstvu (SL CG 30/2012) • (SL CG 57/2015) • (SL CG 52/2016) • (SL CG 43/2018) • Pravilnik o načinu obavljanja veterinarskih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje se unose u Crnu Goru (SL CG 40/2015) • Pravilnik o bližim uslovima za uvoz i tranzit životinja i proizvoda životinjskog porijekla (SL CG 28/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> • 08.06.2012 • 24.07.2015 • 21.08.2015 • 07.10.2015 • 27.04.2016 • 09.08.2016 • 03.07.2018 	<ul style="list-style-type: none"> • 08.06.2012 • 24.07.2015 • 21.08.2015 • 07.10.2015 • 27.04.2016 • 09.08.2016 • 03.07.2018
24)	<p><u>Odluka 94/339/EC</u></p> <p>Commission Decision 94/339/EC of 25 May 1994 laying down detailed rules for the application of Article 9.1 of Council Directive 90/425/EEC concerning veterinary and zootechnical checks applicable in intra-Community trade in certain live animals and products with a view to the completion of the internal market</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o veterinarstvu (SL CG 30/2012) • (SL CG 57/2015) • (SL CG 52/2016) • (SL CG 43/2018) • Pravilnik o načinu obavljanja veterinarskih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje 	<ul style="list-style-type: none"> • 08.06.2012 • 24.07.2015 djelimično • 21.08.2015 • 07.10.2015 • 27.04.2016 • 09.08.2016 • 03.07.2018 • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 08.06.2012 • 01.08.2015 djelimično • 29.08.2015 • 15.10.2015 • 05.05.2016 • 17.08.2016 • 11.07.2018 • <i>I 2024</i> • <i>U potpunosti implementirano</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		<p>se unose u Crnu Goru (SL CG 40/2015)</p> <ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o bližim uslovima za uvoz i tranzit životinja i proizvoda životinjskog porijekla (SL CG 28/16) <i>Zakon o veterinarstvu</i> 		<i>na dan pristupanja</i>
25)	<p><u>Uredba 599/2004</u></p> <p>Commission Regulation (EC) No 599/2004 of 30 March 2004 concerning the adoption of a harmonized model certificate and inspection report linked to intra-Community trade in animals and products of animal origin</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o veterinarstvu (SL CG 30/2012) (SL CG 57/2015) (SL CG 52/2016) (SL CG 43/2018) Pravilnik o načinu obavljanja veterinarskih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje se unose u Crnu Goru (SL CG 40/2015) Pravilnik o bližim uslovima za uvoz i tranzit životinja i proizvoda životinjskog porijekla (SL CG 28/2016) <i>Zakon o veterinarstvu</i> <i>Pravilnik o veterinarskim i zootehničkim pregledima u trgovini živim životinjama i proizvodima</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 08.06.2012 24.07.2015 djelimično 21.08.2015 07.10.2015 27.04.2016 09.08.2016 03.07.2018 <i>IV 2023</i> <i>IV 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 08.06.2012 01.08.2015 djelimično 29.08.2015 15.10.2015 05.05.2016 17.08.2016 11.07.2018 <i>I 2024</i> <i>IV 2024</i> <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
26)	<p>Regulativa 2018/1882</p> <p>Commission Implementing Regulation (EU)</p>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Lista bolesti i životinjskih vrsta koje predstavljaju značajan rizik za širenje tih bolesti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> <i>II 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> <i>II 2024</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	2018/1882 of 3 December 2018 on the application of certain disease prevention and control rules to categories of listed diseases and establishing a list of species and groups of species posing a considerable risk for the spread of those listed diseases			
27)	<p><u>Odluka 2018/320</u></p> <p>Commission Implementing Decision (EU) 2018/320 of 28 February 2018 on certain animal health protection measures for intra-Union trade in salamanders and the introduction into the Union of such animals in relation to the fungus <i>Batrachochytrium salamandrivorans</i></p> <p>Commission Implementing Decision (EU) 2019/1998 of 28 November 2019 amending Implementing Decision (EU) 2018/320 as regards the period of application of the animal health protection measures for salamanders in relation to the fungus <i>Batrachochytrium salamandrivorans</i></p> <p>Commission Implementing Decision (EU) 2021/361 of 22 February 2021 laying down emergency measures for movements between Member States and the entry into the Union of consignments of salamanders in relation to infection with <i>Batrachochytrium salamandrivorans</i></p> <p>No longer in force, Date of end of validity: 31/12/2022</p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) 2018/1882 of 3 December 2018 on the application of certain disease prevention and control rules to categories of listed diseases and establishing a list of species and groups of species posing a considerable risk for the spread of those listed diseases</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za uvoz daždevnjaka (SL CG 139/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> • 16.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 24.12.2022
II. Životinjski proizvodi				
Osnovni tekstovi				
28)	<p><u>Direktiva 89/662</u></p> <p>Until 13/12/2019</p> <p>Council Directive 89/662/EEC of 11 December</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu obavljanja veterinarskih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje 	<ul style="list-style-type: none"> • 24.07.2015 djelimično • 27.4.2016 • IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.8.2015 djelimično • 5.5.2016 • I 2024 • U potpunosti implementirano

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>1989 concerning veterinary checks in intra-Community trade with a view to the completion of the internal market</p> <p><u>Regulativa 2017/625</u></p> <p>From 14/12/2019 <u>Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017</u> on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, amending Regulations (EC) No 999/2001, (EC) No 396/2005, (EC) No 1069/2009, (EC) No 1107/2009, (EU) No 1151/2012, (EU) No 652/2014, (EU) 2016/429 and (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council, Council Regulations (EC) No 1/2005 and (EC) No 1099/2009 and Council Directives 98/58/EC, 1999/74/EC, 2007/43/EC, 2008/119/EC and 2008/120/EC, and repealing Regulations (EC) No 854/2004 and (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council, Council Directives 89/608/EEC, 89/662/EEC, 90/425/EEC, 91/496/EEC, 96/23/EC, 96/93/EC and 97/78/EC and Council Decision 92/438/EEC (Official Controls Regulation)Text with EEA relevance.</p>	<p>se unose u Crnu Goru (SL CG 40/2015)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o bližim uslovima za uvoz i tranzit životinja i proizvoda životinjskog porijekla (SL CG 28/16) • <i>Zakon o veterinarstvu</i> 		<i>na dan pristupanja</i>
III. Sertifikacija				
Osnovni tekstovi				
29)	<p><u>Direktiva 96/93</u></p> <p>Until 13/12/2019 Council Directive 96/93/EC of 17 December 1996 on the certification of animals and animal products</p> <p><u>Regulativa 2017/625</u></p> <p>From 14/12/2019 <u>Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017</u> on official controls and other official activities performed to ensure the</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o veterinarstvu (SL CG 30/2012) (SL CG 48/2015) (SL CG 52/2016) (SL CG 43/2018) • Pravilnik o načinu izdavanja sertifikata za pošiljke životinja i proizvoda životinjskog porijekla koje se izvoze (SL CG 8/15) 	<ul style="list-style-type: none"> • 08.06.2012 • 21.08.2015 • 09.08.2016 • 03.07.2018 • 27.02.2015 • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 08.06.2012 • 29.08.2015. • 18.08.2016 • 01.07.2017. • 11.07.2018. • 07.03.2015 • <i>I 2024</i> • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, amending Regulations (EC) No 999/2001, (EC) No 396/2005, (EC) No 1069/2009, (EC) No 1107/2009, (EU) No 1151/2012, (EU) No 652/2014, (EU) 2016/429 and (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council, Council Regulations (EC) No 1/2005 and (EC) No 1099/2009 and Council Directives 98/58/EC, 1999/74/EC, 2007/43/EC, 2008/119/EC and 2008/120/EC, and repealing Regulations (EC) No 854/2004 and (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council, Council Directives 89/608/EEC, 89/662/EEC, 90/425/EEC, 91/496/EEC, 96/23/EC, 96/93/EC and 97/78/EC and Council Decision 92/438/EEC (Official Controls Regulation)Text with EEA relevance.	<ul style="list-style-type: none"> <i>Zakona o veterinarstvu</i> 		
30)	<p><u>Direktiva 2002/99</u></p> <p>Council Directive 2002/99/EC of 16 December 2002 laying down the animal health rules governing the production, processing, distribution and introduction of products of animal origin for human consumption</p> <p>Zamjenjen sa: Regulativom 2016/429</p> <p>Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases and amending and repealing certain acts in the area of animal health ("Animal Health Law")</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o zdravstvenim uslovima životinja za proizvodnju hrane i proizvoda životinjskog porijekla namijenjenih ishrani ljudi (SL CG 34/2015) <i>Zakon o veterinarstvu</i> <i>Pravilnik o zdravstvenim uslovima životinja za proizvodnju hrane i proizvoda životinjskog porijekla namijenjenih ishrani ljudi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 03.07.2015 <i>IV 2023</i> <i>I 2025</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 11.07.2015 <i>I 2024</i> <i>I 2025</i>
31)	<p><u>Regulativa 2019/624</u></p> <p>Commission Delegated Regulation (EU) 2019/624 of 8 February 2019 concerning specific rules for the performance of official controls on the production of meat and for production and relaying areas of live bivalve molluscs in accordance with Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council</p>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Pravilnik o posebnim pravilima za službene kontrole proizvodnje mesa i za proizvodnju i prenos područja živih školjki</i> 	<ul style="list-style-type: none"> <i>III 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> <i>III 2024</i>
IV. Uzajamna pomoć				

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
32)	<p><u>Direktiva 89/608</u></p> <p>Council Directive 89/608/EEC of 21 November 1989 on mutual assistance between the administrative authorities of the Member States and cooperation between the latter and the Commission to ensure the correct application of legislation on veterinary and zoo technical matters</p> <p>Zamjenjena sa: Regulativa 2017/625</p>			<ul style="list-style-type: none"> <i>Nacionalne mjere izvršenja usvojene do datuma pristupanja</i>
V. Informacioni sistem TRACES				
Aplikacioni tekstovi				
33)	<p><u>Odluka 2003/24</u></p> <p>Commission Decision 2003/24/EC of 30 December 2002 concerning the development of an integrated computerized veterinary system</p> <p>Zamjenjena sa: <u>Regulativa 2019/1715</u></p>			<ul style="list-style-type: none"> <i>Nacionalne mjere izvršenja usvojene do datuma pristupanja</i>
34)	<p><u>Odluka 2003/623</u></p> <p>Commission Decision 2003/623/EC of 19 August 2003 concerning the development of an integrated computerized veterinary system known as Traces</p> <p>Zamjenjena sa: <u>Regulativa 2019/1715</u></p>			<ul style="list-style-type: none"> <i>Nacionalne mjere izvršenja usvojene do datuma pristupanja</i>
35)	<p><u>Odluka 2004/292</u></p> <p>Commission Decision 2004/292/EC of 30 March 2004 on the introduction of the Traces system and amending Decision 92/486/EEC</p> <p>Zamjenjena sa: <u>Regulativa 2019/1715</u></p>			<ul style="list-style-type: none"> <i>Nacionalne mjere izvršenja usvojene do datuma pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
36)	Odluka 2004/675 Commission Decision 2004/675/EC of 29 September 2004 establishing logistical support for the Traces system Zamjenjena sa: Regulativa 2019/1715			<ul style="list-style-type: none"> Nacionalne mjere izvršenja usvojene do datuma pristupanja
37)	Odluka 2009/821 Commission Decision 2009/821/EC of 28 September 2009 drawing up a list of approved border inspection posts, laying down certain rules on the inspections carried out by Commission veterinary experts and laying down the veterinary units in Traces Zamjenjena sa: Regulativom 2019/1014			<ul style="list-style-type: none"> Nacionalne mjere izvršenja usvojene do datuma pristupanja
VI. Finansiranje kontrola				
VII. Zaštitne mjere				
<i>Nacionalne mjere izvršenja usvojene do datuma pristupanja</i>				
Poglavlje 2				
Sistem kontrole uvoza				
I. Žive životinje				
Osnovni tekstovi				
38)	Direktiva 91/496 Until 13/12/2019 Council Directive 91/496/EEC of 15 July 1991 laying down the principles governing the organization of veterinary checks on animals entering the Community from third countries and amending Directives 89/662/EEC, 90/425/EEC and 90/675/EEC Regulativa 2017/625 From 14/12/2019	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o tehničkim uslovima za odobravanje graničnih prelaza sa Veterinarskom inspekcijom odnosno graničnih inspeksijskih mjesta za obavljanje veterinarskih pregleda životinja i/ili proizvoda životinjskog porijekla koji se unose u Crnu Goru (SL CG 61/2010) 	<ul style="list-style-type: none"> 22.10.2010. article 6 Annex A and B 25.09.2015 djelimično 20.05.2016 IV 2023 IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> 22.10.2010. article 6 Annex A and B 03.10.2015 djelimično 28.05.2016 IV 2023 IV 2024 U potpunosti implementirano na dan pristupanja

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017 on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, amending Regulations (EC) No 999/2001, (EC) No 396/2005, (EC) No 1069/2009, (EC) No 1107/2009, (EU) No 1151/2012, (EU) No 652/2014, (EU) 2016/429 and (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council, Council Regulations (EC) No 1/2005 and (EC) No 1099/2009 and Council Directives 98/58/EC, 1999/74/EC, 2007/43/EC, 2008/119/EC and 2008/120/EC, and repealing Regulations (EC) No 854/2004 and (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council, Council Directives 89/608/EEC, 89/662/EEC, 90/425/EEC, 91/496/EEC, 96/23/EC, 96/93/EC and 97/78/EC and Council Decision 92/438/EEC (Official Controls Regulation)Text with EEA relevance.	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda živih životinja koje se uvoze u Crnu Goru (SL CG 54/2015 i 32/2016) • <i>Zakon o veterinarstvu</i> • <i>Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda živih životinja koje se uvoze u Crnu Goru</i> 		
39)	Regulativa 2020/692 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/692 of 30 January 2020 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for entry into the Union, and the movement and handling after entry of consignments of certain animals, germinal products and products of animal origin	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravila za unošenje pošiljaka određenih životinja, zametaka i proizvoda životinjskog porijekla i njihovo premještanje i postupanje sa njima nakon unošenja</i> • Pravilnik o uslovima za uvoz pasa, mačaka i pitomih tvorova (SL CG 143/2021) Glava 5 Dijela II Regulative 2020/692 	<ul style="list-style-type: none"> • III 2024 • 31.12.2021 	<ul style="list-style-type: none"> • III 2024 • 08..01.2022
40)	Regulativa 2121/404 Commission Implementing Regulation (EU) 2021/404 of 24 March 2021 laying down the lists of third countries, territories or zones thereof from which the entry into the Union of animals, germinal products and products of animal origin is permitted in accordance with Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Lista zemalja, područja ili zona iz kojih je dozvoljen ulazak životinja, reproduktivnog materijala i proizvoda životinjskog porijekla</i> • Pravilnik o uslovima za uvoz pasa, mačaka i pitomih tvorova (SL CG 143/2021) 	<ul style="list-style-type: none"> • I 2025 • 31.12.2021 	<ul style="list-style-type: none"> • I 2025 • 08..01.2022

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		Prilog VIII Regulative 2021/404		
Application texts				
41)	<p><u>Odluka 97/794</u></p> <p>Commission Decision 97/794/EC of 12 November 1997 laying down certain detailed rules for the application of Council Directive 91/496/EEC as regards veterinary checks on live animals to be imported from third countries</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativom 2019/2130 Commission Implementing Regulation (EU) 2019/2130 of 25 November 2019 establishing detailed rules on the operations to be carried out during and after documentary checks, identity checks and physical checks on animals and goods subject to official controls at border control posts</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda živih životinja koje se uvoze u Crnu Goru (SL CG 54/2015) (SL CG 32/2016) • <i>Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda živih životinja i roba koje se uvoze u Crnu Goru</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.09.2015 djelimično • 20.05.2016 • II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.09.2015 djelimično • 20.05.2016 • II 2024 • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
42)	<p><u>Regulativa 282/2004</u></p> <p>Commission Regulation (EC) No 282/2004 of 18 February 2004 introducing a document for the declaration of, and veterinary checks on, animals from third countries entering the Community</p> <p><u>Regulativa 2017/625</u> <u>Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017</u> on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, amending Regulations (EC) No 999/2001, (EC) No 396/2005, (EC) No 1069/2009, (EC) No 1107/2009, (EU) No 1151/2012, (EU) No 652/2014, (EU) 2016/429 and (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council, Council Regulations (EC) No 1/2005 and (EC) No 1099/2009 and Council Directives 98/58/EC, 1999/74/EC, 2007/43/EC, 2008/119/EC and 2008/120/EC, and</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o prijavljivanju pošiljki životinja i proizvoda životinjskog porijekla koje se uvoze u Crnu Goru (SL CG 54/2015) (SL CG 40/2018) • <i>Zakon o veterinarstvu</i> • <i>Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda živih životinja i roba koje se uvoze u Crnu Goru</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.09.2015 djelimično • 20.05.2016 • 22.06.2018 • IV 2023 • II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.10.2015 djelimično • 28.05.2016 • 30.06.2018 • IV 2023 • II 2024 • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	repealing Regulations (EC) No 854/2004 and (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council, Council Directives 89/608/EEC, 89/662/EEC, 90/425/EEC, 91/496/EEC, 96/23/EC, 96/93/EC and 97/78/EC and Council Decision 92/438/EEC (Official Controls Regulation)Text with EEA relevance. Zamjenjena sa: Regulativa 2019/2130 Commission Implementing Regulation (EU) 2019/2130 of 25 November 2019 establishing detailed rules on the operations to be carried out during and after documentary checks, identity checks and physical checks on animals and goods subject to official controls at border control posts			
43)	<u>Odluka 2007/275</u> Commission Decision 2007/275/EC of 17 April 2007 concerning lists of animals and products to be subject to controls at border inspection posts under Council Directives 91/496/EEC and 97/78/EC Zamijenjena sa: Commission Implementing Regulation (EU) 2021/632 of 13 April 2021 laying down rules for the application of Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council as regards the lists of animals, products of animal origin, germinal products, animal by-products and derived products, composite products, and hay and straw subject to official controls at border control posts, and repealing Commission Implementing Regulation (EU) 2019/2007 and Commission Decision 2007/275/EC	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o listi životinja i proizvoda životinjskog porijekla koji podliježu veterinarskim pregledima (SL CG 54/2015) • Pravilnik o listi životinja i proizvoda životinjskog porijekla koji podliježu veterinarskim pregledima (SL CG 46/2017) • <i>Pravilnik o listi životinja i proizvoda životinjskog porijekla koji podliježu veterinarskim pregledima</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.09.2015 • 18.07.2017. • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.10.2015 • 26.07.2017. • IV 2024 • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
44)	<u>Regulativa 139/2013</u> Commission Implementing Regulation (EU) No 139/2013 of 7 January 2013 laying down animal health conditions for imports of certain birds into the Union and the quarantine conditions thereof Prestala da važi: 20/04/2021; Zamjenjena sa 32020R0692	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za uvoz ptica (SL CG 60/2017) (SL CG 01/2019) • <i>Pravila za unošenje pošiljaka određenih životinja, zametaka i proizvoda životinjskog porijekla i njihovo premještanje i postupanje sa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 30.09.2017 • 04.01.2019 • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 8.10.2017. • 12.01.2019 • III 2024 • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Delegated Regulation (EU) 2020/692 of 30 January 2020 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for entry into the Union, and the movement and handling after entry of consignments of certain animals, germinal products and products of animal origin	<i>njima nakon unošenja</i>		
45)	<u>Regulativa 2019/625</u> Commission Delegated Regulation (EU) 2019/625 of 4 March 2019 supplementing Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council with regard to requirements for the entry into the Union of consignments of certain animals and goods intended for human consumption Zamijenjena sa: Commission Delegated Regulation (EU) 2022/2292 of 6 September 2022 supplementing Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council with regard to requirements for the entry into the Union of consignments of food-producing animals and certain goods intended for human consumption	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravilnik o zahtjevima za unos pošiljki određenih životinja i roba za ljudsku ishranu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2024</i>
II. Životinjski proizvodi				
46)	<u>Direktiva 97/78</u> Council Directive 97/78/EC of 18 December 1997 laying down the principles governing the organization of veterinary checks on products entering the Community from third countries. Ukinuta Regulativom 32017R0625.	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o tehničkim uslovima za odobravanje graničnih prelaza sa Veterinarskom inspekcijom odnosno graničnih inspeksijskih mjesta za obavljanje veterinarskih 	<ul style="list-style-type: none"> • 22.10.2010. article 5 annex 2 • 24.07.2015 djelimično • 03.08.2016 • 17.07.2018 • <i>IV 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 22.10.2010. article 5 annex 2 • 01.08.2015 djelimično • 11.08.2016 • 25.07.2018 • <i>IV 2024</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p><u>Regulativa 2017/625</u></p> <p><u>Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017</u> on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, amending Regulations (EC) No 999/2001, (EC) No 396/2005, (EC) No 1069/2009, (EC) No 1107/2009, (EU) No 1151/2012, (EU) No 652/2014, (EU) 2016/429 and (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council, Council Regulations (EC) No 1/2005 and (EC) No 1099/2009 and Council Directives 98/58/EC, 1999/74/EC, 2007/43/EC, 2008/119/EC and 2008/120/EC, and repealing Regulations (EC) No 854/2004 and (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council, Council Directives 89/608/EEC, 89/662/EEC, 90/425/EEC, 91/496/EEC, 96/23/EC, 96/93/EC and 97/78/EC and Council Decision 92/438/EEC (Official Controls Regulation)Text with EEA relevance.</p>	<p>pregleda životinja i/ili proizvoda životinjskog porijekla koji se unose u Crnu Goru (SL CG 61/2010)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu obavljanja veterinarskih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje se unose u Crnu Goru (SL CG 40/2015) • Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje se unose u Crnu Goru (SL CG 50/2016) • Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje se unose u Crnu Goru (SL CG 49/2018) • <i>Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje se unose u Crnu Goru</i> 		<ul style="list-style-type: none"> • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
47)	<p><u>Odluka 94/360</u></p> <p><u>Commission Decision 94/360/EC</u> of 20 May 1994 on the reduced frequency of physical checks of consignments of</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda pošiljki proizvoda 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.08.2016 • I 2025 	<ul style="list-style-type: none"> • 11.08.2016 • I 2025 • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	certain products to be implemented from third countries, under Council Directive 90/675/EEC Zamijenjena sa: Commission Implementing Regulation (EU) 2019/2129 of 25 November 2019 establishing rules for the uniform application of frequency rates for identity checks and physical checks on certain consignments of animals and goods entering the Union	životinjskog porijekla koje se unose u Crnu Goru (SL CG 50/2016) • <i>Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje se unose u Crnu Goru</i>		
48)	<u>Odluka 2000/208</u> Commission Decision 2000/208/EC of 24 February 2000 establishing detailed rules for the application of Council Directive 97/78/EC concerning the transit of products of animal origin from one third country to another third country by road only across the European Community. Zamijenjena sa: Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2124 of 10 October 2019 supplementing Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council as regards rules for official controls of consignments of animals and goods in transit, transshipment and onward transportation through the Union, and amending Commission Regulations (EC) No 798/2008, (EC) No 1251/2008, (EC) No 119/2009, (EU) No 206/2010, (EU) No 605/2010, (EU) No 142/2011, (EU) No 28/2012, Commission Implementing Regulation (EU) 2016/759 and Commission Decision 2007/777/EC	• Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje se unose u Crnu Goru (SL CG 50/2016) • Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje se unose u Crnu Goru (SL CG 49/2018) član 16 • <i>Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje se unose u Crnu Goru</i>	• 03.08.2016 • 17.07.2018. • II 2024	• 11.08.2016 • 25.07.2018. • II 2024 • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
49)	<u>Odluka 2000/571</u> Commission Decision 2000/571/EC of 8 September 2000 laying down the methods of veterinary checks for products from third countries destined for introduction into free zones, free warehouses, customs warehouses or operators supplying cross border means of sea transport	• Zakon o veterinarstvu (SL CG 30/2012) (SL CG 57/2015) (SL CG 52/2016) član 148 (SL CG 43/2018)	• 08.06.2012 • 21.08.2015 • 07.10.2015 • 09.08.2016 • 03.07.2018 • 17.07.2018	• 08.06.2012 • 29.08.2015 • 15.10.2015 • 17.08.2016 • 11.07.2018 • 25.07.2018

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>Ukinuta Uredbom 32019R2124</p> <p>Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2124 of 10 October 2019 supplementing Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council as regards rules for official controls of consignments of animals and goods in transit, transshipment and onward transportation through the Union, and amending Commission Regulations (EC) No 798/2008, (EC) No 1251/2008, (EC) No 119/2009, (EU) No 206/2010, (EU) No 605/2010, (EU) No 142/2011, (EU) No 28/2012, Commission Implementing Regulation (EU) 2016/759 and Commission Decision 2007/777/EC</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje se unose u Crnu Goru (SL CG 49/2018) • <i>Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje se unose u Crnu Goru</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>III 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>III 2024</i> • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
50)	<p>Regulativa 136/2004</p> <p>Commission Regulation (EC) No 136/2004 of 22 January 2004 laying down procedures for veterinary checks at Community border inspection posts on products imported from third countries</p> <p>Zamjenjena sa:</p> <p>Regulativa 2019/2130</p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) 2019/2130 of 25 November 2019 establishing detailed rules on the operations to be carried out during and after documentary checks, identity checks and physical checks on animals and goods subject to official controls at border control posts</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje se unose u Crnu Goru (SL CG 54/2015) (SL CG 40/2018) • Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje se unose u Crnu Goru (SL CG 50/2016) • <i>Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda živih životinja i roba koje se uvoze u Crnu Goru</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.09.2015 • 03.08.2016 • 22.06.2018 • <i>II 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.03.2016 • 11.08.2016 • 30.06.2018 • <i>II 2024</i> • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
51)	<p>Odluka 2005/34</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.08.2016 	<ul style="list-style-type: none"> • 11.08.2016

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>Commission Decision 2005/34/EC of 11 January 2005 laying down harmonised standards for the testing for certain residues in products of animal origin imported from third countries</p> <p>Zamjenjena sa: Regulativa 2019/1871 Commission Regulation (EU) 2019/1871 of 7 November 2019 on reference points for action for non-allowed pharmacologically active substances present in food of animal origin and repealing Decision 2005/34/EC</p>	<p>pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje se unose u Crnu Goru (SL CG 50/2016)</p> <ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o laboratorijskim metodama za farmakološki aktivne supstance 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2023 U potpunosti implementirano na dan pristupanja
52)	<p>Odluka 2005/92</p> <p>Commission Decision 2005/92/EC of 2 February 2005 as regards animal health conditions, certification and transitional provisions concerning the introduction and storage period for consignments of certain products of animal origin in free zones, free warehouses and premises of operators supplying cross border means of sea transport in the Community</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o veterinarstvu (SL CG 30/2012) (SL CG 57/2015) (SL CG 52/2016) član 148 (SL CG 43/2018) Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje se unose u Crnu Goru (SL CG 49/2018) 	<ul style="list-style-type: none"> 08.06.2012 21.08.2015 07.10.2015 09.08.2016 03.07.2018 	<ul style="list-style-type: none"> 08.06.2012 29.08.2015 15.10.2015 17.08.2016 11.07.2018 U potpunosti implementirano na dan pristupanja
53)	<p>Odluka 2005/93</p> <p>Commission Decision 2005/93/EC of 2 February 2005 as regards transitional provisions concerning the introduction and the storage period for consignments of certain products of animal origin in customs warehouses in the Community</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o veterinarstvu (SL CG 30/2012) (SL CG 57/2015) (SL CG 52/2016) član 148 (SL CG 43/2018) Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje se unose u Crnu Goru 	<ul style="list-style-type: none"> 08.06.2012 21.08.2015 07.10.2015 09.08.2016 03.07.2018 	<ul style="list-style-type: none"> 08.06.2012 29.08.2015 15.10.2015 17.08.2016 11.07.2018 U potpunosti implementirano na dan pristupanja

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti (SL CG 49/2018)	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
54)	<p><u>Regulativa 206/2009</u></p> <p>Commission Regulation (EC) No 206/2009 of 5 March 2009 on the introduction into the Community of personal consignments of products of animal origin and amending Regulation (EC) No 136/2004</p> <p>Zamjenjena sa: <u>Regulativa 2019/2122</u></p> <p>Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2122 of 10 October 2019 supplementing Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council as regards certain categories of animals and goods exempted from official controls at border control posts, specific controls on passengers' personal luggage and on small consignments of goods sent to natural persons which are not intended to be placed on the market and amending Commission Regulation (EU) No 142/2011</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o bližim uslovima za unos pošiljki proizvoda životinjskog porijekla i hrane za kućne ljubimce koju unose putnici kao ličnu pošiljku (SL CG 45/2017) (SL CG 02/2022) • <i>Izmjene pravilnika o bližim uslovima za unos pošiljki proizvoda životinjskog porijekla i hrane za kućne ljubimce koju unose putnici kao ličnu pošiljku</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 12.07.2017 • 12.01.2022 • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 20.07.2017 • 20.01.2022 • IV 2024 • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
55)	<p><u>Odluka 2011/215</u></p> <p>Commission Implementing Decision 2011/215/EU of 4 April 2011 implementing Council Directive 97/78/EC as regards transshipment at the border inspection post of introduction of consignments of products intended for import into the Union or for third countries</p> <p>Zamjenjena sa: Regulativom 2019/2124</p> <p>Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2124 of 10 October 2019 supplementing Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council as regards rules for official controls of consignments of animals and goods in transit, transshipment and onward transportation through the Union, and amending Commission Regulations (EC) No 798/2008, (EC) No 1251/2008, (EC) No 119/2009, (EU) No 206/2010, (EU) No 605/2010, (EU) No 142/2011, (EU) No 28/2012, Commission</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje se unose u Crnu Goru (SL CG 49/2018) • <i>Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda živih životinja i roba koje se uvoze u Crnu Goru</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 17.07.2018. • II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.07.2018. • II 2024 • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Implementing Regulation (EU) 2016/759 and Commission Decision 2007/777/EC			
56)	<p><u>Regulativa 28/2012</u></p> <p>Commission Regulation (EU) No 28/2012 of 11 January 2012 laying down requirements for the certification for imports into and transit through the Union of certain composite products and amending Decision 2007/275/EC and Regulation (EC) No 1162/2009</p> <p>Zamijenjena sa: <u>Regulativom 2020/692</u></p> <p>Commission Delegated Regulation (EU) 2020/692 of 30 January 2020 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for entry into the Union, and the movement and handling after entry of consignments of certain animals, germinal products and products of animal origin</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uputstvo za sertifikaciju mješovitih uvoznih proizvoda No. 323/18-0301-2932 28.6.2018 • <i>Pravila za unošenje pošiljaka određenih životinja, reproduktivnog materijala i proizvoda životinjskog porijekla i njihovo premještanje i postupanje sa njima nakon unošenja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 28.6.2018 • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 28.6.2018 • III 2024 • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
III. Granična kontrolna mjesta (Border Control Posts)				
57)	<p><u>Odluka 93/352</u></p> <p>Commission Decision 93/352/EEC of 1 June 1993 laying down derogations from the conditions of approval for border inspection posts located in ports where fish is landed</p> <p>Zamjeniti sa: <u>Regulativa 2019/1081</u></p> <p>Commission Delegated Regulation (EU) 2019/1081 of 8 March 2019 establishing rules on specific training requirements for staff for performing certain physical checks at border control posts</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o tehničkim uslovima za odobravanje graničnih prelaza sa Veterinarskom inspekcijom odnosno graničnih inspeksijskih mjesta za obavljanje veterinarskih pregleda životinja i/ili proizvoda životinjskog porijekla koji se unose u Crnu Goru (SL CG 61/2010) • <i>Pravila o zahtjevima za obuku osoblja koje vrši na graničnim kontrolnim mjestima</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 22.10.2010. • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • II.2018 • IV 2024 • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
58)	<u>Odluka 2001/812</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o tehničkim 	<ul style="list-style-type: none"> • 22.10.2010 	<ul style="list-style-type: none"> • 22.10.2010

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>Commission Decision 2001/812/EC of 21 November 2001 laying down the requirements for the approval of border inspection posts responsible for veterinary checks on products introduced into the Community from third countries.</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2019/1014</p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) 2019/1014 of 12 June 2019 to lay down detailed rules on minimum requirements for border control posts, including inspection centres, and for the format, categories and abbreviations to use for listing border control posts and control points</p>	<p>uslovima za odobravanje graničnih prelaza sa Veterinarskom inspekcijom odnosno graničnih inspeksijskih mjesta za obavljanje veterinarskih pregleda životinja i/ili proizvoda životinjskog porijekla koji se unose u Crnu Goru (SL CG 61/2010)</p> <ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o minimalnim uslovima za granična kontrolna mjesta i format, kategorije i skraćenice koje će se koristiti za listu graničnih kontrolnih mjesta i kontrolnih točaka 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2024 U potpunosti implementirano na dan pristupanja
59)	<p>Regulativa 2019/1012</p> <p>Commission Delegated Regulation (EU) 2019/1012 of 12 March 2019 supplementing Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council by derogating from the rules on the designation of control points and from the minimum requirements for border control posts</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik za izuzetke za granične prelaže 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2024
IV. Informacioni sistem TRACES				
60)	<p>Odluka 92/438</p> <p>Council Decision 92/438/EEC of 13 July 1992 on computerization of veterinary import procedures (Shift project), amending Directives 90/675/EEC, 91/496/EEC, 91/628/EEC and Decision 90/424/EEC, and repealing Decision 88/192/EEC</p> <p>Zamijenjen sa: Regulativa 2017/625</p>			<ul style="list-style-type: none"> Nacionalne mjere izvršenja usvojene do datuma pristupanja

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017 on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, amending Regulations (EC) No 999/2001, (EC) No 396/2005, (EC) No 1069/2009, (EC) No 1107/2009, (EU) No 1151/2012, (EU) No 652/2014, (EU) 2016/429 and (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council, Council Regulations (EC) No 1/2005 and (EC) No 1099/2009 and Council Directives 98/58/EC, 1999/74/EC, 2007/43/EC, 2008/119/EC and 2008/120/EC, and repealing Regulations (EC) No 854/2004 and (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council, Council Directives 89/608/EEC, 89/662/EEC, 90/425/EEC, 91/496/EEC, 96/23/EC, 96/93/EC and 97/78/EC and Council Decision 92/438/EEC (Official Controls Regulation)			
61)	<u>Odluka 92/563</u> Commission Decision 92/563/EEC of 19 November 1992 on the database covering the Community's import requirements, envisaged by the Shift project			<ul style="list-style-type: none"> • Nacionalne mjere izvršenja usvojene do datuma pristupanja
62)	<u>Odluka 97/152</u> Commission Decision 97/152/EC of 10 February 1997 concerning the information to be entered in the computerized file of consignments of animals or animal products from third countries which are re-dispatched Zamijenjena sa: Regulativa 2019/1715			<ul style="list-style-type: none"> • Nacionalne mjere izvršenja usvojene do datuma pristupanja
63)	<u>Odluka 97/394</u> Commission Decision 97/394/EC of 6 June 1997 establishing the minimum data required for the databases on animals and animal products brought into the Community			<ul style="list-style-type: none"> • Nacionalne mjere izvršenja usvojene do datuma pristupanja
64)	<u>Odluka 2003/24</u> Commission Decision 2003/24/EC of 30 December 2002 concerning the development of an integrated computerized veterinary system			<ul style="list-style-type: none"> • Nacionalne mjere izvršenja usvojene do datuma pristupanja

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Zamijenjena sa: Regulativa 2019/1715			
65)	Odluka 2003/623 Commission Decision 2003/623/EC of 19 August 2003 concerning the development of an integrated computerized veterinary system known as Traces Zamijenjena sa: Regulativa 2019/1715			<ul style="list-style-type: none"> Nacionalne mjere izvršenja usvojene do datuma pristupanja
66)	Odluka 2004/292 Commission Decision 2004/292/EC of 30 March 2004 on the introduction of the Traces system and amending Decision 92/486/EEC Zamijenjena sa: Regulativa 2019/1715			<ul style="list-style-type: none"> Nacionalne mjere izvršenja usvojene do datuma pristupanja
67)	Odluka 2004/675 Commission Decision 2004/675/EC of 29 September 2004 establishing logistical support for the Traces system Zamijenjena sa: Regulativa 2019/1715			<ul style="list-style-type: none"> Nacionalne mjere izvršenja usvojene do datuma pristupanja
68)	Odluka 2009/821 Commission Decision 2009/821/EC of 28 September 2009 drawing up a list of approved border inspection posts, laying down certain rules on the inspections carried out by Commission veterinary experts and laying down the veterinary units in Traces Zamijenjena sa: Regulativa 2019/1014			<ul style="list-style-type: none"> Nacionalne mjere izvršenja usvojene do datuma pristupanja
69)	Regulativa 2019/1013 Commission Implementing Regulation (EU) 2019/1013 of 16 April 2019 on prior notification of consignments of certain categories of animals and goods entering the Union	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o načinu vršenja veterinarskih pregleda živih životinja i roba koje se uvoze u Crnu Goru 	<ul style="list-style-type: none"> II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> II 2024 Nacionalne mjere izvršenja usvojene do datuma pristupanja
V. Zaštitne mjere				

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
70)	Odluka 2002/251 Commission Decision 2002/251/EC of 27 March 2002 concerning certain protective measures with regard to poultrymeat and certain fishery and aquaculture products intended for human consumption and imported from Thailand	<ul style="list-style-type: none"> Naredba o mjerama vezano za živinsko meso, ribu i akvakulturne proizvode za ljudsku ishranu koji se uvoze iz Tajlanda 	<ul style="list-style-type: none"> III 2023 	<ul style="list-style-type: none"> III 2023
71)	Odluka 2002/805 Commission Decision 2002/805/EC of 15 October 2002 concerning certain protective measures with regard to certain products of animal origin for animal nutrition and imported from Ukraine	<ul style="list-style-type: none"> Naredba o mjerama za proizvode životinjskog porijekla za ishranu životinja koji se uvoze iz Ukraine 	<ul style="list-style-type: none"> III 2023 	<ul style="list-style-type: none"> III 2023
72)	Odluka 2002/994 Commission Decision 2002/994/EC of 20 December 2002 concerning certain protective measures with regard to the products of animal origin imported from China	<ul style="list-style-type: none"> Naredba o zaštitnim mjerama za proizvode životinjskog porijekla koji se uvoze iz Kine 	<ul style="list-style-type: none"> III 2023 	<ul style="list-style-type: none"> III 2023
73)	Odluka 2003/459 Commission Decision 2003/459/EC of 20 June 2003 on certain protection measures with regard to monkey pox	<ul style="list-style-type: none"> Naredba o zaštitnim mjerama protiv monkey pox 	<ul style="list-style-type: none"> III 2023 	<ul style="list-style-type: none"> III 2023
74)	Odluka 2004/225 Commission Decision 2004/225/EC of 2 March 2004 on protective measures with regard to certain live animals and animal products originating in or coming from Albania	<ul style="list-style-type: none"> Naredba o zaštitnim mjerama za žive životinje i životinjske proizvode porijeklom iz ili koji se uvoze iz Albanije 	<ul style="list-style-type: none"> III 2023 	<ul style="list-style-type: none"> III 2023
75)	Odluka 2006/27 Commission Decision 2006/27/EC of 16 January 2006 on special conditions governing meat and meat products of equidae imported from Mexico and intended for human consumption	<ul style="list-style-type: none"> Naredba o posebnim uslovima za meso i mesne proizvode kopitara koji se uvoze iz Meksika za ljudsku ishranu 	<ul style="list-style-type: none"> III 2023 	<ul style="list-style-type: none"> III 2023
76)	Odluka 2006/146 Commission Decision 2006/146/EC of 21 February 2006 on certain protection measures with regard to certain fruit bats, dogs and cats coming from Malaysia (Peninsula) and Australia	<ul style="list-style-type: none"> Naredba o zaštitnim mjerama on za glodare pse i mačke koji se uvoze iz Malazije i Australije 	<ul style="list-style-type: none"> III 2023 	<ul style="list-style-type: none"> III 2023
77)	Odluka 2007/642 Commission Decision 2007/642/EC of 4 October 2007 on emergency measures applying to fishery	<ul style="list-style-type: none"> Naredba o hitnim mjerama za uvoz proizvoda ribarstva porijeklom iz Albanije 	<ul style="list-style-type: none"> III 2023 	<ul style="list-style-type: none"> III 2023

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	products imported from Albania and intended for human consumption			
78)	<u>Odluka 2008/161</u> Commission Decision 2008/161/EC of 22 February 2008 concerning certain protection measures in relation to highly pathogenic avian influenza in Israel and derogating Decision 2006/696/EC			<ul style="list-style-type: none"> Nacionalne mjere izvršenja usvojene do datuma pristupanja
79)	<u>Regulativa 1252/2008</u> Commission Regulation (EC) No 1252/2008 of 12 December 2008 derogating from Regulation (EC) No 1251/2008 and suspending imports into the Community from Malaysia of consignments of certain aquaculture animals	<ul style="list-style-type: none"> Naredba o hitnim mjerama zabrane uvoza proizvoda akvakulture porijeklom iz Malezije 	<ul style="list-style-type: none"> III 2023 	<ul style="list-style-type: none"> III 2023
80)	<u>Odluka 2013/426</u> Commission Implementing Decision 2013/426/EU of 5 August 2013 on measures to prevent the introduction into the Union of the African swine fever virus from certain third countries or parts of the territory of third countries in which the presence of that disease is confirmed and repealing Decision 2011/78/EU	<ul style="list-style-type: none"> Naredba o zabrani uvoza i tranzita pošiljki živih domaćih i divljih svinja, mesa i proizvoda od svinja radi sprečavanja unošenja opasne zarazne bolesti afričke kuge svinja (SL CG 70/2018) 	<ul style="list-style-type: none"> 31.10.2018. 	<ul style="list-style-type: none"> 31.10.2018.
VI. Naplata kontrola				
VII. Razno				
81)	<u>Odluka 78/685</u> Commission Decision 78/685/EEC of 26 July 1978 establishing a list of epizootic diseases in accordance with Directive 72/462/EEC	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o listi epizootskih bolesti 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2023 U potpunosti implementirano na dan pristupanja
POGLAVLJE 3				
IDENTIFIKACIJA I REGISTRACIJA ŽIVOTINJA I REGISTRACIJA NJIHOVOG KRETANJA				
I. GOVEDA				
Osnovni tekst				
82)	<u>Regulativa 1760/2000</u> <u>Regulation (EC) No 1760/2000 of the European Parliament and of the Council of</u>	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o identifikaciji i registraciji životinja (SL CG 48/2007) 	<ul style="list-style-type: none"> 09.08.2007 10.12.2010 28.11.2014 	<ul style="list-style-type: none"> Djelimično implementirano Djelimično

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>17 July 2000 establishing a system for the identification and registration of bovine animals and regarding the labelling of beef and beef products and repealing Council Regulation (EC) No 820/97</p> <p>Regulation (EU) No 653/2014 of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 amending Regulation (EC) No 1760/2000 as regards electronic identification of bovine animals and labelling of beef</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu identifikacije i registracije goveda i vođenju registara i elektronske baze podataka (SL CG 58/2007) (SL CG 50/2014) (SL CG 29/2016) (SL CG 48/2016) • <i>Zakon o identifikaciji i registraciji životinja</i> • <i>Dopune Pravilnika o načinu identifikacije i registracije goveda i vođenju registara i elektronske baze podataka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 06.05.2016 • 01.08.2016 • IV 2023 • II 2024 	<p>implementirano</p> <ul style="list-style-type: none"> • 06.12.2014 • 14.05.2016 • 08.08.2016 • IV 2023 • II 2024 • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
83)	<p><u>Regulativa 494/98</u></p> <p>Commission Regulation (EC) No 494/98 of 27 February 1998 laying down detailed rules for the implementation of Council Regulation (EC) No 820/97 as regards the application of minimum administrative sanctions in the framework of the system for the identification and registration of bovine animals</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2022/672 <u>Commission Delegated Regulation (EU) 2022/671</u> of 4 February 2022 supplementing Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council as regards specific rules on official controls performed by the competent authorities on animals, products of animal origin and germinal products, follow-up action to be taken by the competent authority in case of non-compliance with identification and registration rules for bovine, ovine and caprine animals or of non-compliance during transit through the Union of certain bovine animals, and repealing Commission Regulation (EC) No 494/98</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o identifikaciji i registraciji životinja (SL CG 48/2007) • Pravilnik o načinu identifikacije i registracije goveda i vođenju registara i elektronske baze podataka (SL CG 58/2007) (SL CG 50/2014) (SL CG 29/2016) (SL CG 48/2016) • <i>Zakon o veterinarstvu</i> • <i>Pravila o službenim kontrolama životinja, proizvoda životinjskog porijekla i reproduktivnog materijala i mjerama u slučajevima</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 09.08.2007 • 10.12.2010 • 28.11.2014 • 06.05.2016 • 01.08.2016 • IV 2023 • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 08.08.2016 • Već implementirano • IV 2023 • IV 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		<i>neusklađenosti sa pravilima o označavanju i registraciji goveda, ovaca i koza ili u slučaju neusklađenosti tokom provoza goveda</i>		
84)	Regulativa 509/1999 Commission Regulation (EC) No 509/1999 of 8 March 1999 concerning an extension of the maximum period laid down for the application of ear-tags to bison (<i>Bison bison</i> spp.). Zamijenjena sa: Regulativa 2019/2035 Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2035 of 28 June 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for establishments keeping terrestrial animals and hatcheries, and the traceability of certain kept terrestrial animals and hatching eggs	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravila za objekte u kojima se drže koپnene životinje i inkubatorske stanice kao i pravila o sljedivosti određenih držanih koپnenih životinja i jaja za rasplod</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • III 2024
85)	Regulativa 2680/1999 Commission Regulation (EC) No 2680/1999 of 17 December 1999 approving system of identification for bulls intended for cultural and sporting events Zamijenjena sa: Regulativa 2019/2035 Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2035 of 28 June 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for establishments keeping terrestrial animals and hatcheries, and the traceability of certain kept terrestrial animals and hatching eggs	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravila za objekte u kojima se drže koپnene životinje i inkubatorske stanice kao i pravila o sljedivosti određenih držanih koپnenih životinja i jaja za rasplod</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • III 2024
86)	Odluka 2001/672 Commission Decision 2001/672/EC of 20 August 2001 laying down special rules applicable to movements of bovine animals when put out to summer grazing in mountain areas. Zamijenjena sa: Regulativa 2019/2035 Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2035 of 28 June 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o identifikaciji i registraciji životinja (SL CG 48/2007) • Pravilnik o načinu identifikacije i registracije goveda i vođenju registara i elektronske baze podataka (SL CG 58/2007) 	<ul style="list-style-type: none"> • 09.08.2007 • 10.12.2010 • 28.11.2014 • 06.05.2016 • 01.08.2016 • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • III 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	rules for establishments keeping terrestrial animals and hatcheries, and the traceability of certain kept terrestrial animals and hatching eggs	(SL CG 50/2014) (SL CG 29/2016) (SL CG 48/2016) • <i>Pravila za objekte u kojima se drže kopnene životinje i inkubatorske stanice kao i pravila o sljedivosti određenih držanih kopnenih životinja i jaja za rasplod</i>		
87)	<u>Regulativa 1082/2003</u> Commission Regulation (EC) No 1082/2003 of 23 June 2003 laying down detailed rules for the implementation of Regulation (EC) No 1760/2000 of the European Parliament and of the Council as regards the minimum level of controls to be carried out in the framework of the system for the identification and registration of bovine animals Zamijenjena sa: Regulativa 2022/160 <u>Commission Implementing Regulation (EU) 2022/160</u> of 4 February 2022 laying down uniform minimum frequencies of certain official controls to verify compliance with Union animal health requirements in accordance with Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council and repealing Regulations (EC) No 1082/2003 and (EC) No 1505/2006	• Zakon o identifikaciji i registraciji životinja (SL CG 48/2007) • Pravilnik o načinu vršenja kontrole nad identifikacijom i registracijom goveda (SL CG 04/2015) • <i>Pravila o utvrđivanju ujednačene minimalne učestalosti službenih kontrola za verifikaciju uskladenosti sa zahtjevima za zdravlje životinja</i>	• 09.08.2007 • 10.12.2010 • 28.01.2015 • I 2025	• 05.02.2015 • Već implementirano • I 2025
88)	<u>Regulativa 911/2004</u> Regulation (EC) No 911/2004 Commission Regulation (EC) No 911/2004 of 29 April 2004 implementing Regulation (EC) No 1760/2000 of the European Parliament and of the Council as regards eartags, passports and holding registers Zamijenjena sa: Regulativa 2019/2035	• Zakon o identifikaciji i registraciji životinja (SL CG 48/2007) (SL CG 48/2015) • Pravilnik o načinu identifikacije i registracije goveda i vođenju registara i elektronske baze podataka (SL CG 58/2007)	• 09.08.2007 • 10.12.2010 • 28.11.2014 • 06.05.2016 • 01.08.2016 • III 2024	• Već implementirano • III 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2035 of 28 June 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for establishments keeping terrestrial animals and hatcheries, and the traceability of certain kept terrestrial animals and hatching eggs	(SL CG 50/2014) (SL CG 29/2016) (SL CG 48/2016) • <i>Pravila za objekte u kojima se drže kopnene životinje i inkubatorske stanice kao i pravila o sljedivosti određenih držanih kopnenih životinja i jaja za rasplod</i>		
89)	Regulativa 644/2005 Commission Regulation (EC) No 644/2005 of 27 April 2005 authorising a special identification system for bovine animals kept for cultural and historical purposes on approved premises as provided for in Regulation (EC) No 1760/2000 of the European Parliament and of the Council Zamijenjena sa: Regulativa 2019/2035 Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2035 of 28 June 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for establishments keeping terrestrial animals and hatcheries, and the traceability of certain kept terrestrial animals and hatching eggs	• Uputstvo o produženju maksimalnog perioda za označavanje određenih goveda i obilježavanja u kulturne i istorijske svrhe Br. 323/18-0301-2940 • <i>Pravila za objekte u kojima se drže kopnene životinje i inkubatorske stanice kao i pravila o sljedivosti određenih držanih kopnenih životinja i jaja za rasplod</i>	• 10.07.2018 • <i>III 2024</i>	• 10.07.2018 • <i>III 2024</i> • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
90)	Odluka 2006/28 Commission Decision 2006/28/EC of 18 January 2006 on extension of the maximum period for applying eartags to certain bovine animals Zamijenjena sa: Regulativa 2019/2035 Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2035 of 28 June 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for establishments keeping terrestrial animals and hatcheries, and the traceability of certain kept terrestrial animals and hatching eggs	• Uputstvo o produženju maksimalnog perioda za označavanje određenih goveda i obilježavanja u kulturne i istorijske svrhe Br. 323/18-0301-2940 • <i>Pravila za objekte u kojima se drže kopnene životinje i inkubatorske stanice kao i pravila o sljedivosti određenih držanih kopnenih životinja i jaja za rasplod</i>	• 10.07.2018 • <i>III 2024</i>	• 10.07.2018 • <i>III 2024</i> • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
II. Svinje				

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
91)	<p>Direktiva 2008/71</p> <p>Council Directive 2008/71/EC of 15 July 2008 on the identification and registration of pigs</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2016/0429 Regulation (EU) 2016/429 Of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases and amending and repealing certain acts in the area of animal health ("Animal Health Law")</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o identifikaciji i registraciji životinja (SL CG 48/2007) • Pravilnik o identifikaciji i registraciji svinja (SL CG 48/2014) (SL CG 21/2015) • Pravilnik o identifikaciji i registraciji svinja (SL CG 52/2015) • <i>Zakon o veterinarstvu</i> • <i>Pravila za objekte u kojima se drže kopnene životinje i inkubatorske stanice kao i pravila o sljedivosti određenih držanih kopnenih životinja i jaja za rasplod</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 13.11.2014 • 29.04.2015 • 11.09.2015 • Full transposition in 2015 • IV 2023 • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 21.11.2014 • 07.05.2015 • 19.09.2015 • Full implementation in 2015 • IV 2023 • III 2024
92)	<p>Odluka 2000/678</p> <p>Commission Decision 2000/678/EC of 23 October 2000 laying down detailed rules for registration of holdings in national databases for porcine animals as foreseen by Council Directive 64/432/EEC.</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2019/2035 Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2035 of 28 June 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for establishments keeping terrestrial animals and hatcheries, and the traceability of certain kept terrestrial animals and hatching eggs</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o identifikaciji i registraciji životinja (SL CG 48/2007) • Pravilnik o identifikaciji i registraciji svinja (SL CG 48/2014) (SL CG 21/2015) • Pravilnik o identifikaciji i registraciji svinja (SL CG 52/2015) • <i>Pravila za objekte u kojima se drže kopnene životinje i inkubatorske stanice kao i pravila o sljedivosti određenih držanih kopnenih životinja i jaja za rasplod</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 13.11.2014 • 29.04.2015 • 11.09.2015 • Full transposition in 2015 • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 21.11.2014 • 07.05.2015 • 19.09.2015 • Full implementation in 2015 • III 2024
III. Ovce i koze				

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
93)	<p>Regulativa 21/2004 Council Regulation (EC) No 21/2004 of 17 December 2003 establishing a system for the identification and registration of ovine and caprine animals and amending Regulation (EC) No 1782/2003 and Directives 92/102/EEC and 64/432/EEC</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2016/0429 Regulation (EU) 2016/429 Of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases and amending and repealing certain acts in the area of animal health ("Animal Health Law")</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2019/2035 Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2035 of 28 June 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for establishments keeping terrestrial animals and hatcheries, and the traceability of certain kept terrestrial animals and hatching eggs</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o identifikaciji i registraciji životinja (SL CG 48/2007) • Pravilnik o identifikaciji i načinu vođenja registara gazdinstva ovaca i koza i elektronske baze podataka (SL CG 33/2014) (SL CG 56/2015) (SL CG 48/2016) (SL CG 61/2018) • <i>Zakon o veterinarstvu</i> • <i>Pravila za objekte u kojima se drže kopnene životinje i inkubatorske stanice kao i pravila o sljedivosti određenih držanih kopnenih životinja i jaja za rasplod</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 04.08.2014 • 02.10.2015 • 01.08.2016 • Full transposition in 2015 • IV 2023 • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 12.08.2014 • 10.10.2015 • 08.08.2016 • Full implementation in 2015 • IV 2023 • III 2024
94)	<p>Regulativa 1505/2006 Commission Regulation (EC) No 1505/2006 of 11 October 2006 implementing Council Regulation (EC) No 21/2004 as regards the minimum level of checks to be carried out in relation to the identification and registration of ovine and caprine animals</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2022/160 Commission Implementing Regulation (EU) 2022/160 of 4 February 2022 laying down uniform minimum frequencies of certain official controls to verify compliance with Union animal health requirements in accordance with Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council and repealing Regulations (EC) No 1082/2003 and (EC) No 1505/2006</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o identifikaciji i registraciji životinja (SL CG 48/2007) (SL CG 48/2015) • Rulebook on control and the form of the annual report controls for the identification and registration of sheep and goats (SL CG 4/2015) • <i>Pravila o utvrđivanju ujednačene minimalne učestalosti službenih kontrola za verifikaciju uskladenosti sa zahtjevima za</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 28.1.2015 • Full transposition in 2015 • I 2025 	<ul style="list-style-type: none"> • 5.2.2015 • Full implementation in 2015 • I 2025

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		<i>zdravlje životinja</i>		
95)	Odluka 2006/968 Commission Decision 2006/968/EC of 15 December 2006 implementing Council Regulation (EC) No 21/2004 as regards guidelines and procedures for the electronic identification of ovine and caprine animals Zamijenjena sa: Regulativa 2019/2035 Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2035 of 28 June 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for establishments keeping terrestrial animals and hatcheries, and the traceability of certain kept terrestrial animals and hatching eggs	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o identifikaciji i registraciji životinja (SL CG 48/2007) (SL CG 48/2015) • Smjernice i postupci za elektronsku identifikaciju ovaca i koza br. 323/16-0304-4996 • <i>Pravila za objekte u kojima se drže kopnene životinje i inkubatorske stanice kao i pravila o sljedivosti određenih držanih kopnenih životinja i jaja za rasplod</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 21.08.2015 • 16.11.2016 • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 29.08.2015 • 16.11.2016 • III 2024
IV. Konji				
96)	Regulativa 2015/262 Commission Implementing Regulation (EU) 2015/262 of 17 February 2015 laying down rules pursuant to Council Directives 90/427/EEC and 2009/156/EC as regards the methods for the identification of equidae (Equine Passport Regulation) Zamijenjena sa: Regulativa 2019/2035 Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2035 of 28 June 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for establishments keeping terrestrial animals and hatcheries, and the traceability of certain kept terrestrial animals and hatching eggs	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o identifikaciji i registraciji kopitara (SL CG 38/2018) • <i>Pravila za objekte u kojima se drže kopnene životinje i inkubatorske stanice kao i pravila o sljedivosti određenih držanih kopnenih životinja i jaja za rasplod</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 13.6.2018 • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 21.6.2018 • 01.01.2021 • III 2024
Poglavlje 4				
Kontrolne mjere za bolesti životinja				
I. Slinavka i šap				
97)	Direktiva 2003/85 Council Directive 2003/85/EC of 29 September 2003 on Community measures for the control of foot-and-mouth	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i 	<ul style="list-style-type: none"> • 17.07.2015 • IV 2023 • I 2025 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.07.2015 • IV 2023 • I2025

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	disease repealing Directive 85/511/EEC and Decisions 89/531/EEC and 91/665/EEC and amending Directive 92/46/EEC Zamijenjena sa: Regulativa 2016/0429 Regulation (EU) 2016/429 Of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases and amending and repealing certain acts in the area of animal health ("Animal Health Law") Zamijenjena sa: Regulativa 2020/687 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/687 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council, as regards rules for the prevention and control of certain listed diseases	iskorjenjivanje bolesti slinavka i šap (SL CG 38/2015) <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zakon o veterinarstvu</i> • <i>Pravila o prevenciju i kontrolu određenih bolesti životinja</i> 		
98)	Odluka 2007/18 Commission Decision 2007/18/EC of 22 December 2006 approving contingency plans for the control of foot-and-mouth disease pursuant to Council Directive 2003/85/EC Zamijenjena sa: Regulativa 2020/687 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/687 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council, as regards rules for the prevention and control of certain listed diseases	<ul style="list-style-type: none"> • Plan upravljanja kriznim situacijama u slučaju pojave slinavke i šapa (SL CG 56/2015) • <i>Zakon o veterinarstvu</i> • <i>Pravila o prevenciju i kontrolu određenih bolesti životinja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 02.10.2015 • <i>IV 2023</i> • <i>I 2025</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Implementirano 2015 • <i>IV 2023</i> • <i>I 2025</i> • <i>If necessary</i>
II. Klčasična kuga svinja				
99)	Direktiva 2001/89 Council Directive 2001/89/EC of 23 October 2001 on Community measures for the control of classical swine fever Zamijenjena sa: Regulativa 2020/687 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/687 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council, as regards rules for the prevention and control of certain listed diseases Zamijenjena sa:	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o mjerama za sprječavanje, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje klasične kuge svinja (SL CG 18/2014) (SL CG 84/2017) 	<ul style="list-style-type: none"> • 11.04.2014 • <i>IV 2023</i> • <i>I 2025</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 19.04.2014. • 01. 01 2020. • <i>IV 2023</i> • <i>I 2025</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Regulativa 2020/687 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/687 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council, as regards rules for the prevention and control of certain listed diseases	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zakon o veterinarstvu</i> • <i>Pravila o prevenciju i kontrolu određenih bolesti životinja</i> 		
100)	Odluka 2002/106 Commission Decision 2002/106/EC of 1 February 2002 approving a Diagnostic Manual establishing diagnostic procedures, sampling methods and criteria for evaluation of the laboratory tests for the confirmation of classical swine fever Zamijenjena sa: Regulativa 2020/689 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/689 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for surveillance, eradication programmes, and disease-free status for certain listed and emerging diseases	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o mjerama za sprječavanje, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje klasične kuge svinja (SL CG 18/2014) (SL CG 84/2017) • <i>Pravila o nadzoru, programima iskorjenjivanja i statusu „slobodno od bolesti” za određene bolesti sa liste i emergentne bolesti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 11.04.2014 • II 2025 	<ul style="list-style-type: none"> • 19.04.2014 • I 2025
101)	Odluka 2007/19 Commission Decision 2007/19/EC of 22 December 2006 approving contingency plans for the control of classical swine fever pursuant to Council Directive 2001/89/EC Zamijenjena sa: Regulativa 2020/687 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/687 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council, as regards rules for the prevention and control of certain listed diseases	<ul style="list-style-type: none"> • Plan upravljanja kriznim situacijama u slučaju pojave klasične kuge svinja (SL CG 44/2015) 	<ul style="list-style-type: none"> • 07.08.2015 	<ul style="list-style-type: none"> • Implementirano 2015 • <i>After the stop of vaccination, If necessary</i>
III. Afrička kuga svinja				
102)	Direktiva 2002/60 Council Directive 2002/60/EC of 27 June 2002 laying down specific provisions for the control of African swine fever and amending Directive 92/119/EEC as regards Teschen disease and African swine fever	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o mjerama za otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje afričke kuge svinja (SL CG 57/2017) 	<ul style="list-style-type: none"> • 15.09.2017 • IV 2023 • II 2025 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.09.2017 • <i>Article 17 paragraf 2 u potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Zamijenjena sa: Regulativa 2016/429 Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases and amending and repealing certain acts in the area of animal health ("Animal Health Law")	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zakon o veterinarstvu</i> • <i>Pravila o nadzoru, programima iskorjenjivanja i statusu „slobodno od bolesti” za određene bolesti sa liste i emergentne bolesti</i> 		<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2023</i> • <i>II 2025</i>
103)	Odluka 2003/422 Commission Decision 2003/422/EC of 26 May 2003 approving an African swine fever diagnostic manual Zamijenjena sa: Regulativa 2020/689 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/689 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for surveillance, eradication programmes, and disease-free status for certain listed and emerging diseases	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o mjerama za otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje afričke kuge svinja (SL CG 57/2017) • <i>Zakon o veterinarstvu</i> • <i>Pravila o nadzoru, programima iskorjenjivanja i statusu „slobodno od bolesti” za određene bolesti sa liste i emergentne bolesti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 15.09.2017 • <i>IV 2023</i> • <i>II 2025</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.09.2017 • <i>Article 17 paragraf 2 u potpunosti implementirano na dan pristupanja</i> • <i>IV 2023</i> • <i>II 2025</i>
104)	Odluka 2014/709 Commission Implementing Decision 2014/709/EU of 9 October 2014 concerning animal health control measures relating to African swine fever in certain Member States and repealing Implementing Decision 2014/178/EU Zamijenjena sa: Regulativa 2023/594 Commission Implementing Regulation (EU) 2023/594 of 16 March 2023 laying down special disease control measures for African swine fever and repealing Implementing Regulation (EU) 2021/605	<ul style="list-style-type: none"> • Naredbu o zabrani uvoza i tranzita pošiljki živih domaćih i divljih svinja, mesa i proizvoda od svinja radi sprečavanja unošenja opasne zarazne bolesti afričke kuge svinja (SL CG 70/2018) • internet stranica Uprave 	<ul style="list-style-type: none"> • 31.10.2018 	<ul style="list-style-type: none"> • 31.10.2018 • kontinuirano
IV. Afrička kuga konja				
105)	Direktiva 92/35 Council Directive 92/35/EEC of 29 April 1992 laying down control rules and measures to combat African horse sickness Zamijenjena sa: Regulativa 2016/429	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o mjerama za sprečavanje, otkrivanje i suzbijanje kuge konja (SL CG 56/2017) 	<ul style="list-style-type: none"> • 8.09.2017 • <i>IV 2023</i> • <i>I 2025</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 16.09.2017 • <i>IV 2023</i> • <i>I 2025</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases and amending and repealing certain acts in the area of animal health ("Animal Health Law")</p> <p>Zamijenjena sa: Reglativa 2020/687 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/687 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council, as regards rules for the prevention and control of certain listed diseases</p>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Zakon o veterinarstvu</i> <i>Pravila o prevenciju i kontrolu određenih bolesti životinja</i> 		
106)	<p>Odluka 2009/3 Commission Decision 2009/3/EC of 18 December 2008 establishing Community reserves of vaccines against African horse sickness</p>			<ul style="list-style-type: none"> <i>Possible Nacionalne mjere izvršenja usvojene do datuma pristupanja</i>
V. Avijarna influenza				
107)	<p>Direktiva 2005/94 Council Directive 2005/94/EC of 20 December 2005 on Community measures for the control of avian influenza and repealing Directive 92/40/EEC</p> <p>Zamijenjena sa: Reglativa 2016/429 Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases and amending and repealing certain acts in the area of animal health ("Animal Health Law")</p> <p>Zamijenjena sa: Reglativa 2020/687 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/687 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council, as regards rules for the prevention and control of certain listed diseases</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje avijarne influence (SL CG 70/2015) <i>Zakon o veterinarstvu</i> <i>Pravila o prevenciju i kontrolu određenih bolesti životinja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 16.12.2015 <i>IV 2023</i> <i>I 2025</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 24.12.2015 Partially implemented Fully implemented I. 2017 <i>IV 2023</i> <i>I 2025</i>
108)	<p>Odluka 2006/437 Commission Decision 2006/437/EC of 4 August 2006 approving a Diagnostic Manual for avian influenza as provided for in Council Directive 2005/94/EC</p> <p>Zamijenjena sa: Reglativa 2020/689</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje avijarne influence 	<ul style="list-style-type: none"> 16.12.2015 <i>IV 2023</i> <i>II 2025</i> <i>I 2025</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 24.12.2015 Partially implemented Fully implemented I. 2017 <i>IV 2023</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>Commission Delegated Regulation (EU) 2020/689 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for surveillance, eradication programmes, and disease-free status for certain listed and emerging diseases</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/687</p> <p>Commission Delegated Regulation (EU) 2020/687 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council, as regards rules for the prevention and control of certain listed diseases</p>	<p>(SL CG 70/2015)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zakon o veterinarstvu</i> • <i>Pravila o nadzoru, programima iskorjenjivanja i statusu „slobodno od bolesti” za određene bolesti sa liste i emergentne bolesti</i> • <i>Pravila o prevenciju i kontrolu određenih bolesti životinja</i> 		<ul style="list-style-type: none"> • II 2025 • I 2025
109)	<p>Odluka 2007/24 Commission Decision 2007/24/EC of 22 December 2006 approving contingency plans for the control of avian influenza and Newcastle disease</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/687</p> <p>Commission Delegated Regulation (EU) 2020/687 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council, as regards rules for the prevention and control of certain listed diseases</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Plan upravljanja kriznim situacijama u slučaju pojave atipične kuge živine (Newcastle disease) (SL CG 44/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> • 17.06.2016 	<ul style="list-style-type: none"> • If necessary
110)	<p>Odluka 2007/118 Commission Decision 2007/118/EC of 16 February 2007 laying down detailed rules in relation to an alternative identification mark pursuant to Council Directive 2002/99/EC</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/687</p> <p>Commission Delegated Regulation (EU) 2020/687 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council, as regards rules for the prevention and control of certain listed diseases</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o zdravstvenim uslovima životinja za proizvodnju hrane i proizvoda životinjskog porijekla namijenjenih ishrani ljudi (SL CG 34/2015) • Pravila u pogledu alternativne identifikacijske oznake Br. 323/16-0301-4759 • <i>Pravila o prevenciju i kontrolu određenih bolesti životinja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.07.2015 • 16.11.2016 • I 2025 	<ul style="list-style-type: none"> • 11.07.2015 • 16.11.2016 • I 2025 •

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
111)	<p>Odluka 2007/598 Commission Decision 2007/598/EC of 28 August 2007 concerning measures to prevent the spread of highly pathogenic avian influenza to other captive birds kept in zoos and approved bodies, institutes or centres in the Member States</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/687 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/687 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council, as regards rules for the prevention and control of certain listed diseases</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o mjerama za sprečavanje širenja visoko patogene avijarne influence kod ptica u zoološkim vrtovima (SL CG 84/2017) • <i>Pravila o prevenciju i kontrolu određenih bolesti životinja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 15.12.2017. • I 2025 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.12.2017. • I 2025
112)	<p>Regulativa 616/2009 Commission Regulation (EC) No 616/2009 of 13 July 2009 implementing Council Directive 2005/94/EC as regards the approval of poultry compartments and other captive birds compartments with respect to avian influenza and additional preventive biosecurity measures in such compartments</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2021/620 Commission Implementing Regulation (EU) 2021/620 of 15 April 2021 laying down rules for the application of Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards the approval of the disease-free and non-vaccination status of certain Member States or zones or compartments thereof as regards certain listed diseases and the approval of eradication programmes for those listed diseases</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje avijarne influence (SL CG 70/2015) • Pravilnik o uslovima za dobijanje, održavanje, suspenziju i oduzimanje zdravstvenog statusa živine i drugih ptica na avijarnu influencu (SL CG 18/2017) • <i>Pravila za odobravanje statusa „slobodno od bolesti” i statusa područja na kojemu se ne sprovodi vakcinacija za određene države ili njihove zone ili kompartmente s obzirom na određene bolesti sa liste i za odobravanja programa iskorjenjivanja tih bolesti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 16.12.2015 • 21.03.2017. • II 2025 	<ul style="list-style-type: none"> • 24.12.2015 • 29.03.2017 • II 2025

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
113)	<p>Odluka 2010/367 Commission Decision 2010/367/EU of 25 June 2010 on the implementation by Member States of surveillance programmes for avian influenza in poultry and wild birds</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/689 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/689 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for surveillance, eradication programmes, and disease-free status for certain listed and emerging diseases</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2021/881 Commission Delegated Regulation (EU) 2021/881 of 23 March 2021 amending Delegated Regulation (EU) 2020/689 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for surveillance, eradication programmes, and disease-free status for certain listed and emerging diseases</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja u 2016. godini (SL CG 27/2016) • Program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja u 2017. godini (SL CG 12/2017) • <i>Pravila za nadzor, programe eradikacije i statusa emergentnih bolesti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.04.2016 • 24.02.2017 • <i>IV 2025</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.04.2016 • 24.02.2017 • Fully implemented I. 2017 • <i>IV 2025</i>
VI. Atipične kuge živine				
114)	<p>Direktiva 92/66 Council Directive 92/66/EEC of 14 July 1992 introducing Community measures for the control of Newcastle disease</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2016/429 Regulation (EU) 2016/429 Of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases and amending and repealing certain acts in the area of animal health ('Animal Health Law')</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/687 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/687 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council, as regards rules for the prevention and control of certain listed diseases.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zarazne bolesti atipična kuga živine (Newcastle Disease) (SL CG 36/2015) (SL CG 39/2018) • <i>Zakon o veterinarstvu</i> • <i>Pravila o prevenciju i kontrolu određenih bolesti životinja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 10.07.2015 • 15.6.2018 • <i>IV 2023</i> • <i>I 2025</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 18.07.2015 • 23.6.2018 • <i>IV 2023</i> • <i>I 2025</i>
VII. Ribe i mekušci				

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
115)	<p>Direktiva 2006/88 Council Directive 2006/88/EC of 24 October 2006 on animal health requirements for aquaculture animals and products thereof, and on the prevention and control of certain diseases in aquatic animals</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2016/429 Regulation (EU) 2016/429 Of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases and amending and repealing certain acts in the area of animal health ('Animal Health Law')</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/689 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/689 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for surveillance, eradication programmes, and disease-free status for certain listed and emerging diseases</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje egzotičnih i neegzotičnih bolesti vodenih životinja i zdravstvenim uslovima za njihovo stavljanje u promet (SL CG 34/2015) (SL CG 92/2017) (SL CG 71/2018) (SL CG 85/2018) • <i>Zakon o veterinarstvu</i> • <i>Pravila o prevenciju i kontrolu određenih bolesti životinja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.07.2015 • 30.12.2017. • 05.11.2018. • 27.12.2018 • <i>IV 2023</i> • <i>I 2025</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Partially implemented • 11.07.2015 • 07.01.2018 • 13.11.2018 • 04.01.2019 • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
116)	<p>Odluka 2008/392 Commission Decision 2008/392/EC of 30 April 2008 implementing Council Directive 2006/88/EC as regards an Internet-based information page to make information on aquaculture production businesses and authorised processing establishments available by electronic means</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/691 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/691 of 30 January 2020 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of Council as regards rules for aquaculture establishments and transporters of aquatic animal</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje egzotičnih i neegzotičnih bolesti vodenih životinja i zdravstvenim uslovima za njihovo stavljanje u promet (SL CG 34/2015) (SL CG 92/2017) (SL CG 71/2018) član 25a (SL CG 85/2018) • <i>Pravila za objekte i prevoznike životinja akvakulture</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.07.2015 • 30.12.2017 • 05.11.2018 • 27.12.2018 • <i>IV 2025</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Partially implemented • 11.07.2015 • 07.01.2018 • 13.11.2018 • 04.01.2019 • <i>IV 2025</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
117)	<p>Odluka 2008/896</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Smjernice za programe mjera zdravstvene zaštite za 	<ul style="list-style-type: none"> • 09.11.2016 • <i>IV 2025</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 09.11.2016 • <i>IV 2025</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>Commission Decision 2008/896/EC of 20 November 2008 on guidelines for the purpose of the risk-based animal health surveillance schemes provided for in Council Directive 2006/88/EC</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/689 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/689 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for surveillance, eradication programmes, and disease-free status for certain listed and emerging diseases</p>	<p>akvakulturu na osnovu procjene rizika br. 323/16-0303-4859</p> <ul style="list-style-type: none"> Pravila za nadzor, programe eradikacije i statusa emergentnih bolesti 		<ul style="list-style-type: none"> Puna implementacija danom pristupanja
118)	<p>Odluka 2009/177 Commission Decision 2009/177/EC of 31 October 2008 implementing Council Directive 2006/88/EC as regards surveillance and eradication programmes and disease-free status of Member States, zones and compartments</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2021/620 Commission Implementing Regulation (EU) 2021/620 of 15 April 2021 laying down rules for the application of Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards the approval of the disease-free and non-vaccination status of certain Member States or zones or compartments thereof as regards certain listed diseases and the approval of eradication programmes for those listed diseases</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje avijarne influence (SL CG 70/2015) Pravilnik o uslovima za dobijanje, održavanje, suspenziju i oduzimanje zdravstvenog statusa živine i drugih ptica na avijarnu influencu (SL CG 18/2017) <i>Pravila za odobravanje statusa „slobodno od bolesti” i statusa područja na kojemu se ne sprovodi vakcinacija za određene države ili njihove zone ili kompartimente s obzirom na određene bolesti sa liste i za odobravanja programa iskorjenjivanja tih bolesti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 16.12.2015 21.03.2017. <i>II 2025</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 24.12.2015 29.03.2017 <i>II 2025</i>
VIII. Bolest plavog jezika				
119)	Direktiva 2000/75	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o mjerama za 	<ul style="list-style-type: none"> 21.01.2015 	<ul style="list-style-type: none"> 21.01.2015

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>Council Directive 2000/75/EC of 20 November 2000 laying down specific provisions for the control and eradication of bluetongue</p> <p>Zamijenjena sa: Reglativa 2016/429 Regulation (EU) 2016/429 Of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases and amending and repealing certain acts in the area of animal health ("Animal Health Law")</p> <p>Zamijenjena sa: Reglativa 2020/687 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/687 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council, as regards rules for the prevention and control of certain listed diseases.</p>	<p>sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zarazne bolesti plavog jezika (SL CG 03/2015)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zakon o veterinarstvu</i> • <i>Pravila o prevenciju i kontrolu određenih bolesti životinja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2023</i> • <i>I 2025</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2023</i> • <i>I 2025</i>
120)	<p>Reglativa 1266/2007 Commission Regulation (EC) No 1266/2007 of 26 October 2007 on implementing rules for Council Directive 2000/75/EC as regards the control, monitoring, surveillance and restrictions on movements of certain animals of susceptible species in relation to bluetongue</p> <p>Zamijenjena sa: Reglativa 2020/689 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/689 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for surveillance, eradication programmes, and disease-free status for certain listed and emerging diseases</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zarazne bolesti plavog jezika (SL CG 03/2015) • <i>Pravila za nadzor, programe eradikacije i statusa emergentnih bolesti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 21.01.2015 • <i>IV 2025</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 21.01.2015 • <i>IV 2025</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
IX. Transmisivnih spongiformnih encefalopatija				
121)	<p>Reglativa 999/2001 Regulation (EC) No 999/2001 of the European Parliament and of the Council of 22 May 2001 laying down rules for the prevention, control and eradication of certain transmissible spongiform encephalopathies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje transmisivnih spongiformnih encefalopatija 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.09.2015 • 11.01.2019 • 12.10.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.10.2015 • 19.01.2019 • 20.10.2022

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		(SL CG 54/2015) (SL CG 02/2019) (SL CG 114/2022) <ul style="list-style-type: none"> Naredba o preduzimanju mjera za sprečavanje unošenja zarazne bolesti životinja transmisivnih spongiformnih encefalopatija i bolesti životinja koje se mogu prenijeti nus proizvodima životinjskog porijekla u Crnu Goru (SL CG 5/2020) 	<ul style="list-style-type: none"> 28.01.2020 	<ul style="list-style-type: none"> 05.02.2020 <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
122)	<p>Odluka 2007/453 Commission Decision 2007/453/EC of 29 June 2007 establishing the BSE status of Member States or third countries or regions thereof according to their BSE risk</p> <p>Commission Implementing Decision (EU) 2020/919 of 30 June 2020 amending the Annex to Decision 2007/453/EC as regards the BSE status of Serbia</p> <p>Commission Implementing Decision (EU) 2020/2212 of 22 December 2020 amending the Annex to Decision 2007/453/EC as regards the BSE status of the United Kingdom and the Crown Dependency of Jersey</p> <p>Commission Implementing Decision (EU) 2021/1321 of 6 August 2021 amending the Annex to Decision 2007/453/EC as regards the BSE status of Canada and Ireland</p> <p>Commission Implementing Decision (EU) 2022/1377 of 4 August 2022 amending the Annex to Decision 2007/453/EC as regards the BSE status of France</p>	<ul style="list-style-type: none"> Naredba o preduzimanju mjera za sprečavanje unošenja zarazne bolesti životinja transmisivnih spongiformnih encefalopatija i bolesti životinja koje se mogu prenijeti nus proizvodima životinjskog porijekla u Crnu Goru (SL CG 5/2020) <i>Izmjene Naredbe o preduzimanju mjera za sprečavanje unošenja zarazne bolesti životinja transmisivnih spongiformnih encefalopatija i bolesti životinja koje se mogu prenijeti nus proizvodima životinjskog porijekla u Crnu Goru</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 28.01.2020 I 2024 	<ul style="list-style-type: none"> 05.02.2020 I 2024 <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>

X. Zoonoze

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
123)	Regulativa 2160/2003 Regulation (EC) No 2160/2003 of the European Parliament and of the Council of 17 November 2003 on the control of salmonella and other specified food-borne zoonotic agents	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o načinu i mjerama kontrole salmonele kod živine i drugih specifičnih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom (SL CG 36/2015) (SL CG 92/2017) 	<ul style="list-style-type: none"> 10.07.2015 30.12.2017. 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Partially implemented</i> 18.07.2015 07.01.2018. <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
124)	Direktiva 2003/99 Directive 2003/99/EC of the European Parliament and of the Council of 17 November 2003 on the monitoring of zoonoses and zoonotic agents, amending Council Decision 90/424/EEC and repealing Council Directive 92/117/EEC	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o načinu praćenja zoonoza i uzročnika zoonoza (SL CG 7/2015) (SL CG 2/2018) 	<ul style="list-style-type: none"> 17.2.2015 10.01.2018. 	<ul style="list-style-type: none"> 25.02.2015 18.01.2018 01.01.2019 <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
125)	Odluka 2004/564 Commission Decision 2004/564/EC of 20 July 2004 concerning Community reference laboratories for the epidemiology of zoonoses and for salmonella and national reference laboratories for salmonella			<ul style="list-style-type: none"> <i>National Reference Laboratory designated</i> <i>National Measures of Execution</i>
126)	Regulativa 1177/2006 Commission Regulation (EC) No 1177/2006 of 1 August 2006 implementing Regulation (EC) No 2160/2003 of the European Parliament and of the Council as regards requirements for the use of specific control methods in the framework of the national programmes for the control of salmonella in poultry	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o načinu i mjerama kontrole salmonele kod živine i drugih specifičnih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom (SL CG 36/2015) (SL CG 92/2017) 	<ul style="list-style-type: none"> 10.07.2015 30.12.2017. 	<ul style="list-style-type: none"> 18.7.2015 07.01.2018. <i>National Measures of Execution</i> <i>Possible National Control Programme approved</i>
127)	Odluka 2006/759 Commission Decision 2006/759/EC of 8 November 2006 approving certain national programmes for the control of salmonella in breeding flocks of Gallus gallus			<ul style="list-style-type: none"> <i>Possible National Control Programme will be approved by National Measures of Execution</i>
128)	Odluka 2007/843			<ul style="list-style-type: none"> <i>Possible National Control Programme will be approved</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Decision 2007/843/EC of 11 December 2007 concerning approval of Salmonella control programmes in breeding flocks of Gallus gallus in certain third countries in accordance with Regulation (EC) No 2160/2003 of the European Parliament and of the Council and amending Decision 2006/696/EC, as regards certain public health requirements at import of poultry and hatching eggs			<i>by National Measures of Execution</i>
129)	Odluka 2007/848 Commission Decision 2007/848/EC of 11 December 2007 approving certain national programmes for the control of salmonella in flocks of laying hens of Gallus gallus			<ul style="list-style-type: none"> • <i>National Control Programme will be approved by National Measures of Execution by the end of 2016</i>
130)	Odluka 2007/843 Commission Decision 2008/815/EC of 20 October 2008 approving certain national programmes for the control of Salmonella in flocks of broilers of Gallus gallus			<ul style="list-style-type: none"> • <i>National Control Programme will be approved by National Measures of Execution by the end of 2017</i>
131)	Odluka 2009/771 Commission Decision 2009/771/EC of 20 October 2009 approving certain national programmes for the control of salmonella in turkeys			<ul style="list-style-type: none"> • <i>National Control Programme will be approved by National Measures of Execution by the end of 2017</i>
132)	Odluka 2010/678 Commission Decision 2010/678/EU of 5 November 2010 concerning a financial contribution from the Union towards a coordinated monitoring programme on the prevalence of Listeria monocytogenes in certain ready-to-eat foods to be carried out in the Member States	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu praćenja listerioze (zoonoze) u hrani životinjskog porijekla (SL CG 55/2015) 	<ul style="list-style-type: none"> • 30.09.2015 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>National Programme of monitoring the prevalence of Listeria monocytogenes in food for immediate consumption</i> • 08.10.2015
133)	Regulativa 200/2010 Commission Regulation (EU) No 200/2010 of 10 March 2010 implementing Regulation (EC) No 2160/2003 of the European Parliament and of the Council as regards a Union target for the reduction of the prevalence of Salmonella serotypes in adult breeding flocks of Gallus gallus	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu i mjerama kontrole salmonele kod živine i drugih specifičnih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom (SL CG 36/2015) (SL CG 92/2017) 	<ul style="list-style-type: none"> • 10.07.2015 • 30.12.2017 	<ul style="list-style-type: none"> • 18.07.2015 • 07.01.2018 • <i>National Measures of Execution</i> • <i>Possible National Control Programme approved</i>
134)	Regulativa 517/2011	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu i 	<ul style="list-style-type: none"> • 10.07.2015 	<ul style="list-style-type: none"> • 18.07.2015

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>Commission Regulation (EU) No 517/2011 of 25 May 2011 implementing Regulation (EC) No 2160/2003 of the European Parliament and of the Council as regards a Union target for the reduction of the prevalence of certain Salmonella serotypes in laying hens of Gallus gallus and amending Regulation (EC) No 2160/2003 and Commission Regulation (EU) No 200/2010</p> <p>Regulativa 2019/268</p> <p>Commission Regulation (EU) 2019/268 of 15 February 2019 amending Regulations (EU) No 200/2010, (EU) No 517/2011, (EU) No 200/2012 and (EU) No 1190/2012 as regards certain methods for Salmonella testing and sampling in poultry</p>	<p>mjerama kontrole salmonele kod živine i drugih specifičnih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom (SL CG 36/2015) (SL CG 92/2017)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Dopune Pravilnika o načinu i mjerama kontrole salmonele kod živine i drugih specifičnih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 30.12.2017 • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 07.01.2018 • <i>Possible national measures</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
135)	<p>Regulativa 200/2012</p> <p>Commission Regulation (EU) No 200/2012 of 8 March 2012 concerning a Union target for the reduction of Salmonella enteritidis and Salmonella typhimurium in flocks of broilers, as provided for in Regulation (EC) No 2160/2003 of the European Parliament and of the Council</p> <p>Regulativa 2019/268</p> <p>Commission Regulation (EU) 2019/268 of 15 February 2019 amending Regulations (EU) No 200/2010, (EU) No 517/2011, (EU) No 200/2012 and (EU) No 1190/2012 as regards certain methods for Salmonella testing and sampling in poultry</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu i mjerama kontrole salmonele kod živine i drugih specifičnih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom (SL CG 36/2015) (SL CG 92/2017) • <i>Dopune Pravilnika o načinu i mjerama kontrole salmonele kod živine i drugih specifičnih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 10.07.2015 • 30.12.2017. • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 18.07.2015 • 7.1.2018. • IV 2024 • <i>Possible national measures</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
136)	<p>Regulativa 1190/2012</p> <p>Commission Regulation (EU) No 1190/2012 of 12 December 2012 concerning a Union target for the reduction of Salmonella enteritidis and Salmonella typhimurium in flocks of turkeys, as provided for in Regulation (EC) No 2160/2003 of the European Parliament and of the Council</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu i mjerama kontrole salmonele kod živine i drugih specifičnih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom (SL CG 36/2015) 	<ul style="list-style-type: none"> • 10.07.2015 • 30.12.2017. • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 18.07.2015 • 7.1.2018. • IV 2024 • <i>Possible national measures</i> • <i>Puna implementacija</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Regulativa 2019/268 Commission Regulation (EU) 2019/268 of 15 February 2019 amending Regulations (EU) No 200/2010, (EU) No 517/2011, (EU) No 200/2012 and (EU) No 1190/2012 as regards certain methods for Salmonella testing and sampling in poultry	(SL CG 92/2017) • <i>Dopune Pravilnika o načinu i mjerama kontrole salmonele kod živine i drugih specifičnih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom</i>		<i>danom pristupanja</i>
137)	Odluka 2013/652 Commission Implementing Decision 2013/652/EU of 12 November 2013 on the monitoring and reporting of antimicrobial resistance in zoonotic and commensal bacteria Zamijenjena sa: Regulativa 2020/1729 Commission Implementing Decision (EU) 2020/1729 of 17 November 2020 on the monitoring and reporting of antimicrobial resistance in zoonotic and commensal bacteria and repealing Implementing Decision 2013/652/EU	• Pravilnik o načinu praćenja zoonoza i uzročnika zoonoza (SL CG 07/2015) (SL CG 02/2018) • <i>Izmjene i dopune Pravilnika o načinu praćenja zoonoza i uzročnika zoonoza</i>	• 17.02.2015 • 10.01.2018. • III 2024	• 25.2.2015 • 18.01.2018 • 01.01.2019 • III 2024 • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
XI. Druge bolesti				
138)	Direktiva 92/119 Council Directive 92/119/EEC of 17 December 1992 introducing general Community measures for the control of certain animal diseases and specific measures relating to swine vesicular disease Zamijenjena sa: Regulativa 2016/429 Regulation (EU) 2016/429 Of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases and amending and repealing certain acts in the area of animal health ('Animal Health Law')	• Pravilnik o mjerama za sprečavanje, otkrivanje i suzbijanje određenih bolesti životinja (SL CG 33/2017) • Pravilnik o mjerama za sprječavanje, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje vezikularne bolesti svinja (SL CG 34/2017) • <i>Zakon o veterinarstvu</i>	• 19.05.2017 • 02.06.2017 • IV 2023	• 27.05.2017 • 10.06.2017 • IV 2023
139)	Odluka 2000/428 Commission Decision 2000/428/EC of 4 July 2000 establishing diagnostic procedures, sampling methods and	• Pravilnik o mjerama za sprečavanje, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje	• 02.06.2017	• 10.06.2017

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	criteria for the evaluation of the results of laboratory tests for the confirmation and differential diagnosis of swine vesicular disease.	vezikularne bolesti svinja (SL CG 34/2017)		
XII. Notifikacija bolesti				
140)	Direktiva 82/894 Council Directive 82/894/EEC of 21 December 1982 on the notification of animal diseases within the Community Zamijenjena sa: Regulativa 2016/429 Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases and amending and repealing certain acts in the area of animal health ("Animal Health Law")	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o klasifikaciji zaraznih bolesti životinja, načinu prijavljivanja pojave odnosno sumnje i odjavljivanja zaraznih bolesti životinja (SL CG 92/2017) <i>Zakon o veterinarstvu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 30.12.2017. <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Partially implemented 2008 07.01.2018. <i>IV 2023</i>
POGLAVLJE 5				
TRGOVINA SJEMENOM ŽIVIH ŽIVOTINJAMA, JAJAŠACA I EMBRIONA UNUTAR UNIJE				
I. GOVEDA I SVINJE				
Aplikacioni tekstovi				
141)	Direktiva 64/432 Council Directive 64/432/EEC of 26 June 1964 on animal health problems affecting intra-Community trade in bovine animals and swine Ukinuta Regulativom 32016R0429 Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases and amending and repealing certain acts in the area of animal health (Animal Health Law) (Text with EEA relevance)Text with EEA relevance Član 270, 279, 280 i Prilog 5	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o uslovima za dobijanje, održavanje, suspenziju i oduzimanje zdravstvenog statusa goveda i svinja na tuberkulozu, brucelozu i enzootsku leukozu (SL CG 55/2015) (SL CG 21/2017) (SL CG 36/2018) <i>Zakon o veterinarstvu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 2008 djelimično (brucellosis, leucosis and tuberculosis) 08.10.2015 (<i>djelimično status, trade</i>) 01.08.2016 <i>I. 2017 full transposition codified rules</i> 31.3.2017. 31.05.2018. <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Partially implemented 2008 (brucellosis, leucosis and tuberculosis) 01.01.2017 (<i>djelimično status, trade</i>) 01.08.2016 08.04.2017. 08.06.2018. <i>IV 2023</i> <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
142)	Odluka 2003/886	<ul style="list-style-type: none"> <i>Instrukcija za dostavljanje podataka o određenim bolestima</i> 	<ul style="list-style-type: none"> <i>II 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> <i>II 2024</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Decision 2003/886/EC of 10 December 2003 laying down criteria for information to be provided in accordance with Council Directive 64/432/EEC	<i>životinja</i>		<ul style="list-style-type: none"> • Puna implementacija danom pristupanja
143)	<u>Odluka 2004/226</u> Commission Decision 2004/226/EC of 4 March 2004 approving tests for the detection of antibodies against bovine brucellosis within the framework of Council Directive 64/432/EEC Prestala da važi: 01/07/2022	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za dobijanje, održavanje, suspenziju i oduzimanje zdravstvenog statusa goveda i svinja na tuberkulozu, brucelozu i enzootsku leukozu (SL CG 21/2017) (SL CG 36/2018) 	<ul style="list-style-type: none"> • 31.03.2017 • 31.05.2018 	<ul style="list-style-type: none"> • 08.04.2017 • 08.06.2018 • Puna implementacija danom pristupanja
144)	<u>Odluka 2004/315</u> Commission Decision 2004/315/EC of 26 March 2004 recognising the system of surveillance networks for bovine holdings implemented in Member States or regions of Member States under Directive 64/432/EEC			<ul style="list-style-type: none"> • Puna implementacija danom pristupanja
145)	Regulativa 2019/2035 Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2035 of 28 June 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for establishments keeping terrestrial animals and hatcheries, and the traceability of certain kept terrestrial animals and hatching egg	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravila za objekte u kojima se drže kopnene životinje i inkubatorske stanice kao i pravila o sljedivosti određenih držanih kopnenih životinja i jaja za rasplod</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • III 2024
146)	<u>Odluka 2004/558</u> Commission Decision 2004/558/EC of 15 July 2004 implementing Council Directive 64/432/EEC as regards additional guarantees for intra-Community trade in bovine animals relating to infectious bovine rhinotracheitis and the approval of the eradication programmes presented by certain Member States Prestala da važi: 20/04/2021; Zamjenjena sa Regulativom 32021R0620 Propis planiran u Poglavlju 4 Naslov 12	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za dobijanje, održavanje, suspenziju i oduzimanje zdravstvenog statusa goveda i svinja na tuberkulozu, brucelozu i enzootsku leukozu (SL CG 21/2017) (SL CG 36/2018) 	<ul style="list-style-type: none"> • 31.03.2017 • 31.05.2018 	<ul style="list-style-type: none"> • 08.04.2017 • 08.06.2018 • Puna implementacija danom pristupanja
147)	<u>Odluka 2008/185</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za 	<ul style="list-style-type: none"> • 31.03.2017 	<ul style="list-style-type: none"> • 08.04.2017

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Decision 2008/185/EC of 21 February 2008 on additional guarantees in intra-Community trade of pigs relating to Aujeszky's disease and criteria to provide information on this disease Prestala da važi: 20/04/2021; Zamjenjena sa Regulativom 32021R0620 Propis planiran u Poglavlju 4 Naslov 12	dobijanje, održavanje, suspenziju i oduzimanje zdravstvenog statusa goveda i svinja na tuberkulozu, brucelozu i enzootsku leukozu (SL CG 21/2017) (SL CG 36/2018)	<ul style="list-style-type: none"> 31.05.2018 	<ul style="list-style-type: none"> 08.06.2018 <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
148)	Odluka 2009/712 Commission Decision 2009/712/EC of 18 September 2009 implementing Council Directive 2008/73/EC as regards Internet-based information pages containing lists of establishments and laboratories approved by Member States in accordance with Community veterinary and zootechnical legislation Prestala da važi: 20/04/2021; Zamjenjena sa 32019R2035. Regulativa 2019/2035 Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2035 of 28 June 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for establishments keeping terrestrial animals and hatcheries, and the traceability of certain kept terrestrial animals and hatching egg	<ul style="list-style-type: none"> Uputstvo o sadržaju i obliku registra za operatere koji obavljaju aktivnosti u području veterinarske medicine i uzgoja životinja i koji se objavljuju na internetskim stranicama Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja – Uprave za bezbjednost hrane, vetrinu i fitosanitarna poslove br. 323/18-0301-2739 <i>Pravila za objekte u kojima se drže kopnene životinje i inkubatorske stanice kao i pravila o sljedivosti određenih držanih kopnenih životinja i jaja za rasplod</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 14.06.2018 <i>III 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 14.06.2018 <i>III 2024</i> <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
OVCE I KOZE				
149)	Direktiva 91/68 Council Directive 91/68/EEC of 28 January 1991 on animal health conditions governing intra-Community trade in ovine and caprine animals	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o uslovima za dobijanje, održavanje, suspenziju i oduzimanje zdravstvenog statusa ovaca i koza na brucelozu 	<ul style="list-style-type: none"> 15.08.2015 22.6.2018 (djelimično status, trade) <i>III 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 01.01.2017 30.06.2018 (djelimično status, trade) <i>III 2024</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>Prestala da važi: 20/04/2021; Zamjenjena sa Regulativom 32016R0429 Propis planiran u Poglavlju 4 Naslov 12</p> <p>Regulativa 2019/2035 Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2035 of 28 June 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for establishments keeping terrestrial animals and hatcheries, and the traceability of certain kept terrestrial animals and hatching egg Propis planiran u Poglavlju 5 Naslov 1</p>	<p>(SL CG 44/2015) (SL CG 40/2018)</p> <ul style="list-style-type: none"> Pravila za objekte u kojima se drže kopnene životinje i inkubatorske stanice kao i pravila o sljedivosti određenih držanih kopnenih životinja i jaja za rasplod 		<ul style="list-style-type: none"> Puna implementacija danom pristupanja
150)	<p>Odluka 93/52</p> <p>93/52/EEC: Commission Decision of 21 December 1992 recording the compliance by certain Member States or regions with the requirements relating to brucellosis (B. melitensis) and according them the status of a Member State or region officially free of the disease Zamjenjena sa Regulativom 32021R0620 Propis planiran u Poglavlju 4 Naslov 12</p>			<ul style="list-style-type: none"> Puna implementacija danom pristupanja
KOPITARI				
151)	<p>Odluka 95/329 95/329/EC: Commission Decision of 25 July 1995 defining the categories of male equidae to which the requirement regarding viral arteritis laid down in Article 15 (b) (ii) of Council Directive 90/426/EEC applies</p> <p>Prestala da važi:30/09/2018; Zamjenjena sa Regulativom 32018R0659</p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) 2018/659 of 12 April 2018 on the conditions for the entry into the Union of live equidae and of semen, ova and embryos of equidae</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o uslovima za uvoz i tranzit kopitara (SL CG 21/17) <i>Dopune Pravilnika o uslovima za uvoz i tranzit kopitara</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 31.03.2017. <i>I 2025</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 08.04.2017. <i>I 2025</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>Prestala da važi: 20/04/2021; Zamjenjena sa Regulativom 32021R0404</p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) 2021/404 of 24 March 2021 laying down the lists of third countries, territories or zones thereof from which the entry into the Union of animals, germinal products and products of animal origin is permitted in accordance with Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council</p> <p>Propis datu Poglavlju 8 Naslov II Kopitari – Lista trećih zemalja</p>			
II. PERAD I JAJA ZA IZLEGANJE				
Aplikacioni tekstovi				
152)	<p>Odluka 93/152</p> <p>93/152/EEC: Commission Decision of 8 February 1993 laying down the criteria for vaccines to be used against Newcastle disease in the context of routine vaccination programmes</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o izmjeni Pravilnika o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zarazne bolesti atipična kuga živine (Newcastle Disease) (SL CG 39/2018) 	<ul style="list-style-type: none"> • 15.06.2018 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.6.2018
153)	<p>Odluka 94/327</p> <p>94/327/EC: Commission Decision of 19 May 1994 fixing the criteria for annual testing of breeding poultry for Newcastle disease, in application of Article 12 (2) of Council Directive 90/539/EEC</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravilnik o izmjeni Pravilnika o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zarazne bolesti atipična kuga živine (Newcastle Disease)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • I 2025 	<ul style="list-style-type: none"> • I 2025
154)	<p>Regulativa 2020/687</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravila o prevenciju i kontrolu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • I 2025 	<ul style="list-style-type: none"> • I 2025

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Delegated Regulation (EU) 2020/687 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council, as regards rules for the prevention and control of certain listed diseases	<i>određenih bolesti životinja</i>		
155)	<p>Direktiva 2009/158</p> <p>Council Directive 2009/158/EC of 30 November 2009 on animal health conditions governing intra-Community trade in, and imports from third countries of, poultry and hatching eggs</p> <p>Prestala da važi 20/04/2021;</p> <p>Zamjenjena sa Regulativom 2016/429</p> <p>Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases and amending and repealing certain acts in the area of animal health ("Animal Health Law") Član 84</p> <p>i Regulativom 2020/688</p> <p>Commission Delegated Regulation (EU) 2020/688 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council, as regards animal health requirements for movements within the Union of terrestrial animals and hatching egg</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zarazne bolesti atipična kuga živine (Newcastle Disease) (SL CG 36/2015) • Pravilnik o bližim uslovima za promet i uvoz živine za uzgoj ili proizvodnju (SL CG 2/2016) • <i>Pravilnik o zahtjevima zdravlja životinja za premeštanje kopnenih životinja i jaja za rasplod</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 07.10.2015 • 14.01.2016 • <i>Fully transposed</i> • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 07.18.2015. • 22.01.2016 • <i>Fully implemented</i> • <i>IV 2023</i>
156)	<p>Regulativa 2019/2035</p> <p>Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2035 of 28 June 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for establishments keeping terrestrial animals and hatcheries, and the traceability of certain kept terrestrial animals and hatching egg</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravila za objekte u kojima se drže kopnene životinje i inkubatorske stanice kao i pravila o sljedivosti određenih držanih kopnenih životinja i jaja za rasplod</i> 	III 2024	III 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Propis planiran u Poglavlju 5 Naslov 1			
III. AKVAKULTURA				
157)	Commission Regulation (EC) No 737/2008 of 28 July 2008 designating the Community reference laboratories for crustacean diseases, rabies and bovine tuberculosis, laying down additional responsibilities and tasks for the Community reference laboratories for rabies and bovine tuberculosis and amending Annex VII to Regulation (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Danom pristupanja</i>
158)	<p>Odluka 2001/183</p> <p>2001/183/EC: Commission Decision of 22 February 2001 laying down the sampling plans and diagnostic methods for the detection and confirmation of certain fish diseases and repealing Decision 92/532/EEC (Text with EEA relevance)</p> <p>Prestala da važi 13/09/2015; Zamjenjena sa Odlukom 32015D1554</p> <p>Commission Implementing Decision (EU) 2015/1554 of 11 September 2015 laying down rules for the application of Directive 2006/88/EC as regards requirements for surveillance and diagnostic methods</p> <p>Prestala da važi: 20/04/2021; Zamjenjena sa Regulativom 32020R0689 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/689 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje egzotičnih i neegzotičnih bolesti vodenih životinja i zdravstvenim uslovima za njihovo stavljanje u promet (SL CG 34/2015) (SL CG 92/2017) (SL CG 71/2018) (SL CG 85/2018) • <i>Pravilnik o programima nadzora, programima iskorjenjivanja i statusu slobodno od bolesti za određene bolesti sa liste</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.07.2015 • 30.12.2017 • 5.11.2018 • 27.12.2018 • <i>III 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Partially implemented</i> • 11.7.2015 • 7.01.2018. • 13.11.2018. • 04.01.2019. • <i>III 2024</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Council as regards rules for surveillance, eradication programmes, and disease-free status for certain listed and emerging diseases			
159)	<p>Odluka 2002/878</p> <p>2002/878/EC: Commission Decision of 6 November 2002 establishing the sampling plans and diagnostic methods for the detection and confirmation of the presence of the mollusc diseases Bonamiosis (<i>Bonamia ostreae</i>) and Marteiliosis (<i>Marteilia refringens</i>)</p> <p>restala da važi 13/09/2015; Zamjenjena sa Odlukom 32015D1554</p> <p>Commission Implementing Decision (EU) 2015/1554 of 11 September 2015 laying down rules for the application of Directive 2006/88/EC as regards requirements for surveillance and diagnostic methods</p> <p>Prestala da važi: 20/04/2021; Zamjenjena sa Regulativom 32020R0689 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/689 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for surveillance, eradication programmes, and disease-free status for certain listed and emerging diseases</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje egzotičnih i neegzotičnih bolesti vodenih životinja i zdravstvenim uslovima za njihovo stavljanje u promet (SL CG 34/2015) (SL CG 92/2017) (SL CG 71/2018) (SL CG 85/2018) • <i>Pravilnik o programima nadzora, programima iskorjenjivanja i statusu slobodno od bolesti za određene bolesti sa liste</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.07.2015 • 30.12.2017 • 5.11.2018 • 27.12.2018 • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Partially implemented</i> • 11.7.2015 • 7.01.2018. • 13.11.2018. • 04.01.2019. • III 2024 • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
160)	<u>Regulativa 1251/2008</u>	• Pravilnik o listi životinja i	• 25.09.2015	• 03.10.2015

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>Commission Regulation (EC) No 1251/2008 of 12 December 2008 implementing Council Directive 2006/88/EC as regards conditions and certification requirements for the placing on the market and the import into the Community of aquaculture animals and products thereof and laying down a list of vector species</p> <p>Prestala da važi: 20/04/2021;</p> <p>Zamijenjena sa Regulativom 32020R2236.</p>	<p>proizvoda životinjskog porijekla koji podliježu veterinarskim pregledima na graničnim inspekcijskim mjestima (SL CG 54/2015)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o bližim uslovima za uvoz i tranzit životinja akvakulture i njihovih proizvoda (SL CG 79/2016) • Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje egzotičnih i neegzotičnih bolesti vodenih životinja i zdravstvenim uslovima za njihovo stavljanje u promet (SL CG 34/2015) (SL CG 92/2017) (SL CG 71/2018) (SL CG 85/2018) • Pravilnik o bližim uslovima za uvoz i tranzit životinja akvakulture i njihovih proizvoda (SL CG 2/2018) 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.12.2016 • 30.12.2017. • 10.01.2018. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Partially implemented</i> 01.01.2017 • 07.01.2018. • 18.01.2018. • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
161)	<p>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/2236 of 16 December 2020 laying down rules for the application of Regulations (EU) 2016/429 and (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council as regards model animal health certificates for the entry into the Union and movements within the Union of consignments of aquatic animals and of certain products</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravilnik o sertifikatima o zdravlju životinja za uvoz i premještanje pošiljaka akvatičnih životinja i određenih proizvoda životinjskog podrijetla od akvatičnih životinja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	of animal origin from aquatic animals, official certification regarding such certificates and repealing Regulation (EC) No 1251/2008			
162)	Commission Implementing Decision (EU) 2021/260 of 11 February 2021 approving national measures designed to limit the impact of certain diseases of aquatic animals in accordance with Article 226(3) of Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council and repealing Commission Decision 2010/221/EU			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Danom pristupanja</i>
VI. EMBRIONI GOVEDA				
Osnovni tekst				
163)	<p><u>Direktiva 89/556</u></p> <p><u>Council Directive 89/556/EEC</u> of 25 September 1989 on animal health conditions governing intra-Community trade in and importation from third countries of embryos of domestic animals of the bovine species</p> <p><u>Prestala da važi: 20/04/2021;</u> <u>Zamjenjena sa Regulativom 32016R0429</u></p> <p><u>Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases and amending and repealing certain acts in the area of animal health ("Animal Health Law")</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o bližim uslovima za promet i uvoz reproduktivnog materijala embriona goveda (SL CG 68/2018) 	<ul style="list-style-type: none"> • 19.10.2018 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.10.2018 • <i>Possible national measures of execution</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
164)	Commission Delegated Regulation (EU) 2020/686 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards the approval of germinal product establishments and the traceability and animal health requirements for movements within the Union of germinal products of certain kept terrestrial animals	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravilnik za odobravanja objekata za reproduktivni materijal i zahtjeva u pogledu sljedivosti i zdravlja životinja za premještanja embriona određenih uzgojnih kopnenih životinja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • II 2024
V. SJEME GOVEDA				

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
Osnovni tekst				
165)	<p><u>Direktiva 88/407</u></p> <p>Council Directive 88/407/EEC of 14 June 1988 laying down the animal health requirements applicable to intra-Community trade in and imports of deep-frozen semen of domestic animals of the bovine species.</p> <p><u>Prestala da važi: 20/04/2021;</u> <u>Zamjenjena sa Regulativom 32016R0429</u></p> <p><u>Regulation (EU) 2016/429</u> of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases and amending and repealing certain acts in the area of animal health ("Animal Health Law")</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za veterinarske organizacije za sakupljanje i skladištenje sjemena za vještačko osjemenjavanje goveda i stavljanje u promet (SL CG 41/2014) (SL CG 37/2018) 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.10.2014 Djelimično • 07.06.2018. • <i>Fully transposed</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 12.10.2014 • 15.06.2018. • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
166)	<p>Commission Delegated Regulation (EU) 2020/686 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards the approval of germinal product establishments and the traceability and animal health requirements for movements within the Union of germinal products of certain kept terrestrial animals</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravilnik za odobravanja objekata za reproduktivni materijal i zahtjeva u pogledu sljedivosti i zdravlja životinja za premještanja embriona određenih uzgojnih kopnenih životinja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>II 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>II 2024</i>
VI. SJEME SVINJA				
Osnovni tekst				
167)	<p><u>Direktiva 90/429</u></p> <p>Council Directive 90/429/EEC of 26 June 1990 laying down the animal health requirements applicable to intra-Community trade in and imports of semen of domestic animals of the porcine species.</p> <p><u>Prestala da važi: 20/04/2021;</u> <u>Zamjenjena sa Regulativom 32016R0429</u></p> <p><u>Regulation (EU) 2016/429</u> of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za veterinarske organizacije za sakupljanje i skladištenje reproduktivnog materijala svinja i uslovima za reproduktivni materijal svinja radi stavljanja u promet (SL CG 90/2017) 	<ul style="list-style-type: none"> • 29.12.2017. 	<ul style="list-style-type: none"> • 6.1.2018.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	and amending and repealing certain acts in the area of animal health ('Animal Health Law')			
168)	Commission Delegated Regulation (EU) 2020/686 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards the approval of germinal product establishments and the traceability and animal health requirements for movements within the Union of germinal products of certain kept terrestrial animals	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik za odobravanja objekata za reproduktivni materijal i zahtjeva u pogledu sljedivosti i zdravlja životinja za premještanja embriona određenih uzgojnih kopnenih životinja 	<ul style="list-style-type: none"> II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> II 2024
VII. DRUGE ŽIVOTINJE, SJEME, JAJAŠCA I EMBRIONI				
169)	Regulativa 1739/2005 Commission Regulation (EC) No 1739/2005 of 21 October 2005 laying down animal health requirements for the movement of circus animals between Member States	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o uslovima za uvoz i premještanje životinja koje se koriste u cirkusima (SL CG 52/2017) 	<ul style="list-style-type: none"> 08.08.2017 	<ul style="list-style-type: none"> 16.08.2017
170)	Odluka 2010/436 Commission Decision 2010/436/EU of 9 August 2010 implementing Council Decision 2000/258/EC as regards proficiency tests for the purposes of maintaining authorisations of laboratories to carry out serological tests to monitor the effectiveness of rabies vaccines			<ul style="list-style-type: none"> Nacionalne mjere moguće Danom pristupanja
171)	Commission Delegated Regulation (EU) 2020/686 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards the approval of germinal product establishments and the traceability and animal health requirements for movements within the Union of germinal products of certain kept terrestrial animals	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik za odobravanja objekata za reproduktivni materijal i zahtjeva u pogledu sljedivosti i zdravlja životinja za premještanja embriona određenih uzgojnih kopnenih životinja 	<ul style="list-style-type: none"> II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> II 2024
172)	Commission Implementing Regulation (EU) 2021/403 of 24 March 2021 laying down rules for the application of Regulations (EU) 2016/429 and (EU) 2017/625 of the European Parliament and of	<ul style="list-style-type: none"> Modeli sertifikata 		<ul style="list-style-type: none"> Nacionalne mjere Danom pristupanja

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	the Council as regards model animal health certificates and model animal health/official certificates, for the entry into the Union and movements between Member States of consignments of certain categories of terrestrial animals and germinal products thereof, official certification regarding such certificates and repealing Decision 2010/470/EU			
POGLAVLJE 6 NEKOMERCIJALNO KRETANJE LJUBIMACA				
Osnovni tekst				
173)	<u>Regulativa 576/2013</u> <u>Regulation (EU) No 576/2013</u> of the European Parliament and of the Council of 12 June 2013 on the non-commercial movement of pet animals and repealing Regulation (EC) No 998/2003 Važi do 21.04.2026 Zamjenjena sa Regulativom <u>32016R0429</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vođenja registra i izdavanju pasoša za kućne ljubimce (SL CG 53/2015) • Pravilnik o uslovima za nekomercijalno kretanje kućnih ljubimaca (SL CG 42/2016) • <i>Pravilnik o uslovima za nekomercijalno kretanje kućnih ljubimaca</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 18.09.2015. • 11.07.2016 • <i>III 2026</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.09.2015 • 19.07.2016 • <i>III 2026</i>
Aplikacioni tekstovi				
174)	<u>Regulativa 577/2013</u> Commission Implementing <u>Regulation (EU) No 577/2013</u> of 28 June 2013 on the model identification documents for the non-commercial movement of dogs, cats and ferrets, the establishment of lists of territories and third countries and the format, layout and language requirements of the declarations attesting compliance with certain conditions provided for in Regulation (EU) No 576/2013 of the European Parliament and of the Council	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vođenja registra i izdavanju pasoša za kućne ljubimce (SL CG 53/2015) (SL CG 28/2017) • <i>Pravilnik o izmjenama Pravilnika o načinu vođenja registra i izdavanju pasoša za kućne ljubimce</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 18.08.2015 • 28.04.2017 • <i>II 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.09.2015. • 06.05.2017 • <i>II 2024</i>
175)	<u>Regulativa 1152/2011</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o mjerama za 	<ul style="list-style-type: none"> • 30.03.2016 	<ul style="list-style-type: none"> • 07.04.2016.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Delegated <u>Regulation (EU) No 1152/2011</u> of 14 July 2011 supplementing Regulation (EC) No 998/2003 of the European Parliament and of the Council as regards preventive health measures for the control of Echinococcus multilocularis infection in dogs Date of end of validity: 30/06/2018; Repealed by <u>32018R0772</u>	spriječavanje pojave Echinococcus multilocularis kod pasa (SL CG 22/2016)		
176)	Regulativa 2018/772 Commission Delegated Regulation (EU) 2018/772 of 21 November 2017 supplementing Regulation (EU) No 576/2013 of the European Parliament and of the Council with regard to preventive health measures for the control of Echinococcus multilocularis infection in dogs, and repealing Delegated Regulation (EU) No 1152/2011	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o mjerama za spriječavanje pojave Echinococcus multilocularis kod pasa (SL CG 76/2019) 	<ul style="list-style-type: none"> • 31.12.2019 	<ul style="list-style-type: none"> • 08.01.2020 • 01.01.2025
177)	Regulativa 2018/878 Commission Implementing Regulation (EU) 2018/878 of 18 June 2018 adopting the list of Member States, or parts of the territory of Member States, that comply with the rules for categorisation laid down in Article 2(2) and (3) of Delegated Regulation (EU) 2018/772 concerning the application of preventive health measures for the control of Echinococcus multilocularis infection in dogs			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Nacionalne mjere</i> • <i>Danom pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
178)	Commission Delegated Regulation (EU) 2021/1933 of 14 July 2021 supplementing Regulation (EU) No 576/2013 of the European Parliament and of the Council with regard to rules for non-commercial movements of pet birds into a Member State from a territory or a third country			<ul style="list-style-type: none"> • Nacionalne mjere • Danom pristupanja
179)	Commission Implementing Regulation (EU) 2021/1937 of 9 November 2021 establishing the model identification document for non-commercial movements of pet birds into a Member State from a territory or a third country and repealing Decision 2007/25/EC			<ul style="list-style-type: none"> • Nacionalne mjere • Danom pristupanja
POGLAVLJE 7				
ZABRANJENE SUPSTANCE I KONTROLA REZIDUA				
I. ZABRANJENE SUPSTANCE				
180)	Direktiva 96/22 Council Directive 96/22/EC of 29 April 1996 concerning the prohibition on the use in stockfarming of certain substances having a hormonal or thyrostatic action and of β-agonists, and repealing Directives 81/602/EEC, 88/146/EEC and 88/299/EEC	<ul style="list-style-type: none"> • Naredba o zabrani upotrebe i tretiranja životinja koje se uzgajaju određenim supstancama i veterinarskim lijekovima (SL CG 39/2013) (SL CG 76/2018) 	<ul style="list-style-type: none"> • 2013 • 27.11.2018 	<ul style="list-style-type: none"> • 2013 • 27.11.2018
181)	Odluka 1999/879 Council Decision 1999/879/EC of 17 December 1999 concerning the placing on the market and administration of bovine somatotrophin (BST) and repealing Decision 90/218/EEC	<ul style="list-style-type: none"> • Naredba o zabrani upotrebe i tretiranja životinja koje se uzgajaju određenim supstancama i veterinarskim lijekovima (SL CG 39/2013) (SL CG 76/2018) 	<ul style="list-style-type: none"> • 2013 • 27.11.2018 	<ul style="list-style-type: none"> • 2013 • 27.11.2018
II. Kontrola rezidua				

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
Aplikacioni tekstovi				
182)	<p>Direktiva 96/23</p> <p>Council Directive 96/23/EC of 29 April 1996 on measures to monitor certain substances and residues thereof in live animals and animal products and repealing Directives 85/358/EEC and 86/469/EEC and Decisions 89/187/EEC and 91/664/EEC</p> <p>Prestaje da važi: 13/12/2019; Zamjenjena sa 32017R0625</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o monitoringu rezidua u životinjama, namirnicama životinjskog porijekla i hrani za životinje (SL CG 46/2006) • Pravilnik o monitoringu rezidua u životinjama, namirnicama životinjskog porijekla i hrani za životinje (SL CG 3/2017) • <i>Zakon o veterinarstvu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 2006 • 11.01.2017 • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 2006 • 11.01.2017 • <i>IV 2023</i>
183)	<p>Odluka 97/747</p> <p>Commission Decision 97/747/EC of 27 October 1997 fixing the levels and frequencies of sampling provided for Council Directive 96/23/EC for the monitoring of certain substances and residues thereof in certain animal products</p> <p>Zamijenjen sa: Regulativa 2022/1646 Commission Implementing Regulation (EU) 2022/1646 of 23 September 2022 on uniform practical arrangements for the performance of official controls as regards the use of pharmacologically active substances authorised as veterinary medicinal products or as feed additives and of prohibited or unauthorised pharmacologically active substances and residues thereof, on specific content of multi-annual national control plans and specific arrangements for their preparation</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o monitoringu rezidua u životinjama, namirnicama životinjskog porijekla i hrani za životinje (SL CG 46/2006) • Pravilnik o monitoringu rezidua u životinjama proizvodima životinjskog porijekla (SL CG 03/2017) • <i>Pravila za službene kontrole upotrebe farmakološki aktivnih supstanci koje su odobrene kao veterinarsko-medicinski proizvodi ili kao dodaci hrani za životinje i upotrebe zabranjenih ili neodobrenih farmakološki aktivnih supstanci i njihovih ostataka, o sadržaju višegodišnjeg nacionalnog plana kontrola</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 2006 • 11.01.2017 • <i>II 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Partially implemented 2006 • 11.01.2017 • <i>II 2024</i> • <i>If necessary</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
184)	<u>Odluka 98/179</u> Commission Decision 98/179/EC of 23 February 1998 laying down detailed rules on official sampling for the monitoring of certain substances and residues thereof in live animals and animal products. Zamijenjen sa: Regulativa 2021/808 <u>Commission Implementing Regulation (EU) 2021/808</u> of 22 March 2021 on the performance of analytical methods for residues of pharmacologically active substances used in food-producing animals and on the interpretation of results as well as on the methods to be used for sampling and repealing Decisions 2002/657/EC and 98/179/EC	<ul style="list-style-type: none"> • Uputstvo za uzorkovanje putem ostataka programa za praćenje u životinja, životinjskih proizvoda i hrane za životinje (2007, 2008) • Detaljna pravila o službenom uzorkovanju za praćenje određenih supstanci i njihovih rezidua u živim životinjama i proizvodima životinjskog porijekla br. 323/16-0101.5492/2 	<ul style="list-style-type: none"> • Decree of the Director of the Veterinary Administration • 23.12.2016 	<ul style="list-style-type: none"> • 2007 • 23.12.2016
185)	<u>Odluka 2002/657</u> Commission Decision 2002/657/EC of 12 August 2002 implementing Council Directive 96/23/EC concerning the performance of analytical methods and the interpretation of results Prestaje da važi: 09/06/2026; Zamjenjena sa Regulativama 32021R0808 i 32021R0810	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o metodama kontrole rezidua u životinjama i proizvodima životinjskog porijekla (SL CG 45/2014) 	<ul style="list-style-type: none"> • 24.10.2014 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.11.2014.
Poglavlje 8				
Uvozni zahtjevi za žive životinje i proizvode životinjskog porijekla				
A. Žive životinje, sjemena i embrioni				
I. Goveda, svinje i ovce				
186)	<u>Direktiva 2004/68</u> Council Directive 2004/68/EC of 26 April 2004 laying down animal health rules for the importation into and transit through the Community of certain live ungulate animals, amending Directives 90/426/EEC and 92/65/EEC and repealing Directive 72/462/EEC	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za uvoz i tranzit papkara (SL CG 84/2017) • <i>Zakon o veterinarstvu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 15.12.2017. • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.12.2017. • <i>IV 2023</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Date of end of validity: 20/04/2021; Repealed and replaced by 32016R0429			
Lista trećih zemalja i certifikacija				
187)	<p><u>Odluka 2007/240</u></p> <p>Commission Decision 2007/240/EC of 16 April 2007 laying down new veterinary certificates for importing live animals, semen, embryos, ova and products of animal origin into the Community pursuant to Decisions 79/542/EEC, 92/260/EEC, 93/195/EEC, 93/196/EEC, 93/197/EEC, 95/328/EC, 96/333/EC, 96/539/EC, 96/540/EC, 2000/572/EC, 2000/585/EC, 2000/666/EC, 2002/613/EC, 2003/56/EC, 2003/779/EC, 2003/804/EC, 2003/858/EC, 2003/863/EC, 2003/881/EC, 2004/407/EC, 2004/438/EC, 2004/595/EC, 2004/639/EC and 2006/168/EC</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/2235 <u>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/2235</u> of 16 December 2020 laying down rules for the application of Regulations (EU) 2016/429 and (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council as regards model animal health certificates, model official certificates and model animal health/official certificates, for the entry into the Union and movements within the Union of consignments of certain categories of animals and goods, official certification regarding such certificates and repealing Regulation (EC) No 599/2004, Implementing Regulations (EU) No 636/2014 and (EU) 2019/628, Directive 98/68/EC and Decisions 2000/572/EC, 2003/779/EC and 2007/240/EC</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Possible national measures of execution • Puna implementacija danom pristupanja
188)	<p><u>Regulativa 206/2010</u></p> <p>Commission Regulation (EU) No 206/2010 of 12 March 2010 laying down lists of third countries, territories or parts thereof authorized for the introduction into the European Union of certain animals and fresh meat and the veterinary certification requirements</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/2235</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o uslovima za uvoz određenih životinja i svježeg mesa i zahtjeva za veterinarske certifikate 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2025 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2025 • Possible national measures of execution • Puna implementacija danom pristupanja

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
II. Kopitari				
Lista trećih zemalja				
189)	<p><u>Odluka 2004/211</u></p> <p>Commission Decision 2004/211/EC of 6 January 2004 establishing the list of third countries and parts of territory thereof from which Member States authorise imports of live equidae and semen, ova and embryos of the equine species, and amending Decisions 93/195/EEC and 94/63/EC</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2018/659 <u>Commission Implementing Regulation (EU) 2018/659</u> of 12 April 2018 on the conditions for the entry into the Union of live equidae and of semen, ova and embryos of equidae</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2021/404 <u>Commission Implementing Regulation (EU) 2021/404</u> of 24 March 2021 laying down the lists of third countries, territories or zones thereof from which the entry into the Union of animals, germinal products and products of animal origin is permitted in accordance with Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council</p>			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Possible national measures of execution</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
Certifikacija				
190)	<p><u>Odluka 92/260</u></p> <p>Commission Decision 92/260/EEC of 10 April 1992 on animal health conditions and veterinary certification for temporary admission of registered horses</p> <p>No longer in force, Date of end of validity: 30/09/2018;</p> <p>Repealed by <u>32018R0659</u></p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2021/404 <u>Commission Implementing Regulation (EU) 2021/404</u> of 24 March 2021 laying down the lists of third countries, territories or zones thereof from which the entry into the Union of animals, germinal products and products of animal origin is</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o dopuni Pravilnika o uslovima za uvoz i tranzit kopitara (SL CG 78/2017) • <i>Pravilnik o uslovima za uvoz kopitara, semena i embriona</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.11.2017. • <i>I 2025</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.12.2017. • <i>I 2025</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	permitted in accordance with Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council			
191)	<p><u>Odluka 93/195</u></p> <p>Commission Decision 93/195/EEC of 2 February 1993 on animal health conditions and veterinary certification for the re-entry of registered horses for racing, competition and cultural events after temporary export</p> <p>No longer in force, Date of end of validity: 30/09/2018; Repealed by <u>32018R0659</u></p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2021/404 <u>Commission Implementing Regulation (EU) 2021/404</u> of 24 March 2021 laying down the lists of third countries, territories or zones thereof from which the entry into the Union of animals, germinal products and products of animal origin is permitted in accordance with Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o dopuni Pravilnika o uslovima za uvoz i tranzit kopitara (SL CG 78/2017) • <i>Pravilnik o uslovima za uvoz kopitara, semena i embriona</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.11.2017. • <i>I 2025</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.12.2017. • <i>I 2025</i>
192)	<p><u>Odluka 93/196</u></p> <p>Commission Decision 93/196/EEC of 5 February 1993 on animal health conditions and veterinary certification for imports of equidae for slaughter</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2021/404 <u>Commission Implementing Regulation (EU) 2021/404</u> of 24 March 2021 laying down the lists of third countries, territories or zones thereof from which the entry into the Union of animals, germinal products and products of animal origin is permitted in accordance with Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o dopuni Pravilnika o uslovima za uvoz i tranzit kopitara (SL CG 37/2018) • <i>Pravilnik o uslovima za uvoz kopitara, semena i embriona</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 07.06.2018 • <i>I 2025</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 15.06.2018 • <i>I 2025</i>
193)	<p><u>Odluka 93/197</u></p> <p>Commission Decision 93/197/EEC of 5 February 1993 on animal health conditions and veterinary certification for imports of registered equidae and equidae for breeding and production</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o dopuni Pravilnika o uslovima za uvoz i tranzit kopitara (SL CG 44/2018) 	<ul style="list-style-type: none"> • 06.07.2018 • <i>I 2025</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 14.07.2018 • <i>I 2025</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>Zamijenjena sa: Regulativa 2018/659 Commission Implementing Regulation (EU) 2018/659 of 12 April 2018 on the conditions for the entry into the Union of live equidae and of semen, ova and embryos of equidae</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2021/404 Commission Implementing Regulation (EU) 2021/404 of 24 March 2021 laying down the lists of third countries, territories or zones thereof from which the entry into the Union of animals, germinal products and products of animal origin is permitted in accordance with Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council</p>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Pravilnik o uslovima za uvoz kopitara, semena i embriona</i> 		
III. Živina, jaja za nasad, jednodnevni pilići				
Zdravlje životinja				
Lista trećih zemalja i certifikacija				
194)	<p>Regulativa 798/2008 Commission Regulation (EC) No 798/2008 of 8 August 2008 laying down a list of third countries, territories, zones or compartments from which poultry and poultry products may be imported into and transit through the Community and the veterinary certification requirements</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/692 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/692 of 30 January 2020 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for entry into the Union, and the movement and handling after entry of consignments of certain animals, germinal products and products of animal origin</p>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Pravila za unošenje pošiljaka određenih životinja, reproduktivnog materijala i proizvoda životinjskog porijekla i njihovo premještanje i postupanje sa njima nakon unošenja</i> 		<ul style="list-style-type: none"> <i>Possible national measures of execution</i> <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
IV. Životinje akvakulture - Ribe				
Karantin				
195)	Odluka 2008/946	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o bližim uslovima za uvoz i tranzit životinja akvakulture i njihovih 	<ul style="list-style-type: none"> 23.12.2016. 10.01.2018. 	<ul style="list-style-type: none"> 31.12.2016. 18.01.2018.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Decision 2008/946/EC of 12 December 2008 implementing Council Directive 2006/88/EC as regards requirements for quarantine of aquaculture animals	proizvoda (SL CG 79/2016) (SL CG 02/2018)		
V. Embrioni goveda				
Lista trećih zemalja i certifikacija				
196)	Odluka 2006/168 Commission Decision 2006/168/EC of 4 January 2006 establishing the animal health and veterinary certification requirements for imports into the Community of bovine embryos and repealing Decision 2005/217/EC Zamijenjena sa: Regulativa 2021/404 Commission Implementing Regulation (EU) 2021/404 of 24 March 2021 laying down the lists of third countries, territories or zones thereof from which the entry into the Union of animals, germinal products and products of animal origin is permitted in accordance with Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o bližim uslovima za promet i uvoz reproduktivnog materijala embriona goveda (SL CG 68/2018) 	<ul style="list-style-type: none"> 19.10.2018 	<ul style="list-style-type: none"> 27.10.2018 <i>Possible national measures of execution</i> <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
VI. Sjeme goveda				
Lista trećih zemalja i certifikacija				
197)	Odluka 2011/630 Commission Implementing Decision 2011/630/EU of 20 September 2011 on imports into the Union of semen of domestic animals of the bovine species Zamijenjena sa: Regulativa 2021/404 Commission Implementing Regulation (EU) 2021/404 of 24 March 2021 laying down the lists of third countries, territories or zones thereof from which the entry into the Union of animals, germinal products and products of animal origin is permitted in accordance with Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o uslovima za veterinarske organizacije za sakupljanje i skladištenje sjemena za vještačko osjemenjavanje goveda i stavljanje u promet (SL CG 37/2018) 	<ul style="list-style-type: none"> 07.06.2018. 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Possible national measures of execution</i> 07.06.2018. <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
VII. Jaja i embrioni svnja				
Lista trećih zemalja				
198)	Odluka 2008/636			<ul style="list-style-type: none"> <i>Possible national measures</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>Commission Decision 2008/636/EC of 22 July 2008 establishing the list of third countries from which Member States authorise imports of ova and embryos of the porcine species</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2021/404 Commission Implementing Regulation (EU) 2021/404 of 24 March 2021 laying down the lists of third countries, territories or zones thereof from which the entry into the Union of animals, germinal products and products of animal origin is permitted in accordance with Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council</p>			<p><i>of execution</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
VIII. Sjeme svinja				
Lista trećih zemalja, certifikacija i lista centara za sakupljanje sjemena				
199)	<p>Odluka 2012/137 Commission Implementing Decision 2012/137/EU of 1 March 2012 on imports into the Union of semen of domestic animals of the porcine species</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2021/404 Commission Implementing Regulation (EU) 2021/404 of 24 March 2021 laying down the lists of third countries, territories or zones thereof from which the entry into the Union of animals, germinal products and products of animal origin is permitted in accordance with Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council</p>			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Possible national measures of execution</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
IX. Sjeme, jaja i embroni konja				
200)	<p>Direktiva 2009/156</p> <p>Council Directive 2009/156/EC of 30 November 2009 on animal health conditions governing the movement and importation from third countries of equidae</p> <p>Ukinuta Regulativom 32016R0429 Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases and amending and repealing certain</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za uvoz i tranzit kopitara (SL CG 21/2017) • Pravilnik o mjerama za sprečavanje, otkrivanje i suzbijanje kuge konja (SL CG 56/2017) (član 5 stav 2 i Prilog IV) 	<ul style="list-style-type: none"> • 31.03.2017. • 8.09.2017 • 23.11.2017. • 06.07.2018. 	<ul style="list-style-type: none"> • 08.04.2017. • 16.09.2017. • 1.12.2017. • 15.07.2018. • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	acts in the area of animal health (Animal Health Law) (Text with EEA relevance)Text with EEA relevance	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o dopuni Pravilnika o uslovima za uvoz i tranzit kopitara (SL CG 78/2017) • Pravilnik o identifikaciji i registraciji kopitara (SL CG 38/2018) (SL CG 41/2018) 		
Sertifikacija				
201)	<p><u>Odluka 2010/471</u> <u>Commission Decision 2010/471/EU</u> of 26 August 2010 on imports into the Union of semen, ova and embryos of animals of the equine species as regards lists of semen collection and storage centres and embryo collection and production teams and certification requirements</p> <p><u>Date of end of validity:</u> 30/09/2018; Repealed by 32018R0659</p> <p>Zamijenjena sa: Reglativa 2021/404 <u>Commission Implementing Regulation (EU) 2021/404</u> of 24 March 2021 laying down the lists of third countries, territories or zones thereof from which the entry into the Union of animals, germinal products and products of animal origin is permitted in accordance with Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Possible national measures of execution • Puna implementacija danom pristupanja
X. Sjemena i embrioni ovaca i koza				
Lista trećih zemalja				
202)	<p><u>Odluka 2010/472</u> <u>Commission Decision 2010/472/EU</u> of 26 August 2010 on imports of semen, ova and embryos of animals of the ovine and caprine species into the Union</p> <p>Zamijenjena sa: Reglativa 2021/404 <u>Commission Implementing Regulation (EU) 2021/404</u> of 24 March 2021 laying down the lists of third</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Possible national measures of execution • Puna implementacija danom pristupanja

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	countries, territories or zones thereof from which the entry into the Union of animals, germinal products and products of animal origin is permitted in accordance with Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council			
XI. Druge životinje				
3. Zečje meso i drugo				
Lista trećih zemalja				
203)	<p>Regulativa 119/2009 <u>Commission Regulation (EC) No 119/2009</u> of 9 February 2009 laying down a list of third countries or parts thereof, for imports into, or transit through, the Community of meat of wild leporidae, of certain wild land mammals and of farmed rabbits and the veterinary certification requirements</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativom 2020/692 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/692 of 30 January 2020 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for entry into the Union, and the movement and handling after entry of consignments of certain animals, germinal products and products of animal origin</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravila za unošenje pošiljaka određenih životinja, reproduktivnog materijala i proizvoda životinjskog porijekla i njihovo premještanje i postupanje sa njima nakon unošenja 	<ul style="list-style-type: none"> III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> Possible national measures of execution Puna implementacija danom pristupanja
4. Mesne proizvode (uključujući tretirane mjhure i crijeva)				
Lista trećih zemalja i certifikacija				
204)	<p>Odluka 2007/777 <u>Commission Decision 2007/777/EC</u> of 29 November 2007 laying down the animal and public health conditions and model certificates for imports of certain meat products and treated stomachs, bladders and intestines for human consumption from third countries and repealing Decision 2005/432/EC</p> <p>Latest consolidated version: 27/06/2019 Zamijenjena sa: Regulativom 2020/692 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/692 of 30 January 2020 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for entry into the Union, and the movement and handling after</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravila za unošenje pošiljaka određenih životinja, reproduktivnog materijala i proizvoda životinjskog porijekla i njihovo premještanje i postupanje sa njima nakon unošenja 	<ul style="list-style-type: none"> III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> III 2024 Possible national measures of execution Puna implementacija danom pristupanja

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	entry of consignments of certain animals, germinal products and products of animal origin			
5. Mljeveno meso (isključujući mljeveno meso peradi) i priprema mesa				
Lista trećih zemalja i certifikacija				
205)	<p><u>Odluka 2000/572</u></p> <p><u>Commission Decision 2000/572/EC</u> of 8 September 2000 laying down animal and public health conditions and veterinary certification for imports of minced meat and meat preparations from third countries and repealing Decision 97/29/EC.</p> <p>Latest consolidated version: <u>01/07/2017</u></p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/2235 <u>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/2235</u> of 16 December 2020 laying down rules for the application of Regulations (EU) 2016/429 and (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council as regards model animal health certificates, model official certificates and model animal health/official certificates, for the entry into the Union and movements within the Union of consignments of certain categories of animals and goods, official certification regarding such certificates and repealing Regulation (EC) No 599/2004, Implementing Regulations (EU) No 636/2014 and (EU) 2019/628, Directive 98/68/EC and Decisions 2000/572/EC, 2003/779/EC and 2007/240/EC</p>			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Possible national measures of execution</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
6. Mlijeko i mliječni proizvodi				
Lista trećih zemalja i certifikacija				
206)	<p><u>Regulativa 605/2010</u> <u>Commission Regulation (EU) No 605/2010</u> of 2 July 2010 laying down animal and public health and veterinary certification conditions for the introduction into the European Union of raw milk and dairy products intended for human consumption</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativom 2020/692 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/692 of 30 January 2020 supplementing Regulation (EU)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o bližim uslovima za uvoz sirovog mlijeka, proizvoda od mlijeka, kolostruma i proizvoda od kolostruma (SL CG 87/2017) • <i>Pravila za unošenje pošiljaka određenih životinja, zametaka i proizvoda životinjskog porijekla i</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 22.12.2017 • <i>III 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 30.12.2017. • <i>III 2024</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for entry into the Union, and the movement and handling after entry of consignments of certain animals, germinal products and products of animal origin	<i>njihovo premještanje i postupanje sa njima nakon unošenja</i>		
7. Proizvodi ribarstva i proizvodi akvakulture				
Proizvodi ribarstva (uključujući prerađene školjkaše), ribe i rakova iz akvakulture				
Lista trećih zemalja				
207)	<p><u>Odluka 2006/766</u> <u>Commission Decision 2006/766/EC</u> of 6 November 2006 establishing the lists of third countries and territories from which imports of bivalve molluscs, echinoderms, tunicates, marine gastropods and fishery products are permitted (Annex II fishery products)</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2021/405 <u>Commission Implementing Regulation (EU) 2021/405</u> of 24 March 2021 laying down the lists of third countries or regions thereof authorised for the entry into the Union of certain animals and goods intended for human consumption in accordance with Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lista zemalja i teritorija od kojih je dozvoljen uvoz školjkaša, morskih puževa i proizvoda ribarstva no. 323/16-0101-1548 • <i>Dopune Liste zemalja i teritorija od kojih je dozvoljen uvoz školjkaša, morskih puževa i proizvoda ribarstva</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.06.2016 • <i>II 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.06.2016 • <i>II 2024</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
8. Jaja i proizvodi od jaja				
9. Ostali proizvodi za ishranu ljudi				
208)	<p><u>Direktiva 92/118</u> <u>Council Directive 92/118/EEC</u> of 17 December 1992 laying down animal health and public health requirements governing trade in and imports into the Community of products not subject to the said requirements laid down in specific Community rules referred to in Annex A (I) to Directive 89/662/EEC and, as regards pathogens, to Directive 90/425/EEC</p> <p>Date of end of validity: 20/04/2021; Repealed and replaced by 32016R0429.</p> <p>Ukinuta Regulativom 32016R0429</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o bližim uslovima za uvoz i tranzit životinja i proizvoda životinjskog porijekla (SL CG 28/16) • <i>Pravila za unošenje pošiljaka određenih životinja, zametaka i proizvoda životinjskog porijekla i njihovo premještanje i postupanje sa njima nakon unošenja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.04.2016 • <i>III 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 05.05.2016 • <i>III 2024</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases and amending and repealing certain acts in the area of animal health (Animal Health Law) (Text with EEA relevance)Text with EEA relevance</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativom 2020/692 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/692 of 30 January 2020 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards rules for entry into the Union, and the movement and handling after entry of consignments of certain animals, germinal products and products of animal origin</p>			
Lista trećih zemalja				
209)	<p><u>Odluka 2003/812</u></p> <p><u>Commission Decision 2003/812/EC</u> of 17 November 2003 drawing up lists of third countries from which Member States are to authorize imports of certain products for human consumption subject to Council Directive 92/118/EEC</p> <p><u>Regulativa 2016/759</u> Repealed by 32016R0759 <u>Commission Implementing Regulation (EU) 2016/759 of 28 April 2016</u> drawing up lists of third countries, parts of third countries and territories from which Member States are to authorise the introduction into the Union of certain products of animal origin intended for human consumption, laying down certificate requirements, amending Regulation (EC) No 2074/2005 and repealing Decision 2003/812/EC</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativom 2020/692 <u>Commission Delegated Regulation (EU) 2020/692</u> of 30 January 2020 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council as regards</p>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Pravila za unošenje pošiljaka određenih životinja, zametaka i proizvoda životinjskog porijekla i njihovo premještanje i postupanje sa njima nakon unošenja</i> 	III 2024	<ul style="list-style-type: none"> <i>III 2024</i> <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	rules for entry into the Union, and the movement and handling after entry of consignments of certain animals, germinal products and products of animal origin			
Certifikacija				
210)	<p><u>Odluka 2003/779</u></p> <p><u>Commission Decision 2003/779/EC</u> of 31 October 2003 laying down animal health requirements and the veterinary certification for the import of animal casings from third countries</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/2235 <u>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/2235</u> of 16 December 2020 laying down rules for the application of Regulations (EU) 2016/429 and (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council as regards model animal health certificates, model official certificates and model animal health/official certificates, for the entry into the Union and movements within the Union of consignments of certain categories of animals and goods, official certification regarding such certificates and repealing Regulation (EC) No 599/2004, Implementing Regulations (EU) No 636/2014 and (EU) 2019/628, Directive 98/68/EC and Decisions 2000/572/EC, 2003/779/EC and 2007/240/EC</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o bližim uslovima za uvoz i tranzit životinja i proizvoda životinjskog porijekla (SL CG 28/16) 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.04.2016 	<ul style="list-style-type: none"> • 05.05.2016 • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
C. Nus proizvodi životinjskog porijekla				
Osnovni tekst				
211)	<p><u>Regulativa 1069/2009</u></p> <p><u>Regulation (EC) No 1069/2009</u> of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 laying down health rules as regards animal by-products and derived products not intended for human consumption and repealing Regulation (EC) No 1774/2002</p> <p>Dopunjena Regulativom 2017/652</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vidi tačku 302 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> •

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017			
Aplikacioni tekst				
212)	Regulativa 2017/625 Commission Regulation (EU) No 2017/625 of 25 February 2017 implementing Regulation (EC) No 1069/2009 of the European Parliament and of the Council laying down health rules as regards animal by-products and derived products not intended for human consumption and implementing Council Directive 97/78/EC as regards certain samples and items exempt from veterinary checks at the border under that Directive	<ul style="list-style-type: none"> <i>Zakon o veterinarstvu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> I 2024
213)	Regulativa 2022/2292 Commission Delegated Regulation (EU) 2022/2292 of 6 September 2022 supplementing Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council with regard to requirements for the entry into the Union of consignments of food-producing animals and certain goods intended for human consumption	<ul style="list-style-type: none"> <i>Pravilnik o zahtjevima za unos pošiljki određenih životinja i roba za ljudsku ishranu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2024
D. Lista objekata				
Dio I Proizvodi životinjskog porijekla za ishranu ljudi				
214)	<ul style="list-style-type: none"> According to Article 12 of Regulation (EC) No 854/2004, subsequent lists of the establishments are drawn up, kept up-to-date and communicated to the Commission by the competent authorities of third countries. The Commission shall arrange for up-to-date versions of all lists to be available to the public. In addition Article 2 of Directive 2004/41/EC states that during a transitional period previous implementing rules continue to apply pending adoption 	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o veterinarstvu (SL CG 30/2012) Pravilnik o načinu upisa i vođenju Centralnog registra registrovanih odnosno odobrenih objekata za proizvodnju, preradu i distribuciju hrane za životinje (SL CG 28/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2012 djelimično 27.04.2016 djelimično IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2012 djelimično 05.05.2016 IV 2024 <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>of the necessary provisions</p> <ul style="list-style-type: none"> • Last updated lists of establishments are available at the following web site: http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/establishments/third_country/index_en.htm • The establishments are listed according to the following classification: <ul style="list-style-type: none"> – Fresh Meat – Fresh Poultry Meat – Farmed Game Meat and Rabbit Meat – Ratite Meat – Wild game Meat – Minced Meat and Meat Preparations – Meat Products – Milk and milk-products – Fish and fishery products – Live Bivalve Mollusc – Animal Casings Stomachs and Bladders – Gelatine – 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu upisa i vođenju centralnog registra registrovanih odnosno odobrenih objekata za proizvodnju, preradu i distribuciju hrane (SL CG 39/2017) • <i>Zakon o veterinarstvu</i> 		
Dio II Nus proizvodi životinjskog porijekla koji nijesu namijenjeni ishrani ljudi				
Photographic Gelatine				
Vidi Dio C				
Dio III Sjemena i embrioni				
1. Lista centara za sakupljanje embrijona goveda				
215)	<u>Direktiva 89/556</u>			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Possible national measures of execution</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p><u>In accordance with article 8.2 of Directive 89/556/EEC see Sanco web site http://circa.europa.eu/irc/sanco/vets/info/data/semn.html for the list of embryo collection and production teams</u></p> <p>For the list of embryo collection and production teams in line with Regulation (EU) 2016/429 and Delegated Regulation (EU) 2020/686</p>			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
2. Sjeme goveda				
216)	<p><u>Direktiva 88/407</u></p> <p><u>In accordance with article 9 of Directive 88/407/EEC see Sanco web site http://circa.europa.eu/irc/sanco/vets/info/data/semn/semn.html For the list of</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - semen collection centres - semen storage centres <p>For the list of embryo collection and production teams in line with Regulation (EU) 2016/429 and Delegated Regulation (EU) 2020/686</p>			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Possible national measures of execution</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
3. Sjeme svinja				
217)	<p><u>Direktiva 90/429</u></p> <p><u>In accordance with article 8.2 of Directive 90/429/EEC see Sanco web site: http://circa.europa.eu/irc/sanco/vets/info/data/semn/semn.html</u></p>			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Possible national measures of execution</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	For the list of embryo collection and production teams in line with Regulation (EU) 2016/429 and Delegated Regulation (EU) 2020/686			
IX. Međunarodni sporazumi				
<i>EEA Sporazumi</i>				
<i>II. Republic of San Marino</i>				
<i>III. Faroe Islands</i>				
<i>IV. Andorra</i>				
<i>V. Switzerland</i>				
<i>VI. New Zealand</i>				
<i>VII. Canada</i>				
<i>VIII. United States of America</i>				
<i>IX. Chile</i>				
X. Međunarodne organizacije				
218)	<u>Odluka 2003/822</u> <u>Council Decision 2003/822/EC</u> of 17 November 2003 on the accession of the European Community to the Codex Alimentarius Commission			<ul style="list-style-type: none"> MNE is member of Codex Alimentarius Commission
XI. Evropske konvencije				
<i>Životinje sa farmi</i>				
219)	<u>Odluka 78/923</u> <u>Council Decision 78/923/EEC</u> of 19 June 1978 concerning the conclusion of the European Convention for the protection of animals kept for farming purposes	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o ratifikaciji Konvencije 		Ratificated
220)	<u>Odluka 92/583</u> <u>Council Decision 92/583/EEC</u> of 14 December 1992 on the conclusion of the Protocol of amendment to the European Convention for the Protection of Animals kept for Farming Purposes	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o ratifikaciji Konvencije 		Ratificated

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
221)	<u>92/1231/EEC Protocol of amendment to the European Convention for the protection of animals kept for Farming Purposes</u>	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o ratifikaciji Konvencije 		Ratificated
Transport				
222)	<u>Odluka 2004/544</u> <u>Council Decision 2004/544/EC</u> of 21 June 2004 on the signing of the European Convention for the protection of animals during international transport	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o ratifikaciji Konvencije o zaštiti životinja u međunarpdnom transportu (SL CG IA 4/2017) 	<ul style="list-style-type: none"> 17.5.2017. 	<ul style="list-style-type: none"> 23.05.2017
223)	<u>European Convention</u> for the Protection of Animals during International Transport (revised)	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o ratifikaciji Konvencije o zaštiti životinja u međunarpdnom transportu (SL CG IA 4/2017) 	<ul style="list-style-type: none"> 17.5.2017. 	<ul style="list-style-type: none"> 23.05.2017
Klanje				
224)	<u>Odluka 88/306</u> <u>Council Decision 88/306/EEC</u> of 16 May 1988 on the conclusion of the European Convention for the Protection of Animals for Slaughter	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o ratifikaciji Konvencije 		Ratificated
POGLAVLJE 10 DOBROBIT ŽIVOTINJA I. ŽIVOTINJE SA FARMI OPŠTE				
Osnovni tekst				
225)	<u>Direktiva 98/58</u> <u>Council Directive 98/58/EC</u> concerning the protection of animals kept for farming purposes Dopunjena sa Regulativom 32017R0625 Regulation (EU) 2017/625 Of The European Parliament And Of The Council of 15 March	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti dobrobiti životinja (SL CG 14/2008) (SL CG 47/2015) Pravilnika o bližim uslovima koje treba da ispunjavaju objekti i oprema za držanje i uzgoj 	<ul style="list-style-type: none"> 29.02.2008. djelimično 29.02.2010. djelimično 10.06.2011. djelimično 2015 06.10.2017. IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> 29.02.2008. 29.02.2010. 19.06.2011. 01. 07. 2012. 2015 14. 10. 2017 IV 2023

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>2017 on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, amending Regulations (EC) No 999/2001, (EC) No 396/2005, (EC) No 1069/2009, (EC) No 1107/2009, (EU) No 1151/2012, (EU) No 652/2014, (EU) 2016/429 and (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council, Council Regulations (EC) No 1/2005 and (EC) No 1099/2009 and Council Directives 98/58/EC, 1999/74/EC, 2007/43/EC, 2008/119/EC and 2008/120/EC, and repealing Regulations (EC) No 854/2004 and (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council, Council Directives 89/608/EEC, 89/662/EEC, 90/425/EEC, 91/496/EEC, 96/23/EC, 96/93/EC and 97/78/EC and Council Decision 92/438/EEC (Official Controls Regulation)</p> <p>Nova Rrgulativa za dobrobit životinja</p>	<p>životinja za proizvodnju (SL CG 28/2011)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za objekte i opremu za držanje i uzgoj životinja za proizvodnju (SL CG 64/2017) • <i>Zakon o zaštiti dobrobiti životinja</i> 		
Aplikacioni tekstovi				
226)	<p><u>Odluka 2006/778</u></p> <p><u>Commission Decision 2006/778/EC</u> of 14 November 2006 concerning minimum requirements for the collection of information during the inspections of production sites on which certain animals are kept for farming purposes</p> <p><u>Ukinuta Regulativom 32019R0723.</u></p> <p><u>Commission Implementing Regulation (EU) 2019/723 of 2 May 2019</u> laying down rules for the application of Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council as regards the standard model form to be used in the annual reports submitted by Member States</p> <p>Prenosi se tačka 6 priloga</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu sačinjavanja zapisnika tokom inspeksijskog nadzora nad životinjama za proizvodnju (SL CG 78/2017) • <i>Instrukcija o načinu i obrascu izvještavanja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.11.2017. • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.12.2017. • <i>IV 2023</i>
227)	<p>Implementaciona Regulativa 2018/329</p> <p><u>Commission Implementing Regulation (EU) 2018/329 of 5 March 2018</u> designating a European Union Reference Centre for Animal Welfare</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Instrukcija o načinu i obrascu izvještavanja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2023</i> • <i>Nacionalna mjera</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
228)	Implementaciona Regulativa 2019/1685 Commission Implementing Regulation (EU) 2019/1685 of 4 October 2019 designating a European Union Reference Centre for Animal Welfare for poultry and other small farmed animals	<ul style="list-style-type: none"> <i>Instrukcija o načinu i obrascu izvještavanja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2023 Nacionalna mjera
229)	Implementaciona Regulativa 2021/755 Commission Implementing Decision (EU) 2021/755 of 6 May 2021 designating a European Union reference centre for animal welfare for ruminants and equines in accordance with Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council	<ul style="list-style-type: none"> <i>Instrukcija o načinu i obrascu izvještavanja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2023 Nacionalna mjera
KOKE NOSILJE				
Osnovni tekstovi				
230)	Direktiva 1999/74 Council Directive 1999/74/EC of 19 July 1999 laying down minimum standards for the protection of laying hens. Dopunjena sa Regulativom 32017R0625 Član 152 Regulation (EU) 2017/625 Of The European Parliament And Of The Council of 15 March 2017 on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, amending Regulations (EC) No 999/2001, (EC) No 396/2005, (EC) No 1069/2009, (EC) No 1107/2009, (EU) No 1151/2012, (EU) No 652/2014, (EU) 2016/429 and (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council, Council Regulations (EC) No 1/2005 and (EC) No 1099/2009 and Council Directives 98/58/EC, 1999/74/EC, 2007/43/EC, 2008/119/EC and 2008/120/EC, and repealing Regulations (EC) No 854/2004 and (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council, Council Directives 89/608/EEC, 89/662/EEC, 90/425/EEC, 91/496/EEC,	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti dobrobiti životinja (SL CG 14/2008) (SL CG 47/2015) Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjavaju objekti i oprema za držanje i uzgoj koka nosilja (SL CG 27/2016) <i>Zakon o zaštiti dobrobiti životinja</i> <i>Instrukcija o načinu i obrascu izvještavanja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 29.02.2008. djelimično 29.02.2010. djelimično 10.06.2011. djelimično 2015 25.04.2016 IV 2023 IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> 29.02.2008. 29.02.2010. 19.06.2011. 01. 07. 2012. 2015 03.05.2016 IV 2023 IV 2023 Nacionalna mjera

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	96/23/EC, 96/93/EC and 97/78/EC and Council Decision 92/438/EEC (Official Controls Regulation)			
Aplikacioni tekstovi				
231)	Direktiva 2002/4 Commission Directive 2002/4/EC of 30 January 2002 on the registration of establishments keeping laying hens, covered by Council Directive 1999/74/EC	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vođenja registra gazdinstava koka nosilja (SL CG 36/2018) 	<ul style="list-style-type: none"> • 31.05.2018. 	<ul style="list-style-type: none"> • 08.06.2018.
232)	Odluka 2006/778 Commission Decision 2006/778/EC of 14 November 2006 concerning minimum requirements for the collection of information during the inspections of production sites on which certain animals are kept for farming purposes Ukinuta Regulativom 32019R0723. Commission Implementing Regulation (EU) 2019/723 of 2 May 2019 laying down rules for the application of Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council as regards the standard model form to be used in the annual reports submitted by Member States Prenosi se tačka 6 priloga	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu sačinjavanja zapisnika tokom inspekcijskog nadzora nad životinjama za proizvodnju (SL CG 78/2017) • <i>Instrukcija o načinu i obrascu izvještavanja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.11.2017. • <i>II 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.12.2017. • <i>II 2023</i>
PILIĆI ZA TOV				
Osnovni tekst				
233)	Direktiva 2007/43 Council Directive 2007/43/EC of 28 June 2007 laying down minimum rules for the protection of chickens kept for meat production. Dopunjena sa Regulativom 32017R0625 Član 156	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjavaju objekti i oprema za držanje i uzgoj pilića za tov (SL CG 72/2016) • <i>Zakon o zaštiti dobrobiti životinja</i> • <i>Instrukcija o načinu i obrascu izvještavanja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 18.11.2016. • <i>IV 2023</i> • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.11.2016. • <i>IV 2023</i> • <i>IV 2023</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>Regulation (EU) 2017/625 Of The European Parliament And Of The Council of 15 March 2017 on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, amending Regulations (EC) No 999/2001, (EC) No 396/2005, (EC) No 1069/2009, (EC) No 1107/2009, (EU) No 1151/2012, (EU) No 652/2014, (EU) 2016/429 and (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council, Council Regulations (EC) No 1/2005 and (EC) No 1099/2009 and Council Directives 98/58/EC, 1999/74/EC, 2007/43/EC, 2008/119/EC and 2008/120/EC, and repealing Regulations (EC) No 854/2004 and (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council, Council Directives 89/608/EEC, 89/662/EEC, 90/425/EEC, 91/496/EEC, 96/23/EC, 96/93/EC and 97/78/EC and Council Decision 92/438/EEC (Official Controls Regulation)</p>			
TELAD				
234)	<p><u>Direktiva 2008/119</u></p> <p>Council Directive 2008/119/EC of 18 December 2008 laying down minimum standards for the protection of calves</p> <p>Dopunjena sa Regulativom 32017R0625 Član 157</p> <p>Regulation (EU) 2017/625 Of The European Parliament And Of The Council of 15 March 2017 on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, amending Regulations (EC) No 999/2001, (EC) No 396/2005, (EC) No 1069/2009, (EC) No 1107/2009, (EU) No 1151/2012, (EU) No 652/2014, (EU) 2016/429 and (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council, Council Regulations (EC) No 1/2005 and (EC) No 1099/2009 and Council Directives 98/58/EC, 1999/74/EC, 2007/43/EC, 2008/119/EC and 2008/120/EC, and repealing Regulations (EC) No 854/2004 and (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council, Council Directives 89/608/EEC, 89/662/EEC, 90/425/EEC, 91/496/EEC,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za objekte i opremu za držanje i uzgoj teladi (SL CG 11/2017) • <i>Zakon o zaštiti dobrobiti životinja</i> • <i>Instrukcija o načinu i obrascu izvještavanja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 20.02.2017 • <i>IV 2023</i> • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 28.02.2017. • <i>IV 2023</i> • <i>IV 2023</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	96/23/EC, 96/93/EC and 97/78/EC and Council Decision 92/438/EEC (Official Controls Regulation)			
235)	<p><u>Odluka 2006/778</u></p> <p><u>Commission Decision 2006/778/EC</u> of 14 November 2006 concerning minimum requirements for the collection of information during the inspections of production sites on which certain animals are kept for farming purposes</p> <p><u>Ukinuta Regulativom 32019R0723.</u></p> <p><u>Commission Implementing Regulation (EU) 2019/723 of 2 May 2019</u> laying down rules for the application of Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council as regards the standard model form to be used in the annual reports submitted by Member States</p> <p>Prenosi se tačka 6 priloga</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu sačinjavanja zapisnika tokom inspeksijskog nadzora nad životinjama za proizvodnju (SL CG 78/2017) • <i>Instrukcija o načinu i obrascu izvještavanja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.11.2017. • II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.12.2017. • II 2024
SVINJE				
Osnovni tekst				
236)	<p><u>Direktiva 2008/120</u></p> <p><u>Council Directive 2008/120/EC</u> of 18 December 2008 laying down minimum standards for the protection of pigs</p> <p>Dopunjena sa Regulativom 32017R0625 Član 158</p> <p><u>Regulation (EU) 2017/625 Of The European Parliament And Of The Council of 15 March 2017</u> on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, amending Regulations (EC) No 999/2001, (EC) No 396/2005, (EC) No 1069/2009, (EC) No 1107/2009, (EU) No 1151/2012, (EU) No 652/2014, (EU) 2016/429 and (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council, Council Regulations (EC) No 1/2005 and (EC) No 1099/2009 and Council Directives 98/58/EC, 1999/74/EC, 2007/43/EC, 2008/119/EC and 2008/120/EC, and</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za objekte za držanje i uzgoj svinja (SL CG 64/2017) • Pravilnik o uslovima za objekte za držanje i uzgoj svinja (SL CG 38/2018) • <i>Zakon o zaštiti dobrobiti životinja</i> • <i>Instrukcija o načinu i obrascu izvještavanja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 06.10.2017 • 13.06.2018 • IV 2023 • IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> • 14.10.2017 • 21.06.2018 • IV 2023 • IV 2023

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	repealing Regulations (EC) No 854/2004 and (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council, Council Directives 89/608/EEC, 89/662/EEC, 90/425/EEC, 91/496/EEC, 96/23/EC, 96/93/EC and 97/78/EC and Council Decision 92/438/EEC (Official Controls Regulation)			
Aplikacioni tekstovi				
237)	<u>Odluka 2006/778</u> <u>Commission Decision 2006/778/EC</u> of 14 November 2006 concerning minimum requirements for the collection of information during the inspections of production sites on which certain animals are kept for farming purposes <u>Ukinuta Regulativom 32019R0723.</u> <u>Commission Implementing Regulation (EU) 2019/723 of 2 May 2019</u> laying down rules for the application of Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council as regards the standard model form to be used in the annual reports submitted by Member States Prenosi se tačka 6 priloga	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu sačinjavanja zapisnika tokom inspekcijskog nadzora nad životinjama za proizvodnju (SL CG 78/2017) • <i>Instrukcija o načinu i obrascu izjaveštavanja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.11.2017. • II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.12.2017. • II 2024
238)	Preporuka 2016/336 Commission Recommendation (EU) 2016/336 of 8 March 2016 on the application of Council Directive 2008/120/EC laying down minimum standards for the protection of pigs as regards measures to reduce the need for tail-docking	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Instrukcija za primjenu minimalnih standarda za zaštitu dobrobiti svinja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • II 2024
II. ŽIVOTINJE TOKOM TRANSPORTA				
Osnovni tekst				
239)	<u>Regulativa 1255/97</u> <u>Council Regulation (EC) No 1255/97</u> of 25 June 1997 concerning Community criteria for staging points and amending the route plan referred to in the Annex to Directive 91/628/EEC	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjavaju prevozna sredstva za prevoz životinja (SL CG 72/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> • IV.2015 djelimično • 18.11.2016. 	<ul style="list-style-type: none"> • IV.2015 djelimično • 26.11.2016. • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
240)	<u>Regulativa 1/2005</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o bližim uslovima 	<ul style="list-style-type: none"> • IV.2015 djelimično 	<ul style="list-style-type: none"> • IV.2015 djelimično

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>Council Regulation (EC) No 1/2005 of 22 December 2004 on the protection of animals during transport and related operations and amending Directives 64/432/EEC and 93/119/EC and Regulation (EC) No 1255/97</p> <p>Dopunjena sa Regulativom 32017R0625 Član 21, 132, 154</p> <p><u>Regulation (EU) 2017/625 Of The European Parliament And Of The Council of 15 March 2017</u> on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, amending Regulations (EC) No 999/2001, (EC) No 396/2005, (EC) No 1069/2009, (EC) No 1107/2009, (EU) No 1151/2012, (EU) No 652/2014, (EU) 2016/429 and (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council, Council Regulations (EC) No 1/2005 and (EC) No 1099/2009 and Council Directives 98/58/EC, 1999/74/EC, 2007/43/EC, 2008/119/EC and 2008/120/EC, and repealing Regulations (EC) No 854/2004 and (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council, Council Directives 89/608/EEC, 89/662/EEC, 90/425/EEC, 91/496/EEC, 96/23/EC, 96/93/EC and 97/78/EC and Council Decision 92/438/EEC (Official Controls Regulation)</p>	<p>koje treba da ispunjavaju prevozna sredstva za prevoz životinja (SL CG 72/2016)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zakon o zaštiti dobrobiti životinja</i> • <i>Instrukcija o načinu i obrascu izvještavanja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 18.11.2016. • <i>IV 2023</i> • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.11.2016. • <i>IV 2023</i> • <i>IV 2023</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
Aplikacioni tekst				
241)	<p>Odluka 2013/188</p> <p>Commission Implementing Decision 2013/188/EU of 18 April 2013 on annual reports on non-discriminatory inspections carried out pursuant to Council Regulation (EC) No 1/2005 on the protection of animals during transport and related operations and amending Directives 64/432/EEC and 93/119/EC and Regulation (EC) No 1255/97</p> <p>Date of end of validity: 13/12/2019; Repealed and replaced by 32019R0723</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu sačinjavanja zapisnika tokom inspekcijskog nadzora nad životinjama za proizvodnju (SL CG 78/2017) • <i>Instrukcija o načinu i obrascu izvještavanja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.11.2017. • <i>II 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.12.2017. • <i>II 2024</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p><u>Regulativa 2019/723</u></p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) 2019/723 of 2 May 2019 laying down rules for the application of Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council as regards the standard model form to be used in the annual reports submitted by Member States</p>			
III. ŽIVOTINJE U VRIJEME KLANJA ILI UBIJANJA				
Osnovni tekst				
242)	<p><u>Regulativa 1099/2009</u></p> <p>Council Regulation (EC) No 1099/2009 of 24 September 2009 on the protection of animals at the time of killing</p> <p><u>Regulativa 2018/723</u></p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) 2018/723 of 16 May 2018 amending Annexes I and II to Council Regulation (EC) No 1099/2009 on the protection of animals at the time of killing as regards the approval of low atmospheric pressure stunning</p> <p>Dopunjena sa Regulativom 32017R0625 Član 21, 132, 154</p> <p><u>Regulation (EU) 2017/625 Of The European Parliament And Of The Council of 15 March 2017</u> on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, amending Regulations (EC) No 999/2001, (EC) No 396/2005, (EC) No 1069/2009, (EC) No 1107/2009, (EU) No 1151/2012, (EU) No 652/2014, (EU) 2016/429 and (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council, Council Regulations (EC) No 1/2005 and (EC) No 1099/2009 and Council Directives 98/58/EC, 1999/74/EC, 2007/43/EC, 2008/119/EC and 2008/120/EC, and repealing Regulations (EC) No 854/2004 and (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council, Council Directives 89/608/EEC, 89/662/EEC, 90/425/EEC, 91/496/EEC, 96/23/EC, 96/93/EC and 97/78/EC and Council Decision 92/438/EEC (Official Controls Regulation)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o bližim uslovima za zaštitu životinja tokom klanja (SL CG 54/2015) (SL CG 21/2019) • Zakon o zaštiti dobrobiti životinja • Instrukcija o načinu i obrascu izjaveštavanja 	<ul style="list-style-type: none"> • 09.09.2015 • 09.04.2019 • IV 2023 • IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.10.2015 • 09.04.2019 • IV 2023 • IV 2023

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
Poglavlje 11 ZOOTEHNIKA				
I. Goveda				
243)	<p><u>Direktiva 2009/157</u></p> <p><u>Council Directive 2009/157/EC</u> of 30 November 2009 on pure-bred breeding animals of the bovine species</p> <p><u>No longer in force, Date of end of validity: 31/10/2018; Repealed by 32016R1012</u></p> <p><u>Regulativa 2016/1012</u></p> <p><u>Regulation (EU) 2016/1012 of the European Parliament and of the Council of 8 June 2016</u> on zootechnical and genealogical conditions for the breeding, trade in and entry into the Union of purebred breeding animals, hybrid breeding pigs and the germinal products thereof and amending Regulation (EU) No 652/2014, Council Directives 89/608/EEC and 90/425/EEC and repealing certain acts in the area of animal breeding ('Animal Breeding Regulation')</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o stočarstvu (SL CG 72/2010) (SL CG 48/2015) • Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju Registra odgajivača kvalitetnih priplodnih goveda (SL CG 42/2016) • <i>Dopune Zakona o stočarstvu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 2010 • 11.07.2016 • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 2010 • 19.07.2016 • <i>IV 2023</i>
244)	<p><u>Odluka 84/247</u></p> <p><u>Commission Decision 84/247/EEC</u> of 27 April 1984 laying down the criteria for the recognition of breeders organizations and associations which maintain or establish herd-books for pure-bred breeding animals of the bovine species</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/602</p> <p><u>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/602</u> of 15 April 2020 amending Implementing Regulation (EU) 2017/717 as regards the model forms of zootechnical certificates for breeding animals and their germinal products</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju Registra odgajivača kvalitetnih priplodnih goveda (SL CG 42/2016) • <i>Pravilnik o obrazacima zootehničkih certifikata za kvalitetnih priplodnih životinje i reproduktivnog materijala</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 11.07.2016 • <i>II 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 19.07.2016 • <i>II 2024</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
245)	<p><u>Odluka 84/419</u></p> <p>Commission Decision 84/419/EEC laying down the criteria for entering cattle in herd-books</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/602</p> <p><u>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/602</u> of 15 April 2020 amending Implementing Regulation (EU) 2017/717 as regards the model forms of zootechnical certificates for breeding animals and their germinal products</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o bližoj sadržini matične evidencije priplodnih životinja (SL CG 63/2016) • Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju Registra odgajivačkih organizacija (SL CG 59/2017) • <i>Pravilnik o obrazacima zootehničkih certifikata za kvalitetne priplodne životinje i reproduktivnog materijala</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 28.09.2016 • 26.9.2017 • II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 05.10.2016. • 04.10.2017. • II 2024
246)	<p><u>Direktiva 87/328</u></p> <p>Council Directive 87/328/EEC of 18 June 1987 on the acceptance for breeding purposes of pure-bred breeding animals of the bovine species</p> <p>Regulativa 2016/1012</p> <p><u>Regulation (EU) 2016/1012 of the European Parliament and of the Council of 8 June 2016</u> on zootechnical and genealogical conditions for the breeding, trade in and entry into the Union of purebred breeding animals, hybrid breeding pigs and the germinal products thereof and amending Regulation (EU) No 652/2014, Council Directives 89/608/EEC and 90/425/EEC and repealing certain acts in the area of animal breeding ('Animal Breeding Regulation')</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju Registra odgajivača kvalitetnih priplodnih goveda (SL CG 63/2016, 77/2016) • Pravilnik o bližim uslovima u pogledu kvaliteta sjemena, jajnih ćelija i embriona za vještačko osjemenjavanje kvalitetnih priplodnih domaćih životinja (SL CG 60/2017) • <i>Dopune Zakona o stočarstvu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 28.09.2016 • 30.09.2017. • IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> • 05.10.2016. • 08.10.2017. • IV 2023
247)	<p><u>Odluka 96/463</u></p> <p>Council Decision 96/463/EC of 23 July 1996 designating the reference body responsible for collaborating in rendering uniform the testing methods and the assessment of the results for pure-bred breeding animals of the bovine species</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o bližim uslovima u pogledu kvaliteta sjemena, jajnih ćelija i embriona za vještačko osjemenjavanje kvalitetnih 	<ul style="list-style-type: none"> • 30.9.2017. • IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> • 8.10.2017. • IV 2023

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p><u>Regulativa 2016/1012</u></p> <p><u>Regulation (EU) 2016/1012 of the European Parliament and of the Council of 8 June 2016</u></p> <p>on zootechnical and genealogical conditions for the breeding, trade in and entry into the Union of purebred breeding animals, hybrid breeding pigs and the germinal products thereof and amending Regulation (EU) No 652/2014, Council Directives 89/608/EEC and 90/425/EEC and repealing certain acts in the area of animal breeding ('Animal Breeding Regulation')</p>	<p>priplodnih domaćih životinja (SL CG 60/2017)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Dopune Zakona o stočarstvu</i> 		
248)	<p><u>Odluka 2005/379</u></p> <p><u>Commission Decision 2005/379/EC</u> of 17 May 2005 on pedigree certificates and particulars for pure-bred breeding animals of the bovine species, their semen, ova and embryos</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/602</p> <p><u>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/602</u> of 15 April 2020 amending Implementing Regulation (EU) 2017/717 as regards the model forms of zootechnical certificates for breeding animals and their germinal products</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za objekte i opremu za držanje i uzgoj teladi (SL CG 11/2017) • <i>Pravilnik o obrazacima zootehničkih certifikata za kvalitetne priplodne životinje i reproduktivnog materijala</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 20.02.2017 • II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 28.02.2017. • II 2024
249)	<p><u>Odluka 2006/427</u></p> <p><u>Commission Decision 2006/427/EC</u> of 20 June 2006 laying down performance monitoring methods and methods for assessing cattle's genetic value for pure-bred breeding animals of the bovine specie</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/602</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za objekte i opremu za držanje i uzgoj teladi (SL CG 11/2017) • Pravilnik o bližim uslovima u pogledu kvaliteta sjemena, jajnih ćelija i embriona za vještačko osjemenjavanje kvalitetnih 	<ul style="list-style-type: none"> • 20.02.2017 • 30.9.2017. • II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 28.02.2017. • 8.10.2017. • II 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Implementing Regulation (EU) 2020/602 of 15 April 2020 amending Implementing Regulation (EU) 2017/717 as regards the model forms of zootechnical certificates for breeding animals and their germinal products	<p>priplodnih domaćih životinja (SL CG 60/2017)</p> <ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o obrazacima zootehničkih certifikata za kvalitetne priplodne životinje i reproduktivnog materijala 		
II. Svinje				
250)	<p><u>Direktiva 88/661</u></p> <p>Council Directive 88/661/EEC of 19 December 1988 on the zoo technical standards applicable to breeding animals of the porcine species</p> <p><u>Regulativa 2016/1012</u></p> <p><u>Regulation (EU) 2016/1012 of the European Parliament and of the Council of 8 June 2016</u> on zootechnical and genealogical conditions for the breeding, trade in and entry into the Union of purebred breeding animals, hybrid breeding pigs and the germinal products thereof and amending Regulation (EU) No 652/2014, Council Directives 89/608/EEC and 90/425/EEC and repealing certain acts in the area of animal breeding ('Animal Breeding Regulation')</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija (SL CG 59/2017) <i>Dopune Zakona o stočarstvu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 26.9.2017 IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> 4.10.2017. IV 2023
251)	<p><u>Odluka 89/501</u></p> <p>Commission Decision 89/501/EEC of 18 July 1989 laying down the criteria for approval and supervision of breeders associations and breeding organizations which establish or maintain herd-books for pure-bred breeding pigs</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/602</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija (SL CG 59/2017) <i>Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 26.9.2017 III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> 4.10.2017. III 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Implementing Regulation (EU) 2020/602 of 15 April 2020 amending Implementing Regulation (EU) 2017/717 as regards the model forms of zootechnical certificates for breeding animals and their germinal products			
252)	Odluka 89/502 Commission Decision 89/502/EEC of 18 July 1989 laying down the criteria governing entry in herd-books for pure-bred breeding pigs Zamijenjena sa: Regulativa 2020/602 Commission Implementing Regulation (EU) 2020/602 of 15 April 2020 amending Implementing Regulation (EU) 2017/717 as regards the model forms of zootechnical certificates for breeding animals and their germinal products	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija (SL CG 59/2017) • <i>Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.9.2017 • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 4.10.2017. • III 2024
253)	Odluka 89/503 Commission Decision 89/503/EEC of 18 July 1989 laying down the certificate of pure-bred breeding pigs, their semen, ova and embryos Zamijenjena sa: Regulativa 2020/602 Commission Implementing Regulation (EU) 2020/602 of 15 April 2020 amending Implementing Regulation (EU) 2017/717 as regards the model forms of zootechnical certificates for breeding animals and their germinal products	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija (SL CG 59/2017) • <i>Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.9.2017 • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 4.10.2017. • III 2024
254)	Odluka 89/504 Commission Decision 89/504/EEC of 18 July 1989 laying down the criteria for approval and supervision of breeders associations, breeding organizations and private	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija (SL CG 59/2017) 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.9.2017 • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 4.10.2017. • III 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>undertakings which establish or maintain registers for hybrid breeding pigs</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/602</p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/602 of 15 April 2020 amending Implementing Regulation (EU) 2017/717 as regards the model forms of zootechnical certificates for breeding animals and their germinal products</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija</i> 		
255)	<p>Odluka 89/505</p> <p>Commission Decision 89/505/EEC of 18 July 1989 laying down the criteria governing entry in registers for hybrid breeding pigs</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/602</p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/602 of 15 April 2020 amending Implementing Regulation (EU) 2017/717 as regards the model forms of zootechnical certificates for breeding animals and their germinal products</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija (SL CG 59/2017) <i>Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.9.2017 • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 4.10.2017. • III 2024
256)	<p>Odluka 89/506</p> <p>Commission Decision 89/506/EEC of 18 July 1989 laying down the certificate of hybrid breeding pigs, their semen, ova and embryos</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/602</p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/602 of 15 April 2020 amending Implementing Regulation (EU) 2017/717 as regards the model forms of zootechnical certificates for breeding animals and their germinal products</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija (SL CG 59/2017) <i>Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.9.2017 • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 4.10.2017. • III 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
257)	<p><u>Odluka 89/507</u></p> <p>Commission Decision 89/507/EEC of 18 July 1989 laying down methods for monitoring performance and assessing the genetic value of pure-bred and hybrid breeding pigs Zamijenjena sa: Regulativa 2020/602</p> <p><u>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/602</u> of 15 April 2020 amending Implementing Regulation (EU) 2017/717 as regards the model forms of zootechnical certificates for breeding animals and their germinal products</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija (SL CG 59/2017) <i>Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.9.2017 • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 4.10.2017. • III 2024
258)	<p><u>Direktiva 90/118</u></p> <p>Council Directive 90/118/EEC Of 5 March 1990 on the acceptance of pure-bred breeding pigs for breeding</p> <p>No longer in force, Date of end of validity: 31/10/2018; Repealed by <u>32016R1012</u></p> <p><u>Regulativa 2016/1012</u></p> <p><u>Regulation (EU) 2016/1012 of the European Parliament and of the Council of 8 June 2016</u> on zootechnical and genealogical conditions for the breeding, trade in and entry into the Union of purebred breeding animals, hybrid breeding pigs and the germinal products thereof and amending Regulation (EU) No 652/2014, Council Directives 89/608/EEC and 90/425/EEC and repealing certain acts in the area of animal breeding ('Animal Breeding Regulation')</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o bližim uslovima u pogledu kvaliteta sjemena, jajnih ćelija i embriona za vještačko osjemenjavanje kvalitetnih priplodnih domaćih životinja (SL CG 60/2017) <i>Dopune Zakona o stočarstvu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 30.9.2017. • IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> • 8.10.2017. • IV 2023
259)	<p><u>Direktiva 90/119</u></p> <p>Council Directive 90/119/EEC of 5 March 1990 of hybrid breeding pigs for breeding</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o bližim uslovima u pogledu kvaliteta sjemena, jajnih ćelija i embriona za vještačko osjemenjavanje kvalitetnih 	<ul style="list-style-type: none"> • 30.9.2017. • IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> • 8.10.2017. • IV 2023

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>No longer in force, Date of end of validity: 31/10/2018; Repealed by 32016R1012 Regulativa 2016/1012</p> <p>Regulation (EU) 2016/1012 of the European Parliament and of the Council of 8 June 2016</p> <p>on zootechnical and genealogical conditions for the breeding, trade in and entry into the Union of purebred breeding animals, hybrid breeding pigs and the germinal products thereof and amending Regulation (EU) No 652/2014, Council Directives 89/608/EEC and 90/425/EEC and repealing certain acts in the area of animal breeding ('Animal Breeding Regulation')</p>	<p>priplodnih domaćih životinja (SL CG 60/2017)</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Dopune Zakona o stočarstvu</i> 		
III. Ovce i koze				
260)	<p>Direktiva 89/361</p> <p>Council Directive 89/361/EEC of 30 May 1989 concerning pure-bred breeding sheep and goats</p> <p>No longer in force, Date of end of validity: 31/10/2018; Repealed by 32016R1012 Regulativa 2016/1012</p> <p>Regulation (EU) 2016/1012 of the European Parliament and of the Council of 8 June 2016 on zootechnical and genealogical conditions for the breeding, trade in and entry into the Union of purebred breeding animals, hybrid breeding pigs and the germinal products thereof and amending Regulation (EU) No 652/2014, Council Directives 89/608/EEC and 90/425/EEC and repealing certain acts in the area of animal breeding ('Animal Breeding Regulation')</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija (SL CG 59/2017) <i>Dopune Zakona o stočarstvu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 26.9.2017 <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 4.10.2017. <i>IV 2023</i>
261)	<p>Odluka 90/254</p> <p>Commission Decision 90/254/EEC of 10 May 1990 laying down the criteria for approval of breeders' organizations and</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija (SL CG 59/2017) 	<ul style="list-style-type: none"> 26.9.2017 <i>IV 2023</i> <i>III 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 4.10.2017. <i>III 2023</i> <i>III 2024</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>associations which establish or maintain flock-books for pure-bred breeding sheep and goats</p> <p>Regulativa 2016/1012 Regulation (EU) 2016/1012 of the European Parliament and of the Council of 8 June 2016 on zootechnical and genealogical conditions for the breeding, trade in and entry into the Union of purebred breeding animals, hybrid breeding pigs and the germinal products thereof and amending Regulation (EU) No 652/2014, Council Directives 89/608/EEC and 90/425/EEC and repealing certain acts in the area of animal breeding ('Animal Breeding Regulation')</p> <p>Regulativa 2020/602 Commission Implementing Regulation (EU) 2020/602 of 15 April 2020 amending Implementing Regulation (EU) 2017/717 as regards the model forms of zootechnical certificates for breeding animals and their germinal products</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dopune zakona o stočarstvu</i> • <i>Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija</i> 		
262)	<p>Odluka 90/255 Commission Decision 90/255/EEC of 10 May 1990 laying down the criteria governing entry in flock-books for pure-bred breeding sheep and goats</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/602 Commission Implementing Regulation (EU) 2020/602 of 15 April 2020 amending Implementing Regulation (EU) 2017/717 as regards the model forms of zootechnical certificates for breeding animals and their germinal products</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija (SL CG 59/2017) • <i>Dopune zakona o stočarstvu</i> • <i>Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.9.2017 • IV 2023 • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 4.10.2017. • III 2023 • III 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
263)	<p><u>Odluka 90/256</u></p> <p>Commission Decision 90/256/EEC of 10 May 1990 laying down methods for monitoring performance and assessing the genetic value of pure-bred breeding sheep and goats</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/602</p> <p><u>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/602</u> of 15 April 2020 amending Implementing Regulation (EU) 2017/717 as regards the model forms of zootechnical certificates for breeding animals and their germinal products</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija (SL CG 59/2017) • <i>Dopune zakona o stočarstvu</i> • <i>Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija</i> • <i>Pravilnik o načinima praćenja uspješnosti i procjeni genetske vrijednosti ovaca i koza čistih pasmina</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.9.2017 • IV 2023 • III 2024 • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 4.10.2017. • III 2023 • III 2024 • IV 2024
264)	<p><u>Odluka 90/257</u></p> <p>Commission Decision 90/257/EEC of 10 May 1990 laying down the criteria for the acceptance for breeding purposes of pure-bred breeding sheep and goats and the use of their semen, ova or embryos</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/602</p> <p><u>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/602</u> of 15 April 2020 amending Implementing Regulation (EU) 2017/717 as regards the model forms of zootechnical certificates for breeding animals and their germinal products</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o bližim uslovima u pogledu kvaliteta sjemena, jajnih ćelija i embriona za vještačko osjemenjavanje kvalitetnih priplodnih domaćih životinja (SL CG 60/2017) • Pravilnik o bližoj sadržini matične evidencije priplodnih životinja (SL CG 60/2017) • <i>Dopune zakona o stočarstvu</i> • <i>Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija</i> • <i>Pravilnik o načinima praćenja uspješnosti i procjeni genetske</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 30.09.2017. • 30.09.2017. • IV 2023 • III 2024 • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 08.10.2017. • 08.10.2017. • IV 2023 • III 2024 • IV 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		<i>vrijednosti ovaca i koza čistih pasmina</i>		
265)	<p><u>Odluka 90/258</u></p> <p>Commission Decision 90/258/EEC of 10 May 1990 laying down the zootechnical certificates for pure-bred breeding sheep and goats, their semen, ova and embryos</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/602</p> <p><u>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/602</u> of 15 April 2020 amending Implementing Regulation (EU) 2017/717 as regards the model forms of zootechnical certificates for breeding animals and their germinal products</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o bližoj sadržini matične evidencije priplodnih životinja (SL CG 59/2017) • <i>Dopune zakona o stočarstvu</i> • <i>Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija</i> • <i>Pravilnik o obrazacima zootehničkih certifikata za kvalitetne priplodne životinje i reproduktivnog materijala</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.9.2017 • IV 2023 • III 2024 • II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 4.10.2017. • IV 2023 • III 2024 • II 2024
IV. Konji				
266)	<p><u>Odluka 92/353</u></p> <p>Commission Decision 92/353/EEC of 11 June 1992 laying down the criteria for the approval or recognition of organizations and associations which maintain or establish stud-books for registered equidae</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/602</p> <p><u>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/602</u> of 15 April 2020 amending Implementing Regulation (EU) 2017/717 as regards the model forms of zootechnical certificates for breeding animals and their germinal products</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dopune zakona o stočarstvu</i> • <i>Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija</i> • <i>Pravilnik o kriterijima za odobravanje ili priznavanje organizacija i udruga koje održavaju ili uspostavljaju matične knjige za registrovane kopitare</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2023 • III 2024 • II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2023 • III 2024 • II 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
267)	<p>Odluka 92/354</p> <p>Commission Decision 92/354/EEC of 11 June 1992 laying down certain rules to ensure coordination between organizations and associations which maintain or establish stud-books for registered equidae</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/602</p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/602 of 15 April 2020 amending Implementing Regulation (EU) 2017/717 as regards the model forms of zootechnical certificates for breeding animals and their germinal products</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija i matične evidencije za kopitare (SL CG 43/2018) • <i>Dopune zakona o stočarstvu</i> • <i>Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija</i> • <i>Pravilnik o kriterijima za odobravanje ili priznavanje organizacija i udruga koje održavaju ili uspostavljaju matične knjige za registrovane kopitare</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 3.7.2018 • <i>IV 2023</i> • <i>III 2024</i> • <i>II 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 11.7.2018 • <i>IV 2023</i> • <i>III 2024</i> • <i>II 2024</i> • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
268)	<p>Odluka 96/78</p> <p>Commission Decision 96/78/EC of 10 January 1996 laying down the criteria for entry and registration of equidae in stud-books for breeding purposes</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/602</p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/602 of 15 April 2020 amending Implementing Regulation (EU) 2017/717 as regards the model forms of zootechnical certificates for breeding animals and their germinal products</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija i matične evidencije za kopitare (SL CG 43/2018) • <i>Dopune zakona o stočarstvu</i> • <i>Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija</i> • <i>Pravilnik o kriterijima za odobravanje ili priznavanje organizacija i udruga koje održavaju ili uspostavljaju matične knjige za registrovane kopitare</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 3.7.2018 • <i>IV 2023</i> • <i>III 2024</i> • <i>II 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 11.7.2018 • <i>IV 2023</i> • <i>III 2024</i> • <i>II 2024</i> • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
269)	<p>Odluka 96/79</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu 	<ul style="list-style-type: none"> • 3.7.2018 	<ul style="list-style-type: none"> • 11.7.2018

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>Commission Decision 96/79/EC of 12 January 1996 laying down the zootechnical certificates of semen, ova and embryos from registered equidae</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/602</p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/602 of 15 April 2020 amending Implementing Regulation (EU) 2017/717 as regards the model forms of zootechnical certificates for breeding animals and their germinal products</p>	<p>vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija i matične evidencije za kopitare (SL CG 43/2018)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Dopune zakona o stočarstvu</i> • <i>Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra odgajivačkih organizacija</i> • <i>Pravilnik o kriterijima za odobravanje ili priznavanje organizacija i udruga koje održavaju ili uspostavljaju matične knjige za registrovane kopitare</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2023</i> • <i>III 2024</i> • <i>II 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2023</i> • <i>III 2024</i> • <i>II 2024</i> • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
V. Konji namijenjeni za takmičenja				
270)	<p>Direktiva 90/428</p> <p>Council Directive 90/428/EEC of 26 June 1990 on trade in equidae intended for competitions and laying down the conditions for participation therein.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravilnik o trgovini kopitara namijenjenih takmičenjima</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2024</i>
271)	<p>Odluka 92/216</p> <p>Commission Decision 92/216/EEC of 26 March 1992 on the collection of data concerning competitions for equidae as referred to in Article 4 (2) of Council Directive 90/428/EEC</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravilnik o trgovini kopitara namijenjenih takmičenjima</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2024</i>
VI. Druge čistokrvne životinje				
272)	<p>Direktiva 91/174</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dopune Zakona o stočarstvu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2023</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>Council Directive 91/174/EEC of 25 March 1991 laying down zootechnical and pedigree requirements for the marketing of pure-bred animals and amending Directives 77/504/EEC and 90/425/EEC</p> <p>No longer in force, Date of end of validity: 31/10/2018; Repealed by 32016R1012</p> <p>Regulativa 2016/1012</p> <p>Regulation (EU) 2016/1012 of the European Parliament and of the Council of 8 June 2016 on zootechnical and genealogical conditions for the breeding, trade in and entry into the Union of purebred breeding animals, hybrid breeding pigs and the germinal products thereof and amending Regulation (EU) No 652/2014, Council Directives 89/608/EEC and 90/425/EEC and repealing certain acts in the area of animal breeding ('Animal Breeding Regulation')</p>			
VII. Uvoz iz trećih zemalja				
273)	<p>Direktiva 94/28</p> <p>Council Directive 94/28/EC of 23 June 1994 laying down the principles relating to the zootechnical and genealogical conditions applicable to imports from third countries of animals, their semen, ova and embryos, and amending Directive 77/504/EEC on pure-bred breeding animals of the bovine species</p> <p>Repealed by 32016R1012</p> <p>Regulativa 2016/1012</p> <p>Regulation (EU) 2016/1012 of the European Parliament and of the Council of 8 June 2016 on zootechnical and genealogical conditions for the breeding, trade in and entry into the Union of purebred breeding animals, hybrid breeding pigs and the germinal products thereof and amending Regulation (EU) No 652/2014, Council Directives 89/608/EEC and 90/425/EEC and</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o bližim uslovima u pogledu kvaliteta sjemena, jajnih ćelija i embriona za vještačko osjemenjavanje goveda (SL CG 63/2016) (SL CG 77/2016) • Pravilnik o bližim uslovima u pogledu kvaliteta sjemena, jajnih ćelija i embriona za vještačko osjemenjavanje kvalitetnih priplodnih domaćih životinja (SL CG 60/2017) 	<ul style="list-style-type: none"> • 6.10.2016 • 13.12.2016 • 30.09.2017. • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 14.10.2016 • 21.12.2016 • 08.10.2017. • <i>IV 2023</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	repealing certain acts in the area of animal breeding ('Animal Breeding Regulation')	<ul style="list-style-type: none"> <i>Dopune Zakona o stočarstvu</i> 		
274)	<p><u>Odluka 96/509</u></p> <p><u>Commission Decision 96/509/EC</u> of 18 July 1996 laying down pedigree and zootechnical requirements for the importation of semen of certain animals</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/602</p> <p><u>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/602</u> of 15 April 2020 amending Implementing Regulation (EU) 2017/717 as regards the model forms of zootechnical certificates for breeding animals and their germinal products</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o bližim uslovima u pogledu kvaliteta sjemena, jajnih ćelija i embriona za vještačko osjemenjavanje kvalitetnih priplodnih domaćih životinja (SL CG 60/2017) <i>Pravilnik o obrazacima zootehničkih certifikata za kvalitetne priplodne životinje i reproduktivnog materijala</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 30.09.2017. <i>II 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 08.10.2017. <i>II 2024</i>
275)	<p><u>Odluka 96/510</u></p> <p><u>Commission Decision 96/510/EC</u> of 18 July 1996 laying down the pedigree and zootechnical certificates for the importation of breeding animals, their semen, ova and embryos</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativa 2020/602</p> <p><u>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/602</u> of 15 April 2020 amending Implementing Regulation (EU) 2017/717 as regards the model forms of zootechnical certificates for breeding animals and their germinal products</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o bližim uslovima u pogledu kvaliteta sjemena, jajnih ćelija i embriona za vještačko osjemenjavanje kvalitetnih priplodnih domaćih životinja (SL CG 60/2017) <i>Pravilnik o obrazacima zootehničkih certifikata za kvalitetne priplodne životinje i reproduktivnog materijala</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 30.09.2017. <i>II 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 08.10.2017. <i>II 2024</i>

Poglavlje 12
Veterinarske naknade
Danom pristupanja

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
NASLOV 3				
STAVLJANJE NA TRŽIŠTE HRANE, HRANE ZA ŽIVOTINJE I NUSPROIZVODA ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA				
DIO 1				
HIGIJENSKA PRAVILA				
Osnovni tekstovi				
276)	Regulativa 852/2004	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o bezbjednosti hrane (SL CG 14/2007) 	<ul style="list-style-type: none"> 29.12.2007. 	<ul style="list-style-type: none"> 15.10.2015
	Regulation (EC) No 852/2004 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the hygiene of foodstuffs	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o higijenskim zahtjevima za hranu životinjskog ili biljnog porijekla (SL CG 14/2009) (SL CG 54/2015) 	<ul style="list-style-type: none"> 24.02.2009. 25.09.2015. 	<ul style="list-style-type: none"> 02.03.2009. 25.09.2015.
		<ul style="list-style-type: none"> Zakon o bezbjednosti hrane (SL CG 57/2015) 	<ul style="list-style-type: none"> 07.10.2015 	<ul style="list-style-type: none"> 15.10.2015.
		<ul style="list-style-type: none"> Uredba o higijeni hrane (SL CG 13/2016) (SL CG 80/2016) (SL CG 80/2018) (SL CG 42/2021) 	<ul style="list-style-type: none"> 24.02.2016. 26.12.2016. 14.12.2018. 22.04.2021. 	<ul style="list-style-type: none"> 03.03.2016. 03.01.2017. 14.12.2018. 22.04.2021.
	Commission Regulation (EU) 2021/382 of 3 March 2021 amending the Annexes to Regulation (EC) No 852/2004 of the European Parliament and of the Council on the hygiene of foodstuffs as regards food allergen management, redistribution of food and food safety culture	(SL CG 8/2023)	<ul style="list-style-type: none"> 23.01.2023. 	<ul style="list-style-type: none"> 31.01.2023.
Aplikacioni tekst				
277)	Regulativa 2073/2005	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o mikrobiološkim kriterijumima za bezbjednost hrane (SL CG 53/2012) 	<ul style="list-style-type: none"> 24.10.2012. 	<ul style="list-style-type: none"> 02.11.2012. djelimično

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<i>Commission Regulation (EC) No 2073/2005 of 15 November 2005 on microbiological criteria for foodstuffs</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o mikrobiološkim kriterijumima za bezbjednost hrane (SL CG 26/2016) (SL CG 31/2018) (SL CG 79/2020) 	<ul style="list-style-type: none"> • 19.04.2016. • 09.05.2018. • 02.08.2020. 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.04.2016 • 09.05.2018. • 17.05.2018. • 01.01.2019. • 10.08.2020.
	Regulativa 2020/205 <i>Commission Regulation (EU) 2020/205 of 14 February 2020 amending Regulation (EC) No 2073/2005 as regards Salmonella in reptile meat</i>	(SL CG 08/2023)	• 23.01.2023.	• 31.01.2023
278)	Regulativa 2074/2005	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o bezbjednosti hrane (SL CG 57/2015) 	• 07.10.2015.	• 15.10.2015.
	Commission Regulation (EC) No 2074/2005 of 5 December 2005 laying down implementing measures for certain products under Regulation (EC) No 853/2004 of the European Parliament and of the Council and for the organisation of official controls under Regulation (EC) No 854/2004 of Parliament and of the Council, derogating from Regulation (EC) No 852/2004 of the European the European Parliament and of the Council and Regulation (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council and amending Regulations (EC) No 853/2004 and (EC) No 854/2004	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o uslovima za odstupanje u pogledu izgradnje, uređenja i opremanja objekata koji imaju mali obim proizvodnje, prerade i obrade hrane (SL CG 21/2016) 	• 25.03.2016.	• 02.04.2016.
		<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o posebnim zahtjevima higijene za proizvode životinjskog porijekla (SL CG 32/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> • 20.05.2016 • 	<ul style="list-style-type: none"> • 28.05.2016 •
		<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o metodama za uzimanje uzoraka i laboratorijska ispitivanja termički obrađenog i sirovog mlijeka (SL CG 40/2016) 	• 30.06.2016.	• 08.07.2016.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o metodama za uzimanje uzoraka i laboratorijska ispitivanja isparljivog baznog azota (TVB-N) u proizvodima ribarstva i biotoksina u školjkama (SL CG 70/2017) 	<ul style="list-style-type: none"> 27.10.2017. 	<ul style="list-style-type: none"> 04.11.2017.
279)	<p><u>Regulativa 210/2013</u></p> <p><u>Commission Regulation (EU) No 210/2013</u> of 11 March 2013 on the approval of establishments producing sprouts pursuant to Regulation (EC) No 852/2004 of the European Parliament and of the Council</p>	<ul style="list-style-type: none"> Uredbu o zahtjevima za proizvode biljnog porijekla (klice) (SL CG 6/2018) 	<ul style="list-style-type: none"> 01.02.2018. 	<ul style="list-style-type: none"> 09.02.2018. <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
280)	<p><u>Regulativa 579/2014</u></p> <p><u>Commission Regulation (EU) No 579/2014</u> of 28 May 2014 granting derogation from certain provisions of Annex II to Regulation (EC) No 852/2004 of the European Parliament and of the Council as regards the transport of liquid oils and fats by sea</p>	<ul style="list-style-type: none"> Uredba o higijeni hrane (SL CG 42/2021) 	<ul style="list-style-type: none"> 22.04.2021. 	<ul style="list-style-type: none"> 22.04.2021.
281)	<p><u>Regulativa 2017/2158</u></p> <p><u>Commission Regulation (EU) 2017/2158 of 20 November 2017</u> establishing mitigation measures and benchmark levels for the reduction of the presence of acrylamide in food</p>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Uredba o utvrđivanju mjera ublažavanja i referentnih vrijednosti za smanjenje prisutnosti akrilamida u prebrani</i> 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2024 <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
NASLOV 2 SPECIFIČNA PRAVILA ZA PROIZVODE ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA				

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
Osnovni tekst				
Zdravlje životinja				
282)	<u>Direktiva 92/118</u> <u>Council Directive 92/118/EEC of 17 December 1992</u> laying down animal health and public health requirements governing trade in and imports into the Community of products not subject to the said requirements laid down in specific Community rules referred to in Annex A (I) to Directive 89/662/EEC and, as regards pathogens, to Directive 90/425/EEC	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o bližim uslovima za uvoz i tranzit životinja i proizvoda životinjskog porijekla (SL CG 28/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> 27.4.2016. 	<ul style="list-style-type: none"> 05.05.2016.
283)	<u>Direktiva 2002/99</u> <u>Council Directive 2002/99/EC of 16 December 2002</u> laying down the animal health rules governing the production, processing, distribution and introduction of products of animal origin for human consumption Zamijenjena sa: Regulativa 2016/429 <u>Regulation (EU) 2016/429</u> Of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases and amending and repealing certain acts in the area of animal health ("Animal Health Law")	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o zdravstvenim uslovima životinja za proizvodnju hrane i proizvoda životinjskog porijekla namijenjenih ishrani ljudi (SL CG 34/2015) <i>Zakon o veterinarstvu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 03.07.2015. <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 11.07.2015. <i>IV 2023</i>
Javno zdravlje				
Osnovni tekst				
284)	<u>Regulativa 853/2004</u> <u>Regulation (EC) No 853/2004</u> of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o higijenskim zahtjevima za hranu životinjskog ili biljnog porijekla (SL CG 14/2009) 	<ul style="list-style-type: none"> 01.01.2009 	<ul style="list-style-type: none"> 09.01.2009 Djelimično

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	laying down specific hygiene rules for food of animal origin	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o posebnim zahtjevima higijene za proizvode životinjskog porekla (SL CG 32/16) (SL CG 80/16) (SL CG 57/17) (SL CG 49/18) (SL CG 13/2023) 	<ul style="list-style-type: none"> • 20.05.2016 • 26.12.2016 • 15.09.2017 • 17.07.2018 • 03.02.2023. 	<ul style="list-style-type: none"> • 28.05.2016 • 03.01.2017 • 23.09.2017 • 17.07.2018 • U potpunosti implementirano na dan pristupanja • 11.02.2023.
	Regulativa 2021/1374 <i>Commission Delegated Regulation (EU) 2021/1374 of 12 April 2021 amending Annex III to Regulation (EC) No 853/2004 of the European Parliament and of the Council on specific hygiene requirements for food of animal origin</i>			
	Regulativa 2022/2258 <i>Commission Delegated Regulation (EU) 2022/2258 of 9 September 2022</i>			
Aplikacioni tekstovi				
285)	Regulativa 2074/2005 Commission Regulation (EC) No 2074/2005 of 5 December 2005 laying down implementing measures for certain products under Regulation (EC) No 853/2004 of the European Parliament and of the Council and for the organisation of official controls under Regulation (EC) No 854/2004 of Parliament and of the Council, derogating from Regulation (EC) No 852/2004 of the European the European Parliament and of the Council and Regulation (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council and amending Regulations (EC) No 853/2004 and (EC) No 854/2004	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o posebnim zahtjevima higijene za proizvode životinjskog porekla (SL CG 32/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> • 20.05.2016 	<ul style="list-style-type: none"> • 28.05.2016
		<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o metodama za uzimanje uzoraka i laboratorijska ispitivanja termički obrađenog i sirovog mlijeka (SL CG 40/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> • 30.06.2016 	<ul style="list-style-type: none"> • 08.07.2016 •
		<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o metodama za uzimanje uzoraka i laboratorijska ispitivanja isparljivog baznog azota (TVB-N) u proizvodima ribarstva i biotoksina u 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.10.2017. 	<ul style="list-style-type: none"> • 04.11.2017.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		školjkama (SL CG 70/2017)		
286)	<u>Regulativa 931/2011</u> <u>Commission Implementing Regulation (EU) No 931/2011</u> of 19 September 2011 on the traceability requirements set by Regulation (EC) No 178/2002 of the European Parliament and of the Council for food of animal origin	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o zahtjevima za sledljivost hrane životinjskog porijekla (SL CG 48/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> 01.08.2016 	<ul style="list-style-type: none"> 08.08.2016
287)	<u>Regulativa 101/2013</u> <u>Commission Regulation (EU) No 101/2013</u> of 4 February 2013 concerning the use of lactic acid to reduce microbiological surface contamination on bovine carcasses	<ul style="list-style-type: none"> Uredbu o vrstama supstanci koje se koriste za smanjivanje površinske kontaminacije sa proizvoda životinjskog porijekla (SL CG 80/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> 28.12.2016 	<ul style="list-style-type: none"> 04.01.2016
288)	<u>Regulativa 2015/1474</u> <u>Commission Regulation (EU) 2015/1474 of 27 August 2015</u> concerning the use of recycled hot water to remove microbiological surface contamination from carcasses	<ul style="list-style-type: none"> Uredba o vrstama supstanci koje se koriste za smanjivanje površinske kontaminacije sa proizvoda životinjskog porijekla (SL CG 80/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> 28.12.2016 	<ul style="list-style-type: none"> 04.01.2016
289)	<u>Regulativa 2020/2235</u> <u>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/2235</u> of 16 December 2020 laying down rules for the application of Regulations (EU) 2016/429 and (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council as regards model animal health certificates, model official certificates and model animal health/official certificates, for the entry into the Union and movements within the Union of consignments of certain categories of animals and goods, official certification regarding	<ul style="list-style-type: none"> <i>Zakon o veterini</i> 	<ul style="list-style-type: none"> <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> <i>I 2024</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	such certificates and repealing Regulation (EC) No 599/2004, Implementing Regulations (EU) No 636/2014 and (EU) 2019/628, Directive 98/68/EC and Decisions 2000/572/EC, 2003/779/EC and 2007/240/EC			
NASLOV 3 KONTROLNA PRAVILA				
Primjenjeni tekst				
Opšte				
290)	<u>Regulativa 2074/2005</u> <u>Commission Regulation (EC) No 2074/2005</u> of 5 December 2005 laying down implementing measures for certain products under Regulation (EC) No 853/2004 of the European Parliament and of the Council and for the organisation of official controls under Regulation (EC) No 854/2004 of Parliament and of the Council, derogating from Regulation (EC) No 852/2004 of the European the European Parliament and of the Council and Regulation (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council and amending Regulations (EC) No 853/2004 and (EC) No 854/2004	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o posebnim zahtjevima higijene za proizvode životinjskog porekla (SL CG 32/2016) • Pravilnik o metodama za uzimanje uzoraka i laboratorijska ispitivanja termički obrađenog i sirovog mlijeka (SL CG 40/2016) • Pravilnik o metodama za uzimanje uzoraka i laboratorijska ispitivanja isparljivog baznog azota (TVB-N) u proizvodima ribarstva i biotoksina u školjkama (SL CG 70/2017) 	<ul style="list-style-type: none"> • 20.05.2016 • 30.06.2016 • 27.10.2017. 	<ul style="list-style-type: none"> • 28.05.2016 • 08.07.2016 • 04.11.2017. • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
291)	<u>Odluka 2006/677</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu vršenja revizije sprovođenja plana službenih kontrola hrane i 	<ul style="list-style-type: none"> • 30.06.2016 	<ul style="list-style-type: none"> • 08.07.2016 • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Decision 2006/677/EC of 29 September 2006 setting out the guidelines laying down criteria for the conduct of audits under Regulation (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council on official controls to verify compliance with feed and food law, animal health and animal welfare rules	hrane za životinje (SL CG 40/2016)		
292)	Odluka 2007/363 Commission Decision 2007/363/EC of 21 May 2007 on guidelines to assist Member States in preparing the single integrated multi-annual national control plan provided for in Regulation (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council	<ul style="list-style-type: none"> Smjernice za pripremu jedinstvenog integrisanog višegodišnjeg nacionalnog plana kontrole br. 323-20/17-1 	<ul style="list-style-type: none"> 17.02.2017 	<ul style="list-style-type: none"> 17.02.2017 <i>Fully implemented on the day of the accession</i>
293)	Regulativa 152/2009 Commission Regulation (EC) No 152/2009 of 27 January 2009 laying down the methods of sampling and analysis for the official control of feed	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o metodama za uzimanje uzoraka i laboratorijska ispitivanja hrane za životinje (SL CG 78/2016) (SL CG 40/2018) (SL CG 115/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> 16.12.2016, 22.06.2018. 14.10.2022. 	<ul style="list-style-type: none"> 24.12.2016. 30.06.2018. 22.10.2022. <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
Posebni				
294)	Regulativa 401/2006 Commission Regulation (EC) No 401/2006 of 23 February 2006 laying down the methods of sampling and analysis for the official control of the levels of mycotoxins in foodstuffs	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o metodama uzimanja uzoraka za kontrolu nivoa mikotoksina u hrani (SL CG 67/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> 26.10.2016 	<ul style="list-style-type: none"> 26.11.2016 <i>Fully implemented on the day of the accession</i>
295)	Regulativa 619/2011	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o metodama za uzimanje uzoraka i laboratorijska ispitivanja 	<ul style="list-style-type: none"> 4.11.2016 	<ul style="list-style-type: none"> 12.11.2016 <i>Fully implemented on the day of the accession</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Regulation (EU) No 619/2011 of 24 June 2011 laying down the methods of sampling and analysis for the official control of feed as regards presence of genetically modified material for which an authorisation procedure is pending or the authorisation of which has expired	hrane za životinje na prisustvo genetski modificiranog materijala (SL CG 69/2016)		
296)	Regulativa 284/2011 Commission Regulation (EU) No 284/2011 of 22 March 2011 laying down specific conditions and detailed procedures for the import of polyamide and melamine plastic kitchenware originating in or consigned from the People's Republic of China and Hong Kong Special Administrative Region, China	<ul style="list-style-type: none"> Naredba o zabrani uvoza plastičnih materijala i predmeta od poliamida i melamina koji dolaze u kontakt sa hranom porijeklom iz Narodne Republike Kine odnosno Hong Konga (SL CG 58/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> 07.09.2016. 	<ul style="list-style-type: none"> 07.09.2016.
297)	Preporuka 2013/99 Commission Recommendation 2013/99/EU of 19 February 2013 on a coordinated control plan with a view to establish the prevalence of fraudulent practices in the marketing of certain foods	<ul style="list-style-type: none"> <i>Uputstvo o koordinisanom planu kontrole sa ciljem utvrđivanja učestalosti prijevarnih praksi u stavljanju na tržište određenih namirnica</i> 	<ul style="list-style-type: none"> III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> III 2024
298)	Regulativa 211/2013 Commission Regulation (EU) No 211/2013 of 11 March 2013 on certification requirements for imports into the Union of sprouts and seeds intended for the production of sprouts	<ul style="list-style-type: none"> Uredbu o zahtjevima za proizvode biljnog porijekla (klice) (SL CG 6/2018) 	<ul style="list-style-type: none"> 01.02.2018. 	<ul style="list-style-type: none"> 09.02.2018. <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
299)	Regulativa 2015/705 Commission Regulation (EU) 2015/705 of 30 April 2015 laying down methods of sampling and performance criteria for the methods of	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o načinu uzimanja uzoraka hrane i metodama laboratorijskih ispitivanja kontaminanata u hrani 	<ul style="list-style-type: none"> 27.03.2017 20.06.2017 01.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> 04.04.2017 28.06.2017 09.12.2022

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	analysis for the official control of the levels of erucic acid in foodstuffs and repealing Commission Directive 80/891/EEC	(SL CG 19/2017) (SL CG 38/2017) (SL CG 130/2022)		
DIO 4				
POSEBNA PRAVILA KONTROLE ZA PROIZVODE ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA				
Aplikacioni tekst				
300)	<u>Odluka 92/608</u> <u>Council Decision 92/608/EEC</u> of 14 November 1992 laying down methods for the analysis and testing of heat-treated milk for direct human consumption	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o metodama za uzimanje uzoraka i laboratorijska ispitivanja termički obrađenog i sirovog mlijeka (SL CG 40/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> 30.06.2016 	<ul style="list-style-type: none"> 08.07.2016
301)	<u>Odluka 2002/226</u> <u>Commission Decision 2002/226/EC of 15 March 2002</u> establishing special health checks for the harvesting and processing of certain bivalve molluscs with a level of amnesic shellfish poison (ASP) exceeding the limit laid down by Council Directive 91/492/EEC	<ul style="list-style-type: none"> <i>Pravilnik o posebnim zdravstvenim provjerama tokom berbe i prerade određenih školjkaša radi kontrole nivoa biotoksina koji izaziva gubitak pamćenja amnezijskog otrova školjki (ASP) koji prelazi utvrđeni granice</i> 	<ul style="list-style-type: none"> II 2025 	<ul style="list-style-type: none"> II 2025
302)	<u>Regulativa 37/2010</u> <u>Commission Regulation (EU) No 37/2010</u> of 22 December 2009 on pharmacologically active substances and their classification regarding maximum residue limits in foodstuffs of animal origin	<ul style="list-style-type: none"> Naredbu o zabrani upotrebe i tretiranja životinja koje se uzgajaju određenim supstancama i veterinarskim lijekovima (SL CG 39/2013) (SL CG 76/2018) Pravilnik o maksimalno dozvoljenim koncentracijama rezidua farmakološki aktivnih supstanci veterinarskih 	<ul style="list-style-type: none"> 07.08.2013 27.11.2018 23.11.2018 21.05.2020 24.12.2021 31.10.2022 05.06.2023 	<ul style="list-style-type: none"> 07.08.2013 27.11.2018 23.11.2018 29.05.2020 01.01.2022 08.11.2022 05.06.2023

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		<p>lijekova u namirnicama životinjskog porijekla (SL CG 41/2014) (SL CG 28/2017) (SL CG 75/2018) (SL CG 47/2020) (SL CG 135/2021) (SL CG 120/2022) (SL CG 56/2023)</p>		
303)	<p><u>Regulativa 2015/1375</u> Commission Implementing Regulation (EU) 2015/1375 of 10 August 2015 laying down specific rules on official controls for <i>Trichinella</i> in meat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o mjerama za sprječavanje trihinele kod ljudi (SL CG 32/2016) • Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o mjerama za sprječavanje trihinele kod ljudi 	<ul style="list-style-type: none"> • 28.05.2016 • II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.01.2017 • II 2024
304)	<p><u>Regulativa 2018/470</u> Commission Implementing Regulation (EU) 2018/470 of 21 March 2018 on detailed rules on the maximum residue limit to be considered for control purposes for foodstuffs derived from animals which have been treated in the EU under Article 11 of Directive 2001/82/EC</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Detaljna pravila o maksimalnoj granici rezidua koja treba uzeti u obzir u svrhu kontrole za hranu dobijenu od životinja koje su tretirane u EU 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2024
305)	<p><u>Regulativa 2018/782</u> Commission Regulation (EU) 2018/782 of 29 May 2018 establishing the methodological principles for the risk assessment and risk management recommendations referred to in Regulation (EC) No 470/2009</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Metodološki principi za naučnu procenu rizika 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 20244

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
DIO 5				
PRAVILA ZA NUS PROIZVODE				
Osnovni tekst				
306)	<p><u>Regulativa 1069/2009</u></p> <p><u>Regulation (EC) No 1069/2009</u> of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 laying down health rules as regards animal by-products and derived products not intended for human consumption and repealing Regulation (EC) No 1774/2002</p> <p>Dopunjena Regulativom 2017/652</p> <p>Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o higijenskim, veterinarsko-zdravstvenim i drugim uslovima za nus proizvode i objekte za preradu ili uništavanje nus proizvoda životinjskog porijekla (SL CG 45/2015) (SL CG 8/2020) • Pravilnik o klasifikaciji i postupanju sa nus proizvodima životinjskog porijekla i metodama prerade nus proizvoda (SL CG 45/2015) (SL CG 8/2020) • <i>Dopuna Pravilnika o higijenskim, veterinarsko-zdravstvenim i drugim uslovima za nus proizvode i objekte za preradu ili uništavanje nus proizvoda životinjskog porijekla i klasifikacija postupanju sa nus proizvodima životinjskog porijekla i metodama prerade nus proizvoda</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 12.08.2015 • 25.09.2015 • 14.02.2020 • 25.09.2015 • 14.02.2020 • I 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 20.08.2015 • 03.10.2015 • 22.02.2020 • 03.10.2015 • 22.02.2020 • I 2024 • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
Aplikacioni tekstovi				
307)	<u>Regulativa 142/2011</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o higijenskim, veterinarsko-zdravstvenim i 	<ul style="list-style-type: none"> • 12.08.2015 • 25.09.2015 	<ul style="list-style-type: none"> • 20.08.2015 • 03.10.2015

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>Commission Regulation (EU) No 142/2011 of 25 February 2011 implementing Regulation (EC) No 1069/2009 of the European Parliament and of the Council laying down health rules as regards animal by-products and derived products not intended for human consumption and implementing Council Directive 97/78/EC as regards certain samples and items exempt from veterinary checks at the border under that Directive</p> <p><i>Regulation (EU) 2017/172 of 1 February 2017</i> <i>Regulation (EU) 2017/786 of 8 May 2017</i> <i>Regulation (EU) 2017/893 of 24 May 2017</i> <i>Regulation (EU) 2017/1261 of 12 July 2017</i> <i>Regulation (EU) 2017/1262 of 12 July 2017</i> <i>Regulation (EU) 2019/1084 of 25 June 2019</i> <i>Regulation (EU) 2019/1177 of 10 July 2019</i> <i>Regulation (EU) 2019/2122 of 10 October 2019</i> <i>Regulation (EU) 2019/2124 of 10 October 2019</i> <i>Regulation (EU) 2020/207 of 14 February 2020</i> <i>Regulation (EU) 2020/735 of 2 June 2020</i> <i>Regulation (EU) 2020/757 of 8 June 2020</i> <i>Regulation (EU) 2020/762 of 9 June 2020</i> <i>Regulation (EU) 2020/797 of 17 June 2020</i> <i>Regulation (EU) 2020/1720 of 17 November 2020</i> <i>Regulation (EU) 2021/899 of 3 June 2021</i> <i>Regulation (EU) 2021/1699 of 22 September 2021</i> <i>Regulation (EU) 2021/1891 of 26 October 2021</i> <i>Regulation (EU) 2021/1925 of 5 November 2021</i> <i>Regulation (EU) 2022/384 of 4 March 2022</i> <i>Regulation (EU) 2022/488 of 25 March 2022</i></p>	<p>drugim uslovima za nus proizvode i objekte za preradu ili uništavanje nus proizvoda životinjskog porijekla (SL CG 45/2015) (SL CG 8/2020)</p> <ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o klasifikaciji i postupanju sa nus proizvodima životinjskog porijekla i metodama prerade nus proizvoda (SL CG 45/2015) (SL CG 8/2020) Dopuna Pravilnika o higijenskim, veterinarsko-zdravstvenim i drugim uslovima za nus proizvode i objekte za preradu ili uništavanje nus proizvoda životinjskog porijekla i klasifikacija postupanju sa nus proizvodima životinjskog porijekla i metodama prerade nus proizvoda 	<ul style="list-style-type: none"> 14.02.2020 25.09.2015 14.02.2020 I 2024 	<ul style="list-style-type: none"> 22.02.2020 03.10.2015 22.02.2020 I 2024 U potpunosti implementirano na dan pristupanja
308)	<p>Commission Regulation (EU) 2021/1929 of 8 November 2021 amending Regulation (EU) No 142/2011 as regards conditions for exports of certain organic fertilisers and soil improvers containing Category 2 materials</p>	<ul style="list-style-type: none"> Dopuna Pravilnika o higijenskim, veterinarsko-zdravstvenim i drugim uslovima za nus proizvode i objekte za preradu ili uništavanje nus proizvoda životinjskog porijekla i 	<ul style="list-style-type: none"> III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> III 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		<i>klasifikacija postupanju sa nus proizvodima životinjskog porijekla i metodama prerade nus proizvoda</i>		
DIO 6 NAKNADE				
DIO 7 SPECIFIČNA PRAVILA ZA HIGIJENU HRANE ZA HRANU ZA ŽIVOTINJE				
309)	Regulativa 183/2005 Regulation (EC) No 183/2005 of the European Parliament and of the Council of 12 January 2005 laying down requirements for feed hygiene	• Uredbu o bližim zahtjevima za higijenu hrane za životinje (SL CG 32/2016)	• 20.05.2016	• 28.05.2016
		• Pravilnik o načinu upisa i vođenju Centralnog registra registrovanih odnosno odobrenih objekata za proizvodnju, preradu i distribuciju hrane za životinje (SL CG 22/2018) (SL CG 111/2022)	• 11.04.2018. • 07.10.2022.	• 19.04.2018. • 15.10.2022.
		• Uredba o bližim zahtjevima za higijenu hrane za životinje	• II 2024	• II 2024 • U potpunosti implementirano na dan pristupanja

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
310)	<u>Regulativa 141/2007</u> <u>Commission Regulation (EC) No 141/2007 of 14 February 2007</u> concerning a requirement for approval in accordance with Regulation (EC) No 183/2005 of the European Parliament and of the Council for feed business establishments manufacturing or placing on the market feed additives of the category coccidiostats and histomonostats	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o načinu upisa i vođenju centralnog registra registrovanih odnosno odobrenih objekata za proizvodnju, preradu i distribuciju hrane ili hrane za životinje (SL CG 25/2016) (SL CG 22/2018) (SL CG 111/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> 27.04.2016. 11.04.2018. 07.10.2022. 	<ul style="list-style-type: none"> 05.05.2016. 19.04.2018. 15.10.2022. <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
NASLOV 4				
PRAVILA BEZBJEDNOSTI HRANE				
Poglavlje 1				
Prezentacija označavanja i reklamiranje prehrambenih proizvoda uključujući prehrambene i zdravstvene tvrdnje i označavanje prehrambenih vrijednosti				
Osnovni tekst				
311)	<u>Regulativa 1924/2006</u> <u>Regulation (EC) No 1924/2006</u> of the European Parliament and of the Council of 20 December 2006 on nutrition and health claims made on foods	<ul style="list-style-type: none"> Uredbu o korišćenju zdravstvenih i nutritivnih tvrdnji prilikom označavanja, reklamiranja i prezentacije hrane (SL CG 06/2017) (SL CG 133/2021) 	<ul style="list-style-type: none"> 27.01.2017. 22.12.2021. 	<ul style="list-style-type: none"> 05.02.2017. 30.12.2021. <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
312)	<u>Regulativa 1169/2011</u> Regulation (EU) No 1169/2011 of the European Parliament and of the Council of 25 October 2011 on the provision of food information to consumers, amending Regulations (EC) No 1924/2006 and (EC) No 1925/2006 of the European Parliament and of the Council, and repealing Commission Directive 87/250/EEC, Council Directive 90/496/EEC, Commission Directive 1999/10/EC, Directive 2000/13/EC of the European Parliament and of the Council, Commission Directives 2002/67/EC and 2008/5/EC and Commission Regulation (EC) No 608/2004 Text with EEA relevance	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o informisanju potrošača o hrani (SL CG 12/2016) (SL CG 83/2016) (SL CG 22/2018) 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.02.2016 • 31.12.2016 • 11.04.2018 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.01.2017 • 31.12.2016 • 19.04.2018 • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
313)	<u>Direktiva 2011/91</u> Directive 2011/91/EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on indications or marks identifying the lot to which a foodstuff belongs	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o oznakama serije ili lota hrane (SL CG 58/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> • 07.09.2017 	<ul style="list-style-type: none"> • 15.09.2017 • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
Aplikativni tekstovi				
314)	<u>Regulativa 353/2008</u> Commission Regulation (EC) No 353/2008 of 18 April 2008 establishing implementing rules for applications for authorisation of health claims as provided for in Article 15 of Regulation (EC) No 1924/2006 of the European Parliament and of the Council	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o korišćenju zdravstvenih i nutritivnih tvrdnji prilikom označavanja, reklamiranja i prezentacije hrane (SL CG 06/2017) (SL CG 133/2021) 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.01.2017. • 22.12.2021. 	<ul style="list-style-type: none"> • 05.02.2017. • 30.12.2021. • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
315)	<u>Regulativa 983/2009</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o korišćenju zdravstvenih i nutritivnih tvrdnji prilikom 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.01.2017. • 22.12.2021. 	<ul style="list-style-type: none"> • 05.02.2017. • 30.12.2021.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Regulation (EC) No 983/2009 of 21 October 2009 on the authorisation and refusal of authorisation of certain health claims made on food and referring to the reduction of disease risk and to children's development and health	označavanja, reklamiranja i prezentacije hrane (SL CG 06/2017) (SL CG 133/2021)		<ul style="list-style-type: none"> U potpunosti implementirano na dan pristupanja
316)	<u>Regulativa 1024/2009</u> Commission Regulation (EC) No 1024/2009 of 29 October 2009 on the authorisation and refusal of authorisation of certain health claims made on food and referring to the reduction of disease risk and to children's development and health	<ul style="list-style-type: none"> Uredbu o korišćenju zdravstvenih i nutritivnih tvrdnji prilikom označavanja, reklamiranja i prezentacije hrane (SL CG 06/2017) (SL CG 133/2021) 	<ul style="list-style-type: none"> 27.01.2017. 22.12.2021. 	<ul style="list-style-type: none"> 05.02.2017. 30.12.2021. U potpunosti implementirano na dan pristupanja
317)	<u>Regulativa 2009/980</u> Commission Decision 2009/980/EU of 17 December 2009 authorising a health claim on the effect of water-soluble tomato concentrate on platelet aggregation and granting the protection of proprietary data under Regulation (EC) No 1924/2006 of the European Parliament and of the Council	<ul style="list-style-type: none"> Uredbu o korišćenju zdravstvenih i nutritivnih tvrdnji prilikom označavanja, reklamiranja i prezentacije hrane (SL CG 06/2017) (SL CG 133/2021) 	<ul style="list-style-type: none"> 27.01.2017. 22.12.2021. 	<ul style="list-style-type: none"> 05.02.2017. 30.12.2021. U potpunosti implementirano na dan pristupanja
318)	<u>Regulativa 384/2010</u> Commission Regulation (EU) No 384/2010 of 5 May 2010 on the authorisation and refusal of authorisation of certain health claims made on foods and referring to the reduction of disease risk and to children's development and health	<ul style="list-style-type: none"> Uredbu o korišćenju zdravstvenih i nutritivnih tvrdnji prilikom označavanja, reklamiranja i prezentacije hrane (SL CG 06/2017) (SL CG 133/2021) 	<ul style="list-style-type: none"> 27.01.2017. 22.12.2021. 	<ul style="list-style-type: none"> 05.02.2017. 30.12.2021. U potpunosti implementirano na dan pristupanja
319)	<u>Regulativa 957/2021</u> Commission Regulation (EU) No 957/2010 of 22 October 2010 on the authorisation and refusal of authorisation of certain health claims made on	<ul style="list-style-type: none"> Uredbu o korišćenju zdravstvenih i nutritivnih tvrdnji prilikom označavanja, reklamiranja i prezentacije hrane 	<ul style="list-style-type: none"> 27.01.2017. 22.12.2021. 	<ul style="list-style-type: none"> 05.02.2017. 30.12.2021. U potpunosti implementirano na dan pristupanja

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	foods and referring to the reduction of disease risk and to children's development and health	(SL CG 06/2017) (SL CG 133/2021)		
320)	<u>Regulativa 440/2011</u> Commission Regulation (EU) No 440/2011 of 6 May 2011 on the authorisation and refusal of authorisation of certain health claims made on foods and referring to children's development and health	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o korišćenju zdravstvenih i nutritivnih tvrdnji prilikom označavanja, reklamiranja i prezentacije hrane (SL CG 06/2017) (SL CG 133/2021) 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.01.2017. • 22.12.2021. 	<ul style="list-style-type: none"> • 05.02.2017. • 30.12.2021. • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
321)	<u>Regulativa 665/2011</u> Commission Regulation (EU) No 665/2011 of 11 July 2011 on the authorisation and refusal of authorisation of certain health claims made on foods and referring to the reduction of disease risk	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o korišćenju zdravstvenih i nutritivnih tvrdnji prilikom označavanja, reklamiranja i prezentacije hrane (SL CG 06/2017) (SL CG 133/2021) 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.01.2017. • 22.12.2021. 	<ul style="list-style-type: none"> • 05.02.2017. • 30.12.2021. • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
322)	<u>Regulativa 1160/2011</u> Commission Regulation (EU) No 1160/2011 of 14 November 2011 on the authorisation and refusal of authorisation of certain health claims made on foods and referring to the reduction of disease risk	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o korišćenju zdravstvenih i nutritivnih tvrdnji prilikom označavanja, reklamiranja i prezentacije hrane (SL CG 06/2017) (SL CG 133/2021) 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.01.2017. • 22.12.2021. 	<ul style="list-style-type: none"> • 05.02.2017. • 30.12.2021. • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
323)	<u>Regulativa 432/2012</u> Commission Regulation (EU) No 432/2012 of 16 May 2012 establishing a list of permitted health claims made on foods, other than those referring to the reduction of disease risk and to children's development and health	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o korišćenju zdravstvenih i nutritivnih tvrdnji prilikom označavanja, reklamiranja i prezentacije hrane (SL CG 06/2017) (SL CG 133/2021) 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.01.2017. • 22.12.2021. 	<ul style="list-style-type: none"> • 05.02.2017. • 30.12.2021. • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
324)	<u>Regulativa 1047/2012</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o korišćenju 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.01.2017. 	<ul style="list-style-type: none"> • 05.02.2017.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Regulation (EU) No 1047/2012 of 8 November 2012 amending Regulation (EC) No 1924/2006 with regard to the list of nutrition claims	zdravstvenih i nutritivnih tvrđnji prilikom označavanja, reklamiranja i prezentacije hrane (SL CG 06/2017) (SL CG 133/2021)	<ul style="list-style-type: none"> • 22.12.2021. 	<ul style="list-style-type: none"> • 30.12.2021. • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
325)	<u>Regulativa 1048/2012</u> Commission Regulation (EU) No 1048/2012 of 8 November 2012 on the authorisation of a health claim made on foods and referring to the reduction of disease risk	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o korišćenju zdravstvenih i nutritivnih tvrđnji prilikom označavanja, reklamiranja i prezentacije hrane (SL CG 06/2017) (SL CG 133/2021) 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.01.2017. • 22.12.2021. 	<ul style="list-style-type: none"> • 05.02.2017. • 30.12.2021. • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
326)	<u>Odluka 2013/63</u> Commission Implementing Decision 2013/63/EU of 24 January 2013 adopting guidelines for the implementation of specific conditions for health claims laid down in Article 10 of Regulation (EC) No 1924/2006 of the European Parliament and of the Council	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Smjernice za sprovođenje posebnih uslova za zdravstvene tvrđnje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • I 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • I 2024
327)	<u>Regulativa 851/2013</u> Commission Regulation (EU) No 851/2013 of 3 September 2013 authorising certain health claims made on foods, other than those referring to the reduction of disease risk and to children's development and health and amending Regulation (EU) No 432/2012	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o korišćenju zdravstvenih i nutritivnih tvrđnji prilikom označavanja, reklamiranja i prezentacije hrane (SL CG 06/2017) (SL CG 133/2021) 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.01.2017. • 22.12.2021. 	<ul style="list-style-type: none"> • 05.02.2017. • 30.12.2021. • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
328)	<u>Aplikacioni tekstovi form 22.12.2021. do 1.06.2023</u>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Izmjene Uredbe o korišćenju zdravstvenih i nutritivnih tvrđnji</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		<i>prilikom označavanja, reklamiranja i prezentacije hrane</i>		
329)	<u>Regulativa 828/2014</u> <u>Commission Implementing Regulation (EU) No 828/2014</u> of 30 July 2014 on the requirements for the provision of information to consumers on the absence or reduced presence of gluten in food	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o načinu i uslovima stavljanja na tržište hrane za posebne prehrambene potrebe (SL CG 10/17) 	<ul style="list-style-type: none"> • 8.2.2017 	<ul style="list-style-type: none"> • 16.2.2017 • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>
330)	<u>Regulativa 2018/775</u> <u>Commission Implementing Regulation (EU) 2018/775</u> of 28 May 2018 laying down rules for the application of Article 26(3) of Regulation (EU) No 1169/2011 of the European Parliament and of the Council on the provision of food information to consumers, as regards the rules for indicating the country of origin or place of provenance of the primary ingredient of a food	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dopuna Uredbe o informisanju potrošača o hrani</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2024
CHAPTER 2				
ADDITIVES AUTHORISED AND PURITY CRITERIA				
331)	<u>Regulativa 1331/2008</u> <u>Regulation (EC) No 1331/2008</u> of the European Parliament and of the Council of 16 December 2008 establishing a common authorization procedure for food additives, food enzymes and food flavorings	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o aditivima koji se mogu koristiti u hrani (SL CG 19/2016) (SL CG 80/2016) (SL CG 39/2018) (SL CG 62/2019) (SL CG 133/2022) • <i>Dopuna Uredbe o aditivima koji se mogu koristiti u hrani</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 24.03.2016 • 26.12.2016 • 15.06.2018. • 12.11.2019 • 06.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.01.2017 • 01.01.2017 • 15.06.2018. • 12.11.2019 • 14.12.2022 • <i>U potpunosti implementirano na dan pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
332)	<u>Regulativa 1333/2008</u> Regulation (EC) No 1333/2008 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2008 on food additives	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o aditivima koji se mogu koristiti u hrani (SL CG 19/2016) (SL CG 80/2016) (SL CG 39/2018) (SL CG 62/2019) (SL CG 133/2022) • Dopuna Uredbe o aditivima koji se mogu koristiti u hrani 	<ul style="list-style-type: none"> • 24.03.2016 • 26.12.2016 • 15.06.2018. • 12.11.2019 • 06.12.2022 • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.01.2017 • 01.01.2017 • 15.06.2018. • 12.11.2019 • 14.12.2022 • IV 2024 • U potpunosti implementirano na dan pristupanja
333)	<u>Odluka 2004/374</u> Commission Decision 2004/374/EC of 13 April 2004 suspending the placing on the market and import of jelly mini-cups containing the food additives E400, E401, E402, E403, E404, E405, E406, E407, E407a, E410, E412, E413, E414, E415, E417 and/or E418.	<ul style="list-style-type: none"> • Naredba na zabrani proizvoda koji sadrže prehrambene aditiva E400, E401, E402, E403, E404, E405, E406, E407, E407a, E410, E412, E413, E414, E415, E417 i/ili E418. 	<ul style="list-style-type: none"> • III 2023 	<ul style="list-style-type: none"> • III 2023
334)	<u>Regulativa 231/2012</u> Commission Regulation (EU) No 231/2012 of 9 March 2012 laying down specifications for food additives listed in Annexes II and III to Regulation (EC) No 1333/2008 of the European Parliament and of the Council Text with EEA relevance	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o aditivima koji se mogu koristiti u hrani (SL CG 19/2016) (SL CG 80/2016) (SL CG 39/2018) (SL CG 62/2019) (SL CG 133/2022) • Dopuna Uredbe o aditivima koji se mogu koristiti u hrani 	<ul style="list-style-type: none"> • 24.03.2016 • 26.12.2016 • 15.06.2018 • 12.11.2019 • 06.12.2022 • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.01.2017 • 01.01.2017 • 15.06.2018 • 12.11.2019 • 14.12.2022 • IV 2024 • U potpunosti implementirano na dan pristupanja
DIO 3 PREHRAMBENI ENZIMI				
335)	<u>Regulativa 1332/2008</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o vrstama prehrambenih enzima i uslovima za njihovo 	<ul style="list-style-type: none"> • 5.12.2017. 	<ul style="list-style-type: none"> • 13.12.2017 • 01.01.2019.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Regulation (EC) No 1332/2008 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2008 on food enzymes and amending Council Directive 83/417/EEC, Council Regulation (EC) No 1493/1999, Directive 2000/13/EC, Council Directive 2001/112/EC and Regulation (EC) No 258/97	korišćenje u hrani (SL CG 81/2017)		
DIO 4 EKSTRAKCIONI RASTVARAČI				
336)	Direktiva 2009/32 Directive 2009/32/EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2009 on the approximation of the laws of the Member States on extraction solvents used in the production of foodstuffs and food ingredients	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o vrstama ekstrakcionih rastvarača koji se mogu koristiti za preradu sirovina i hrane (SL CG 73/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.11.2016 	<ul style="list-style-type: none"> • 3.12.2016
DIO 5 AROME				
337)	Regulativa 2065/2003 Regulation (EC) N° 2065/2003 of the European Parliament and of the Council of 10 November on smoke flavourings used or intended for use in or on foods.	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o prehrambenim aromama koje se mogu koristiti za hranu (SL CG 18/2016) (SL CG 80/2016) (SL CG 44/2019) (SL CG 04/2023) • <i>Dopuna Uredbe o prehrambenim aromama koje se mogu koristiti za hranu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 22.3.2016 • 26.12.2016 • 13.01.2023 • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.7.2016 • 03.01.2017 • 21.01.2023 • IV 2024
338)	Regulativa 1334/2008	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o prehrambenim aromama koje se mogu 	<ul style="list-style-type: none"> • 22.3.2016 • 26.12.2016 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.7.2016 • 03.01.2017

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Regulation (EC) No 1334/2008 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2008 on flavourings and certain food ingredients with flavouring properties for use in and on foods and amending Council Regulation (EEC) No 1601/91, Regulations (EC) No 2232/96 and (EC) No 110/2008 and Directive 2000/13/EC	<p>koristiti za hranu (SL CG 18/2016) (SL CG 80/2016) (SL CG 44/2019) (SL CG 04/2023)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Dopuna Uredbe o prebrambenim aromama koje se mogu koristiti za hranu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 13.01.2023 • <i>IV 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 21.01.2023 • <i>IV 2024</i>
339)	Regulativa 872/2012 Commission Implementing Regulation (EU) No 872/2012 of 1 October 2012 adopting the list of flavouring substances provided for by Regulation (EC) No 2232/96 of the European Parliament and of the Council, introducing it in Annex I to Regulation (EC) No 1334/2008 of the European Parliament and of the Council and repealing Commission Regulation (EC) No 1565/2000 and Commission Decision 1999/217/EC	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o prebrambenim aromama koje se mogu koristiti za hranu (SL CG 18/2016) (SL CG 80/2016) (SL CG 44/2019) (SL CG 04/2023) • <i>Dopuna Uredbe o prebrambenim aromama koje se mogu koristiti za hranu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 22.3.2016 • 26.12.2016 • 13.01.2023 • <i>IV 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.7.2016 • 03.01.2017 • 21.01.2023 • <i>IV 2024</i>
340)	Regulativa 873/2012 Commission Regulation (EU) No 873/2012 of 1 October 2012 on transitional measures concerning the Union list of flavourings and source materials set out in Annex I to Regulation (EC) No 1334/2008 of the European Parliament and of the Council	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o prebrambenim aromama koje se mogu koristiti za hranu (SL CG 18/2016) (SL CG 80/2016) (SL CG 44/2019) (SL CG 04/2023) 	<ul style="list-style-type: none"> • 22.3.2016 • 26.12.2016 • 13.01.2023 • <i>IV 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.7.2016 • 03.01.2017 • 21.01.2023 • <i>IV 2024</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		<ul style="list-style-type: none"> Dopuna Uredbe o prehranbenim aromama koje se mogu koristiti za hranu 		
341)	<p><u>Regulativa 907/2013</u></p> <p><u>Commission Regulation (EU) No 907/2013</u> of 20 September 2013 setting the rules for applications concerning the use of generic descriptors (denominations)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Uredba o prehranbenim aromama koje se mogu koristiti za hranu (SL CG 18/2016) (SL CG 80/2016) (SL CG 44/2019) (SL CG 04/2023) Dopuna Uredbe o prehranbenim aromama koje se mogu koristiti za hranu 	<ul style="list-style-type: none"> 22.3.2016 26.12.2016 13.01.2023 IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> 1.7.2016 03.01.2017 21.01.2023 IV 2024
342)	<p><u>Regulativa 1321/2013</u></p> <p><u>Commission Implementing Regulation (EU) No 1321/2013</u> of 10 December 2013 establishing the Union list of authorised smoke flavouring primary products for use as such in or on foods and/or for the production of derived smoke flavourings</p>	<ul style="list-style-type: none"> Uredba o prehranbenim aromama koje se mogu koristiti za hranu (SL CG 18/2016) (SL CG 80/2016) (SL CG 44/2019) (SL CG 04/2023) Dopuna Uredbe o prehranbenim aromama koje se mogu koristiti za hranu 	<ul style="list-style-type: none"> 22.3.2016 26.12.2016 13.01.2023 IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> 1.7.2016 03.01.2017 21.01.2023 IV 2024

DIO 6
MATERIJALI KOJI DOLAZE U KONTAKT SA HRANOM
Osnovni tekst

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
343)	<u>Regulativa 1935/2004</u> Regulation 1935/2004/EC of the European Parliament and of the Council of 27 October 2004 on materials and articles intended to come into contact with food	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o predmetima i materijalima koji dolaze u kontakt sa hranom koji se mogu stavljati na tržište (SL CG 80/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.12.2016 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.01.2017
Aplikacioni tekstovi				
344)	<u>Regulativa 2023/2006</u> Commission Regulation (EC) No 2023/2006 of 22 December 2006 on good manufacturing practice for materials and articles intended to come into contact with food	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o predmetima i materijalima koji dolaze u kontakt sa hranom koji se mogu stavljati na tržište (SL CG 80/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.12.2016 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.01.2017
345)	<u>Direktiva 82/711</u> Council Directive 82/711/EEC of 18 October 1982 laying down the basic rules necessary for testing migration of the constituents of plastic materials and articles intended to come into contact with foodstuffs	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o posebnim uslovima za plastične materijale i predmete koji dolaze u kontakt sa hranom (SL CG 63/2019) (SL CG 143/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> • 18.11.2019 • 22.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.11.2019 • 30.12.2022.
346)	<u>Direktiva 85/572</u> Council Directive 85/572/EEC of 19 December 1985 laying down the list of simulants to be used for testing migration of constituents of plastic materials and articles intended to come into contact with foodstuffs	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o posebnim uslovima za plastične materijale i predmete koji dolaze u kontakt sa hranom (SL CG 63/2019) (SL CG 143/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> • 18.11.2019 • 22.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.11.2019 • 30.12.2022
347)	<u>Regulativa 10/2011</u> Commission Regulation (EU) No 10/2011 of 14 January 2011 on plastic materials and articles intended to come into contact with food	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o posebnim uslovima za plastične materijale i predmete koji dolaze u kontakt sa hranom (SL CG 63/2019) 	<ul style="list-style-type: none"> • 18.11.2019 • 22.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.11.2019 • 30.12.2022

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		(SL CG 143/2022)		
348)	Direktiva 84/500 Council Directive 84/500/EEC of 15 October 1984 on the approximation of the laws of the Member States relating to ceramic articles intended to come into contact with foodstuffs	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o posebnim uslovima za plastične materijale i predmete koji dolaze u kontakt sa hranom (SL CG 63/2019) (SL CG 143/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> • 18.11.2019 • 22.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.11.2019 • 30.12.2022
349)	Direktiva 2007/42 Commission Directive 2007/42/EC of 29 June 2007 relating to materials and articles made of regenerated cellulose film intended to come into contact with foodstuffs	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravilnik o celuloznim materijalima</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • II2024
350)	Direktiva 78/142 Council Directive 78/142/EEC of 30 January 1978 on the approximation of the laws of the Member States relating to materials and articles which contain vinyl chloride monomer and are intended to come into contact with foodstuffs	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o posebnim uslovima za plastične materijale i predmete koji dolaze u kontakt sa hranom (SL CG 63/2019) (SL CG 143/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> • 18.11.2019 • 22.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.11.2019 • 30.12.2022.
351)	Direktiva 93/11 Commission Directive 93/11/EEC of 15 March 1993 concerning the release of the N-nitrosamines and N- nitrosatable substances from elastomer or rubber teats and soothers	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravilnik o gumenim materijalima</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2024
352)	Regulativa 1895/2005 Commission Regulation (EC) No 1895/2005 of 18 November 2005 on the restriction of use of certain epoxy derivatives in materials and articles intended to come into contact with food	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o posebnim uslovima za plastične materijale i predmete koji dolaze u kontakt sa hranom (SL CG 63/2019) (SL CG 143/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> • 18.11.2019 • 22.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.11.2019 • 30.12.2022.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
353)	Regulativa 450/2009 Commission Regulation (EC) No 450/2009 of 29 May 2009 on active and intelligent materials and articles intended to come into contact with food	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravilnik o aktivnim i inteligentnim materijalima</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • II 2024
354)	Regulativa 284/2011 Commission Regulation (EU) No 284/2011 of 22 March 2011 laying down specific conditions and detailed procedures for the import of polyamide and melamine plastic kitchenware originating in or consigned from the People's Republic of China and Hong Kong Special Administrative Region, China	<ul style="list-style-type: none"> • Naredbu o zabrani uvoza plastičnih materijala i predmeta od poliamida i melamina koji dolaze u kontakt sa hranom porijeklom iz Narodne Republike Kine odnosno Hong Konga (SL CG 58/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> • 07.09.2016 	<ul style="list-style-type: none"> • 15.09.2016
DIO 7				
DODACI ISHRANI- SUPLEMENTI				
355)	Direktiva 2002/46 Directive 2002/46/EC of the European Parliament and of the Council of 10 June 2002 on the approximation of the laws of the Member States relating to food supplements	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o vrstama vitamina i minerala koji se mogu koristiti u proizvodnji suplemenata (SL CG 80/2016) (SL CG 8/2023) 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.12.2016 • 23.01.2023 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.01.2017 • 31.01.2023
356)	Regulativa 1925/2006 Regulation (EC) No 1925/2006 of the European Parliament and of the Council of 20 December 2006 on the addition of vitamins and minerals and of certain other substances to foods	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o vitaminima, mineralima i drugim supstancama koje se mogu dodavati hrani (SL CG 80/2016) (SL CG 141/2021) • <i>Dopuna Uredbe o vitaminima, mineralima i drugim supstancama koje se mogu dodavati hrani</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.12.2016 • 30.12.2021 • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.01.2017 • 07.01.2022 • III 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
357)	<u>Regulativa 307/2012</u> <u>Commission Implementing Regulation (EU) No 307/2012</u> of 11 April 2012 establishing implementing rules for the application of Article 8 of Regulation (EC) No 1925/2006 of the European Parliament and of the Council on the addition of vitamins and minerals and of certain other substances to foods	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o vitaminima, mineralima i drugim supstancama koje se mogu dodavati hrani (SL CG 80/2016) (SL CG 141/2021) • <i>Dopuna Uredbe o vitaminima, mineralima i drugim supstancama koje se mogu dodavati hrani</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.12.2016 • 30.12.2021 • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.01.2017 • 07.01.2022 • III 2024
358)	<u>Regulativa 489/2012</u> <u>Commission Implementing Regulation (EU) No 489/2012</u> of 8 June 2012 establishing implementing rules for the application of Article 16 of Regulation (EC) No 1925/2006 of the European Parliament and of the Council on the addition of vitamins and minerals and of certain other substances to foods	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o vitaminima, mineralima i drugim supstancama koje se mogu dodavati hrani (SL CG 80/2016) (SL CG 141/2021) • <i>Dopuna Uredbe o vitaminima, mineralima i drugim supstancama koje se mogu dodavati hrani</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.12.2016 • 30.12.2021 • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.01.2017 • 07.01.2022 • III 2024
DIO 8				
HRANA ZA POSEBNE PREHRAMBENE POTREBE				
359)	<u>Regulativa 609/2013</u> <u>Regulation (EU) No 609/2013</u> of the European Parliament and of the Council of 12 June 2013 on food intended for infants and young children, food for special medical purposes, and total diet replacement for weight control and repealing Council Directive 92/52/EEC, Commission Directives 96/8/EC, 1999/21/EC, 2006/125/EC and 2006/141/EC, Directive 2009/39/EC of the European Parliament and of the Council and	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o supstancama koje se mogu dodavati hrani za posebne prehrambene potrebe (SL CG 80/2016) (SL CG 37/2018) • Uredbu o načinu i uslovima stavljanja na tržište hrane za posebne prehrambene potrebe 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.12.2016 • 07.06.2018 • III 2025 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.01.2017 • 15.06.2018 • III 2025

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Regulations (EC) No 41/2009 and (EC) No 953/2009	(SL CG 10/2017) • <i>Dopuna Uredbe o supstancama koje se mogu dodavati hrani za posebne prehrambene potrebe</i>		
DIO 9 BRZO ZAMRZNUTA HRANA				
360)	<u>Direktiva 89/108</u> Council Directive 89/108/EEC of 21 December 1988 on the approximation of the laws of the Member States relating to quick-frozen foodstuffs for human consumption	• Pravilnik o bližim uslovima za brzo smrzavanje hrane (SL CG 17/2018)	• 20.3.2018.	• 28.3.2018.
361)	<u>Direktiva 92/2</u> Commission Directive 92/2/EEC of 13 January 1992 laying down the sampling procedure and the Community method of analysis for the official control of the temperatures of quick- frozen foods intended for human consumption	• Pravilnik o bližim uslovima za brzo smrzavanje hrane (SL CG 17/2018)	• 20.3.2018.	• 28.3.2018.
362)	<u>Regulativa 37/2005</u> Commission Regulation (EC) No 37/2005 of 12 January 2005 on the monitoring of temperatures in the means of transport, warehousing and storage of quickfrozen foodstuffs intended for human consumption	• Pravilnik o bližim uslovima za brzo smrzavanje hrane (SL CG 17/2018)	• 20.3.2018.	• 28.3.2018.
DIO 10 KONTAMINENTI				

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
363)	<u>Regulativa 315/93</u> Council Regulation (EEC) No 315/93 of 8 February 1993 laying down Community procedures for contaminants in food	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o dozvoljenim količinama teških metala, mikotoksina i drugih supstanci u hrani (SL CG 81/2009) (SL CG 15/2015) • Uredba o maksimalno dozvoljenim količinama kontaminenata u hrani (SL CG 48/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> • 2009 djelimično • 01.08.2016 	<ul style="list-style-type: none"> • 2009 djelimično • 08.08.2016
364)	<u>Preporuka 2003/598</u> Commission Recommendation 2003/598/EC of 11 August on the prevention and reduction of patulin contamination in apple juice and apple juice ingredients in other beverages	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o mjerama za smanjivanje i sprečavanje kontaminacije soka od jabuke patulinom (SL CG 77/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> • 13.12.2016 	<ul style="list-style-type: none"> • 13.12.2016
365)	<u>Preporuka 2006/794</u> Commission Recommendation 2006/794/EC of 16 November 2006 on the monitoring of background levels of dioxins, dioxin-like PCBs and non-dioxin-like PCBs in foodstuffs	<ul style="list-style-type: none"> • Regulation on how to monitor the levels of dioxins in food (SL CG 73/2017) 	<ul style="list-style-type: none"> • 11. 12.2017. 	<ul style="list-style-type: none"> • 11. 12.2017.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
366)	<u>Regulativa 1881/2006</u> <u>Commission Regulation (EC) No 1881/2006</u> of 19 December 2006 setting maximum levels for certain contaminants in foodstuffs	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o dozvoljenim količinama teških metala, mikotoksina i drugih supstanci u hrani (SL CG 81/2009) (SL CG 15/2015) Uredba o maksimalno dozvoljenim količinama kontaminenata u hrani (SL CG 48/2016) (SL CG 66/2019) (SL CG 131/2021) (SL CG 07/2023) The monitoring program for nitrate in plant foods - leafy vegetables for 2010,2011, 2012, 2013, 2014. 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, (SL CG 12/2010, 8/2011, 28/2012, 28/2013, 16/2014, 11/2017, 12/2018, 10/2019 (Anex 1881/2006 Sektion I Nitrats) dopuna Uredba o maksimalno dozvoljenim količinama kontaminenata u hrani 	<ul style="list-style-type: none"> 8.12.2009. 05.03.2010. 01.02.2011 01.06.2012 14.06.2013 28.03.2014 30.09.2015 29.01.2016 01.08.2016 06.12.2019 17.12.2021 20.01.2023 2017 2018 2019 2020 2021 2022 III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> 16.12.2009. 13.03.2010. 09.02.2011 09.06.2012 22.06.2013 07.04.2014 08.10.2015 29.01.2016 08.08.2016 06.12.2019 17.12.2021 20.01.2021 2017 2018 2019 2020 2021 2022 III 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
367)	<u>Regulativa 1882/2006</u> Commission Regulation (EC) No 1882/2006 of 19 December 2006 laying down methods of sampling and analysis for the official control of the levels of nitrates in certain foodstuffs	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o bližem načinu i postupku uzimanja uzoraka za laboratorijsko ispitivanje zelene salate ili spanaća na nitrate (SL CG 6/2014) 	<ul style="list-style-type: none"> 04.02.2014. 	<ul style="list-style-type: none"> 12.02.2014.
368)	<u>Regulativa 333/2007</u> Commission Regulation (EC) No 333/2007 of 28 March 2007 laying down the methods of sampling and analysis for the official control of the levels of lead, cadmium, mercury, inorganic tin, 3-MCPD and benzo(a)pyrene in foodstuffs	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o načinu uzimanja uzoraka hrane i metodama laboratorijskih ispitivanja kontaminenata u hrani (SL CG 19/2017) (SL CG 38/2017) (SL CG 130/2022) <i>Pravilnik o načinu uzimanja uzoraka hrane i metodama laboratorijskih ispitivanja kontaminenata u hrani</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 27.03.2017 20.06.2017 01.12.2022 III 2023 	<ul style="list-style-type: none"> 04.04.2017 28.06.2017 09.12.2022 III 2023
369)	<u>Regulativa 124/2009</u> Commission Regulation (EC) No 124/2009 of 10 February 2009 setting maximum levels for the presence of coccidiostats or histomonostats in food resulting from the unavoidable carry-over of these substances in non-target feed	<p>Uredba o dodacima hrani za životinje i premiksima koji se mogu stavljati na tržište (SL CG 07/2018) (SL CG 46/2018) (SL CG 44/2019)</p>	<ul style="list-style-type: none"> 5.2.2018 	<ul style="list-style-type: none"> 5.2.2018
370)	<u>Regulativa 589/2014</u> Commission Regulation (EU) No 589/2014 of 2 June 2014 laying down methods of sampling and analysis for the control of levels of dioxins, dioxin-like PCBs and non-dioxin-like PCBs in certain	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o načinu uzimanja uzoraka hrane i metodama laboratorijskih ispitivanja kontaminenata u hrani (SL CG 19/2017) (SL CG 38/2017) (SL CG 130/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> 27.03.2017 20.06.2017 01.12.2022 III 2023 	<ul style="list-style-type: none"> 04.04.2017 28.06.2017 09.12.2022 III 2023

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	foodstuffs and repealing Regulation (EU) No 252/2012 <i>Commission Regulation (EU) 2017/644 of 5 April 2017 laying down methods of sampling and analysis for the control of levels of dioxins, dioxin-like PCBs and non-dioxin-like PCBs in certain foodstuffs and repealing Regulation (EU) No 589/2014</i>	<i>Pravilnik o načinu uzimanja uzoraka hrane i metodama laboratorijskih ispitivanja kontaminanata u hrani</i>		
371)	<u>Preporuka 2016/688</u> <u>Commission Recommendation (EU) 2016/688 of 2 May 2016</u> on the monitoring and management of the presence of dioxins and PCBs in fish and fishery products from the Baltic region	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o načinu praćenja nivoa dioksina u hrani (SL CG 73/2016) • <i>Izmjena Uredbe o načinu praćenja nivoa dioksina u hrani</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.11.2016. • II 2025 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.12.2016 • II 2025
372)	<u>Preporuka 2016/1111</u> <u>Commission Recommendation (EU) 2016/1111 of 6 July 2016</u> on the monitoring of nickel in food	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Naredba o praćenju nikla u hrani</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • II 2024
373)	<u>Preporuka 2016/2115</u> <u>Commission Recommendation (EU) 2016/2115 of 1 December 2016</u> on the monitoring of the presence of Δ^9 -tetrahydrocannabinol, its precursors and other cannabinoids in food	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Naredba o praćenju of Δ^9-tetrahydrocannabinol, njegovih prekursora i drugih kanabinoida u hrani</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • II 2024
374)	<u>Regulativa 2017/644</u>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravilnik o metodama uzorkovanja i ispitivanja nivoa dioksina u hrani</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • II 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Regulation (EU) 2017/644 of 5 April 2017 laying down methods of sampling and analysis for the control of levels of dioxins, dioxin-like PCBs and non-dioxin-like PCBs in certain foodstuffs and repealing Regulation (EU) No 589/2014			
DIO 11 NOVA HRANA				
375)	Regulativa 2015/2283 Regulation (EU) 2015/2283 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2015 on novel foods, amending Regulation (EU) No 1169/2011 of the European Parliament and of the Council and repealing Regulation (EC) No 258/97 of the European Parliament and of the Council and Commission Regulation (EC) No 1852/2001	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o novoj hrani koja se može koristiti i stavljati na tržište (SL CG 49/2018) (SL CG 62/2019) (SL CG 108/2021) • <i>Dopuna Uredbe o novoj hrani koja se može koristiti i stavljati na tržište</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 17.07.2018 • 12.11.2019 • 12.10.2021 • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.07.2018 • 20.11.2019 • 20.10.2021 • III 2024
DIO 12 JONIZUJUĆE ZRAČENJE				
376)	Direktiva 1999/2 Directive 1999/2/EC of the European Parliament and of the Council of 22 February 1999 on the approximation of the laws of the Member States concerning foods and food ingredients treated with ionising radiation	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o tretiranju hrane jonizujućim zračenjem (SL CG 73/2018) (SL CG 79/2020) • <i>Izmjena Uredbe o tretiranju hrane jonizujućim zračenjem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 19.11.2018 • 02.08.2020 • III 2025 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.11.2018 • 10.08.2020 • III 2025
377)	Direktiva 1999/3	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o tretiranju hrane 	<ul style="list-style-type: none"> • 19.11.2018 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.11.2018

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
378)	Directive 1999/3/EC of the European Parliament and of the Council of 22 February 1999 on the establishment of a Community list of foods and food ingredients treated with ionising radiation	jonizujućim zračenjem (SL CG 73/2018) (SL CG 79/2020) <i>Izmjena Uredbe o tretiranju hrane jonizujućim zračenjem</i>	<ul style="list-style-type: none"> • 02.08.2020 • III 2025 	<ul style="list-style-type: none"> • 10.08.2020 • III 2025
	Odluka 2002/840 Commission Decision 2002/840/EC of 23 October 2002 adopting the list of approved facilities in third countries for the irradiation of foods	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o tretiranju hrane jonizujućim zračenjem (SL CG 73/2018) (SL CG 79/2020) <i>Izmjena Uredbe o tretiranju hrane jonizujućim zračenjem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 19.11.2018 • 02.08.2020 • III 2025 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.11.2018 • 10.08.2020 • III 2025
DIO 13 MINERALNE VODE				
379)	Direktiva 2009/54 Directive 2009/54/EC of the European Parliament and of the Council of 18 June 2009 on the exploitation and marketing of natural mineral waters	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o bližim zahtjevima koje u pogledu bezbjednosti treba da ispunjava prirodna mineralna, stona i izvorska voda za piće (SL CG 32/2015) Uredbu o zahtjevima za stavljanje na tržište prirodne mineralne i izvorske vode (SL CG 48/2019) 	<ul style="list-style-type: none"> • 04.07.2015 • 29.08.2019 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1.2016 • 1.4.2020.
380)	Direktiva 2003/40 Commission Directive 2003/40/EC of 16 May 2003 establishing the list, concentration limits	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o bližim zahtjevima koje u pogledu bezbjednosti treba da ispunjava prirodna 	<ul style="list-style-type: none"> • 04.07.2015 • 29.08.2019 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1.2016 • 1.4.2020.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	and labeling requirements for the constituents of natural mineral waters and the conditions for using ozone-enriched air for the treatment of natural mineral waters and spring waters	mineralna, stona i izvorska voda za piće (SL CG 32/2015) Uredbu o zahtjevima za stavljanje na tržište prirodne mineralne i izvorske vode (SL CG 48/2019)		
381)	<u>Regulativa 115/2010</u> Commission Regulation (EU) No 115/2010 of 9 February 2010 laying down the conditions for use of activated alumina for the removal of fluoride from natural mineral waters and spring waters	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o bližim zahtjevima koje u pogledu bezbjednosti treba da ispunjava prirodna mineralna, stona i izvorska voda za piće (SL CG 32/2015) Uredbu o zahtjevima za stavljanje na tržište prirodne mineralne i izvorske vode (SL CG 48/2019) 	<ul style="list-style-type: none"> 04.07.2015 29.08.2019 	<ul style="list-style-type: none"> 1.1.2016 1.4.2020.
TITLE 5 SPECIFIC RULES FOR FEED				
382)	<u>Regulativa 767/2009</u> Regulation (EC) No 767/2009 of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 on the placing on the market and use of feed, amending European Parliament and Council Regulation (EC) No 1831/2003 and repealing Council Directive 79/373/EEC, Commission Directive 80/511/EEC, Council Directives	<ul style="list-style-type: none"> Uredbu o bližim zahtjevima za stavljanje na tržište hrane za životinje (SL CG 63/2016) <i>Dopune Uredbe o bližim zahtjevima za stavljanje na tržište hrane za životinje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 06.10.2016 <i>III 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 14.10.2016 <i>III 2023</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
383)	82/471/EEC, 83/228/EEC, 93/74/EEC, 93/113/EC and 96/25/EC and Commission Decision 2004/217/EC			
	<u>Direktiva 82/475</u> Commission Directive 82/475/EEC of 23 June 1982 laying down the categories of ingredients which may be used for the purposes of labelling compound feedingstuffs for pet animals	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za hranu za životinje namijenjenu kućnim ljubimcima (SL CG 13/2017) 	<ul style="list-style-type: none"> • 28.02.2017 	<ul style="list-style-type: none"> • 09.03.2017
384)	<u>Direktiva 2008/38</u> Commission Directive 2008/38/EC of 5 March 2008 establishing a list of intended uses of animal feedingstuffs for particular nutritional purposes Zamijenjena sa: Regulativa 2020/354 <u>Commission Regulation (EU) 2020/354</u> of 4 March 2020 establishing a list of intended uses of feed intended for particular nutritional purposes and repealing Directive 2008/38/EC	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o zahtjevima za proizvodnju i stavljanje na tržište hrane za životinje za posebne nutritivne potrebe (SL CG 28/2017) • <i>Uredba o zahtjevima za proizvodnju i stavljanje na tržište hrane za životinje za posebne nutritivne potrebe</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 28. 4.2017 • I 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 6. 5.2017 • I 2024
385)	<u>Preporuka 2011/25</u> Commission Recommendation 2011/25/EU of 14 January 2011 establishing guidelines for the distinction between feed materials, feed additives, biocidal products and veterinary medicinal products	<ul style="list-style-type: none"> • Smjernice za razlikovanje materijala za hranu za životinje, aditiva za hranu za životinje, biocidnih proizvoda i veterinarskih medicinskih proizvoda Objavljeno na web stranici Uprave Br. 323-27/17-1 	<ul style="list-style-type: none"> • 02.03.2017 	<ul style="list-style-type: none"> • 02.03.2017

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
386)	Regulativa 68/2013 Commission Regulation (EU) No 68/2013 of 16 January 2013 on the Catalogue of feed materials	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o hranivima i krmnim smješama koje se stavljaju na tržište za ishranu životinja (SL CG 91/2017) • Izmjene Pravilnika o hranivima i krmnim smješama koje se stavljaju na tržište za ishranu životinja 	<ul style="list-style-type: none"> • 29.12.2017. • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 6.1.2018. • IV 2024
DIO 2				
Dodaci hrani za životinje				
387)	Regulativa 1831/2003 Regulation (EC) No 1831/2003 of the European Parliament and of the Council of 22 September 2003 on additives for use in animal nutrition	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o dodacima hrani za životinje i premiksima koji se mogu stavljati na tržište (SL CG 7/2018) (SL CG 46/2018) (SL CG 44/2019) (SL CG 120/2020) (SL CG 9/2023) • <i>Dopune Uredbe o dodacima hrani za životinje i premiksima koji se mogu stavljati na tržište</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 05.02.2018 • 09.17.2018 • 01.08.2019 • 10.12.2020 • 24.01.2023 • II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 13.02.2018 • 17.07.2018 • 09.08.2019 • 18.12.2020 • 01.02.2023 • II 2024
388)	List of the authorised additives in feedingstuffs published in application of Article 9t (b) of Council Directive 70/524/EEC concerning additives in and all Application Text(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o dodacima hrani za životinje i premiksima koji se mogu stavljati na tržište (SL CG 7/2018) (SL CG 46/2018) (SL CG 44/2019) (SL CG 120/2020) (SL CG 9/2023) 	<ul style="list-style-type: none"> • 05.02.2018 • 09.17.2018 • 01.08.2019 • 10.12.2020 • 24.01.2023 • II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 13.02.2018 • 17.07.2018 • 09.08.2019 • 18.12.2020 • 01.02.2023 • II 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		<i>Dopune Uredbe o dodacima hrani za životinje i premiksima koji se mogu stavljati na tržište</i>		
389)	<u>Regulativa 378/2005</u> <u>Commission Regulation (EC) No 378/2005</u> of 4 March 2005 on detailed rules for the implementation of Regulation (EC) No 1831/2003 of the European Parliament and of the Council as regards the duties and tasks of the Community Reference Laboratory concerning applications for authorisations of feed additives			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Possible national measures of execution</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
Dio 3 Nepoželjne supstance				
390)	<u>Direktiva 2002/32</u> <u>Directive 2002/32/EC</u> of the European Parliament and the Council of 7 May 2002 on undesirable substances in animal feed	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o maksimalno dozvoljenim količinama nepoželjnih materija u hrani za životinje (SL CG 15/2015) • Uredba o maksimalno dozvoljenim količinama nepoželjnih supstanci u hrani za životinje (SL CG 31/2017) (SL CG 40/2018) • <i>Izmjena Uredbe o maksimalno dozvoljenim količinama nepoželjnih supstanci u hrani za životinje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 08.04.2015 • 12.05.2017 • 22.06.2018 • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 08.04.2015 • 20.05.2017 • 30.06.2018 • III 2024
391)	<u>Preporuka 2006/88</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Smjernice za redukciju prisustva dioksina, furana i 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.02.2017. 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.02.2017

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Recommendation 2006/88/EC of 6 February 2006 on the reduction of the presence of dioxins, furans and PCBs in feedingstuffs and foodstuffs <i>2011/516/EU: Commission Recommendation of 23 August 2011 on the reduction of the presence of dioxins, furans and PCBs in feed and food relevance</i> <i>2013/711/EU: Commission Recommendation of 3 December 2013 on the reduction of the presence of dioxins, furans and PCBs in feed and food</i>	PCBs u hrani i hrani za životinje Br. 32/17-0101-493		
392)	Preporuka 2004/704 Commission Recommendation 2004/704/EC of 11 October 2004 on the monitoring of background levels of dioxins and dioxin-like PCBs in feedingstuffs	<ul style="list-style-type: none"> • Instrukcije za monitoring prikrivenih dioksina i dioksinima sličnih PCBs u hrani za životinje No. 32/17-0101-493/2 	<ul style="list-style-type: none"> • 11.12.2017. 	<ul style="list-style-type: none"> • 11.12.2017.
393)	Direktiva 2005/6 Commission Directive 2005/6/EC of 26 January 2005 amending Directive 71/250/EEC as regards reporting and interpretation of analytical results required under Directive 2002/32/EC	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Smjernice o načinu izvještavanja i interpretaciji analitičkih rezultata</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • II 2024
394)	Preporuka 2006/756 Commission Recommendation 2006/756 of 17 August 2006 on the presence of deoxynivalenol, zearalenone, ochratoxin A, T-2 and HT-2 and fumonisins in products intended for animal feeding	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Preporuka o praćenju prisutnosti deoxynivalenol, zearalenone, ochratoxin A, T-2 i HT-2 i fumonisina u hrani za životinje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • III 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
395)	<u>Regulativa 2015/786</u> Commission Regulation (EU) 2015/786 of 19 May 2015 defining acceptability criteria for detoxification processes applied to products intended for animal feed as provided for in Directive 2002/32/EC of the European Parliament and of the Council	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravilnik o kriterijumima za primjenu detoxifikacije hrane za životinje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • III 2025 	<ul style="list-style-type: none"> • III 2025
396)	<u>Preporuka 2016/1110</u> Commission Recommendation (EU) 2016/1110 of 28 June 2016 on the monitoring of the presence of nickel in feed	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Preporuka o praćenju nickla u hrani za životinje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • III 2025 	<ul style="list-style-type: none"> • III 2025
DIO 4 MEDICINIRANA HRANA				
397)	<u>Direktiva 90/167</u> Council Directive 90/167/EEC of 26 March 1990 laying down the conditions governing the preparation, placing on the market and use of medicated feedingstuffs in the Community	<ul style="list-style-type: none"> • Uredbu o zahtjevima za proizvodnju i stavljanje u promet medicinirane hrane za životinje (SL CG 51/2017) 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.08.2017 	<ul style="list-style-type: none"> • 11.08.2017
398)	<u>Regulativa 2019/4</u> Regulation (EU) 2019/4 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the manufacture, placing on the market and use of medicated feed, amending Regulation (EC) No 183/2005 of the European Parliament and of the Council and repealing	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dopune Uredbe o zahtjevima za proizvodnju i stavljanje u promet medicinirane hrane za životinje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • III 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Council Directive 90/167/EEC			
NASLOV 6				
FITOSANITARNA POLITIKA				
DIO 1				
ZDRAVLJE BILJA				
ŠTETNI ORGANIZMI				
GENERALNE KONTROLNE MJERE				
Osnovni tekstovi				
399)	<p><u>Regulativa 2016/2031</u></p> <p><u>Regulation (EU) 2016/2031 of the European Parliament of the Council of 26 October 2016</u> on protective measures against pests of plants, amending Regulations (EU) No 228/2013, (EU) No 652/2014 and (EU) No 1143/2014 of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directives 69/464/EEC, 74/647/EEC, 93/85/EEC, 98/57/EC, 2000/29/EC, 2006/91/EC and 2007/33/EC</p> <p><u>Direktiva 2000/29</u> <u>Council Directive 2000/29/EC</u> of 8 May 2000 on protective measures against the introduction into the Community of organisms harmful to plants or plant products and against their spread within the Community Prestala da važi: 13/12/2019; Zamjenjena sa Regulativom 32016R2031.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o zdravstvenoj zaštiti bilja (SL CG 28/2006) (SL CG 28/2011) (SL CG 48/2015) • <i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti bilja</i> • Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje štetnih organizama i listama štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom (SL CG 39/2011) (SL CG 80/2016) (SL CG 91/2017) (SL CG 38/2018) (SL CG 136/2021) (SL CG 70/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.05.2006. • 10.06.2011. • 21.08.2015. • <i>IV 2023</i> • 04.08.2011. • 26.12.2016. • 29.12.2017. • 13.06.2018. • 27.12.2021. • 04.07.2022. 	<ul style="list-style-type: none"> • 11.05.2006. • 01.09.2006. primjena • 18.06.2011. • 01.01.2013. primjena • 29.08.2015. • <i>I 2024</i> • 12.08.2011. • 03.01.2017. • 06.01.2018. • 21.06.2018. • 04.01.2022. • 04.07.2022. • 04.01.2023. primjena

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o visini naknade za fitosanitarni pregled bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom (SL CG 15/2014) (SL CG 22/2020) 	<ul style="list-style-type: none"> 25.03.2014. 24.03.2020. 	<ul style="list-style-type: none"> 21.09.2014. 24.03.2020.
		<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o načinu obavljanja pregleda, uslovima i načinu izdavanja biljnog pasoša (SL CG 21/2021) (SL CG 52/2020) član 89 Reg. 2016/2031 	<ul style="list-style-type: none"> 26.02.2021. 13.05.2022. 	<ul style="list-style-type: none"> 06.03.2021 01.08.2021 21.05.2022
		<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o bližem sadržaju plana postupanja u kriznim situacijama za pojedine štetne organizme (SL CG 118/2022) član 25 Reg. 2016/2031 	<ul style="list-style-type: none"> 21.10.2022. 	<ul style="list-style-type: none"> 29.10.2022
400)	Regulativa 2017/625 <u>Regulation (Eu) 2017/625 Of The European Parliament And Of The Council of 15 March 2017</u> on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, amending Regulations (EC) No 999/2001, (EC) No 396/2005, (EC) No 1069/2009, (EC) No 1107/2009, (EU) No 1151/2012, (EU) No 652/2014, (EU) 2016/429 and (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council,	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zdravstvenoj zaštiti bilja (SL CG 28/2006) (SL CG 28/2011) (SL CG 48/2015) Zakon o zdravstvenoj zaštiti bilja 	<ul style="list-style-type: none"> 03.05.2006. 10.06.2011. 21.08.2015. IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> 11.05.2006. 01.09.2006. primjena 18.06.2011. 01.01.2013. primjena 29.08.2015. I 2024
		<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o načinu rukovanja uzorkom, vođenja evidencije uzoraka, čuvanja i dostavljanja podataka o izvršenim analizama (SL CG 131/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> 02.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> 10.12.2022

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Council Regulations (EC) No 1/2005 and (EC) No 1099/2009 and Council Directives 98/58/EC, 1999/74/EC, 2007/43/EC, 2008/119/EC and 2008/120/EC, and repealing Regulations (EC) No 854/2004 and (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council, Council Directives 89/608/EEC, 89/662/EEC, 90/425/EEC, 91/496/EEC, 96/23/EC, 96/93/EC and 97/78/EC and Council Decision 92/438/EEC (Official Controls Regulation)	Prilog 3 Regulative (EU) 2017/625		
		<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o uslovima za vršenje provjere identiteta i fizičke provjere koje se obavljaju na kontrolnim tačkama, kao i za provjere dokumentacije na udaljenosti od graničnih kontrolnih mjesta veza tačka 397 	<ul style="list-style-type: none"> III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> III 2024
Aplikacioni tekstovi				
401)	<p>Regulativa 1756/2004</p> <p>Commission Regulation (EC) No 1756/2004 of 11 October 2004 specifying the detailed conditions for the evidence required and the criteria for the type and level of the reduction of the plant health checks of certain plants, plant products or other objects listed in Part B of Annex V to Council Directive 2000/29/EC</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativom 2022/2389 Commission Implementing Regulation (EU) 2022/2389 of 7 December 2022 establishing rules for the uniform application of frequency rates for identity checks and physical checks on consignments of plants, plant products and other objects entering the Union</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o uslovima i načinu obavljanja smanjenog obima provjera identiteta i zdravstvenog stanja pošiljke bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom (SL CG 75/2018) Pravilnik o uslovima i načinu obavljanja smanjenog obima provjera identiteta i zdravstvenog stanja pošiljke bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom 	<ul style="list-style-type: none"> 23.11.2018. III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> 01.12.2018. III 2024 Puna implementacija danom pristupanja
402)	<p>Direktiva 2004/103</p> <p>Commission Directive 2004/103/EC of 7 October 2004 on identity and plant health checks of plants, plant products or other objects, listed in Part B of Annex V to Council Directive 2000/29/EC, which may be carried out at a place other than the point of entry into the Community or at a place close by and specifying the conditions related to these checks</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o minimalnim uslovima za obavljanje provjera identiteta i zdravstvenog stanja pošiljke bilja na mjestima koja nisu mjesta unošenja (SL 	<ul style="list-style-type: none"> 30.12.2015. III 2024 	<ul style="list-style-type: none"> 07.01.2016. 01.12.2016. III 2024 Puna implementacija danom pristupanja

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<u>Prestala da važi.</u> <u>Zamijenjena sa:</u> <u>Regulativa 2019/2123</u> <u>Commission Delegated Regulation (EU) 2019/2123</u> of 10 October 2019 supplementing Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council as regards rules for the cases where and the conditions under which identity checks and physical checks on certain goods may be performed at control points and documentary checks may be performed at distance from border control posts	CG 77/2015) <ul style="list-style-type: none"> <i>Pravilnik o uslovima za vršenje provjere identiteta i fizičke provjere koje se obavljaju na kontrolnim tačkama, kao i za provjere dokumentacije na udaljenosti od graničnih kontrolnih mjesta</i> 		
403)	<u>Odluka 2016/1887</u> Commission Implementing Decision (EU) 2016/1887 of 24 October 2016 laying down the standard requirements for submission by Member States of applications, reports and requests for payments for the plant health survey programmes			<ul style="list-style-type: none"> <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
404)	<u>Regulativa 2018/2018</u> Commission Implementing Regulation (EU) 2018/2018 of 18 December 2018 laying down specific rules concerning the procedure to be followed in order to carry out the risk assessment of high risk plants, plant products and other objects within the meaning of Article 42(1) of Regulation (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council	<ul style="list-style-type: none"> <i>Pavla za procjenu rizika visokorizičnog bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom</i> 	<ul style="list-style-type: none"> <i>I 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Nacionalne mjere moguće</i> <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
405)	<u>Regulativa 2018/2019</u> Commission Implementing Regulation (EU) 2018/2019 of 18 December 2018 establishing a provisional list of high risk plants, plant products or other objects, within the meaning of Article 42 of Regulation (EU) 2016/2031 and a list of plants for which phytosanitary certificates are not required for introduction into the Union, within the meaning of Article 73 of that Regulation Commission Implementing Regulation (EU) 2019/2072 of 28 November 2019 Commission Implementing Regulation (EU) 2020/1214 of 21 August 2020 Commission Implementing Regulation (EU) 2020/1361 of 30 September 2020 Commission Implementing Regulation (EU) 2021/419 of 9 March 2021 Commission Implementing Regulation (EU) 2021/1936 of 9 November 2021 Commission Implementing Regulation (EU) 2022/230 of 18 February 2022 Commission Implementing Regulation (EU) 2022/853 of 31 May 2022	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za unošenje bilja i biljnih proizvoda koji predstavljaju neprihvatljiv rizik od štetnih organizama (SL CG 135/2022) (SL CG 32/2023) (SL CG 56/2023) 	<ul style="list-style-type: none"> 08.12.2022 22.03.2023 05.06.2023 	<ul style="list-style-type: none"> 16.12.2022 01.04.2023 30.03.2023. 13.06.2023 01.01.2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Implementing Regulation (EU) 2022/1309 of 26 July 2022 Commission Implementing Regulation (EU) 2022/1404 of 16 August 2022			
406)	<u>Regulativa 2019/66</u> <u>Commission Implementing Regulation (EU) 2019/66 of 16 January 2019</u> on rules on uniform practical arrangements for the performance of official controls on plants, plant products and other objects in order to verify compliance with Union rules on protective measures against pests of plants applicable to those goods <i>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/887 of 26 June 2020</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Plan službenih kontrola br. 04-309/20-1691 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.04.2019. • 01.04.2020. • 01.04.2021. • 01.04.2022. • 2023 • 2024 • 2025 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.04.2019. • 01.04.2020. • 01.04.2021. • 01.04.2022. • 2023 • 2024 • 2025
		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Instrukcija o uniformnim principima za vršenje službenih kontrola bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom u cilju verifikacije usaglašenosti sa mjerama protiv štetnih organizama</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • II 2024 • <i>Nacionalne mjere moguće</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
407)	<u>Regulativa 2019/530</u> <u>Commission Implementing Regulation (EU) 2019/530 of 27 March 2019</u> designating European Union reference laboratories for pests of plants on insects and mites, nematodes, bacteria, fungi and oomycetes, viruses, viroids, and phytoplasmas	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu rukovanja uzorkom, vođenja evidencije uzoraka, čuvanja i dostavljanja podataka o izvršenim analizama (SL CG 10/2020) (SL CG 98/2020) (SL CG 131/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> • 28.02.2020 • 30.09.2020 • 02.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 07.03.2020 • 08.10.2020 • 10.12.2022 • <i>Nacionalne mjere</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
408)	<u>Regulativa 2019/829</u> <u>Commission Delegated Regulation (EU) 2019/829 of 14 March 2019</u> supplementing Regulation (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council on protective measures against pests of plants, authorising Member States to provide for temporary derogations in view of official testing, scientific or educational purposes, trials, varietal selections, or breeding	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima i načinu izdavanja dozvole za unošenje štetnih organizama, bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom za oglede, naučna istraživanja ili za rad u selekciji bilja 	<ul style="list-style-type: none"> • 15.09.2020 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.09.2020 • <i>Implementacija danom pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		(SL CG 91/2020)		
409)	Regulativa 2019/1702 Commission Delegated Regulation (EU) 2019/1702 of 1 August 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council by establishing the list of priority pests	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o izmjeni Pravilnika o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje štetnih organizama i listama štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom (SL CG 70/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> 04.07.2022. 	<ul style="list-style-type: none"> 04.07.2022. 04.01.2023. primjena
410)	Commission Implementing Regulation (EU) 2019/1715 of 30 September 2019 laying down rules for the functioning of the information management system for official controls and its system components Commission Implementing Regulation (EU) 2021/547 of 29 March 2021	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom (SL CG 135/2022) (SL CG 32/2023) u pravilnik prenesen CHED-PP obrazac i uputstvo za njegovo popunjavanje u skladu sa Regulativom (EU) 2019/1715 	<ul style="list-style-type: none"> 08.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> 16.12.2022. 01.04.2023. CHED-PP obrazac i uputstvo djelimična implementacija puna implementacija danom pristupanja
411)	Regulativa 2019/2148 Commission Implementing Regulation (EU) 2019/2148 of 13 December 2019 on specific rules concerning the release of plants, plant products and other objects from quarantine stations and confinement facilities pursuant to Regulation (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o posebnim uslovima za puštanja bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom iz karantenskih jedinica i prostora za izolaciju 	<ul style="list-style-type: none"> II 2025 	<ul style="list-style-type: none"> II 2025 karantinska stanica djelimična implementacija puna implementacija danom pristupanja
412)	Regulativa 2020/1164	<ul style="list-style-type: none"> Izmjene Pravilnika o 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2023

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Implementing Regulation (EU) 2020/1164 of 6 August 2020 providing for a temporary derogation from certain provisions of Implementing Regulation (EU) 2019/2072 in respect of measures to prevent the introduction into and the spread within the Union of the pest <i>Agrilus planipennis</i> Fairmaire from Canada and the United States	<i>fitosanitarnim mjerama za unošenje bilja i biljnih proizvoda koji predstavljaju neprihvatljiv rizik od štetnih organizama</i>		
413)	Commission Delegated Regulation (EU) 2022/1456 of 10 June 2022 establishing a derogation from Article 43(1) of Regulation (EU) 2016/2031 of the European Parliament and the Council as regards the import conditions for introduction into the Union of wood packaging material in the form of ammunition boxes, originating in the United States of America, under the control of the United States Department of Defence, and manufactured before 1 September 2007	<ul style="list-style-type: none"> <i>Pravilnik o uslovima za uvoz ili unos drvenog materijala za pakovanje u obliku sanduka za municiju podrijetlom iz Sjedinjenih Američkih Država, pod kontrolom Ministarstva obrane Sjedinjenih Američkih Država</i> 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2025 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2025
II. SPECIFIČNE KONTROLNE MJERE				
Aplikacioni tekstovi				
414)	<p>Odluka 2012/138</p> <p>Commission Implementing Decision 2012/138/EU of 1 March 2012 as regards emergency measures to prevent the introduction into and the spread within the Union of <i>Anoplophora chinensis</i> (Forster)</p> <p><i>Commission Implementing Decision 2014/356/EU of 12 June 2014</i></p> <p>Regulativa 2022/2095</p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) 2022/2095 of 28 October 2022 establishing measures to prevent the introduction into, establishment and spread within the Union territory of <i>Anoplophora chinensis</i> (Forster) and repealing Decision 2012/138/EU</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanja <i>Anoplophora chinensis</i> (Forster) (SL CG 11/2012) (SL CG 43/2015) <i>Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanja <i>Anoplophora chinensis</i> (Forster)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 22.02.2012. 31.07.2015. II 2024 	<ul style="list-style-type: none"> 01.03.2012. 08.08.2015. II 2024
415)	<p>Odluka 2012/270</p> <p>Commission Implementing Decision 2012/270/EU of 16 May 2012 as regards emergency measures</p>	<ul style="list-style-type: none"> Godišnji Program fitosanitarnih mjera Program zdravstvene zaštite bilja 	<ul style="list-style-type: none"> 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 	<ul style="list-style-type: none"> 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	to prevent the introduction into and the spread within the Union of <i>Epitrix cucumeris</i> (Harris), <i>Epitrix similis</i> (Gentner), <i>Epitrix subcrinita</i> (Lec.) and <i>Epitrix tuberis</i> (Gentner) <i>Commission Implementing Decision (EU) 2016/1359 of 8 August 2016</i> <i>Commission Implementing Decision (EU) 2018/5 of 3 January 2018</i>	Posebni nadzor Epitrix cucumeris, Epitrix papa, Epitrix subcrinita, Epitrix tuberis • Plan službenih kontrola br. 04-309/20-1691 • Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja štetnih organizama Epitrix cucumeris (Harris), Epitrix papa sp. n., Epitrix subcrinita (Lec.) i Epitrix tuberis (Gentner) (SL CG 17/2017) (SL CG 35/2018)	 • 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 • 17.03.2017. • 29.05.2018.	 • 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 • 25.03.2017. • 06.06.2018.
416)	<u>Odluka 2012/535</u> Commission Implementing Decision 2012/535/EU of 26 September 2012 on emergency measures to prevent the spread within the Union of <i>Bursaphelenchus xylophilus</i> (Steiner et Buhner) Nickle <i>et al.</i> (the pine wood nematode) <i>Commission Implementing Decision (EU) 2015/226 of 11 February 2015</i> <i>Commission Implementing Decision (EU) 2017/427 of 8 March 2017</i> <i>Commission Implementing Decision (EU) 2018/618 of 19 April 2018</i>	• Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za iskorjenjivanje i suzbijanje borove nematode <i>Bursaphelenchus xylophilus</i> (Steiner et Buhner) Nickle <i>et al.</i> (SL CG 12/2014) (SL CG 68/2018)	• 07.03.2014. • 19.10.2018.	• 15.03.2014. • 27.10.2018.
417)	<u>Odluka 2012/697</u> Commission Implementing Decision	• Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja štetnih	• 28.02.2017.	• 08.03.2017.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<u>2012/697/EU</u> of 8 November 2012 as regards measures to prevent the introduction into and the spread within the Union of the genus <i>Pomacea</i> (Perry)	organizama roda <i>Pomacea</i> (Perry) (SL CG 13/2017)		
418)	Preporuka 2014/63 <u>Commission Recommendation 2014/63/EU of 6 February 2014</u> on measures to control <i>Diabrotica virgifera virgifera</i> Le Conte in Union areas where its presence is confirmed	<ul style="list-style-type: none"> Uputstvo za suzbijanje štetnog organizma <i>Diabrotica virgifera virgifera</i> Le Conte u područjima gdje je njeno prisustvo potvrđeno (SL CG 47/2014) 	<ul style="list-style-type: none"> 07.11.2014. 	<ul style="list-style-type: none"> 16.11.2014.
419)	<u>Odluka 2015/893</u> <u>Commission Implementing Decision (EU) 2015/893</u> of 9 June 2015 as regards measures to prevent the introduction into and the spread within the Union of <i>Anoplophora glabripennis</i> (Motschulsky)	<ul style="list-style-type: none"> Godišnji Program fitosanitarnih mjera Program zdravstvene zaštite bilja Posebni nadzor <i>Anoplophora glabripennis</i> (Motschulsky) 	<ul style="list-style-type: none"> 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 	<ul style="list-style-type: none"> 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023
		<ul style="list-style-type: none"> Plan službenih kontrola br. 04-309/20-1691 	<ul style="list-style-type: none"> 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 	<ul style="list-style-type: none"> 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023
		<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja azijske strižibube <i>Anoplophora glabripennis</i> (Motschulsky) (SL CG 61/2015) 	<ul style="list-style-type: none"> 26.10.2015. 	<ul style="list-style-type: none"> 03.11.2015.
420)	<u>Odluka 2018/638</u> <u>Commission Implementing Decision (EU) 2018/638 of 23 April 2018</u> establishing emergency measures to prevent the introduction into and the spread within the Union of the harmful organism <i>Spodoptera frugiperda</i> (Smith)	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja štetnog organizma <i>Spodoptera frugiperda</i> (SL CG 52/2019) 	<ul style="list-style-type: none"> 10.09.2019. 19.10.2022. 	<ul style="list-style-type: none"> 18.09.2019. 27.10.2022.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<i>Commission Implementing Decision (EU) 2019/1598 of 26 September 2019</i> <i>Commission Implementing Decision (EU) 2021/869 of 27 May 2021</i>	(SL CG 117/2022)		
421)	<u>Odluka 2019/1739</u> Commission Implementing Decision (EU) 2019/1739 of 16 October 2019 establishing emergency measures to prevent the introduction into and the spread within the Union of Rose Rosette Virus <i>No longer in force, Date of end of validity: 31/07/2022</i> Commission Implementing Regulation (EU) 2022/1265 of 20 July 2022 establishing measures to prevent the introduction into and the spread within the Union territory of Rose Rosette Virus	<ul style="list-style-type: none"> • Naredba o hitnim mjerama radi sprečavanja unošenja i širenja štetnog organizma virusa Rose Rosette (SL CG 69/2021) 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.06.2021. 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.07.2021.
422)	<u>Odluka 2019/2032</u> Commission Implementing Decision (EU) 2019/2032 of 26 November 2019 establishing measures to prevent the introduction into and the spread within the Union of <i>Fusarium circinatum</i> Nirenberg & O'Donnell (formerly <i>Gibberella circinata</i>) and repealing Decision 2007/433/EC	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja štetnog organizma <i>Fusarium circinatum</i> Nirenberg & O'Donnell (SL CG 27/2021) 	<ul style="list-style-type: none"> • 10.03.2021. 	<ul style="list-style-type: none"> • 18.03.2021.
423)	<u>Regulativa 2020/1191</u> Commission Implementing Regulation (EU) 2020/1191 of 11 August 2020 establishing measures to prevent the introduction into and the spread within the Union of Tomato brown rugose fruit virus (ToBRFV) and repealing Implementing Decision (EU) 2019/1615	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja virusa smeđe naboranosti ploda paradajza Tomato brown rugose fruit virus (ToBRFV) 	<ul style="list-style-type: none"> • 28.03.2020 • 19.11.2021 • 08.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 07.03.2020 • 27.11.2021 • 16.12.2022

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<i>Commission Implementing Regulation (EU) 2021/74 of 26 January 2021</i>			
424)	Commission Implementing Regulation (EU) 2021/1809 of 13 October 2021 amending Implementing Regulation (EU) 2020/1191 on measures to prevent the introduction into and the spread within the Union of Tomato brown rugose fruit virus (ToBRFV)	(SL CG 10/2020) (SL CG 121/2021) (SL CG 135/2022)		
425)	Regulativa 2020/1201 Commission Implementing Regulation (EU) 2020/1201 of 14 August 2020 as regards measures to prevent the introduction into and the spread within the Union of <i>Xylella fastidiosa</i> (Wells <i>et al.</i>) <i>Commission Implementing Regulation (EU) 2021/1688 Of 20 September 2021</i> <i>Commission Implementing Regulation (EU) 2021/2130 Of 2 December 2021</i>	<ul style="list-style-type: none"> Naredba o zabrani unošenja bilja <i>Catharanthus G. Don, Nerium L., Olea L., Prunus L., Malva L., Portulaca L., Quercus L., i Sorghum L.</i> porijeklom iz Italije - pokrajina Apulija (SL CG 24/2015) (SL CG 22/2016) (SL CG 60/2019) (SL CG 66/2019) (SL CG 136/2021) Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja bakterije <i>Xylella fastidiosa</i> (Wells <i>et al.</i>) (SL CG 24/2015) (SL CG 40/2019) (SL CG 54/2019) (SL CG 121/2021) (SL CG 9/2022) Godišnji Program fitosanitarnih mjera Program zdravstvene zaštite bilja Posebni nadzor <i>Xylella</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 11.05.2015. 30.03.2016. 01.11.2019. 06.12.2019. 04.01.2022. 	<ul style="list-style-type: none"> 19.05.2015. 07.04.2016. 09.11.2019. 14.12.2019. 04.01.2022.
		<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja bakterije <i>Xylella fastidiosa</i> (Wells <i>et al.</i>) (SL CG 24/2015) (SL CG 40/2019) (SL CG 54/2019) (SL CG 121/2021) (SL CG 9/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> 11.05.2015. 19.07.2019. 23.09.2019. 19.11.2021. 25.01.2022. 	<ul style="list-style-type: none"> 19.05.2015. 27.07.2019. 01.10.2019. 27.11.2021. 25.01.2022.
		<ul style="list-style-type: none"> Godišnji Program fitosanitarnih mjera Program zdravstvene zaštite bilja Posebni nadzor <i>Xylella</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 	<ul style="list-style-type: none"> 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		fastidiosa (Wells et al.)		
		<ul style="list-style-type: none"> Plan službenih kontrola br. 04-309/20-1691 	<ul style="list-style-type: none"> 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 	<ul style="list-style-type: none"> 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023
		<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja bakterije <i>Xylella fastidiosa</i> (Wells et al.) (SL CG 121/2021) 	<ul style="list-style-type: none"> 19.11.2021 	<ul style="list-style-type: none"> 27.11.2021.
426)	<p><u>Odluka 2017/198</u></p> <p><u>Commission Implementing Decision (EU) 2017/198 of 2 February 2017</u> as regards measures to prevent the introduction into and the spread within the Union of <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>actinidiae</i> Takikawa, Serizawa, Ichikawa, Tsuyumu & Goto</p> <p>Prestala da važi: 31/03/2020</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja bakterije <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>actinidiae</i> Takikawa, Serizawa, Ichikawa, Tsuyumu & Goto (SL CG 75/2018) Godišnji Program fitosanitarnih mjera Program zdravstvene zaštite bilja Posebni nadzor <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>actinidiae</i> Takikawa, Serizawa, Ichikawa, Tsuyumu & Goto 	<ul style="list-style-type: none"> 23.11.2018. 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 	<ul style="list-style-type: none"> 01.12.2018. 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020
427)	<p><u>Odluka 2018/490</u></p> <p><u>Commission Implementing Decision (EU) 2018/490 of 21 March 2018</u> repealing Decision 2007/365/EC on emergency measures to prevent the introduction</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje <i>Rhynchophorus ferrugineus</i> (Oliver) 	<ul style="list-style-type: none"> 26.10.2012. 	<ul style="list-style-type: none"> 03.08.2012.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	into and the spread within the Community of <i>Rhynchophorus ferrugineus</i> (Olivier) Prestala da važi: 30/09/2018 Zamjenjena odlukom 32018D0490 <u>Odluka 2007/365</u> <u>Commission Decision 2007/365/EC</u> of 25 May 2007 on emergency measures to prevent the introduction into and the spread within the Community of <i>Rhynchophorus ferrugineus</i> (Olivier) Prestala da važi: 30/09/2018;	(SL CG 54/2012) • Akcioni plan <i>Rhynchophorus ferrugineus</i> (Olivier) (novembar 2012 do novembar 2015) (SL CG 60/2012) (SL CG 61/2013) • Naredba o sprovođenju hitnih fitosanitarnih mjera radi sprječavanja unošenja i širenja crvenog surlaša palmi <i>Rhynchophorus ferrugineus</i> (SL CG 9/2015) • Naredbu o sprovođenju hitnih fitosanitarnih mjera radi sprječavanja unošenja i širenja crvenog surlaša palmi <i>Rhynchophorus ferrugineus</i> (SL CG 18/2015)	• 30.11.2012. • 30.12.2013. • 05.03.2015. • 20.04.2015.	• 08.12.2012. • 07.01.2014 • .13.03.2015. • 28.04.2015.
428)	<u>Direktiva 69/464</u> <u>Council Directive 69/464/EEC</u> of 8 December 1969 on control of Potato Wart Disease Prestala da važi: 31/12/2021; Zamjenjena sa Regulativom 32016R2031 Regulativa 2022/1195	• Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za otkrivanje, sprječavanje širenja i suzbijanje gljive <i>Synchytrium endobioticum</i> (Schilb.) Perc., uzročnika raka krompira (SL CG 15/2010) • <i>Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za otkrivanje, sprječavanje širenja i suzbijanje gljive Synchytrium</i>	• 23.03. 2010. • IV 2023	• 29.03. 2010. • IV 2023

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Implementing Regulation (EU) 2022/1195 of 11 July 2022 establishing measures to eradicate and prevent the spread of <i>Synchytrium endobioticum</i> (Schilbersky) Percival	<i>endobioticum</i> (Schilb.) Perc., <i>uzročnika raka krumpira</i>		
429)	Regulativa 2022/1372 Commission Implementing Regulation (EU) 2022/1372 of 5 August 2022 as regards temporary measures to prevent the entry into, the movement and spread within, the multiplication and release in the Union of <i>Meloidogyne graminicola</i> (Golden & Birchfield)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za otkrivanje, sprječavanje širenja i suzbijanje Meloidogyne graminicola (Golden & Birchfield)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2024
430)	Regulativa 2022/1629 Commission Implementing Regulation (EU) 2022/1629 of 21 September 2022 establishing measures for the containment of <i>Ceratocystis platani</i> (J.M. Walter) Engelbr. & T.C. Harr. within certain demarcated areas	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za štetni organizam Ceratocystis platani (J.M. Walter) Engelbr. & T.C. Harr.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2024
431)	Regulativa 2022/1630 Commission Implementing Regulation (EU) 2022/1630 of 21 September 2022 establishing measures for the containment of Grapevine flavesence dorée phytoplasma within certain demarcated areas	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za štetni organizam Grapevine flavesence dorée phytoplasma</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2023
432)	Regulativa 2022/1659 Commission Implementing Regulation (EU) 2022/1659 of 27 September 2022 on equivalent requirements for the introduction into the Union of fruits of <i>Citrus sinensis</i> Pers., originating from Israel in view of the risks posed by <i>Thaumatotibia leucotreta</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za štetni organizam Thaumatotibia leucotreta</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • I 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • I 2024
433)	Direktiva 74/647	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje 	<ul style="list-style-type: none"> • 12.04.2012. 	<ul style="list-style-type: none"> • 20.04.2014.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Council Directive 74/647/EEC of 9 December 1974 on control of carnation leaf-rollers Prestala da važi: 31/12/2021; Zamjenjena sa Regulativom 32016R2031	unošenja, širenja i suzbijanje smotavaca karanfila (<i>Cacoecimorpha</i> pronubana Hb. i <i>Epichoristodes acerbella</i> (Walk.) Diak.) (SL CG 20/2012)		
434)	Council Directive 93/85/EEC of 4 October 1993 on the control of potato ring rot Prestala da važi: 31/12/2021; Zamjenjena sa Regulativom 32016R2031 Regulativa 2022/1194 Commission Implementing Regulation (EU) 2022/1194 of 11 July 2022 establishing measures to eradicate and prevent the spread of <i>Clavibacter sepedonicus</i> (Spieckermann & Kotthoff 1914) Nouioui et al. 2018	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za otkrivanje, sprječavanje širenja i suzbijanje prstenaste truleži krtola krompira (Potato ring rot) koju prouzrokuje bakterija <i>Clavibacter michiganensis</i> (Smith) Davis et al. ssp. <i>sepedonicus</i> (Spieckermann et Kotthoff) Davis et al (SL CG 66/2010) <i>Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za otkrivanje, sprječavanje širenja i suzbijanje prstenaste truleži krtola krompira (Potato ring rot) koju prouzrokuje bakterija Clavibacter michiganensis (Smith) Davis et al. ssp. sepedonicus (Spieckermann et Kotthoff) Davis et al</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 19.11.2010 IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> 27.11.2010 IV 2023
435)	Direktiva 98/57 Council Directive 98/57/EC of 20 July 1998 on the control of <i>Ralstonia solanacearum</i> (Smith) Yabuuchi et al.	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za otkrivanje, sprječavanje širenja i suzbijanje smeđe truleži 	<ul style="list-style-type: none"> 24.11.2010. IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> 02.12.2010. IV 2023

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>Prestala da važi: 31/12/2021; Zamjenjena sa Regulativom 32016R2031</p> <p>Regulativa 2022/1193 Commission Implementing Regulation (EU) 2022/1193 of 11 July 2022 establishing measures to eradicate and prevent the spread of <i>Ralstonia solanacearum</i> (Smith 1896) Yabuuchi et al. 1996 emend. Safni et al. 2014</p>	<p>krtola krompira i bakterijskog uvenuća krompira i paradajza (POTATO BROWN ROT) koju prouzrokuje bakterija <i>Ralstonia solanacearum</i> (Smith) Yabuuchi et al. (SL CG 67/2010)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za otkrivanje, sprječavanje širenja i suzbijanje smeđe truleži krtola krompira i bakterijskog uvenuća krompira i paradajza (POTATO BROWN ROT) koju prouzrokuje bakterija <i>Ralstonia solanacearum</i> (Smith) Yabuuchi et al.</i> 		
436)	<p><u>Direktiva 2006/91</u></p> <p>Council Directive 2006/91/EC of 7 November 2006 on control of San José Scale</p> <p>Prestala da važi: 31/12/2021; Zamjenjena sa Regulativom 32016R2031</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje širenja i suzbijanje kalifornijske štitaste vaši - <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Comst (SL CG 48/2014) 	<ul style="list-style-type: none"> • 13.11.2014. 	<ul style="list-style-type: none"> • 21.11.2014.
437)	<p><u>Direktiva 2007/33</u></p> <p>Council Directive 2007/33/EC of 11 June 2007 on the control of potato cyst nematodes and repealing Directive 69/465/EEC</p> <p>Prestala da važi: 31/12/2021;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za otkrivanje, sprječavanje širenja i suzbijanje krompirovih cistolikih nematoda (SL CG 43/2010) 	<ul style="list-style-type: none"> • 29.07.2010. • 19.04.2013. • IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> • 06.08.2010. • 27.04.2013. • IV 2023

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p><u>Zamjenjena sa Regulativom 32016R2031</u></p> <p><u>Regulativa 2022/1192</u></p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) 2022/1192 of 11 July 2022 establishing measures to eradicate and prevent the spread of <i>Globodera pallida</i> (Stone) Behrens and <i>Globodera rostochiensis</i> (Wollenweber) Behrens</p>	<p>(SL CG 19/2013)</p> <ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za otkrivanje, sprječavanje širenja i suzbijanje krompirovih cistolikičih nematoda 		
438)	<p><u>Odluka 2002/757</u></p> <p>Commission Decision 2002/757/EC of 19 September 2002 on provisional emergency phytosanitary measures to prevent the introduction into and the spread within the Community of <i>Phytophthora ramorum</i> Werres, De Cock & Man in 't Veld sp. nov</p> <p>Prestala da važi: 10/04/2022; Zamjenjena sa Regulativom 32021R2285</p> <p><u>Commission Implementing Regulation (EU) 2021/2285 of 14 December 2021</u> amending Implementing Regulation (EU) 2019/2072 as regards the listing of pests, prohibitions and requirements for the introduction into, and movement within, the Union of plants, plant products and other objects, and repealing Decisions 98/109/EC and 2002/757/EC and Implementing Regulations (EU) 2020/885 and (EU) 2020/1292</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja, širenja i suzbijanja <i>Phytophthora ramorum</i> Werres, De Cock & Man in 't Veld. sp. nov. (SL CG 11/2012) Liste štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom (SL CG 32/2023) 	<ul style="list-style-type: none"> 22.02.2012. 22.03.2023 	<ul style="list-style-type: none"> 01.03.2012. 01.01.2013. 01.01.2024.
439)	<p><u>Odluka 2004/200</u></p> <p>Commission Decision 2004/200/EC of 27 February 2004 on measures to prevent the introduction into and the spread within the Community of Pepino mosaic virus</p> <p>Prestala da važi: 25/10/2020; Zamjenjena Odlukom 32020D1549</p> <p><u>Commission Implementing Decision (EU)</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja, širenja i suzbijanje virusa mozaika pepina (Pepino mosaic virus) (SL CG 54/2011) 	<ul style="list-style-type: none"> 17.11.2011. 	<ul style="list-style-type: none"> 25.11.2011.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	2020/1549 of 22 October 2020 repealing Decision 2004/200/EC on measures to prevent the introduction into and the spread within the Community of Pepino mosaic virus			
440)	<p><u>Odluka 2007/433</u></p> <p>Commission Decision 2007/433/EC of 18 June 2007 on provisional emergency measures to prevent the introduction into and the spread within the Community of <i>Gibberella circinata</i> Nirenberg</p> <p>Prestala da važi: 26/11/2019; Ukinuta odlukom 32019D2032</p> <p>Odluka 2019/2032</p> <p>Commission Implementing Decision (EU) 2019/2032 of 26 November 2019 establishing measures to prevent the introduction into and the spread within the Union of <i>Fusarium circinatum</i> Nirenberg & O'Donnell (formerly <i>Gibberella circinata</i>) and repealing Decision 2007/433/EC</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje <i>Gibberella circinata</i> Nirenberg & O'Donnell (SL CG 21/2012) • Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja štetnog organizma <i>Fusarium circinatum</i> Nirenberg & O'Donnell (SL CG 27/2021) 	<ul style="list-style-type: none"> • 18.04.2012. • 10.03.2021 	<ul style="list-style-type: none"> • 18.04.2012. • 01.01.2013. • 18.03.2021
441)	<p><u>Odluka 2007/410</u></p> <p>Commission Decision 2007/410/EC of 12 June 2007 on measures to prevent the introduction into and the spread within the Community of Potato spindle tuber viroid</p> <p>Prestala da važi: 07/05/2015; Zamjenjena sa Odlukom 32015D0749</p> <p>Odluka 2015/749</p> <p>Commission Implementing Decision (EU) 2015/749 of 7 May 2015 repealing Decision 2007/410/EC on measures to prevent the introduction into and the spread within the Community of Potato spindle tuber viroid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje širenja štetnog organizma Potato spindle tuber viroid-a koji prouzrokuje vretenavost krtola krompira (SL CG 56/2011) (SL CG 15/2019) 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.11.2011 • 08.03.2019 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.12.2011 • 01.01.2013 • 16.03.2019

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
III. ZAŠTIĆENE ZONE				
Aplikacioni tekstovi				
442)	Direktiva 92/70 Commission Directive 92/70/EEC of 30 July 1992 laying down detailed rules for surveys to be carried out for purposes of the recognition of protected zones in the Community	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje štetnih organizama i listama štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom (SL CG 39/2011) 	<ul style="list-style-type: none"> 04.08.2011. 	<ul style="list-style-type: none"> 04.02.2012.
		<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o uslovima za sistematska istraživanja štetnih organizama bilja za proglašavanje zaštićenih područja (SL CG 48/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> 01.08.2016 	<ul style="list-style-type: none"> 08.08.2016 <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
443)	Direktiva 93/51 Commission Directive 93/51/EEC of 24 June 1993 establishing rules for movements of certain plants, plant products or other objects through a protected zone, and for movements of such plants, plant products or other objects originating in and moving within such a protected zone	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o uslovima za premještanje pošiljke bilja preko zaštićenog područja (SL CG 48/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> 01.08.2016 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
444)	Regulativa 690/2008 Commission Regulation (EC) No 690/2008 of 4 July 2008 recognizing protected zones exposed to particular plant health risks in the Community Prestanak važenja: 13/12/2019; Zamjenjena sa Regulativom 32019R2072	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje štetnih organizama i listama štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom (SL CG 39/2011) 	<ul style="list-style-type: none"> 04.08.2011. 	<ul style="list-style-type: none"> 04.02.2012.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Implementing Regulation (EU) 2019/2072 of 28 November 2019 establishing uniform conditions for the implementation of Regulation (EU) 2016/2031 of the European Parliament and the Council, as regards protective measures against pests of plants, and repealing Commission Regulation (EC) No 690/2008 and amending Commission Implementing Regulation (EU) 2018/2019	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o uslovima za premještanje pošiljke bilja preko zaštićenog područja (SL CG 48/2016) (SL CG 68/2019) 	<ul style="list-style-type: none"> 01.08.2016. 13.12.2019. 	<ul style="list-style-type: none"> 09.08.2016. 21.12.2019.
445)	<u>Regulativa 2017/2313</u> <u>Commission Implementing Regulation (EU) 2017/2313 of 13 December 2017</u> setting out the format specifications of the plant passport for movement within the Union territory and the plant passport for introduction into, and movement within, a protected zone Rok za primjenu: 14.12.2023	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o načinu obavljanja pregleda, uslovima i načinu izdavanja biljnog pasoša (SL CG 20/2021) (SL CG 52/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> 26.02.2021. 13.05.2022. 	<ul style="list-style-type: none"> 06.03.2021 01.08.2021. primjena 21.05.2022.
446)	<u>Regulativa 2019/2072</u> <u>Commission Implementing Regulation (EU) 2019/2072 of 28 November 2019</u> establishing uniform conditions for the implementation of Regulation (EU) 2016/2031 of the European Parliament and the Council, as regards protective measures against pests of plants, and repealing Commission Regulation (EC) No 690/2008 and amending Commission Implementing Regulation (EU) 2018/2019 <i>sa svim izmjenama do 22.03.2023.</i>	<ul style="list-style-type: none"> Liste štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom (SL CG 32/2023) 	<ul style="list-style-type: none"> 22.03.2023 	<ul style="list-style-type: none"> 01.01.2024.
IV. REGISTRACIJA I BILJNI PASOŠI				
Aplikacioni tekstovi				
447)	<u>Direktiva 92/90</u> <u>Commission Directive 92/90/EEC</u> of 3 November 1992 establishing obligations to which producers and importers of plants, plant products or other objects are subject and establishing details for their registration	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o uslovima za upis u registar proizvođača, prerađivača, uvoznika, distributera i skladištara bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom 	<ul style="list-style-type: none"> 22.03.2013. 	<ul style="list-style-type: none"> 30.03.2013.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		(SL CG 15/2013)		
		<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o načinu vođenja evidencije o proizvodnji, preradi i prometu bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom (SL CG 19/2013) (SL CG 39/2013) (SL CG 60/2019) (SL CG 52/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> 19.04.2013. 07.08.2013. 01.11.2019. 13.05.2022. 	<ul style="list-style-type: none"> 27.04.2013. 15.08.2013. 09.11.2019. 21.05.2022.
448)	<p>Direktiva 92/105</p> <p>Commission Directive 92/105/EEC of 3 December 1992 establishing a degree of standardization for plant passports to be used for the movement of certain plants, plant products or other objects within the Community, and establishing the detailed procedures related to the issuing of such plant passports and the conditions and detailed procedures for their replacement</p> <p>Prestala da važi: 30/12/2021; Zamjenjena sa Regulativom 32020R1770.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o načinu obavljanja fitosanitarnog pregleda i uslovima za izdavanje biljnog pasoša (SL CG 72/2015) (SL CG 21/2021) (SL CG 52/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> 21.12.2015. 26.02.2021 13.05.2022 	<ul style="list-style-type: none"> 29.12.2015. 06.03.2021 01.08.2021 21.05.2022 Član 11 tačka 10 Puna implementacija danom pristupanja
449)	<p>Direktiva 93/50</p> <p>Commission Directive 93/50/EEC of 24 June 1993 specifying certain plants not listed in Annex V, part A to Council Directive 77/93/EEC, the producers of which, or the warehouses, dispatching centres in the production zones of such plants, shall be listed in an official register</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o uslovima za upis u registar proizvođača, prerađivača, uvoznika, distributera i skladištara bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom (SL CG 15/2013) Pravilnik o načinu vođenja evidencije o proizvodnji, preradi i prometu bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom 	<ul style="list-style-type: none"> 22.03.2013. 19.04.2013. 07.08.2013. 01.11.2019. 13.05.2022. 	<ul style="list-style-type: none"> 30.03.2013. 26.04.2013 15.08.2013. 09.11.2019. 21.05.2022.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		(SL CG 19/2013) (SL CG 39/2013) (SL CG 60/2019) (SL CG 52/2022)		
450)	Regulativa 2017/2313 Commission Implementing Regulation (EU) 2017/2313 of 13 December 2017 setting out the format specifications of the plant passport for movement within the Union territory and the plant passport for introduction into, and movement within, a protected zone	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o načinu obavljanja pregleda, uslovima i načinu izdavanja biljnog pasoša (SL CG 20/2021) (SL CG 52/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> 26.02.2021. 13.05.2022. 	<ul style="list-style-type: none"> 06.03.2021 01.08.2021. primjena 21.05.2022.
V. Uvoz				
451)	Odluka 91/261 Commission Decision 91/261/EEC of 2 May 1991 recognizing Australia as being free from <i>Erwinia amylovora</i> (Burr.) Winsl. <i>et al.</i>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja štetnog organizma <i>Erwinia amylovora</i> (burr.) winsl. <i>et al.</i> (SL CG 18/2018) 	<ul style="list-style-type: none"> 23.3.2018. 	<ul style="list-style-type: none"> Nacionalne mjere Puna implementacija danom pristupanja
452)	Odluka 98/109 Commission Decision 98/109/EC of 2 February 1998 authorising Member States temporarily to take emergency measures against the dissemination of Thrips palmi Karny as regards Thailand Zamijenjena sa: Regulativa 2021/2285 Commission Implementing Regulation (EU) 2021/2285 of 14 December 2021 amending Implementing Regulation (EU) 2019/2072 as regards the listing of pests, prohibitions and requirements for the introduction into, and movement within, the Union of plants, plant products and other objects, and repealing Decisions 98/109/EC and 2002/757/EC and Implementing Regulations (EU) 2020/885 and (EU) 2020/1292	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje Thrips palmi Karny iz Tajlanda (SL CG 56/2011) 	<ul style="list-style-type: none"> 25.11.2011. 	<ul style="list-style-type: none"> 03.12.2011.
		<ul style="list-style-type: none"> Liste štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom (SL CG 32/2023) 	<ul style="list-style-type: none"> 22.03.2023 	<ul style="list-style-type: none"> 01.01.2024.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
453)	Direktiva 2004/105 Commission Directive 2004/105/EC of 15 October 2004 determining the models of official phytosanitary certificates or phytosanitary certificates for re-export accompanying plants, plant products or other objects from third countries and listed in Council Directive 2000/29/EC	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje štetnih organizama i listama štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom (SL CG 39/2011) 	<ul style="list-style-type: none"> 04.08.2011. 	<ul style="list-style-type: none"> 12.08.2011. 04.02.2012.
454)	Odluka 2011/787 Commission Implementing Decision 2011/787/EU of 29 November 2011 authorising Member States temporarily to take emergency measures against the dissemination of <i>Ralstonia solanacearum</i> (Smith) Yabuuchi <i>et al.</i> as regards Egypt	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja bakterije <i>Ralstonia solanacearum</i> (Smith) Yabuuchi <i>et al.</i> (SL CG 31/2014) Naredbu o zabrani unošenja krtola merkantilnog krompira porijeklom iz Egipta (SL CG 27/2014) 	<ul style="list-style-type: none"> 30.06.2014 24.07.2014 	<ul style="list-style-type: none"> 07.07.2014 31.07.2014
455)	Odluka 2012/219 Commission Implementing Decision 2012/219/EU of 24 April 2012 recognising Serbia as being free from <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i> (Spieckerman and Kotthoff) Davis <i>et al.</i>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja štetnog organizma <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i> (Spieckerman et Kotthoff) Davis <i>et al.</i> (SL CG 41/2014) (SL CG 9/2020) 	<ul style="list-style-type: none"> 03.10.2014. 21.02.2020. 	<ul style="list-style-type: none"> 10.10.2014. 29.02.2020.
456)	Odluka 2006/473 Commission Decision 2006/473/EC of 5 July	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja štetnih 	<ul style="list-style-type: none"> 08.07.2014. 17.03.2017 08.07.2014. 	<ul style="list-style-type: none"> 08.07.2014. 16.07.2014. 01.05.2017

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>2006 recognising certain third countries and certain areas of third countries as being free from <i>Xanthomonas campestris</i> (all strains pathogenic to Citrus), <i>Cercospora angolensis</i> Carv. et Mendes and <i>Guignardia citricarpa</i> Kiely</p> <p><u>Odluka 2004/416</u></p> <p>Commission Decision 2004/416/EC of 29 April 2004 on temporary emergency measures in respect of certain citrus fruits originating in Argentina or Brazil</p> <p><u>Odluka 2014/422</u></p> <p>Commission Implementing Decision 2014/422/EU of 2 July 2014 setting out measures in respect of certain citrus fruits originating in South Africa to prevent the introduction into and the spread within the Union of <i>Phyllosticta citricarpa</i> (McAlpine) Van der Aa</p> <p><u>Odluka 2016/715</u></p> <p>Commission Implementing Decision (EU) 2016/715 of 11 May 2016 setting out measures in respect of certain fruits originating in certain third countries to prevent the introduction into and the spread within the Union of the harmful organism <i>Phyllosticta citricarpa</i> (McAlpine) Van der Aa No longer in force, Date of end of validity: 31/03/2022: <u>Commission Implementing Regulation (EU)</u></p>	<p>organizama <i>Xanthomonas campestris</i>, <i>Cercospora angolensis</i> Carv. et Mendes i <i>Guignardia citricarpa</i> Kiel (SL CG 19/2014)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja štetnog organizma <i>Guignardia citricarpa</i> Kiely iz Brazila (SL CG 29/2014) • Pravilnika o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja štetnog organizma <i>Phyllosticta citricarpa</i> (McAlpine) Van der Aa (SL CG 29/2014) • Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja štetnog organizma <i>Phyllosticta citricarpa</i> (McAlpine) Van der Aa (SL CG 17/2017) (SL CG 47/2017) (SL CG 37/2019) (SL CG 116/2021) (SL CG 119/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> • 19.07.2017 • 01.07.2019 • 29.10.2021 • 26.10.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.07.2017 • 09.07.2019 • 6.11.2021 • 03.11.2022

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	2022/632 of 13 April 2022 setting out temporary measures in respect of specified fruits originating in Argentina, Brazil, South Africa, Uruguay and Zimbabwe to prevent the introduction into, and the spread within, the Union territory of the pest <i>Phyllosticta citricarpa</i> (McAlpine) Van der Aa			
457)	<u>Odluka 2015/1199</u> Commission Implementing Decision (EU) 2015/1199 of 17 July 2015 recognising Bosnia and Herzegovina as being free from <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i> (Spieckerman and Kotthoff) Davis <i>et al.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o dopuni Pravilnika o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja štetnog organizma <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i> (Spieckerman et Kotthoff) Davis et al. (SL CG 9/2020) 	<ul style="list-style-type: none"> • 21.02.2020. 	<ul style="list-style-type: none"> • 29.02.2020.
458)	<u>Odluka 2015/1849</u> Commission Implementing Decision (EU) 2015/1849 of 13 October 2015 on measures to prevent the introduction into and the spread within the Union of harmful organisms as regards certain vegetables originating in Ghana <u>Odluka 2016/2316</u> Commission Implementing Decision (EU) 2016/2316 of 16 December 2016 amending Implementing Decision (EU) 2015/1849 on measures to prevent the introduction into and the spread within the Union of harmful organisms as regards certain vegetables originating in Ghana	<ul style="list-style-type: none"> • Naredba ozabrani unošenja <i>Capsicum</i> L., <i>Lagenaria</i> ser., <i>Luffa</i> mill., <i>Momordica</i> L. i <i>Solanum</i> L. osim <i>S. Lycopersicum</i> L., porijeklom iz Gane* (SL CG 65/2017) 	<ul style="list-style-type: none"> • 13.10.2017. 	<ul style="list-style-type: none"> • 21.10.2017.
459)	<u>Odluka 2017/2374</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za 	<ul style="list-style-type: none"> • 29.05.2020 	<ul style="list-style-type: none"> • 06.06.2020

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Implementing Decision (EU) 2017/2374 of 15 December 2017 setting out conditions for movement, storage and processing of certain fruits and their hybrids originating in third countries to prevent the introduction into the Union of certain harmful organisms	premještanje, skladištenje i industrijsku preradu određenih plodova radi sprečavanja unošenja određenih štetnih organizama (SL CG 50/2020)		
460)	<p>Commission Implementing Decision 2013/92/EU of 18 February 2013 on the supervision, plant health checks and measures to be taken on wood packaging material actually in use in the transport of specified commodities originating in China</p> <p>Odluka 2018/1137</p> <p>Commission Implementing Decision (EU) 2018/1137 of 10 August 2018 on the supervision, plant health checks and measures to be taken on wood packaging material for the transport of commodities originating in certain third countries</p> <p>Zamijenjena sa: Regulativom 2021/127 Commission Implementing Regulation (EU) 2021/127 of 3 February 2021 setting the requirements for the introduction into the Union territory of wood packaging material for the transport of certain commodities originating in certain third countries and for plant health checks on such material, and repealing Implementing Decision (EU) 2018/1137</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za drveni materijal za pakovanje u međunarodnom prometu (SL CG 4/2010) • Program fitosanitarnih mjera 2014, 2015, 2016 – Nadzor nad drvenim materijalom za pakovanje iz Kine • Naredba o mjerama za sprečavanje unošenja štetnih organizama na bilje, biljne proizvode i objekte pod nadzorom koji se prenose drvenim materijalom za pakovanje porijeklom iz Kine i Bjelorusije (SL CG 33/2019) • Naredba o mjerama za sprečavanje unošenja štetnih organizama na bilje, biljne proizvode i objekte pod nadzorom koji se prenose drvenim 	<ul style="list-style-type: none"> • 24.01.2010. • 2014. • 2015. • 2016. • 2017. • 2018. • 14.06.2019. • 16.12.2021 	<ul style="list-style-type: none"> • 02.02.2010. • 2014. • 2015. • 2016. • 2017. • 2018. • 22.06.2019. • 24.12.2021

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		materijalom za pakovanje porijeklom iz Kine, Bjelorusije i Indije (SL CG 130/2021)		
461)	<u>Odluka 2018/1503</u> Commission Implementing Decision (EU) 2018/1503 of 8 October 2018 establishing measures to prevent the introduction into and the spread within the Union of <i>Aromia bungii</i> (Faldermann)	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja štetnog organizma <i>Aromia bungii</i> (Faldermann) (SL CG 15/2019) 	<ul style="list-style-type: none"> 08.03.2019. 	<ul style="list-style-type: none"> 16.03.2019.
462)	<u>Odluka 2018/1553</u> Commission Implementing Decision (EU) 2018/1553 of 15 October 2018 on conditions for the recognition of electronic phytosanitary certificates issued by the national plant protection organisations of third countries Zamijenjena sa: Regulativa 2019/1715 Commission Implementing Regulation (EU) 2019/1715 of 30 September 2019 laying down rules for the functioning of the information management system for official controls and its system components (the IMSOC Regulation)	<ul style="list-style-type: none"> <i>Pravilnik o priznavanju elektronskih sertifikata</i> 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2023
463)	<u>Regulativa 2019/1013</u> Commission Implementing Regulation (EU) 2019/1013 of 16 April 2019 on prior notification of consignments of certain categories of animals	<ul style="list-style-type: none"> <i>Dopune Pravilnika o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja, širenja i suzbijanje štetnih organizama i</i> 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2023

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	and goods entering the Union	<i>listama štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom</i>		
464)	<u>Odluka 2014/237</u> Commission Implementing Decision 2014/237/EU of 24 April 2014 on measures to prevent the introduction into and the spread within the Union of harmful organisms as regards certain fruits and vegetables originating in India <i>Nije više na snazi</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Naredbu o zabrani unošenja bilja - Colocasia Schott, Momordica L., Solanum melongena L. i Trichosanthes L., porijeklom iz Indije (SL CG 57/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> • 02.9.2016 	<ul style="list-style-type: none"> • 109.2016
VI. Inspekcija i notifikacija presretanja				
465)	<u>Direktiva 94/3</u> Commission Directive 94/3/EC of 21 January 1994 establishing a procedure for the notification of interception of a consignment or a harmful organism from third countries and presenting an imminent phytosanitary danger <i>No longer in force, Date of end of validity: 13/12/2019; Repealed by 32019R1715</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o načinu notifikacije o zadržavanju pošiljke bilja koja se unosi u Crnu Goru (SL CG 65/2015) 	<ul style="list-style-type: none"> • 20.11.2015 	<ul style="list-style-type: none"> • 28.11.2015 • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
466)	<u>Direktiva 98/22</u> Commission Directive 98/22/EC of 15 April 1998 laying down the minimum conditions for carrying out plant health checks in the Community, at inspection posts other than those at the place of destination, of plants, plant products or other objects coming from third countries <i>No longer in force, Date of end of validity: 13/12/2019; Repealed by 32019R1014</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o tehničkim uslovima na graničnim prelazima za obavljanje fitosanitarnih pregleda pošiljke bilja (SL CG 14/2012) 	<ul style="list-style-type: none"> • 07.03.2012. 	<ul style="list-style-type: none"> • 15.03.2012. • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
467)	Direktiva 2008/61 Commission Directive 2008/61/EC of 17 June 2008 establishing the conditions under which certain harmful organisms, plants, plant products and other objects listed in Annexes I to V to Council Directive 2000/29/EC may be introduced into or moved within the Community or certain protected zones thereof, for trial or scientific purposes and for work on varietal selections <i>No longer in force, Date of end of validity: 13/12/2019; Repealed by 32019R0829</i>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o uslovima i načinu izdavanja dozvole za unošenje štetnih organizama, bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom za oglede, naučna istraživanja ili za rad u selekciji bilja (SL CG 55/2013) 	<ul style="list-style-type: none"> 29.11.2013. 	<ul style="list-style-type: none"> 07.12.2013.
468)	Odluka 2014/917 Commission Implementing Decision 2014/917/EU of 15 December 2014 setting out detailed rules for the implementation of Council Directive 2000/29/EC as regards the notification of the presence of harmful organisms and of measures taken or intended to be taken by the Member States <i>No longer in force, Date of end of validity: 13/12/2019; Repealed by 32019R1715</i>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o načinu notifikacije prisustva štetnih organizama na bilju i sprovođenju fitosanitarnih mjera (SL CG 60/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> 23.09.2016 	<ul style="list-style-type: none"> 1.10.2016 <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
469)	Regulativa 2019/1014 Commission Implementing Regulation (EU) 2019/1014 of 12 June 2019 to lay down detailed rules on minimum requirements for border control posts, including inspection centres, and for the format, categories and abbreviations to use for listing border control posts and control points	<ul style="list-style-type: none"> <i>Pravilnik o minimalnim uslovima za granična kontrolna mjesta i format, kategorije i skraćenice koje će se koristiti za listu graničnih kontrolnih mjesta i kontrolnih točaka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> IV 2024

DIO 2

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
SREDSTVA ZA ZAŠTITU BILJA				
Registracija				
470)	<p>Regulativa 1107/2009</p> <p>Regulation (EC) No 1107/2009 of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 concerning the placing of plant protection products on the market and repealing Council Directives 79/117/EEC and 91/414/EEC</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o sredstvima za zaštitu bilja (SL CG 51/2008) (SL CG 18/2014) • Pravilnik o sadržaju liste aktivnih materija dozvoljenih za upotrebu u sredstvima za zaštitu bilja (SL CG 67/2009) (SL CG 12/2019) • Pravilnik o bližim uslovima u pogledu prostora za skladištenje i promet sredstava za zaštitu bilja (SL CG 15/2013) • Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra sredstava za zaštitu bilja (SL CG 17/2014) (SL CG 24/2022) • Pravilnik o pravilima za dobru poljoprivrednu praksu za zaštitu bilja (SL CG 45/2014) • Pravilnik o označavanju sredstava za zaštitu bilja (SL CG 46/2014) (SL CG 81/2021) • Pravilnik o uslovima za izdavanje dozvole za 	<ul style="list-style-type: none"> • Djelimično 2008 2009 2012 2014 24.10.2014 01.07.2016 • 07.10.2009 21.02.2019 • 22.03.2013 • 04.04.2014 04.03.2022. • 24.10.2014. • 31.10.2014. 27.07.2021. • 01.08.2016. 	<ul style="list-style-type: none"> • Partially implemented 2008 2009 2012 2014 01.11.2014 01.07.2016 • 15.10.2009. 01.03.2019 • 30.03.2013. • 12.04.2014. 12.03.2022. • 01.11.2014. • 08.11.2014. 04.08.2021. • 09.08.2016.

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
471)		<p>proširenje namjene registrovanog sredstva za zaštitu bilja (SL CG 48/2016)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za istraživanje u naučne i razvojne svrhe neregistrovanog sredstva za zaštitu bilja u životnoj sredini (SL CG 58/2017) • Pravilnik o bližim uslovima postupanja sa zalihama sredstava za zaštitu bilja u slučaju ukidanja Rješenja o registraciji sredstava za zaštitu bilja (SL CG 68/2019) • član 68 Regulative 1107/2009 transponovan je i implementira se kroz Godišnje Programe monitoringa post-registracijske kontrole sredstava za zaštitu bilja u koje je propisana obaveza, sprovođenja, praćenja i vršenja dijela službenih kontrola; 	<ul style="list-style-type: none"> • 22.09.2017. • 13.12.2019. • 2018 2019 2020 2021 2022 2023 	<ul style="list-style-type: none"> • 30.09.2017. • 13.12.2019. • 2018 2019 2020 2021 2022 2023 • U potpunosti implementirano na dan pristupanja
	Regulativa 2017/625	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Izmjene i dopune Zakona o sredstvima za zaštitu bilja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2023

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017 on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, amending Regulations (EC) No 999/2001, (EC) No 396/2005, (EC) No 1069/2009, (EC) No 1107/2009, (EU) No 1151/2012, (EU) No 652/2014, (EU) 2016/429 and (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council, Council Regulations (EC) No 1/2005 and (EC) No 1099/2009 and Council Directives 98/58/EC, 1999/74/EC, 2007/43/EC, 2008/119/EC and 2008/120/EC, and repealing Regulations (EC) No 854/2004 and (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council, Council Directives 89/608/EEC, 89/662/EEC, 90/425/EEC, 91/496/EEC, 96/23/EC, 96/93/EC and 97/78/EC and Council Decision 92/438/EEC (Official Controls Regulation)			
472)	Regulativa 2017/1432 Commission Regulation (EU) 2017/1432 of 7 August 2017 amending Regulation (EC) No 1107/2009 of the European Parliament and the Council concerning the placing of plant protection products on the market as regards the criteria for the approval of low-risk active substances	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Izmjene i dopune Zakona o sredstvima za zaštitu bilja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2023</i>
473)	Regulativa 2018/605 Commission Regulation (EU) 2018/605 of 19 April 2018 amending Annex II to Regulation (EC)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Izmjene i dopune Zakona o sredstvima za zaštitu bilja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2023</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	No 1107/2009 by setting out scientific criteria for the determination of endocrine disrupting properties			
474)	Regulativa 2019/1381 Regulation (EU) 2019/1381 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2019 on the transparency and sustainability of the EU risk assessment in the food chain and amending Regulations (EC) No 178/2002, (EC) No 1829/2003, (EC) No 1831/2003, (EC) No 2065/2003, (EC) No 1935/2004, (EC) No 1331/2008, (EC) No 1107/2009, (EU) 2015/2283 and Directive 2001/18/EC	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Izmjene i dopune Zakona o sredstvima za zaštitu bilja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2023</i>
475)	Regulativa 2021/383 Commission Regulation (EU) 2021/383 of 3 March 2021 amending Annex III to Regulation (EC) No 1107/2009 of the European Parliament and of the Council listing co-formulants which are not accepted for inclusion in plant protection products	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Izmjene i dopune Zakona o sredstvima za zaštitu bilja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>IV 2023</i>
476)	<u>Odluka 2021/1102</u> Council Decision (EU) 2021/1102 of 28 June 2021 requesting the Commission to submit a study on the Union's situation and options regarding the introduction, evaluation, production, marketing and use of invertebrate biological control agents within the territory of the Union and a proposal, if appropriate in view of the outcomes of the study			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Nacionalne mjere za izvršenje</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
<i>Aplikacioni tekstovi</i>				
477)	<u>Regulativa 188/2011</u>			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Nacionalne mjere za</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Regulation (EU) No 188/2011 of 25 February 2011 laying down detailed rules for the implementation of Council Directive 91/414/EEC as regards the procedure for the assessment of active substances which were not on the market 2 years after the date of notification of that Directive			<i>izvršenje</i> <ul style="list-style-type: none"> • Puna implementacija danom pristupanja
478)	Regulativa 540/2011 Commission Implementing Regulation (EU) No 540/2011 of 25 May 2011 implementing Regulation (EC) No 1107/2009 of the European Parliament and of the Council as regards the list of approved active substances i 454 implementacionih akata	<ul style="list-style-type: none"> • Lista aktivnih supstanci dozvoljenih za upotrebu u sredstvima za zaštitu bilja (SL CG 3/2015) • (SL CG 9/2016) • (SL CG 7/2017) • (SL CG 12/2018) • (SL CG 15/2019) • (SL CG 11/2020) • (SL CG 118/2021) • (SL CG 36/2023) 	<ul style="list-style-type: none"> • 2009-2014 • 2015 • 11.02.2016. • 31.01.2017. • 23.02.2018. • 08.03.2019. • 06.03.2020. • 15.11.2021. • 29.03.2023. • IV 2024 • IV 2025 	<ul style="list-style-type: none"> • 2009-2014 • 2015 • 11.02.2016 • 31.01.2017 • 23.02.2018 • 08.03.2019 • 06.03.2020. • 15.11.2021. • 29.03.2023. • <i>Ako u toku. godine dođe do promjene statusa aktivnih supstanci, prema podacima objavljenim od strane Evropske komisije, njihov status objavljuje se na internet stranici Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i čini sastavni dio ove Liste.</i> • Nacionalne mjere za izvršenje • Puna implementacija danom pristupanja

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
479)	<u>Odluka 2007/322</u> Commission Decision 2007/322/EC of 4 May 2007 laying down protective measures concerning uses of plant protection products containing tolylfluanid leading to the contamination of drinking water			<ul style="list-style-type: none"> • Nacionalne mjere za izvršenje • Puna implementacija danom pristupanja
Održiva upotreba				
480)	<u>Odluka 2009/128</u> Directive 2009/128/EC of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 establishing a framework for Community action to achieve the sustainable use of pesticides	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o sredstvima za zaštitu bilja (SL CG 51/2008) (SL CG 18/2014) • Pravilnik o bližim uslovima u pogledu prostora za skladištenje i promet sredstava za zaštitu bilja (SL CG 15/2013) • Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o upotrebi sredstava za zaštitu bilja (SL CG 24/2013) (SL CG 81/2021) • Pravilnik o pravilima za dobru poljoprivrednu praksu za zaštitu bilja (SL CG 45/2014) • Pravilnik o programu specijalističkog kursa za sredstva za zaštitu bilja (SL CG 35/2015) • Pravilnik o načinu 	<ul style="list-style-type: none"> • 2008 • 11.04.2014 • 22.03.2013 • 31.05.2013 • 27.07.2021 • 24.10.2014. • 07.07.2015 • 08.12.2015 	<ul style="list-style-type: none"> • 2008 • 19.04.2014 • 30.03.2013 • 08.06.2013. • 04.08.2021 • 01.10.2014. • 15.07.2015. • 16.12.2015

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		<p>izdavanja i izgledu legitimacije za profesionalno korišćenje sredstava za zaštitu bilja (SL CG 67/2015) (SL CG 84/2017)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o integralnoj zaštiti bilja (SL CG 68/2015) • Pravilnik o uslovima koje treba da ispunjavaju pravna lica koja vrše edukaciju lica odgovornih za promet i upotrebu sredstava za zaštitu bilja (SL CG 28/2016) (SL CG 66/2016) • Nacionalni plan za održivu upotrebu sredstava za zaštitu bilja Period 2016-2021 (SL CG 57/2016) Period 2021. -2026. (SL CG 115/2021) • Pravilnik o mjerama predostrožnosti koje se odnose na sredstva za zaštitu bilja (SL CG 57/2016) • Pravilnik o uslovima u pogledu stručnog kadra, opreme i uređaja koja treba 	<ul style="list-style-type: none"> • 15.12.2017 • 08.12.2015 • 27.04.2016 • 20.10.2016 • 02.09.2016 • 28.10.2021 • 04.11.2016 • 06.03.2020 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.12.2017. • 16.12.2015 • 05.05.2016 • 28.10.2016 • 02.09.2016 • 28.10.2021 • 12.11.2016 • 14.03.2020

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		da ispunjavaju pravna lica za vršenje stručnih poslova za provjeru tehničke ispravnosti uređaja za upotrebu sredstava za zaštitu bilja (SL CG 11/2020)		
II. Rezidue pesticida				
481)	<u>Regulativa 396/2005</u> Regulation (EC) No 396/2005 of the European Parliament and of the Council of 23 February 2005 on maximum residue levels of pesticides in or on food and feed of plant and animal origin and amending Council Directive 91/414/EEC	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o maksimalnom nivou rezidua sredstava za zaštitu bilja na ili u bilju, biljnim proizvodima, hrani ili hrani za životinje (SL CG 21/2015) (SL CG 44/2015) (SL CG 34/2019) (SL CG 82/2020) (SL CG 92/2020) (SL CG 130/2021) (SL CG 9/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> 29.04.2015 07.08.2015 21.06.2019 06.08.2020 09.09.2020 16.12.2021 25.01.2022 IV 2023 IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> 07.05.2015. 15.08.2015 29.06.2019 14.08.2020 17.09.2020 24.12.2021 25.01.2022 IV 2023 IV 2024
482)	<u>Regulativa 645/2000</u> Commission Regulation (EC) No 645/2000 of 28 March 2000 setting out detailed implementing rules necessary for the proper functioning of certain provisions of Article 7 of Council Directive 86/362/EEC and of Article 4 of Council Directive 90/642/EEC concerning the arrangements for monitoring the maximum levels of pesticide residues in and on cereals and products of plant origin, including fruit and vegetables, respectively	<ul style="list-style-type: none"> Program monitoringa rezidua pesticida u hrani, bilju i životinjskim proizvodima 	<ul style="list-style-type: none"> 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 	<ul style="list-style-type: none"> 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
			<ul style="list-style-type: none"> • 2020 • 2021 • 2022 • IV 2023 • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 2020 • 2021 • 2022 • IV 2023 • IV 2024
483)	<p><u>Direktiva 2002/63</u></p> <p>Commission Directive 2002/63/EC of 11 July 2002 establishing Community methods of sampling for the official control of pesticide residues in and on products of plant and animal origin and repealing Directive 79/700/EEC</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uzorkovanju metodama za ispitivanje rezidua pesticida (SL CG 21/2015) 	<ul style="list-style-type: none"> • 13.11.2014. 	<ul style="list-style-type: none"> • 11.05.2015.
484)	<p><u>Regulativa 400/2014</u></p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) No 400/2014 of 22 April 2014 concerning a coordinated multiannual control programme of the Union for 2015, 2016 and 2017 to ensure compliance with maximum residue levels of pesticides and to assess the consumer exposure to pesticide residues in and on food of plant and animal origin</p> <p><u>Regulativa 2016/662</u> Commission Implementing Regulation (EU) No 2016/662</p> <p><u>Regulativa 2019/533</u></p> <p>Commission Implementing Regulation (EU) 2019/533 of 28 March 2019 concerning a coordinated multiannual control programme of the</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Program monitoringa rezidua pesticida u hrani, bilju i životinjskim proizvodima 	<ul style="list-style-type: none"> • 2009 • 2010 • 2011 • 2012 • 2013 • 2014 • 2015 • 2016 • 2017 • 2018 • 2019 • 2020 • 2021 • 2022 • 2023 • IV 2023 • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 2009 • 2010 • 2011 • 2012 • 2013 • 2014 • 2015 • 2016 • 2017 • 2018 • 2019 • 2020 • 2021 • 2022 • 2023 • IV 2023 • IV 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>Union for 2020, 2021 and 2022 to ensure compliance with maximum residue levels of pesticides and to assess the consumer exposure to pesticide residues in and on food of plant and animal origin</p> <p><u>Commission Implementing Regulation (EU) 2018/555</u> of 9 April 2018 concerning a coordinated multiannual control programme of the Union for 2019, 2020 and 2021 to ensure compliance with maximum residue levels of pesticides and to assess the consumer exposure to pesticide residues in and on food of plant and animal origin</p> <p><u>Commission Implementing Regulation (EU) 2020/585</u> of 27 April 2020 concerning a coordinated multiannual control programme of the Union for 2021, 2022 and 2023 to ensure compliance with maximum residue levels of pesticides and to assess the consumer exposure to pesticide residues in and on food of plant and animal origin</p> <p><u>Commission Implementing Regulation (EU) 2021/601</u> of 13 April 2021 concerning a coordinated multiannual control programme of the Union for 2022, 2023 and 2024 to ensure compliance with maximum residue levels of pesticides and to assess the consumer exposure to pesticide residues in and on food of plant and animal origin</p> <p><u>Commission Implementing Regulation (EU)</u></p>			

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	2022/741 of 13 May 2022 concerning a coordinated multiannual control programme of the Union for 2023, 2024 and 2025 to ensure compliance with maximum residue levels of pesticides and to assess the consumer exposure to pesticide residues in and on food of plant and animal origin and repealing Implementing Regulation (EU) 2021/601			
DIO 3				
KVALITET SJEMENA I SADNOG MATERIJALA				
Krmno bilje				
485)	<u>Direktiva 66/401</u> Council Directive 66/401/EEC of 14 June 1966 on the marketing of fodder plant seed <i>Directive (EU) 2020/177 of 11 February 2020</i> <i>Directive (EU) 2021/415 of 8 March 2021</i> <i>Directive (EU) 2021/971 of 16 June 2021</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala krmnog bilja (SL CG 21/2018) (SL CG 33/2019) • <i>Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala krmnog bilja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.04.2018 • 14.06.2019 • IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> • 11.04.2018. • 14.06.2019 • IV 2023
486)	Commission Implementing Directive (EU) 2016/317 of 3 March 2016 amending Council Directives 66/401/EEC, 66/402/EEC, 2002/54/EC, 2002/55/EC, 2002/56/EC and 2002/57/EC as regards the official label of seed packages	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala krmnog bilja (SL CG 21/2018) (SL CG 33/2019) 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.04.2018 • 14.06.2019 	<ul style="list-style-type: none"> • 11.04.2018 • 14.06.2019
Žitarice				
487)	<u>Direktiva 66/402</u> Council Directive 66/402/EEC of 14 June 1966 on the marketing of cereal seed <i>Direktiva 2020/177</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala žita (SL CG 13/2014) 	<ul style="list-style-type: none"> • 14.03.2014 • 14.06.2019 • 09.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 22.03.2014 • 22.06.2019 • 17.12.2022

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<i>Directive (EU) 2020/177 of 11 February 2020</i> Direktiva 2021/415 <i>Directive (EU) 2021/415 of 8 March 2021</i> Direktiva 2021/971 of <i>Directive (EU) 2021/971 of 16 June 2021</i> Direktiva 2021/1927 <i>Commission Implementing Directive (EU) 2021/1927 of 5 November 2021</i> Direktiva 2021/2171 <i>Commission Implementing Directive (EU) 2021/2171 of 7 December 2021</i>	(SL CG 33/2019) (SL CG 136/2022)		
488)	Commission Implementing Directive (EU) 2016/317 of 3 March 2016 amending Council Directives 66/401/EEC, 66/402/EEC, 2002/54/EC, 2002/55/EC, 2002/56/EC and 2002/57/EC as regards the official label of seed packages	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala žita (SL CG 13/2014) (SL CG 33/2019) (SL CG 136/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> 14.03.2014 14.06.2019 09.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> 22.03.2014 22.06.2019 17.12.2022
Vinova loza				
489)	Direktiva 68/193 Council Directive 68/193/EEC of 9 April 1968 on the marketing of material for the vegetative propagation of the vine Commission Implementing Directive (EU) 2020/177 of 11 February 2020	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sadnog materijala vinove loze (SL CG 11/2016) <i>Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proizvodnji i stavljanju u promet sadnog materijala vinove loze</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 18.02.2016 <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 26.2.2016 <i>IV 2023</i>
Vegetativni djelovi za umnožavanje povrća i rasada povrća				

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
490)	<p>Direktiva 2008/72</p> <p>Council Directive 2008/72/EC of 15 July 2008 on the marketing of vegetable propagating and planting material, other than seed</p> <p>Direktiva 2019/990 <i>Commission Implementing Directive (EU) 2019/990 of 17 June 2019</i> <i>Commission Implementing Decision (EU) 2022/1400 of 11 August 2022</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet vegetativnih djelova za umnožavanje povrća i rasada povrća (SL CG 38/2015) (SL CG 76/2018) • Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proizvodnji i stavljanju u promet vegetativnih djelova za umnožavanje povrća i rasada povrća 	<ul style="list-style-type: none"> • 17.07.2012 • 27.11.2018 • IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.07.2015 • 05.12.2018 • IV 2023
491)	<p>Direktiva 2019/990 Commission Implementing Directive (EU) 2019/990 of 17 June 2019 amending the list of genera and species in Article 2(1)(b) of Council Directive 2002/55/EC, in Annex II to Council Directive 2008/72/EC and in the Annex to Commission Directive 93/61/EEC</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet vegetativnih djelova za umnožavanje povrća i rasada povrća (SL CG 38/2015) (SL CG 76/2018) • Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proizvodnji i stavljanju u promet vegetativnih djelova za umnožavanje povrća i rasada povrća 	<ul style="list-style-type: none"> • 17.07.2012 • 27.11.2018 • IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.07.2015 • 05.12.2018 • IV 2023
SADNI MATERIJAL VOĆA				
492)	<p>Direktiva 2008/90</p> <p>Council Directive 2008/90/EC of 29 September 2008 on the marketing of fruit plant propagating material and fruit plants intended for fruit production</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za proizvodnju i stavljanje u promet sadnog materijala voća (SL CG 81/2016) (SL CG 145/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> • 28.12.2016 • 27.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 05.01.2017 • 04.01.2023

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
Ukrasno bilje				
493)	<u>Direktiva 98/56</u> Council <u>Directive 98/56/EC</u> of 20 July 1998 on the marketing of propagating material of ornamental plants	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o uslovima za proizvodnju i promet sadnog materijala ukrasnog bilja (SL CG 27/2016) (SL CG 80/2018) 	<ul style="list-style-type: none"> 25.04.2016 14.12.2018 	<ul style="list-style-type: none"> 3.05.2016 22.12.2018
Reproduktivni materijal šumskog drveća				
494)	<u>Direktiva 1999/105</u> Council <u>Directive 1999/105/EC</u> of 22 December 1999 on the marketing of forest reproductive material	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o reproduktivnom materijalu šumskog drveća (SL CG 37/2007) (SL CG 40/2011) (SL CG 57/2015) 	<ul style="list-style-type: none"> 19.06.2007 08.08.2011 07.10.2015 	<ul style="list-style-type: none"> 19.06.2007 08.08.2011 15.10.2015
Katalog sorti poljoprivrednog bilja				
495)	<u>Direktiva 2002/53</u> Council <u>Directive 2002/53/EC</u> of 13 June 2002 on the common catalogue of varieties of agricultural plant species			<ul style="list-style-type: none"> <i>Nacionalne mjere za izvršenje</i> <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
Repa				
496)	<u>Direktiva 2002/54</u> Council <u>Directive 2002/54/EC</u> of 13 June 2002 on the marketing of beet seed <u>Direktiva 2021/971</u> <i>Commission Implementing Directive (EU) 2021/971 of 16 June 2021</i>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala repe (SL CG 49/2017) (SL CG 136/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> 27.07.2017 09.06.2022 	<ul style="list-style-type: none"> 04.08.2017 17.12.2022
497)	<u>Direktiva 2016/317</u> Commission <u>Implementing Directive (EU) 2016/317</u> of 3 March 2016 amending Council	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala repe (SL CG 49/2017) 	<ul style="list-style-type: none"> 27.07.2017 09.06.2022 	<ul style="list-style-type: none"> 04.08.2017 17.12.2022

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
498)	Directives 66/401/EEC, 66/402/EEC, 2002/54/EC, 2002/55/EC, 2002/56/EC and 2002/57/EC as regards the official label of seed packages	(SL CG 136/2022)		
	Odluka 2020/1106 Commission Implementing Decision (EU) 2020/1106 of 24 July 2020 on the organisation of a temporary experiment under Council Directives 66/401/EEC, 66/402/EEC, 2002/54/EC and 2002/57/EC as regards the official checking rate for field inspection under official supervision for basic seed, bred seed of generations prior to basic seed and certified seed	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala repe (SL CG 49/2017) (SL CG 136/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> 27.07.2017 09.06.2022 	<ul style="list-style-type: none"> 04.08.2017 17.12.2022
Sjeme povrća				
499)	<p>Direktiva 2002/55 Council Directive 2002/55/EC of 13 June 2002 on the marketing of vegetable seed</p> <p>Direktiva 2019/114 <i>Directive (EU) 2019/114 of 24 January 2019</i></p> <p>Direktiva 2019/990 <i>Directive (EU) 2019/990 of 17 June 2019</i></p> <p>Direktiva 2020/177 <i>Directive (EU) 2020/177 of 11 February 2020</i></p> <p>Direktiva 2020/432 <i>Directive (EU) 2020/432 of 23 March 2020</i></p> <p>Direktiva 2021/971 <i>Directive (EU) 2021/971 of 16 June 2021</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala povrća (SL CG 26/2017) (SL CG 42/2018) (SL CG 136/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> 21.04.2017 29.06.2018 09.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> 29.04.2017. 07.07.2018 17.12.2022
500)	Commission Implementing Directive (EU) 2016/317 of 3 March 2016 amending Council	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet 	<ul style="list-style-type: none"> 21.04.2017 29.06.2018 	<ul style="list-style-type: none"> 29.04.2017. 07.07.2018

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Directives 66/401/EEC, 66/402/EEC, 2002/54/EC, 2002/55/EC, 2002/56/EC and 2002/57/EC as regards the official label of seed packages	sjemenskog materijala povrća (SL CG 26/2017) (SL CG 42/2018) (SL CG 136/2022)	• 09.12.2022	• 17.12.2022
Sjemenski krompir				
501)	<p><u>Direktiva 2002/56</u> Council Directive 2002/56/EC of 13 June 2002 on the marketing of seed potatoes</p> <p><u>Direktiva 2016/317</u> <i>Commission Implementing Directive (EU) 2016/317 of 3 March 2016</i></p> <p><u>Direktiva 2019/119</u> <i>Commission Implementing Decision (EU) 2019/119 of 24 January 2019</i></p> <p><u>Direktiva 2020/177</u> <i>Commission Implementing Directive (EU) 2020/177 of 11 February 2020</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala krompira (SL CG 8/2015) • <i>Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala krompira</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.02.2015 • IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> • 7.03.2015 • IV 2023
Uljarice i predivo bilje				
502)	<p><u>Direktiva 2002/57</u> Council Directive 2002/57/EC of 13 June 2002 on the marketing of seed of oil and fibre plants</p> <p><u>Direktiva 2020/177</u> <i>Commission Implementing Directive (EU) 2020/177 of 11 February 2020</i></p> <p><u>Direktiva 2021/971</u> <i>Commission Implementing Directive (EU) 2021/971 of</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala uljarica i predivog bilja (SL CG 75/2018) • <i>Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala uljarica i predivog bilja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.11.2018. • I 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.12.2018. • I 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<i>16 June 2021</i>			
503)	Odluka 2020/1106 Commission Implementing Decision (EU) 2020/1106 of 24 July 2020 on the organisation of a temporary experiment under Council Directives 66/401/EEC, 66/402/EEC, 2002/54/EC and 2002/57/EC as regards the official checking rate for field inspection under official supervision for basic seed, bred seed of generations prior to basic seed and certified seed	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala uljarica i predivog bilja (SL CG 75/2018) • <i>Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala uljarica i predivog bilja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.11.2018. • I 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.12.2018. • I 2024
APLIKACIONI TEKSTOVI				
Strožije mjere za Avena fatua				
504)	<u>Odluka 74/269</u> Commission Decision 74/269/EEC of 2 May 1974 authorizing certain Member States to make provisions which are more strict concerning the presence of ' <i>Avena fatua</i> ' in fodder plant and cereal seed	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala žita (SL CG 13/2014) (SL CG 33/2019) (SL CG 136/2022) • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala krmnog bilja (SL CG 21/2018) (SL CG 33/2019) 	<ul style="list-style-type: none"> • 14.03.2014 • 14.06.2019 • 09.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 22.03.2014 • 22.06.2019 • 17.12.2022
505)	<u>Direktiva 2006/47</u> Commission Directive 2006/47/EC of 23 May 2006 laying down special conditions concerning the presence of <i>Avena fatua</i> in cereal seed	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala žita (SL CG 13/2014) (SL CG 33/2019) (SL CG 136/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> • 14.03.2014 • 14.06.2019 • 09.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 22.03.2014 • 22.06.2019 • 17.12.2022
Poljoprivredne biljne vrste				

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
506)	<u>Odluka 81/675</u> Commission Decision 81/675/EEC of 28 July 1981 establishing that particular sealing systems are 'non-reusable systems' within the meaning of Council Directives 66/400/EEC, 66/401/EEC, 66/402/EEC, 69/208/EEC and 70/458/EEC	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala krmnog bilja (SL CG 21/2018) (SL CG 33/2019) • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala repe (SL CG 49/2017) (SL CG 136/2022) • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala žita (SL CG 13/2014) (SL CG 33/2019) • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala uljarica i predivog bilja (SL CG 75/2018) • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala povrća (SL CG 26/2017) (SL CG 42/2018) (SL CG 136/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.04.2018 • 14.06.2019 • 27.07.2017 • 09.12.2022 • 14.03.2014. • 14.06.2019 • 23.11.2018. • 21.04.2017 • 29.06.2018 • 09.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 11.04.2018 • 22.06.2019 • 04.08.2017 • 17.12.2022 • 22.03.2014. • 22.06.2019 • 01.12.2018. • 29.04.2017 • 07.07.2018 • 17.12.2022 • Nacionalne mjere za izvršenje • Puna implementacija danom pristupanja
507)	<u>Odluka 2003/17</u>			<ul style="list-style-type: none"> • Nacionalne mjere za izvršenje

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Council Decision 2003/17/EC of 16 December 2002 on the equivalence of field inspections carried out in third countries on seed-producing crops and on the equivalence of seed produced in third countries			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
508)	Odluka 2005/834 Council Decision 2005/834/EC of 8 November 2005 on the equivalence of checks on practices for the maintenance of varieties carried out in certain third countries and amending Decision 2003/17/EC			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Nacionalne mjere za izvršenje</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
509)	Regulativa 217/2006 Commission Regulation (EC) No 217/2006 of 8 February 2006 laying down rules for the application of Council Directives 66/401/EEC, 66/402/EEC, 2002/54/EC, 2002/55/EC and 2002/57/EC as regards the authorisation of Member States to permit temporarily the marketing of seed not satisfying the requirements in respect of the minimum germination			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Nacionalne mjere za izvršenje</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
Krmno bilje				
510)	Odluka 2004/371 Commission Decision 2004/371/EC of 20 April 2004 on conditions for the placing on the market of seed mixtures intended for use as fodder plants	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala krmnog bilja (SL CG 21/2018) (SL CG 33/2019) 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.04.2018 • 14.06.2019 	<ul style="list-style-type: none"> • 11.04.2018. • 22.06.2019
511)	Direktiva 2008/124 Commission Directive 2008/124/EC of 18 December 2008 limiting the marketing of seed of	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala krmnog bilja 	<ul style="list-style-type: none"> • 03.04.2018 • 14.06.2019 	<ul style="list-style-type: none"> • 11.04.2018. • 22.06.2019

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
512)	Odluka 2020/1106 Commission Implementing Decision (EU) 2020/1106 of 24 July 2020 on the organisation of a temporary experiment under Council Directives 66/401/EEC, 66/402/EEC, 2002/54/EC and 2002/57/EC as regards the official checking rate for field inspection under official supervision for basic seed, bred seed of generations prior to basic seed and certified seed	(SL CG 21/2018) (SL CG 33/2019) <ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala krmnog bilja (SL CG 21/2018) (SL CG 33/2019) <i>Izmjene i dopune Pravilnika o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala krmnog bilja</i> 		
			<ul style="list-style-type: none"> 03.04.2018 14.06.2019 IV 2023 	<ul style="list-style-type: none"> 11.4.2018. 22.06.2019 IV 2023
513)	Odluka 2020/1401 Commission Implementing Decision (EU) 2020/1401 of 2 October 2020 providing for a temporary derogation from Council Directive 66/401/EEC as regards the requirements for the marketing of certified seed			<ul style="list-style-type: none"> Nacionalne mjere za izvršenje Puna implementacija danom pristupanja
Žita				
514)	Odluka 80/755 Commission Decision 80/755/EEC of 17 July 1980 authorizing the indelible printing of prescribed information on packages of cereal seed	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala žita (SL CG 13/2014) (SL CG 33/2019) (SL CG 136/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> 14.03.2014 14.06.2019 09.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> 22.03.2014 22.06.2019 17.12.2022
515)	Odluka 2010/468 Commission Decision 2010/468/EU of 27 August 2010 providing for the temporary marketing of varieties of <i>Avena strigosa</i> Schreb. not included in the			<ul style="list-style-type: none"> Nacionalne mjere za izvršenje Puna implementacija danom pristupanja

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	common catalogue of varieties of agricultural plant species or in the national catalogues of varieties of the Member States			
516)	Odluka 2020/1106 Commission Implementing Decision (EU) 2020/1106 of 24 July 2020 on the organisation of a temporary experiment under Council Directives 66/401/EEC, 66/402/EEC, 2002/54/EC and 2002/57/EC as regards the official checking rate for field inspection under official supervision for basic seed, bred seed of generations prior to basic seed and certified seed	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala žita (SL CG 13/2014) (SL CG 33/2019) (SL CG 136/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> • 14.03.2014 • 14.06.2019 • 09.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 22.03.2014 • 22.06.2019 • 17.12.2022
Vinova loza				
517)	<u>Direktiva 2004/29</u> Commission Directive 2004/29/EC of 4 March 2004 on determining the characteristics and minimum conditions for inspecting vine varieties	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sadnog materijala vinove loze (SL CG 11/2016) • <i>Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proizvodnji i stavljanju u promet sadnog materijala vinove loze</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 18.02.2016 • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 26.2.2016 • <i>IV 2023</i>
Rasad povrća				
518)	<u>Direktiva 93/61</u> Commission Directive 93/61/EEC of 2 July 1993 setting out the schedules indicating the conditions to be met by vegetable propagating and planting material, other than seed pursuant to Council Directive 92/33/EEC Commission Implementing Directive (EU)	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet vegetativnih djelova za umnožavanje povrća i rasada povrća (SL CG 38/2015) (SL CG 76/2018) (SL CG 136/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> • 17.07.2012 • 27.11.2018 • 09.12.2022 • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.07.2015 • 05.12.2018 • 17.12.2022 • <i>IV 2023</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	<p>2019/990 of 17 June 2019 amending the list of genera and species in Article 2(1)(b) of Council Directive 2002/55/EC, in Annex II to Council Directive 2008/72/EC and in the Annex to Commission Directive 93/61/EEC</p> <p>Commission Implementing Directive (EU) 2020/177 of 11 February 2020 amending Council Directives 66/401/EEC, 66/402/EEC, 68/193/EEC, 2002/55/EC, 2002/56/EC and 2002/57/EC, Commission Directives 93/49/EEC and 93/61/EEC and Implementing Directives 2014/21/EU and 2014/98/EU as regards pests of plants on seeds and other plant reproductive material</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proizvodnji i stavljanju u promet vegetativnih djelova za umnožavanje povrća i rasada povrća</i> 		
519)	<p>Direktiva 93/62</p> <p>Commission <u>Directive 93/62/EEC</u> of 5 July 1993 setting out the implementing measures concerning the supervision and monitoring of suppliers and establishments pursuant to Council Directive 92/33/EEC on the marketing of vegetable propagating and planting material, other than seed</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o sjemenskom materijalu poljoprivrednog bilja (SL CG 28 2006) (SL CG 61/2011) (SL CG 48/2015) • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet vegetativnih djelova za umnožavanje povrća i rasada povrća (SL CG 38/2015) (SL CG 76/2018) (SL CG 136/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> • Djelimično 2006 • 2011 • 2014 • 2015 • 17.7.2015 • 27.11.2018 • 09.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • Djelimično 2006 • 2011 • 2014 • 2015 • 25.7.2015 • 05.12.2018 • 17.12.2022 • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
520)	Odluka 2020/2219	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o sjemenskom 	<ul style="list-style-type: none"> • Djelimično 2006 	<ul style="list-style-type: none"> • Djelimično 2006

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Implementing Decision (EU) 2020/2219 of 22 December 2020 concerning the equivalence of vegetable propagating and planting material, other than seed, and fruit plant propagating material and fruit plants intended for fruit production produced in the United Kingdom	<p>materijalu poljoprivrednog bilja (SL CG 28/2006) (SL CG 61/2011) (SL CG 48/2015)</p> <ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet vegetativnih djelova za umnožavanje povrća i rasada povrća (SL CG 38/2015) (SL CG 76/2018) (SL CG 136/2022) <i>Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proizvodnji i stavljanju u promet vegetativnih djelova za umnožavanje povrća i rasada povrća</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 2011 2014 2015 17.7.2015 27.11.2018 09.12.2022 <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 2011 2014 2015 25.7.2015 05.12.2018 17.12.2022 <i>IV 2023</i> <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
Voće				
521)	Direktiva 2014/96 Commission Implementing Directive 2014/96/EU of 15 October 2014 on the requirements for the labelling, sealing and packaging of fruit plant propagating material and fruit plants intended for fruit production, falling within the scope of Council Directive 2008/90/EC	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o uslovima za proizvodnju i stavljanje u promet sadnog materijala voća (SL CG 81/2016) (SL CG 145/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> 28.12.2016 27.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> 05.01.2017 04.01.2023
522)	Direktiva 2014/97 Commission Implementing Directive 2014/97/EU of 15 October 2014 implementing Council Directive 2008/90/EC as regards the registration of suppliers and of varieties and the common list of			<ul style="list-style-type: none"> <i>Nacionalne mjere za izvršenje</i> <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	varieties			
523)	<p>Direktiva 2014/98</p> <p>Commission Implementing <u>Directive 2014/98/EU</u> of 15 October 2014 implementing Council Directive 2008/90/EC as regards specific requirements for the genus and species of fruit plants referred to in Annex I thereto, specific requirements to be met by suppliers and detailed rules concerning official inspections</p> <p>Direktiva 2020/177 Commission Implementing Directive (EU) 2020/177 of 11 February 2020 amending Council Directives 66/401/EEC, 66/402/EEC, 68/193/EEC, 2002/55/EC, 2002/56/EC and 2002/57/EC, Commission Directives 93/49/EEC and 93/61/EEC and Implementing Directives 2014/21/EU and 2014/98/EU as regards pests of plants on seeds and other plant reproductive material</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za proizvodnju i stavljanje u promet sadnog materijala voća (SL CG 81/2016) (SL CG 145/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> • 28.12.2016 • 27.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 05.01.2017 • 04.01.2023
Ukrasno bilje				
524)	<p>Direktiva 93/49</p> <p>Commission <u>Directive 93/49/EEC</u> of 23 June 1993 setting out the schedule indicating the conditions to be met by ornamental plant propagating material and ornamental plants pursuant to Council Directive 91/682/EEC</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za proizvodnju i promet sadnog materijala ukrasnog bilja (SL CG 27/2016) (SL CG 80/2018) • <i>Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uslovima za</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.04.2016 • 14.12.2018 • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 3.05.2016 • 22.12.2018 • IV 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		<i>proizvodnju i promet sadnog materijala ukrasnog bilja</i>		
525)	Direktiva 1999/66 Commission <u>Directive 1999/66/EC</u> of 28 June 1999 setting out requirements as to the label or other document made out by the supplier pursuant to Council Directive 98/56/EC	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za proizvodnju i promet sadnog materijala ukrasnog bilja (SL CG 27/2016) (SL CG 80/2018) • <i>Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uslovima za proizvodnju i promet sadnog materijala ukrasnog bilja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.04.2016 • 14.12.2018 • <i>IV 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 3.05.2016 • 22.12.2018 • <i>IV 2024</i>
526)	Direktiva 1999/68 Commission <u>Directive 1999/68/EC</u> of 28 June 1999 setting out additional provisions for lists of varieties of ornamental plants as kept by suppliers under Council Directive 98/56/EC	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za proizvodnju i promet sadnog materijala ukrasnog bilja (SL CG 27/2016) (SL CG 80/2018) • <i>Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uslovima za proizvodnju i promet sadnog materijala ukrasnog bilja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.04.2016 • 14.12.2018 • <i>IV 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 3.05.2016 • 22.12.2018 • <i>IV 2024</i>
527)	Direktiva 2020/177 Commission Implementing Directive (EU) 2020/177 of 11 February 2020	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uslovima za proizvodnju i promet sadnog materijala ukrasnog bilja (SL CG 27/2016) (SL CG 80/2018) • <i>Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uslovima za proizvodnju i promet sadnog</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 25.04.2016 • 14.12.2018 • <i>IV 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 3.05.2016 • 22.12.2018 • <i>IV 2024</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		<i>materijala ukrasnog bilja</i>		
Šumski sadni materijal				
528)	<u>Regulativa 1597/2002</u> Commission <u>Regulation (EC) No 1597/2002</u> of 6 September 2002 laying down detailed rules for the application of Council Directive 1999/105/EC as regards the format of national lists of the basic material of forest reproductive material	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o reproduktivnom materijalu šumskog drveća (SL CG 37/2007) (SL CG 57/2015) • Pravilnik o listi vrsta drveća i hibrida od kojih se dobija reproduktivni materijal (SL CG 8/2007) 	<ul style="list-style-type: none"> • 2007 • 23.11.2007. • 2015 	<ul style="list-style-type: none"> • 2007 • 30.11.2007 • 2015
529)	<u>Regulativa 1602/2002</u> Commission <u>Regulation (EC) No 1602/2002</u> of 9 September 2002 laying down detailed rules for the application of Council Directive 1999/105/EC as regards the authorisation of a Member State to prohibit the marketing of specified forest reproductive material to the end-user			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Nacionalne mjere za izvršenje</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
530)	<u>Regulativa 2301/2002</u> Commission <u>Regulation (EC) No 2301/2002</u> of 20 December 2002 laying down detailed rules for the application of Council Directive 1999/105/EC as regards the definition of small quantities of seed	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o reproduktivnom materijalu šumskog drveća (SL CG 37/2007) (SL CG 57/2015) • Pravilnik o kriterijumima za opšte karakteristike, odgovarajući kvalitet i količinu, načinu etiketiranja, pakovanju i razvrstavanju reproduktivnog materijala u kategorije u prometu, kao i izuzecima pri stavljanju u promet malih količina 	<ul style="list-style-type: none"> • 2007 • 2015 • 6.08.2010 	<ul style="list-style-type: none"> • 2007 • 2015 • 13.08.2010. • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		sjemena (SL CG 46/2010)		
531)	<u>Regulativa 69/2004</u> Commission <u>Regulation (EC) No 69/2004</u> of 15 January 2004 authorising derogations from certain provisions of Council Directive 1999/105/EC in respect of the marketing of forest reproductive material derived from certain basic material	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o reproduktivnom materijalu šumskog drveća (SL CG 37/2007) (SL CG 57/2015) • Pravilnik o kriterijumima za opšte karakteristike, odgovarajući kvalitet i količinu, načinu etiketiranja, pakovanju i razvrstavanju reproduktivnog materijala u kategorije u prometu, kao i izuzecima pri stavljanju u promet malih količina sjemena (SL CG 46/2010) 	<ul style="list-style-type: none"> • 2007 • 2015 • 6.08.2010 	<ul style="list-style-type: none"> • 2007 • 2015 • 13.08.2010. • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
532)	<u>Preporuka 2012/90</u> Commission <u>Recommendation 2012/90/EU</u> of 14 February 2012 on guidelines for the presentation of the information for the identification of lots of forest reproductive material and the information to be provided on the supplier's label or document	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Smernice za prezentaciju informacija za identifikaciju partija šumskog reproduktivnog materijala i informacije koje treba da se navedu na etiketi ili dokumentu dobavljača</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • IV 2024
Katalog sorti poljoprivrednog bilja				
533)	<u>Direktiva 2003/90</u> Commission Directive 2003/90/EC of 6 October 2003 setting out implementing measures for the purposes of Article 7 of Council Directive 2002/53/EC as regards the characteristics to be covered as a minimum by the examination and the			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Nacionalne mjere za izvršenje</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	minimum conditions for examining certain varieties of agricultural plant species			
534)	<u>Odluka 2004/842</u> Commission <u>Decision 2004/842/EC</u> of 1 December 2004 concerning implementing rules whereby Member States may authorise the placing on the market of seed belonging to varieties for which an application for entry in the national catalogue of varieties of agricultural plant species or vegetable species has been submitted			<ul style="list-style-type: none"> • Nacionalne mjere za izvršenje • Puna implementacija danom pristupanja
535)	<u>Odluka 2005/834</u> Council <u>Decision 2005/834/EC</u> of 8 November 2005 on the equivalence of checks on practices for the maintenance of varieties carried out in certain third countries and amending Decision 2003/17/EC			<ul style="list-style-type: none"> • Nacionalne mjere za izvršenje • Puna implementacija danom pristupanja
Repa				
536)	<u>Odluka 2012/340</u> Commission Implementing <u>Decision 2012/340/EU</u> of 25 June 2012 on the organisation of a temporary experiment under Council Directives 66/401/EEC, 66/402/EEC, 2002/54/EC, 2002/55/EC and 2002/57/EC as regards field inspection under official supervision for basic seed and bred seed of generations prior to basic seed	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala repe (SL CG 27/2016) (SL CG 33/2019) 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.7.2017 	<ul style="list-style-type: none"> • 4.8.2017 • 01.12.2018
537)	<u>Odluka 2020/1106</u> Commission Implementing <u>Decision (EU)</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala repe 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.7.2017 • 09.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 04.08.2017 • 17.12.2022

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	2020/1106 of 24 July 2020 on the organisation of a temporary experiment under Council Directives 66/401/EEC, 66/402/EEC, 2002/54/EC and 2002/57/EC as regards the official checking rate for field inspection under official supervision for basic seed, bred seed of generations prior to basic seed and certified seed	<p>(SL CG 27/2016) (SL CG 136/2022)</p> <ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala povrća (SL CG 26/2017) (SL CG 42/2018) (SL CG 136/2022) Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala žita (SL CG 13/2014) (SL CG 33/2019) (SL CG 136/2022) Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala krmnog bilja (SL CG 21/2018) (SL CG 33/2019) Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala uljarica i predivog bilja (SL CG 75/2018) 	<ul style="list-style-type: none"> 21.04.2017 29.06.2018 09.12.2022 14.03.2014 14.06.2019 09.12.2022 03.04.2018 14.06.2019 23.11.2018 	<ul style="list-style-type: none"> 29.04.2017 07.07.2018 17.12.2022 22.03.2014 22.06.2019 17.12.2022 11.04.2018 22.6.2019. 01.12.2018
Sjeme povrća				
538)	Direktiva 89/14 Commission Directive 89/14/EEC of 15 December 1988 determining the groups of varieties of spinach beet and beetroot referred to crop	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala povrća (SL CG 26/2017) 	<ul style="list-style-type: none"> 21.04.2017. 29.06.2018 09.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> 29.04.2017. 07.07.2018 17.12.2022

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	isolation conditions of Annex I to Council Directive 70/458/EEC on the marketing of vegetable seed	(SL CG 42/2018) (SL CG 136/2022)		
539)	<p>Direktiva 2003/91</p> <p>Commission Directive 2003/91/EC of 6 October 2003 setting out implementing measures for the purposes of Article 7 of Council Directive 2002/55/EC as regards the characteristics to be covered as a minimum by the examination and the minimum conditions for examining certain varieties of vegetable species</p> <p>Commission Implementing Directive (EU) 2018/100 of 22 January 2018</p> <p>Commission Implementing Directive (EU) 2021/746 of 6 May 2021 amending Directives 2003/90/EC and 2003/91/EC as regards the protocols for the examination of certain varieties of agricultural plant species and vegetable species, and amending Directive 2003/90/EC as regards certain botanical names of plants</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o sjemenskom materijalu poljoprivrednog bilja (SL CG 28 2006) (SL CG 61/2011) (SL CG 48/2015) • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala povrća (SL CG 26/2017) (SL CG 42/2018) (SL CG 136/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> • 2006 • 2011 • 2014 • 2015 • 2017 • 29.06.2018 • 09.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 2006 • 2011 • 2014 • 2015 • 2017 • 07.07.2018 • 17.12.2022 • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
540)	<p>Odluka 2012/340</p> <p>Commission Implementing Decision 2012/340/EU of 25 June 2012 on the organisation of a temporary experiment under Council Directives 66/401/EEC, 66/402/EEC, 2002/54/EC, 2002/55/EC and 2002/57/EC as regards field inspection under official supervision for basic seed and bred seed of generations prior to basic seed</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o sjemenskom materijalu poljoprivrednog bilja (SL CG 28 2006) (SL CG 61/2011) (SL CG 48/2015) • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala povrća 	<ul style="list-style-type: none"> • 2006 • 2011 • 2014 • 2015 • 2017 • 29.06.2018 • 09.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> • 2006 • 2011 • 2014 • 2015 • 2017 • 07.07.2018 • 17.12.2022

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
		(SL CG 26/2017) (SL CG 42/2018) (SL CG 136/2022)		
Sjemenski krompir				
541)	<u>Odluka 2004/3</u> Commission <u>Decision 2004/3/EC</u> of 19 December 2003 authorising, in respect of the marketing of seed potatoes in all or part of the territory of certain Member States, more stringent measures against certain diseases than are provided for in Annexes I and II to Council Directive 2002/56/EC	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala krompira (SL CG 8/2015) • <i>Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala krompira</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.02.2015 • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 7.03.2015 • <i>IV 2023</i>
542)	<u>Direktiva 2014/20</u> Commission Implementing <u>Directive 2014/20/EU</u> of 6 February 2014 determining Union grades of basic and certified seed potatoes, and the conditions and designations applicable to such grades	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala krompira (SL CG 8/2015) • <i>Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala krompira</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.02.2015 • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 7.03.2015 • <i>IV 2023</i>
543)	Direktiva 2014/21 <u>Commission Implementing Directive 2014/21/EU</u> of 6 February 2014 determining minimum conditions and Union grades for pre-basic seed potatoes Direktiva 2020/177	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala krompira (SL CG 8/2015) • <i>Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 27.02.2015 • <i>IV 2023</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 7.03.2015 • <i>IV 2023</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Commission Implementing Directive (EU) 2020/177 of 11 February 2020 amending Council Directives 66/401/EEC, 66/402/EEC, 68/193/EEC, 2002/55/EC, 2002/56/EC and 2002/57/EC, Commission Directives 93/49/EEC and 93/61/EEC and Implementing Directives 2014/21/EU and 2014/98/EU as regards pests of plants on seeds and other plant reproductive material	<i>materijala krompira</i>		
Uljarice i predivo bilje				
544)	<u>Odluka 97/125</u> Commission <u>Decision 97/125/EC</u> of 24 January 1997 authorizing the indelible printing of prescribed information on packages of seed of oil and fibre plants and amending Decision 87/309/EEC authorizing the indelible printing of prescribed information on packages of certain fodder plant species	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala uljarica i predivog bilja (SL CG 75/2018) • <i>Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala uljarica i predivog bilja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.11.2018. • <i>I 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.12.2018. • <i>I 2024</i>
545)	<u>Odluka 2004/266</u> Commission <u>Decision 2004/266/EC</u> of 17 March 2004 authorising the indelible printing of prescribed information on packages of seed of fodder plants	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala uljarica i predivog bilja (SL CG 75/2018) • <i>Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala uljarica i predivog bilja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.11.2018. • <i>I 2024</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.12.2018. • <i>I 2024</i>

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
546)	<u>Direktiva 2008/124</u> Commission <u>Directive 2008/124/EC</u> of 18 December 2008 limiting the marketing of seed of certain species of fodder plants and oil and fibre plants to seed which has been officially certified as 'basic seed' or 'certified seed' (Codified version)	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala uljarica i predivog bilja (SL CG 75/2018) • <i>Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala uljarica i predivog bilja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.11.2018. • I 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.12.2018. • I 2024
547)	<u>Odluka 2012/340</u> Commission Implementing <u>Decision 2012/340/EU</u> of 25 June 2012 on the organization of a temporary experiment under Council Directives 66/401/EEC, 66/402/EEC, 2002/54/EC, 2002/55/EC and 2002/57/EC as regards field inspection under official supervision for basic seed and bred seed of generations prior to basic seed	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala uljarica i predivog bilja (SL CG 75/2018) • <i>Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala uljarica i predivog bilja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.11.2018. • I 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.12.2018. • I 2024
548)	<u>Odluka 2020/1106</u> Commission Implementing <u>Decision (EU) 2020/1106 of 24 July 2020 on the</u> organisation of a temporary experiment under Council Directives 66/401/EEC, 66/402/EEC, 2002/54/EC and 2002/57/EC as regards the official checking rate for field inspection under official supervision for basic seed, bred seed of generations prior to basic seed and certified seed	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala uljarica i predivog bilja (SL CG 75/2018) • <i>Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala uljarica i predivog bilja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 23.11.2018. • I 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.12.2018. • I 2024

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
Tradicionalne sorte				
549)	<u>Direktiva 2008/62</u> Commission <u>Directive 2008/62/EC</u> of 20 June 2008 providing for certain derogations for acceptance of agricultural landraces and varieties which are naturally adapted to the local and regional conditions and threatened by genetic erosion and for marketing of seed and seed potatoes of those landraces and varieties	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o tradicionalnih sorti isorti koje su prirodno prilagođene lokalnim i regionalnim uslovima i ugrožene genetskom erozijom i za stavljanje u promet semena i sjemenskog krompira tih sorti i sorti 	<ul style="list-style-type: none"> I 2025 	<ul style="list-style-type: none"> I 2025 Nacionalne mjere za izvršenje Puna implementacija danom pristupanja
Tradicionalne sorte povrća				
550)	<u>Direktiva 2009/145</u> Commission <u>Directive 2009/145/EC</u> of 26 November 2009 providing for certain derogations, for acceptance of vegetable landraces and varieties which have been traditionally grown in particular localities and regions and are threatened by genetic erosion and of vegetable varieties with no intrinsic value for commercial crop production but developed for growing under particular conditions and for marketing of seed of those landraces and varieties	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala povrća (SL CG 26/2017) (SL CG 42/2018) (SL CG 136/2022) 	<ul style="list-style-type: none"> 21.04.2017 29.06.2018 09.12.2022 	<ul style="list-style-type: none"> 29.04.2017. 07.07.2018 17.12.2022

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
POGLAVLJE 4 ZAŠTITA BILJNIH SORTI				
551)	<u>Regulativa 2100/94</u> Council <u>Regulation (EC) No 2100/94</u> of 27 July 1994 on Community plant variety rights	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o zaštiti biljnih sorti (SL CG 48/2007) (SL CG 48/2008) • Pravilnik o listi poljoprivrednih usjeva na koju se odnosi ograničenje oplemenjivačkog prava (SL CG 18/2015) • Pravilnik o metodama za ispitivanje različitosti, uniformnosti i stabilnosti nove biljne sorte (SL CG 2/2017) 	<ul style="list-style-type: none"> • 09.08.2007 • 11.08.2008 • 20.04.2015 • 10.01.2017 	<ul style="list-style-type: none"> • 17.08.2007 • 19.08.2008 • 28.4.2015 • 18.01.2017 • <i>Nacionalne mjere za izvršenje</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
NASLOV 7 GENETIČKI MODIFIKOVANI ORGANIZMI				
552)	<u>Direktiva 2001/18</u> <u>Directive 2001/18/EC</u> of the European Parliament and of the Council of 12 March 2001 on the deliberate release into the environment of genetically modified organisms and repealing Council Directive 90/220/EEC	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o genetički modifikovanim organizmima (SL CG 22/2008) 	<ul style="list-style-type: none"> • 2008 	<ul style="list-style-type: none"> • 2008 • <i>Nacionalne mjere za izvršenje</i> • <i>Puna implementacija danom pristupanja</i>
553)	<u>Regulativa 1830/2003</u> <u>Regulation (EC) N° 1830/2003</u> of the European	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o genetički modifikovanim organizmima 	<ul style="list-style-type: none"> • 2008 • 8.2.2019 	<ul style="list-style-type: none"> • 2008 • 16.2.2019

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	Parliament and of the Council of 22 September 2003 concerning the traceability and labelling of genetically modified organisms and the traceability of food and feed products produced from genetically modified organisms and amending Directive 2001/18/EC	(SL CG 22/2008) • Uredba o uslovima i načinu korišćenja genetički modifikovane hrane ili hrane za životinje (SL CG 9/2019)		• Nacionalne mjere za izvršenje • Puna implementacija danom pristupanja
554)	Direktiva 2009/41 Directive 2009/41/EC of the European Parliament and of the Council of 6 May 2009 on the contained use of genetically modified micro-organism	• Zakon o genetički modifikovanim organizmima (SL CG 22/2008)	• 2008	• 2008 • Nacionalne mjere za izvršenje • Puna implementacija danom pristupanja
555)	Regulativa 1946/2003 Regulation (EC) No 1946/2003 of the European Parliament and of the Council of 15 July 2003 on transboundary movements of genetically modified organisms	• Zakon o genetički modifikovanim organizmima (SL CG 22/2008)	• 2008	• 2008 • Nacionalne mjere za izvršenje • Puna implementacija danom pristupanja
POGLAVLJE 2 GENETIČKI MODIFIKOVANA HRANA ili HRANA ZA ŽIVOTINJE				
556)	Regulativa 1829/2003 Regulation (EC) N° 1829/2003 of the European Parliament and of the Council of 22 September 2003 on genetically modified food and feed.	• Uredba o uslovima i načinu korišćenja genetički modifikovane hrane ili hrane za životinje (SL CG 9/2019)	• 8.2.2019	• 16.2.2019 • Nacionalne mjere za izvršenje • Puna implementacija danom pristupanja
557)	Regulativa 1830/2003 Regulation (EC) N° 1830/2003 of the European Parliament and of the Council of 22 September 2003 concerning the traceability and labeling of genetically modified organisms and the traceability of food and feed products produced from	• Uredba o uslovima i načinu korišćenja genetički modifikovane hrane ili hrane za životinje (SL CG 9/2019)	• 8.2.2019	• 16.2.2019 • Nacionalne mjere za izvršenje • Puna implementacija danom pristupanja

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	genetically modified organisms and amending Directive 2001/18/EC			
558)	<u>Regulativa 65/2004</u> Commission Regulation (EC) No 65/2004 of 14 January 2004 establishing a system for the development and assignment of unique identifiers for genetically modified organisms	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o uslovima i načinu korišćenja genetički modifikovane hrane ili hrane za životinje (SL CG 9/2019) 	<ul style="list-style-type: none"> • 8.2.2019 	<ul style="list-style-type: none"> • 16.2.2019 • Nacionalne mjere za izvršenje • Puna implementacija danom pristupanja
559)	<u>Regulativa 641/2004</u> Commission Regulation (EC) No 641/2004 of 6 April 2004 on detailed rules for the implementation of Regulation (EC) No 1829/2003 as regards the application for the authorisation of new genetically modified food and feed, the notification of existing products and adventitious or technically unavoidable presence of genetically modified material which has benefited from a favourable risk evaluation.	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o uslovima i načinu korišćenja genetički modifikovane hrane ili hrane za životinje (SL CG 9/2019) 	<ul style="list-style-type: none"> • 8.2.2019 	<ul style="list-style-type: none"> • 16.2.2019 • Nacionalne mjere za izvršenje • Puna implementacija danom pristupanja
560)	<u>Regulativa 1981/2006</u> Commission Regulation (EC) No 1981/2006 of 22 December 2006 on detailed rules for the implementation of Article 32 of Regulation (EC) No 1829/2003 of the European Parliament and of the Council as regards the Community reference laboratory for genetically modified organisms	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o uslovima i načinu korišćenja genetički modifikovane hrane ili hrane za životinje (SL CG 9/2019) 	<ul style="list-style-type: none"> • 8.2.2019 	<ul style="list-style-type: none"> • 16.2.2019 • Nacionalne mjere za izvršenje • Puna implementacija danom pristupanja
561)	<u>Preporuka 2004/787</u> <u>Commission Recommendation 2004/787/EC of 4 October 2004</u> on technical guidance for sampling and detection of genetically modified organisms and material produced from genetically	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba o uslovima i načinu korišćenja genetički modifikovane hrane ili hrane za životinje (SL CG 9/2019) 	<ul style="list-style-type: none"> • 8.2.2019 	<ul style="list-style-type: none"> • 16.2.2019 • Nacionalne mjere za izvršenje • Puna implementacija danom pristupanja

Br No	Zakonodavstvo EU-a/Upućivanje na tekst	(MN) zakonodavstvo Objavljeno u Službenom listu Crne Gore ili se planira donijeti	Datum prenošenja ili procijenjeni datum prenošenja	Datum implementacije ili procijenjeni datum implementacije
	modified organisms as or in products in the context of Regulation (EC) No 1830/2003			

PRILOG II

POSEBNI AKCIONI PLAN

ZA KONTROLU I ISKORJENJIVANJE KLASIČNE KUGE SVINJA KOD DOMAĆIH I DVLJIH SVINJA U CRNOJ GORI, NAKON PRESTANKA VAKCINACIJE

*U Pravilniku o izmjeni Pravilnika o mjerama za sprječavanje, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje klasične kuge svinja koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 84/2017 od 15.12.2017. godine, a stupio je na snagu 23.12.2017. član 1 riječi: "1. januara 2018. godine" zamjenjuju se riječima: "1. januara 2020. godine" što notifikovano i prihvaćeno od strane EK.

Podgorica, jun 2015

SADRŽAJ

I. STATUS SEKTORA SVINJARSTVA I BOLESTI KLASIČNA KUGA SVINJA U CRNOJ GORI

- I. 1. Sektor svinjarstva u Crnoj Gori
- I. 2. Status bolesti klasična kuga svinja u Crnoj Gori

II. AKCIONI PLAN ZA KONTROLU I ISKORJENJIVANJE KLASIČNE KUGE SVINJA DOMAĆIH I DIVLJIH SVINJA U CRNOJ GORI

- II. 1. Registracija gazdinstava i identifikacija svinja
- II. 2. Programi nazora klasične kuge svinja kod domaćih i divljih svinja
 - a) Program kontrole uspješnosti imunizacije vakcinisanih svinja - procjena imunološkog statusa populacije domaćih svinja
 - b) Monitoring divljih svinja na klasičnu kugu svinja
 - c) Plan sprovođenja programa nadzora klasične kuge svinja kod domaćih svinja, nakon prestanka vakcinacije
- II. 3. Krizni plan
- II. 4. Tehnički i administrativni kapaciteti dijagnostičkih laboratorija
- II. 5. Kontrola prometa živih životinja u zemlji
- II. 6. Dodatne mjere za kontrolu klasične kuge svinja
- II. 7. Faktori rizika za pojavu i širenje bolesti i mjere za smanjenje rizika

III. SARADNJA SA ZEMLJAMA TRGOVINSKIM PARTNERIMA I ZEMLJAMA U OKRUŽENJU

- III. 1. Sastanci direktora veterinarskih uprava (od 2007. – 2014. godine)
- III. 2. Koordinacija mjera vezanih na promjenu politike kontrole klasične kuge svinja između Crne Gore i Srbije
- III. 3. Edukacije

PRILOZI

- I. Program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja u 2015.godini-Podprogram 11-Klasična kuga svinja (Sl. list CG 11/2015);
- II. Pravilnik o mjerama za sprječavanje, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje klasične kuge svinja ("Službeni list CG", br. 18/2014);
- III. Stručno uputstvo za sprovođenje Plana uzorkovanja radi kontrole uspješnosti imunizacije vakcinisanih svinja protiv klasične kuge svinja;
- IV. Monitoring klasične kuge svinja kod divljih svinja-Plan uzorkovanja i stiardne operativne procedure za prikupljanje uzoraka;

I. STATUS SEKTORA SVINJARSTVA I BOLESTI KLASIČNA KUGA SVINJA U CRNOJ GORI

1. Sektor svinjarstva u Crnoj Gori

Osnovne karakteristike sektora svinjarstva ogledaju se u postojanju malih, porodičnih gazdinstava sa malim brojem svinja, sa izrazitim oscilacijama tokom godine, mada se tokom posljednjih godina, uočavaju manje pozitivne strukturalne promjene u pravcu povećanja broja životinja na gazdinstvu.

Podaci o ukupnom broju svinja u Crnoj Gori nijesu konzistentni. Naime, još uvijek nije uspostavljen sistem registracije gazdinstava sa svinjama i identifikacije i registracije svinja. Početak, odnosno prva kampanja I&R svinja planirana je za prvu polovinu 2015. godine (detaljnije opisano u poglavlju: II. 1. Registracija gazdinstava i identifikacija svinja), kada će se ustanoviti tačan broj gazdinstava sa svinjama i broj svinja. Trenutno raspolažemo podacima MONSTAT-a kao i podacima koje ima Veterinarska uprava, na osnovu broja vakcinisanih svinja tokom jedne godine.

Važno je naglasiti specifičnost Crne Gore u pogledu proizvodnje i uzgoja svinja. Mali broj gazdinstava posjeduje rasplodne životinje (krmače, nerastove) na kojima se proizvode prasadi za dalji uzgoj i tov, a u mnogo većem procentu su gazdinstva koja na proljeće kupuju prasadi, uglavnom se uvoze iz zemalja u okruženju (prvenstveno iz Srbije), a u drugoj polovini jeseni se kolju, za sopstvenu upotrebu na domaćinstvu.

Tokom poljoprivrednog popisa koji je sproveden tokom proljeća i ljeta 2010. godine, od strane MONSTAT-a, u Crnoj Gori je popisano ukupno 47.673 svinje. Popis je obavljen u periodu kada su već nabavljena prasadi radi tova do jeseni, odnosno ovim brojem je obuhvaćeno i oko 20.000 prasadi koja se uvoze iz Srbije na proljeće, radi tova do kraja godine koji se u velikoj mjeri obavlja na porodičnim domaćinstvima za sopstvene potrebe. Ovaj broj svinja je obuhvatao svinje, prasadi i 756 krmača na jednoj velikoj farmi (Pantomarket doo u Spužu) koja je bila jedina intenzivnog tipa u Crnoj Gori, sa modernom opremom i tehnologijom proizvodnje i koja je početkom 2012.godine prestala sa radom (podaci iz Poljoprivrednog popisa 2010. godine dati u Tabeli br. 1) . Ovo je doprinijelo smanjenju broja svinja tokom posljednje dvije godine.

Tabela br. 1: Broj gazdinstava koja su aktivna u sektoru proizvodnje svinja-Izvor: MONSTAT – Poljoprivredni popis 2010. godine

Stavka	Ukupno	Porodična poljoprivredna gazdinstva	Poslovni subjekti
Number od holdings	13.469	13.465	4
Total number od pigs (all categories)	47.673	41.118	6.555

U Statističkom godišnjaku, koji takođe izdaje MONSTAT, podaci o broju svinja za svaku godinu su obrađeni na dan 15. januar, što znači da taj broj ne uključuje svinje za tov koje su sezonski držane od proljeća do jeseni, kada su zaklane, i to je razlog što se uočava značajan pad broja svinja u odnosu na Poljoprivredni popis sproveden tokom proljeća i ljeta (Tabela br. 2).

Tabela br. 2: Podaci o broju svinja od 2007. do 2013. godine, po kategorijama i sa stanjem na dan 15. januara

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Ukupno životinja	10.374	10.017	12.377	11.205	21.398	18.451	20.572
Krmače suprasne nazimice	1.593	1.676	1.977	1.952	2.799	2.216	1.456
Rasplodni nerasti	67	57	34	59	90	81	146
Prasići, do 19 kg					4.182	4.017	4.598

Prasići, 20 - 49 kg					8.494	6.437	9.355
Prasići za tov, 50-79 kg					2.517	793	819
Svinje za tov, 80-109 kg					1.581	926	886
Svinje za tov, više od 110 kg					1.589	3.880	3.167

Izvor: MONSTAT – Statistički godišnjak za 2013. godinu

Napomena: U 2011 godini, promijenjen je okvir za izbor uzorka, to jeste umjesto baze podataka iz Popisa stanovništva stanova i domaćinstava, ažurirana / korišćena baza podataka iz Popisa poljoprivrede iz 2010. godine.

Ovo potvrđuje prethodno navedeno, da se značajan broj prasadi obično nabavlja u proljeće, za sopstvene potrebe gazdinstava.

Uzgoj svinja najvećim dijelom odvija se na privatnim, porodičnim gazdinstvima koja drže od nekoliko do 300 tovnih svinja i koja postoje u cijeloj zemlji. Na godišnjem nivou, značajan broj prasadi se uvozi (oko 20.000) uglavnom iz Srbije i tove se dok ne dostignu težinu žive vage od 100-110 kg kada se kolju, najčešće za sopstvene potrebe.

Uvoz prasadi vrši se u skladu sa procedurama navedenim u poglavlju: **II. 5. Kontrola prometa živih svinja** ovog Akcionog plana.

Prema podacima MONSTAT-a, na najvećem broju gazdinstava uzgaja se manje od 10 svinja (13168). Takođe, prema podacima MONSTAT-a u ukupnoj strukturi populacije svinja, prasad do 49 kg čine 47,6% populacije, na tovljenike između 50 i 110 kg otpada 39,6% dok je postotak nazimica i priplodnih krmača veoma nizak -0,8% nazimica i 3,5% krmača (Tabela br. 3).

Tabela br. 3: Struktura gazdinstava koja drže svinje u Crnoj Gori

Veličina gazdinstva	Ukupan broj gazdinstava
<10	13168
10 do 49	277
50 do 99	13
100 do 149	1
150 do 199	2
manje od 200 svinja (ukupno)	13461
200 - 399	7
400 – 999	0
>1000	0
TOTAL	13469

Izvor: MONSTAT

Kao što je već navedno, u Crnoj Gori još nije uspostavljen sistem identifikacije i registracije gazdinstava i svinja ali obzirom da se vrši vakcinacija svinja protiv klasične kuge svinja, uz obavezu vođenja evidencije, Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove posjeduje podatke o gazdinstvima na kojima se uzgajaju svinje i o broju svinja koje se vakcinišu na tim gazdinstvima.

Obzirom na navedenu specifičnost držanja svinja – sezonska nabavka (proljeće) i tov (kraj jeseni) najveći broj svinja se vakciniše u periodu maj-jun, okvirno između 35.000 do 45.000 na oko 12.000 gazdinstava:

2012	39.219 svinja na 10.558 gazdinstava
2013	36.445 svinja na 10.702 gazdinstava
2014	31.401 svinja na 10.014 gazdinstava

Potrošnja svinjskog mesa ima najveći udio u ukupnoj potrošnji mesa u Crnoj Gori (35%). Crna Gora ne zadovoljava sopstvene potrebe za svinjskim mesom.

Crna Gora jeste veliki potrošač svinjskog mesa, a istovremeno, kao što je već rečeno, proizvodnja svinja je vrlo niska.

Crna Gora najvećim dijelom uvozi svinje iz Evropske Unije i Srbije za uzgoj i držanje kao i klanje, kao i svježe svinjsko meso namijenjeno daljoj prodaji i preradi.

U ukupnoj potrošnji svinjskog mesa, izuzetno značajno mjesto zauzima potrošnja dimljene sušene šunke/pršuta, koja se proizvodi od uvezenog svježeg svinjskog buta koji se tradicionalno obrađuje, potom dimi i suši na vazduhu. Ovi proizvodi se konzumiraju tokom cijele godine.

Tabela 4. Broj zaklanih svinja u registrovanim klanicama

Broj svinja				
2009. godina	2010. godina	2011. godina	2012. godina	2013. godina
28,648	33,836	16.933	17.172	11.562

Izvor: MONSTAT, Statistički godišnjak za 2014.godinu

Trenutno u zemlji ne postoji ni jedno Udruženje proizvođača u sektoru svinjarstva.

2. Status klasične kuge svinja u Crnoj Gori

Zakonom o veterinarstvu („Službeni list CG“, broj 30/12) propisane su obavezne preventivne mjere koje sprovodi držalac životinje, opšte preventivne mjere zaštite zdravlja životinja, kao i posebne preventivne mjere za zaštitu od zaraznih bolesti životinja koje su dužni da sprovedu držaoci životinja i veterinarske organizacije i veterinarske službe (članovi 51 do 55).

Kontrola klasične kuge svinja vakcinacijom se sprovodi kontinuirano kao zakonski obavezna mjera više od 15 godina, upotrebom vakcine pripremljene od atenuiranog K soja virusa. Marker vakcina nikada nije korišćena u svrhu vakcinacije životinja.

Bolest se u zemlji pojavljivala sporadično, a posljednji slučaj bolesti u populaciji domaćih svinja potvrđen je 2007. godine. Klasična kuga svinja nikada nije potvrđena u populaciji divljih svinja.

Radi ranog otkrivanja i sprječavanja pojave zaraznih bolesti životinja, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja na kraju svake, za sljedeću godinu donosi Program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja. Programom mjera se utvrđuje vrsta preventivne vakcinacije, dijagnostička i druga ispitivanja, obuhvat (vrsta i broj životinja), rokovi za sprovođenje, nosioci posla, načini izvještavanja o izvršenim mjerama i način finansiranja mjera.

Preventivne mjere propisane Programom mjera sprovedu veterinarske ambulante kojima su, nakon zakonom utvrđenih i sprovedenih procedura, ustupljeni na izvršavanje predmetni poslovi. Ugovorom između Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i veterinarskih ambulanti precizno se definišu obaveze vršilaca ovih poslova.

Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove obezbjeđuje veterinarskim ambulantama dijagnostička sredstva, vakcine i drugi potrošni materijal za potrebe sprovođenja Programa i vrši stručni nadzor nad sprovođenjem mjera.

Specijalistička veterinarska laboratorija vrši laboratorijsku dijagnostiku zaraznih bolesti životinja.

Program mjera obuhvata aktivnosti koje se sprovedu u cilju prevencije i suzbijanja klasične kuge svinja kroz mjeru (Prilog I):

- vakcinacija svinja (naziv podprograma: *Vakcinacija domaćih svinja*) i

- kontrola uspješnosti imunizacije i nadziranje divljih svinja (naziv podprograma: *Monitoring divljih svinja na klasičnu kugu svinja*).

Financijska sredstva potrebna za sprovođenje mjera kontrole klasične kuge svinja na način propisan Programom mjera, obezbjeđuju su iz sredstava budžeta Crne Gore, na poziciji Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

Budžetom se obezbjeđuju i sredstva za naknadu štete držaocima svinja za uginule svinje za koje je dokazano da su oboljele od klasične kuge svinja i usmrćene svinje u svrhu iskorjenjivanja bolesti.

Pravilnikom o mjerama za sprječavanje, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje klasične kuge svinja (Sl. list CG 18/2014) propisane su mjere suzbijanja i iskorjenjivanja klasične kuge svinja koje se sprovode na području cijele teritorije Crne Gore (Prilog II).

Pravilnik je usklađen sa Direktivom Savjeta 2001/89/EZ o mjerama Zajednice za kontrolu klasične kuge svinja (*Council Directive 2001/89/EC on Community measures for the control of classical swine fever*) i Odlukom Komisije 2002/106/EZ o odobravanju Dijagnostičkog priručnika u kojem se utvrđuju dijagnostički postupci, metode uzorkovanja i mjerila za ocjenjivanje laboratorijskih testova za potvrdu prisutnosti klasične kuge svinja (2002/106/EC: *Odluka Komisije approving a Diagnostic Manual uspostavljanje diagnostic procedures, sampling methods i criteria za evaluation od the laboratory tests za the confirmation od classical swine fever*).

Izuzetak je dio propisa koji se odnosi na zabranu vakcinacije svinja protiv klasične kuge svinja, naime još uvijek je obavezna vakcinacija domaćih svinja protiv klasične kuge svinja, a s obzirom na planiranu promjenu politike vakcinacije svinja protiv klasične kuge svinja u Crnoj Gori definisan je rok za prestanak vakcinacije - 01. januar 20250. godine.

Dodatno, uzimajući u obzir činjenicu da najveći dio uvoza svinja potiče iz Srbije, politika prestanka vakcinacije protiv klasične kuge svinja će biti koordinisana sa mjerom prestanka vakcinacije u Srbiji.

U slučaju izbijanja klasične kuge svinja, mjere iskorjenjivanja bolesti uključuju usmrćivanje svih svinja na zaraženom gazdinstvu i kontaktnim gazdinstvima („stamping-out“), ograničenje prometa i stavljanja u promet svih sumnjivih životinja i njihovih proizvoda, kao i sve druge mjere koje se u svrhu sprječavanja daljeg širenja i iskorjenjivanja bolesti moraju sprovesti u zaraženom području (krug poluprečnika od najmanje 3 km oko zaraženog gazdinstva) i ugroženom području (krug poluprečnika od najmanje 10 km oko zaraženog gazdinstva).

Mjere koje se moraju preduzeti u svrhu sprječavanja širenja, kontrole i iskorjenjivanja bolesti detaljno su propisane Pravilnikom o mjerama za sprječavanje, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje klasične kuge svinja (Sl. list CG 18/2014).

U skladu sa odredbama Pravilnika o mjerama za sprječavanje, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje klasične kuge svinja (Sl. list CG 18/2014), kontrola klasične kuge svinja na području Crne Gore, zasnovana na politici vakcinacije i primjeni „stamping-out“ mjere u slučaju izbijanja bolesti, planira da se sprovodi do 01. januara 2020. godine*.

Tokom 2014. godine, klinička sumnja na klasičnu kugu svinja prijavljena je u devet slučajeva, kada su Specijalističkoj veterinarskoj laboratoriji dostavljeni odgovarajući uzorci na ispitivanje.

Dijagnostičko ispitivanje izvršeno je upotrebom, od strane OIE-a preporučenih dijagnostičkih testova i metoda propisanih Prilogom 1 Odjeljak E Pravilnika o mjerama za sprječavanje, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje klasične kuge svinja (Sl. list CG 18/2014), molekularnom metodom Real-Time PCR - kitovi Qiagen Aamp Viral RNA Mini Kit za ekstrakciju RNK i Qiagen One-Step RT-PCR za amplifikaciju. Ni u jednom ispitivanom uzorku koji je Specijalističkoj veterinarskoj laboratoriji dostavljen pod sumnjom da se radi o klasičnoj kugi svinja, nije utvrđeno prisutstvo sekvence RNK virusa klasične kuge svinja, odnosno bolest nije laboratorijski potvrđena.

Tabela 5: Broj laboratorijski ispitanih uzoraka na klasičnu kugu svinja porijeklom od domaćih svinja u slučajevima kliničke sumnje

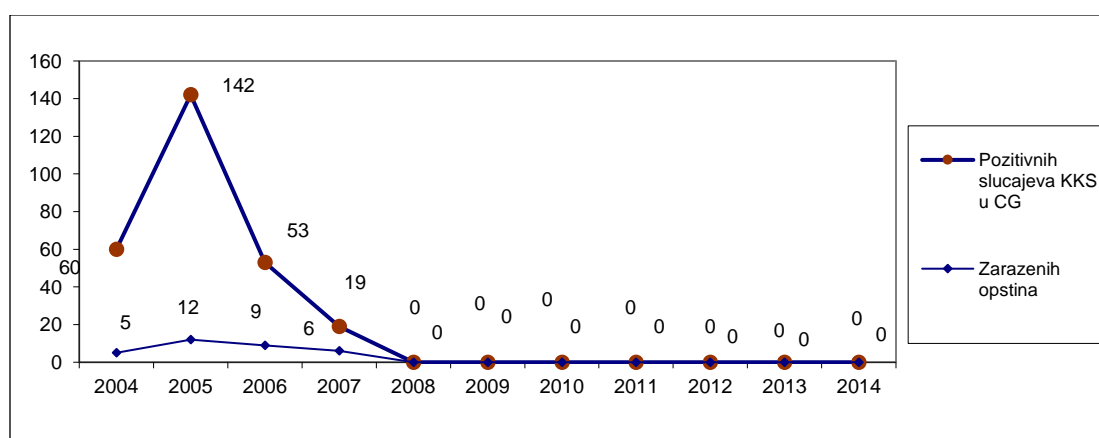
Godina	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
--------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Broj ispitanih uzoraka	222	114	102	45	14	11	13	2	6	9
------------------------	-----	-----	-----	----	----	----	----	---	---	---

U Tabeli 5 dat je ukupan broj uzoraka porijeklom od domaćih svinja koji je laboratorijski ispitan u slučajevima kliničke sumnje na klasičnu kugu svinja, dok grafikon 1 prikazuje broj pozitivnih slučajeva klasične kuge svinja kod domaćih svinja tokom perioda 2004. - 2014. godine na teritoriji Crne Gore. Podaci o broju pozitivnih slučajeva klasične kuge svinja kod domaćih svinja u periodu 2004-2006. godina (do kada je Crna Gora bila dio državne zajednice sa Srbijom), odnose se samo na teritoriju Crne Gore.

Već sedmu godinu zaredom u Crnoj Gori nije registrovana pojava klasične kuge svinja. Prema službenim podacima Svjetske organizacije za zdravlje životinja bolest nije prijavljena ni u zemljama iz kojih Crna Gora uvozi prasad tokom proljeća, za dalje držanje, što zajedno sa pokrenutim regionalnim aktivnostima na iskorjenjivanju ove bolesti, daje osnovu za pretpostavku da se povoljna situacija može očekivati i u narednom periodu.

Grafikon 1. Broj pozitivnih slučajeva klasične kuge svinja kod domaćih svinja tokom perioda 2004. -2014. godine na teritoriji Crne Gore

U skladu s Programom obaveznih mjera za 2015. godinu (Sl. list CG 11/2015) pojava klasične kuge svinja sprječava se vakcinacijom protiv bolesti na svim gazdinstvima na kojima se drže i uzgajaju svinje, korišćenjem vakcine pripremljene od atenuiranog K soja virusa.

Vakcinacija se sprovodi na način da se svinje prvo klinički pregledaju, a zatim vakcinišu samo zdrave svinje. U promet se mogu staviti samo vakcinisane svinje, najmanje 15 dana nakon vakcinacije. Izuzetno, u promet se mogu stavljati i prasad mlađa od 45 dana, a koja nijesu vakcinisana, ako potiču sa gazdinstva koja su slobodna od klasične kuge svinja i na kojima su vakcinisane sve svinje, uključujući krmače i nazimice.

Vakcinaciju na određenom epizotološkom području, sprovede veterinarske ambulante koje sa Upravom imaju potpisan Ugovor o ustupanju javnih poslova-Sprovedenje mjera utvrđenih Programom obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja za tekuću godinu.

Potrebne količine vakcina obezbjeđuje Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, te se ista prema uputstvu Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, preko Specijalističke veterinarske laboratorije, raspodjeljuje ovlaštenim veterinarskim ambulantomama. Specijalistička veterinarska laboratorija vodi evidenciju o izdatim količinama i serijama vakcine.

Vakcinacija domaćih svinja je besplatna za držaoce svinja, a pravna lica koja u vršenju organizovane proizvodnje, odnosno držanja životinja, imaju obezbjeđenu registrovanu veterinarsku službu za stalnu zdravstvenu zaštitu svojih životinja, sami izvode vakcinaciju vakcinom koju obezbjeđuje Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove na osnovu dostavljenih potreba za tekuću godinu, odnosno dostavljenog programa vakcinacije.

Veterinarske ambulante dužne su da dostave Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i službenom veterinaru, najkasnije 10 dana prije početka sprovođenja mjere, plan sa nazivom mjesta i datumom izvođenja vakcinacije domaćih svinja tokom godine, kao i sve eventualne izmjene plana. Takođe, dužne su da obavijeste upravu za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i službenog veterinara o svakom držaocu životinja koji odbija sprovođenje vakcinacije.

Veterinarske ambulante, nakon izvršene vakcinacije svinja izdaju potvrdu o izvršenoj vakcinaciji koju potpisuje i držalac svinja pri čemu jedan primjerak ove potvrde ostaje kod držaoca svinja.

O sprovedenoj vakcinaciji veterinarske ambulante dostavljaju izvještaj koji sadrži sljedeće podatke: naziv mjesta, datum vakcinacije, podatke o držaocu svinja i broju svinja za svako gazdinstvo pojedinačno sa kopijama potvrda o izvršenoj vakcinaciji.

Sprovođenje mjera kontrolišu službeni veterinari, u skladu sa Stručnom uputstvom o načinu vršenja službenih kontrola ovlašćenih veterinarskih organizacija u sprovođenju Programa mjera.

II. AKCIONI PLAN ZA KONTROLU I ISKORJENJIVANJE KLASIČNE KUGE SVINJA DOMAĆIH I DIVLJIH SVINJA U CRNOJ GORI

II. 1. Registracija gazdinstava i identifikacija svinja

Obaveze držaoca životinja da registruju gazdinstva i identifikuju životinje utvrđena je Zakonom o identifikaciji i registraciji životinja (»Službeni list CG« 48/07 i 73/10). Zakon nije sadržavao odredbe koje se odnose na svinje, pa se u 2014. godini pristupilo izradi izmjena i dopuna Zakona, sa ciljem daljeg unaprjeđenja postojećeg sistema identifikacije i registracije domaćih životinja, prvenstveno svinja i dodatno usklađivanje sa zakonodavstvom EU u ovoj oblasti.

Identifikacija i registracija svinja je dio sistema kojim će se obezbjediti sljedivost svake svinje od gazdinstva rođenja do smrti, uključujući evidenciju svih premještanja i kretanja, što je od presudne važnosti za kontrolu zaraznih bolesti svinja.

Zakonom o identifikaciji i registraciji životinja (Sl. list CG 48/07 i 73/10) određeno je da Veterinarska Uprava vodi Centralni registar životinja i gazdinstva.

Pravilnik o identifikaciji i registraciji svinja (Sl. list CG 48/2014) usklađen je sa Direktivom Savjeta 2008/71/EZ od 15. jula 2008. o identifikaciji i registraciji svinja (*Council Directive 2008/71/EC od 15. jula 2008. on the identification and registration of pigs*) i Odlukom Komisije 2000/678/EZ o utvrđivanju detaljnih pravila za registraciju gazdinstava u nacionalne baze podataka za svinje predviđene Direktivom 64/432/EEZ (*Odluka Komisije 2000/678/EC od 23. oktobra 2000. donosi detaljne pravila za registraciju držanja u nacionalnim bazama za svinje kao što je predviđeno u Direktivi 64/432/EEC*).

Ovim pravilnikom propisuju se zahtjevi za identifikaciju svinja, sredstva identifikacije (ušna markica) i aplikaciju istih, kao i način registracije gazdinstava koja drže svinje.

Zakonom je definisano da fizička lica koja drže samo jednu svinju za sopstvene potrebe nijesu dužna da podnose zahtjev za registraciju gazdinstva i vode registar gazdinstva.

Prepoznajući važnost i potrebu identifikacije životinja kojom se uspostavlja sistem njihove sljedivosti, kroz Projekat IPA: *Identifikacija i registracija životinja* finansiran sredstvima Evropske Unije, u Crnoj Gori su uspostavljeni sistemi identifikacije i registracije goveda, ovaca i koza, usklađeni sa standardima EU.

U toku je sprovođenje Projekta IPA 2011 „*Jačanje veterinarske službe u Crnoj Gori*“, kojim se unaprijeđuje već uspostavljeni sistem identifikacije i registracije životinja i mreža veterinarskog nadzora (veterinarski informacioni sistem), odnosno kreira se elektronska baza- registar gazdinstava svinja u skladu sa standardima EU. Projekt je započeo u martu 2014. godine, traje do septembra 2015. godine, a kampanja registracije gazdinstava i identifikacije i registracije svinja, planirana je za prvu polovinu 2015. godine (uz ovu aktivnost će se istovremeno sprovoditi i vakcinacija svinja protiv klasične kuge svinja).

U toku je završna faza izrade elektronske baze podataka (web aplikacija) čije se potpuno uspostavljanje i primjena mora završiti prije otpočinjanja kampanje. Potpuno uspostavljanje cijelog sistema i završetak registracije gazdinstava na kojima se drže svinje očekuje se do 31. decembra 2015.godine.

Identifikacijom svinja stvaraju se uslovi za kontrolu bolesti na cijelom epizootiološkom području Crne Gore, utvrdiće se tačan broj svinja i gazdinstava na kojima se drže svinje za rasplod, tov i dalju prodaju te gazdinstava na kojima se svinje drže sezonski, za sopstvene potrebe, kao i kategorije svinja. Ovim će se stvoriti uslovi za bolje planiranje preventivne zdravstvene zaštite svinja, kontrolu bolesti svinja, unaprijeđenje ove grane stočarske proizvodnje i proizvodnju zdrave i bezbjedne hrane.

Svinje koje se uvoze u Crnu Goru za dalje držanje se moraju registrovati u Registar gazdinstava i Elektronsku bazu podataka, u roku od 30 dana od dana veterinarskog pregleda na granici, odnosno prije napuštanja prvog gazdinstva istovara u Crnoj Gori.

Punom implementacijom sistema identifikacije i registracije svinja, kao i registracije njihovog kretanja, značajno će se doprinjeti mjerama kontrole i iskorjenjivanja klasične kuge svinja, primarno obezbjeđujući brzu slijedivost svinja koje su bile u direktnom kontaktu sa oboljelim ili životinjama sumnjivim na oboljenje, obezbjeđujući vjerodostojniju i efikasnu primjenu mjera u zaraženim i ugroženim područjima zbog poznavanja lokacija gazdinstava na kojima se drže svinje.

II. 2. Program nadzora klasične kuge svinja kod domaćih i divljih svinja

a) Program kontrole uspješnosti imunizacije vakcinisanih svinja - procjena imunološkog statusa populacije domaćih svinja

Program nadzora imunološkog statusa u populaciji domaćih svinja zasniva se na činjenicama da je posljednji slučaj klasične kuge svinja prijavljen 2007. godine, da se najmanje posljednjih 15 godina sprovodi vakcinacija svih svinja protiv bolesti i da se u skladu s tim generalno očekuje dobar imuni status populacije domaćih svinja.

Ciljevi programa su klinički nadzor stada svinja u svrhu isključivanja bolesti i serološko praćenje stada svinja radi kontrole uspješnosti imunizacije vakcinisanih svinja - procjena imunološkog statusa populacije domaćih svinja na cijeloj teritoriji Crne Gore.

Klinički pregled domaćih svinja na gazdinstvu vrše veterinari prilikom sprovođenja vakcinacije, kao i u slučaju postavljanja sumnje na bolest na osnovu prijave oboljenja.

Procjena imunološkog statusa životinja zasniva se na serološkom praćenju stada. U svrhu serološkog praćenja određen je statistički reprezentativan broj uzoraka koje je potrebno ispitati. Cilj istog nije dokazati da su sva stada domaćih svinja vakcinisana, nego dokazati da prevalenca vakcinisanih stada nije niža od potrebne za odgovarajuću zaštitu od bolesti. Populacija se smatra odgovarajuće zaštićenom ukoliko se dokaže da je 80% populacije imuno.

U svrhu kontrole uspješnosti imunizacije vakcinisanih svinja, uzimaju se uzorci krvi vakcinisanih svinja, po stručnom uputstvu Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i dostavljaju Specijalističkoj veterinarskoj laboratoriji na ispitivanje prisutstva specifičnih antitijela protiv virusa klasične kuge svinja.

U skladu sa Stručnim uputstvom, u svrhu kontrole imuniteta predviđeno je uzorkovanje 1500 svinja na 300 nasumično odabranih gazdinstava. Takvim uzorkovanjem omogućava se otkrivanje najmanje jedne nezaštićene životinje uzimajući u obzir sljedeće parametre: ciljana populacija ≥ 8000 stada svinja od ukupno procijenjenih u zemlji s očekivanom prevalencom nezaštićenih stada od 50% i intervalom tačnosti 95%.

Tabela 6. Broj uzoraka prema veličini stada

Veličina stada prema broju životinja	Potreban broj uzoraka
1-10	Sve životinje u stadu

11-20	19
21-30	27
31-50	42
51-100	72
101-200	111
>200	246

Po sprovedenom testiranju stada se klasifikuju prema rezultatima na imuna: sva stada s više od 80% zaštićenih životinja i nezaštićena: sva stada u kojim je imunitet niži od 80%.

Uzorkovanje krvi za kontrolu imunološkog statusa vrši se najranije 35 dana poslije vakcinacije. Lista veterinarskih ambulanti koje vrše uzorkovanje krvi je sastavni dio stručnog uputstva Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

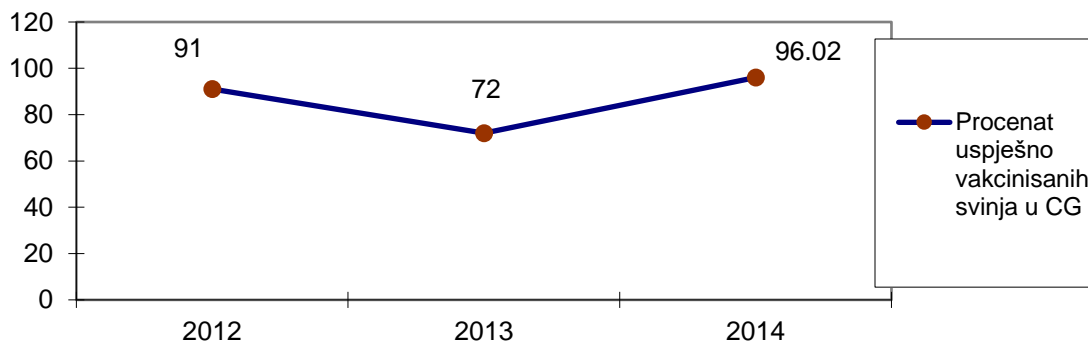
Specijalistička veterinarska laboratorija vrši laboratorijsko ispitivanje prisustva specifičnih antitijela protiv virusa klasične kuge svinja, sprovedi se metodom AbELISA, a u 2014. godini korišćen je kit proizvođača *Idexx, CSFV Ab – Švajcarska*.

Specijalistička veterinarska laboratorija priprema izvještaj o rezultatima kontrole imunološkog statusa domaćih svinja i dostavlja ga Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

U 2014. godini uzrokovanje radi kontrole imunološkog statusa je sprovedeno na području svih opština. Ukupno je dostavljeno i ispitano 1.131 uzorak porijeklom od domaćih svinja što predstavlja 75,40% u odnosu na planiranih 1500 uzoraka određenih Programom obaveznih mjera za 2014. godinu.

Posmatrano na nivou cjelokupne populacije domaćih svinja u zemlji, postotak seropozitivnih svinja (uspješno vakcinisanih domaćih svinja) u odnosu na broj ispitanih metodom slučajnog odabira, iznosi 96,02% te se smatra zadovoljavajućim jer pruža odgovarajuću zaštitu populacije od izbivanja bolesti.

Grafikon 2. Rezultati sprovođenja kontrole imunološkog statusa svinja za period 2012.-2014. godina

Stručno uputstvo za sprovođenje Plana uzorkovanja radi kontrole uspješnosti imunizacije vakcinisanih svinja protiv klasične kuge svinja nalazi se u Prilogu III.

U slučaju sumnje ili kliničkih znakova koji upućuju na pojavu klasične kuge svinja, veterinar uzima odgovarajuće uzorke uginulih ili usmrćenih životinja i dostavlja ih Specijalističkoj veterinarskoj laboratoriji radi daljeg sprovođenja laboratorijskih ispitivanja. Uzorci se dostavljaju laboratoriji na propisan način, a ispitivanje se sprovodi u skladu sa Prilogom I Pravilnika o mjerama za sprječavanje, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje klasične kuge svinja (Sl. list CG 18/2014).

b) Monitoring divljih svinja na klasičnu kugu svinja

Program aktivnog nadzora divljih svinja na klasičnu kugu svinja sprovodi se u Crnoj Gori od 2008. godine. Do danas nije dokazana cirkulacija virusa klasične kuge svinja u populaciji divljih svinja u Crnoj Gori.

Zbog izrazito malog broja ispitanih uzoraka u periodu 2008. – 2011. godine, koji nije bio dovoljan za kvalitetnu epizootiološku analizu, planiranje daljih mjera kontrole bolesti u zemlji je bilo otežano.

U svrhu planiranja daljih mjera kontrole bolesti u populaciji domaćih i divljih svinja bilo je neophodno pristupiti izradi novog programa zasnovanog na realnim podacima o gustini i distribuciji populacije divljih svinja u zemlji i definisanju jasnih ciljeva i strategije kontrole bolesti u budućnosti.

Podaci o gustini i distribuciji populacije divljih svinja u zemlji zasnovani su na rezultatima prikupljenim tokom Projekta *IPA 2008 „Podrška kontroli i iskorjenjivanju bjesnila i klasične kuge svinja u Crnoj Gori“* i na podacima dostavljenim od strane Lovačkog saveza Crne Gore.

Cilj programa nadzora je da se serološkim praćenjem populacije divljih svinja dokaže odsutstvo ili prisutstvo bolesti u populaciji. Obzirom da bolest nikada nije potvrđena u populaciji divljih svinja, pretpostavlja se da je rizik od izbijanja bolesti u svim lovištima u zemlji istovjetan.

Uzorkovanje se sprovodi na području 28 lovišta, na području cijele zemlje. Procijenjena veličina populacije divljih svinja u zemlji je 2600 životinja, distribuiranih u ukupno 28 lovišta. Prema podacima dostavljenim od lovačkih organizacija, godišnje se u prosjeku odstrijeli oko 500 divljih svinja. Planom obaveznih mjera određeno je laboratorijsko ispitivanje 150 uzoraka godišnje.

Za sada se cijelo područje Crne Gore (lovišta i područje nacionalnih parkova) posmatra kao jedna jedinica za uzorkovanje za nadzor divljih svinja na klasičnu kugu svinja. U narednom periodu predviđeno je revidiranje programa monitoringa kako bi se u obzir uzeli faktori rizika (lovišta gdje je bolest eventualno ranije utvrđena kod divljih svinja, lovišta u blizini mjesta gdje se eventualno bolest prije pojavljivala kod domaćih svinja, mjestima u blizini ili mjestima koja se nalaze u graničnom području sa državama u kojima je klasična kuga svinja potvrđena kod domaćih odnosno divljih svinja, i dr.) Na osnovu određenog statusa rizika na klasičnu kugu svinja (povećan ili nizak), određiće se i jedinice za uzorkovanje, zatim broj uzoraka i vrsta organa i/ili tkiva koji moraju biti uzeti od odstrijeljene divlje svinje i dostavljeni na laboratorijsko ispitivanje.

Uzorci za program sakupljaju se od divljih svinja odstrijeljenih u okviru redovnih lovnih aktivnosti. Dodatne informacije o statusu bolesti nastoje se prikupiti i ispitivanjem uzoraka prikupljenih od nađenih uginulih divljih svinja. Kako je u dosadašnjem periodu (od 2011. do danas) broj dostavljenih uzoraka od nađenih uginulih divljih svinja vrlo nizak, dodatno će se raditi na edukaciji i podizanju odgovornosti lovaca obzirom da su uginule divlje svinje jedan od najvažnijih indikatora promjene zdravstvenog stanja i izvora informacija u smislu ranog otkrivanja bolesti čije je ispitivanje jedan od najvažnijih elemenata od kojeg zaisi sistem ranog otkrivanja klasične kuge svinja.

Uzorkovanje se sprovodi kontinuirano tokom godine (uginile divlje svinje) i aktivno u periodu lovne sezone. Jedan uzorak predstavlja jednu divlju svinju i za potrebe sprovođenja programa potrebno je prikupiti tjelesne tečnosti iz grudne ili trbušne šupljine i organe (slezenu i bubreg). Uzorke je potrebno prikupiti što prije nakon odstrijela kako bi isti bili adekvatni za laboratorijsko ispitivanje.

Uzorke uzimaju lovci koji su dužni da ih dostavljaju u veterinarske ambulante koje ih zatim prosljeđuju u laboratoriju. Svaki uzorak mora pratiti odgovarajući popunjeni Obrazac, propisno označen kako bi se mogla utvrditi sljedivost istog i propisno zapakovan. Oprema za uzorkovanje i obrasci obezbjeđeni su od strane Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i preko Lovačkog saveza podijeljene lovačkim organizacijama.

Prilikom dostavljanja uzoraka radi ispitivanja na klasičnu kugu svinja, potrebno je uzeti i uzorak dijafragme radi ispitivanja na trihinelozu, a koje je za lovce besplatna, ukoliko je dostavljeni uzorak u skladu sa propisanim uputstvom. Trihinoskopski pregled vrše veterinarske ambulante, a naknada za izvršeni pregled isplaćuje se iz budžeta Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove kako bi se lovci stimulisali da dostavljaju potrebne uzorke za sprovođenje programa u planiranom obimu.

Posebni akcenat stavlja se na način dostavljanja uzorka i kvalitet samog uzorka. Uzorci se nakon prikupljanja u što kraćem roku moraju dostaviti veterinarskoj ambulanti, a ukoliko isto nije moguće moraju se čuvati na odgovarajućoj temperaturi. Detalji su opisani u Planu uzorkovanja.

Veterinarske ambulante su edukovane o načinu dostavljanja uzoraka u laboratoriju i o činjenici da uzorke koji nijesu adekvatni za analizu nijesu dužni preuzeti od lovca. Neadekvatno čuvani uzorci nijesu primjereni za laboratorijsko ispitivanje čime se gubi dio očekivanih informacija i uzrokuju nepotrebni materijalni troškovi.

Ukoliko neadekvatan uzorak stigne u laboratoriju, o istom je odmah potrebno obavijestiti Upravu za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i veterinarsku ambulantu iz koje je uzorak dostavljen.

Edukacije o pravilnom uzorkovanju održane su lovcima i veterinarima u okviru projekta *IPA 2008* "Suzbijanje i iskorjenjivanje bjesnila i klasične kuge svinja".

Plan uzorkovanja i standardne operativne procedure za prikupljanje uzoraka i Obrazac koji prati uzorak, nalaze se u Prilogu IV ovog Plana.

Specijalistička veterinarska laboratorija je dužna da o svim rezultatima ispitivanja redovno izvještava Upravu za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i da dostavlja godišnji izvještaj o ispitivanju. Ispitivanje uzoraka sprovodi se ELISA testom na uzorcima tjelesnih tečnosti u svrhu otkrivanja seropozitivnih životinja. U slučaju pozitivnog serološkog nalaza, dalje ispitivanje sprovodi se metodom RT PCR-a.

Tabela 7. Broj ispitanih uzoraka divljih svinja na klasičnu kugu svinja

Godina	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Broj pretraženih uzoraka	42	59	7	27	56	93	63

Svi podaci o sprovođenju programa distribuiraju se lovačkim organizacijama i veterinarskim ambulantama. Prikupljeni podaci su osnov za dalje kreiranje politike kontrole klasične kuge svinja u zemlji. Sprovođenje programa praćenja klasične kuge svinje kod divljih svinja u potpunosti je finansirano iz sredstava budžeta Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

c) Plan sprovođenja programa nadzora klasične kuge svinja kod domaćih svinja

Novom strategijom kontrole, koja će se sprovoditi od 1. januara 2020.* godine, neće se sprovoditi vakcinacija domaćih svinja protiv klasične kuge svinja, a u slučaju pojave bolesti sprovodiće se stroge "stamping out" mjere.

Konačni dugoročni cilj sprovođenja nove politike kontrole klasične kuge svinja je iskorjenjivanje ove bolesti kod domaćih i divljih svinja na cijelom području Crne Gore i potvrđivanje i održavanje statusa zemlje slobodne od klasične kuge svinja, bez vakcinacije.

Specifični ciljevi novog Programa nadzora biće usmjereni na rano otkrivanje infekcije, otkrivanje mogućeg ilegalnog korišćenja vakcine protiv klasične kuge svinja i dokazivanje odsutnosti bolesti uzrokovane virusom klasične kuge svinja.

Za dostizanje ovog cilja važno je prikupljanje i ažuriranje podataka o svakoj sumnji na bolest, kao i detaljnih podataka o mjerama koje su preduzete nakon postavljanja sumnje, o nalazu epizootiološkog ispitivanja kao i rezultatima laboratorijskog testiranja sprovedenog u svrhu potvrđivanja ili isključivanja bolesti. Dokumentovanje gore navedenih aktivnosti preduslov je za dokazivanje/potvrđivanje statusa zemlje slobodne od klasične kuge svinja.

Nacionalnim programom nadzora klasične kuge svinja biće obuhvaćena gazdinstva svinja sa povećanom vjerovatnoćom od izbijanja bolesti. Programom ispitivanja na klasičnu kugu svinja će se obuhvatiti i stada svinja među kojima se moguće nalaze i jedinke koje su zaštićene (tj. vakcinisane protiv bolesti do kraja 2017. godine).

Dodatno, predmet pretraživanja na klasičnu kugu svinja će biti i životinje oprašene nakon 1. januara 2020.* godine. Vrlo važna karika u sistemu ranog otkrivanja bolesti su rasplodne svinje (budući da infekcija niskopatogenim virusom klasične kuge svinja može kod odraslih svinja biti klinički inaparentna, ali uz vrlo visok stepen širenja virusa). Nadalje, pretraživanjem će se obuhvatiti i svinje u mjestima gdje se eventualno bolest prije pojavljivala, mjestima u blizini lovišta gdje je bolest eventualno utvrđena kod divljih svinja ili mjestima koja se nalaze u graničnom području sa državama u kojima je klasična kuga svinja potvrđena kod domaćih odnosno divljih svinja.

Podaci o sprovođenju preventivnih biosigurnosnih mjera na gazdinstvima svinja, koji će biti prikupljeni u okviru Programa nadzora klasične kuge svinja kod domaćih svinja tokom narednih godina dodatno će doprinijeti procjeni i boljem razumijevanju opasnosti od izbijanja bolesti kao i identifikovanju mjera za smanjenje te opasnosti.

Svakako, prepoznajući važnost primjene biosigurnosnih mjera Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove će izraditi Uputstvo za primjenu biosigurnosnih mjera na gazdinstvima na kojima se drže svinja, a naročito u zadnjoj godini vakcinacije kada će i dodatno sprovođiti obuke o biosigurnosnim mjerama za držaoce svinja u saradnji sa veterinarskim organizacijama uz dodatnu medijsku kampanju o važnosti sprovođenja svih biosigurnosnih mjera u periodu kada vakcinacija bude ukinuta.

II. 3. Krizni plan

Radi suzbijanja i iskorjenjivanja naročito opasnih zaraznih bolesti Zakonom o veterinarstvu je propisana obaveza donošenja Plana upravljanja kriznom situacijama za pojedine zarazne bolesti koji donosi Vlada (u daljem tekstu: Krizni plan), kao i primjena mjera utvrđenih Kriznim planom u zavisnosti od procjene rizika.

Planom rada Vlade Crne Gore za 2015.godinu predviđeno je da Vlada u trećem kvartalu 2015.godine donese Krizni plan za klasičnu kugu svinja.

Nacrt Kriznog plana za klasičnu kugu svinja je u fazi završne izrade tako da će plan biti donijet u predviđenom roku.

Po usvajanju, krizni plan biće dostavljen svim službenim veterinarima i veterinarskim organizacijama.

Krizni plan, uz detaljnu razradu mjera koje se moraju preduzeti u slučaju pojave bolesti, predstavlja osnovu je za izradu operativnih - lokalnih kriznih planova u kojima će se uz opšte mjere u skladu sa specifičnim lokalnim prilikama koje će biti uzete u obzir dodatno definisati i način implementacije propisanih mjera u određenim područjima.

Krizni plan za klasičnu kugu svinja sadrži organizaciju i način sprovođenje mjera, potrebna sredstva, opremu, ljudske resurse i način kontrole sprovođenja plana. Kriznim planom su obuhvaćene aktivnosti, mjere kontrole, suzbijanja i iskorjenjivanja klasične kuge svinja i razrađene procedure i modeli njihove primjene.

Pored Zakona o veterinarstvu mjere utvrđene Kriznim planom propisane su i odredbama Zakona o zaštiti dobrobiti životinja (Sl. list CG 14/2008), Pravilnika o klasifikaciji bolesti životinja, načinu prijavljivanja i obavještanja o zaraznim bolestima životinja (Sl. list. CG", br. 5/2008), Pravilnika o mjerama za sprječavanje, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje klasične kuge svinja („Sl. list.CG“, br. 18/2014), Pravilnika o neškodljivom uklanjanju životinjskih leševa (Sl. list SRCG br. 20/83), Programa obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja za tekuću godinu i Pravilnika o načinu vršenja veterinarsko – sanitarnog pregleda i kontrole životinja prije klanja i proizvoda životinjskog porijekla ("Sl. list SRJ",br. 68/89).

Glavni cilj sprovođenja mjera utvrđenih Kriznim planom su hitno preduzimanje svih mjera neophodnih za sprječavanje širenja bolesti, iskorjenjivanje bolesti i uspostavljanje statusa Crne Gore slobodne od klasične kuge svinja.

Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove sprovodi nadzor i koordinaciju u sprovođenju i daje instrukcije za sprovođenje Kriznog plana.

Veterinarska uprava, radi provjere kriznog plana, priprema i koordinira vježbe simulacije izbijanja bolesti.

II. 4. Tehnički i administrativni kapaciteti dijagnostičke laboratorije

Specijalistička veterinarska laboratorija počela je službeno sa radom 1. marta 2005. godine. Laboratorija je u državnom vlasništvu i pod nadzorom je Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja i jedina je veterinarska laboratorija u Crnoj Gori.

Laboratorija, na osnovu člana 18 Zakona o veterinarstvu (Sl. list CG 30/12), kao poslove od javnog interesa na epizootiološkom području Crne Gore vrši, između ostalog, laboratorijsku dijagnostiku bolesti životinja u skladu sa Programom mjera obavezne zdravstvene zaštite životinja i drugim posebnim programima zdravstvene zaštite životinja, dijagnostička laboratorijska i patoanatomska ispitivanja u slučaju sumnje na zarazne bolesti životinja i obezbjeđuje i vrši kontinuiranu laboratorijsku dijagnostiku zaraznih bolesti životinja za koje je potrebno bez odlaganja utvrditi zaraznu bolest ili uzrok uginuća.

Specijalistička veterinarska laboratorija je od strane Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove Crne Gore ovlašćena za vršenje laboratorijske dijagnostike zaraznih bolesti, na osnovu prethodnog utvrđivanja ispunjenosti uslova u pogledu prostora, kadra i opreme (Rješenje broj 060-323/06-0203-28/2, od 14. 03. 2006. godine).

Specijalistička veterinarska laboratorija je odgovorna za laboratorijsku dijagnostiku klasične kuge svinja konvencionalnim i molekularnim metodama i u okviru toga vrši laboratorijska dijagnostička ispitivanja u slučaju sumnje na pojavu klasične kuge svinja, kao i tokom sprovođenja programa kontrole uspjehnosti imunizacije vakcinisanih svinja - procjena imunološkog statusa populacije domaćih svinja i monitoringa divljih svinja na klasičnu kugu svinja.

Specijalistička veterinarska laboratorija je bila učesnik Projekta "Support za the control i eradication od rabies i classical swine fever in Montenegro" finansiranog od strane EU IPA programa 2008, Ref.: EuropeAid/128207/C/SER/ME.

Specijalistička veterinarska laboratorija je akreditovana u skladu sa MEST ISO/IEC 17025:2011 od strane Nacionalnog Akreditacionog tijela Crne Gore od aprila 2011. godine, i u obimu akreditovanja akreditovala je serološki AbELISA test za dijagnostiku klasične kuge svinja.

Od 2012. godine, Laboratorija redovno učestvuje u godišnjim PT-šema koje organizuje EU referentna laboratorija za klasičnu kugu svinja u Hanoveru, Njemačka.

Osooblje: U Specijalističkoj veterinarskoj laboratoriji na poslovima dijagnostike klasične kuge svinja rade 2 doktora veterinarske medicine (molekularna i serološka dijagnostika) i 2 laboratorijska tehničara.

Metode: Laboratorija, u dijagnostici klasične kuge svinja, primjenjuje metode preporučene od strane Međunarodne organizacije za zdravlje životinja (OIE) i metode propisane Pravilnikom o mjerama za sprječavanje, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje klasične kuge svinja – Prilog 1 Odjeljak E („Sl. list CG“ broj 18/14).

Tabela 8. Metode koje se primjenjuju i maksimalni nedeljni broj testova u odnosu na zaposleno osoblje

Metod	Trajanje testa	Broj testova nedeljno	Broj zaposlenih potreban za izvođenje testa
Imunofluorescentni test (FAT)	3 sata	50	1
Real time RT-PCR	6 sati	50	2
Imunoenzimski ELISA test (detekcija antigena)	5 sati	250	2
Imunoenzimski ELISA test (detekcija antitijela)	4,5 sati	1000	1
UKUPNO:	-	1.350	6

Gore navedena procjena maksimalnog broja testova može biti izvedena sa trenutno zaposlenim osobljem u toku jedne nedjelje ako su obezbijedeni svi preduslovi u pogledu dovoljne količine dijagnostičkih reagenasa i raspoloživosti zaposlenih u laboratoriji, odnosno da zaposleni nijesu radno u isto vrijeme angažovani na drugim poslovima laboratorijskih ispitivanja u laboratoriji.

U kriznim situacijama, kao što je izbijanje bolesti, Laboratorija može dodatno angažovati i drugo zaposleno osoblje u Laboratoriji prvenstveno na poslovima:

- pripreme uzoraka,
- obavljanje manje stručnih pratećih poslova u laboratoriji,
- pripreme pratećih obrazaca i izvještaja o ispitivanjima.

Tehnički kapaciteti

Specijalistička veterinarska laboratorija raspolaže sa:

- odvojenom prostorijom za prijem patološkog materijala površine cca. 10m² sa prijemnim pultom i računarom koja se koristi ujedno i za prijem drugog dijagnostičkog materijala;
- odvojenom prostorijom za preliminarni pregled patološkog materijala sa radnim stolom, sredstvima za dezinfekciju, autoklavom za sterilizaciju materijala, zamrzivačem za čuvanje uzoraka, površine cca. 24m² koja se koristi ujedno i za preliminarni pregled i drugog primljenog dijagnostičkog materijala;
- odvojenu prostoriju za histopatlogiju za pripremu isječaka tkiva na kriostatu za FTA test, sa kriostatom (*Leica*);
- odvojenu prostoriju za RNA i DNA ekstrakciju sa mikrobiološkim kabinetom klase II i pratećom opremom za ekstrakciju (centrifuga, automatske pipete, frižider, zamrzivač), površine cca. 15m²; koja se koristi ujedno i za ekstrakciju prilikom molekularne dijagnostike drugih virusnih bolesti;
- odvojenu prostoriju za sistem elektroforeze sa sistemom za vizuelizaciju, površine cca. 4m².
- odvojenu prostoriju za *polimerase chain reaction* (PCR) sa dva sterilna boksa, jednim termalcyclerom (Techne TC-PLUS), dvije Real time PCR mašine (Applied Biosystems 7300 i 7500) i potrebnom pratećom opremom (centrifuga, automatske pipete, frižider, zamrzivač);
- odvojenu prostoriju za serološka ispitivanja sa dva ELISA čitača i dva automatska ELISA ispiraća i pratećom opremom (centrifuga, mikrocentrifuga, inkubator, automatske pipete, frižideri, zamrzivači), površine cca. 30m², koja se koristi ujedno i za druga serološka ispitivanja.
- odvojenu prostoriju – mračnu sobu sa fluorescentnim mikroskopom, površine cca. 4m²

Tabela 9. Planirano unaprjeđenje laboratorijske dijagnostike klasične kuge svinja – Plan za period 2016./2017. godine

Mjera	Faza	Zaduženje za implementaciju	Rok za izvršenje	Očekivana cijena €	Zaduženje za finansiranje
Osiguranje povjerenja u kvalitet ispitivanja	Prisustvovanje eksperta iz laboratorije godišnjem sastanku EU Nacionalnih referentnih laboratorija za KKS	SVL	godišnje	800 x 2 = 1600	SVL
	Učešće i međulaboratorijskom uporednom ispitivanju organizovanom od strane EU referentne laboratorije	SVL	godišnje	800 x 2 = 1600	SVL
	Trening o sistemu kvaliteta	SVL	godišnje	200 x 2 = 400	SVL
	Edukacija o KKS i dostavljanju uzoraka na ispitivanje (predavanja, letci,...)	Namijenjeno veterinarskim inspektorima i doktorima veterinarske medicine	U skladu sa planom Ministarstva poljoprivrede/ Uprave za bezbjednost	400	SVL

			hrane, veterinu i fitosanitarne poslove		
Oprema	Homogenizator	MPRR/VU / SVL	Otvoreni postupak javne nabavke – tender 2016.	15.000	MPRR/VU
	ELISA reader			7.000	MPRR/VU
	ELISA washer			5.000	MPRR/VU
	Freezer (-80°C)			15.000	MPRR/VU
	Centrifuga sa hlađenjem			10.000	MPRR/VU
	Termocycler			12.000	MPRR/VU
Dijagnostička sredstva za KKS	Dijagnostička sredstva za KKS	SVL	2016. i 2017.	8.000 x 2 = 16.000	SVL
IT Systems	Hardware	SVL	2016.	4.000	SVL

Navedena potrebna finansijska sredstva biće planirana u Finansijskom planu Specijalističke veterinarske laboratorije za 2016. i 2017. godinu i u Budžetu Crne Gore (MPRR/VU).

II. 5. Kontrola prometa živih svinja

Uslovi za promet živih životinja i njihovih proizvoda i uslovi koje prilikom obavljanja prometa moraju ispunjavati prevoznici životinja propisani su Zakonom o veterinarstvu u poglavlju Premještanje pošiljki i veterinarski pregledi (član 116-118) i Izvoz, uvoz i tranzit pošiljki (član 123-128).

Promet životinja za uzgoj ili proizvodnju na teritoriji Crne Gore može se vršiti samo ako su životinje pravilno označene i registrovane, ako potiču sa gazdinstava na kojima su sprovedene propisane veterinarske mjere i ako ih u prometu prati odgovarajuća dokumentacija. Prevoznik životinja dužan je da obezbijedi da za životinje koje prevozi ima uvjerenje o zdravstvenom stanju, odnosno certifikat i da obezbijedi da životinje u vremenu od odlaska sa gazdinstva porijekla do dolaska na odredište, ne bude u kontaktu sa životinjama koje imaju niži zdravstveni status.

Ukoliko se u unutrašnjem prometu zatekne pošiljka živih životinja koja ne ispunjavaju uslove propisane Zakonom o veterinarstvu (bez dokaza o porijeklu, neobilježene, bez prateće dokumentacije i dr.) životinje se smještaju u karantin radi sprovođenja dijagnostičkih ispitivanja i vakcinacije ili se upućuju na klanje o trošku lica odgovornog za životinje – prevoznika.

Pri uvozu živih svinja u Crnu Goru (za klanje ili za dalje držanje i tov) prvi korak u kontroli prometa svinja je obaveza dostavljanja zahtjeva za uvoz živih svinja u Crnu Goru od strane uvoznika. Na osnovu podnijetog zahtjeva od strane uvoznika, Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove donosi odluku o uvozu na osnovu prethodne provjere statusa zemlje izvoznice u odnosu na klasičnu kugu svinja i dostavljenih garancija od strane nadležnih službi zemlje izvoznice za registrovanu farmu za izvoz živih svinja. Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove izdaje Rješenje o ispunjenosti veterinarsko zdravstvenih uslova za uvoz živih svinja koje sadrži bliže uslove koje mora ispunjavati pošiljka.

Kada se životinje uvoze za dalje držanje i tov obaveza je da se životinje dopreme u za to obezbijeđeni karantinski objekat. Svinje namijenjene klanju upućuju se u objekat za klanje uz obavezu klanja u roku od 30 dana.

Kontrola na graničnom prelazu vrši se u skladu sa instrukcijama izrađenim u skladu sa Direktivom 91/946 EC o organizaciji pregleda živih životinja koje se uvoze iz trećih zemalja.

Zakonom o veterinarstvu propisano je da se nijedna pošiljka živih životinja ne može unijeti u Crnu Goru bez prethodno izvršenog pregleda od strane nadležnog graničnog službenog veterinarara na za to određenom graničnom inspekcijском mjestu. Granični veterinarski inspektor vrši dokumentacijski, identifikacijski i fizički pregled pošiljke. U slučaju da pošiljka ne odgovara propisanim uslovima, istoj se ne dozvoljava uvoz u Crnu Goru. Kada pošiljka ispunjava propisane uslove, ista se upućuje na mjesto odredišta. Nadležni službeni veterinar vrši pregled pošiljke na mjestu odredišta tj. karantinskom objektu i vrši nadzor nad pošiljkom tokom trajanja karantina.

Uzimajući u obzir epizootiološku situaciju bolesti u Crnoj Gori i primjenu važećih mjera kontrole klasične kuge svinja, u svrhu sprječavanja ilegalnog premještanja životinja odnosno unosa i time mogućeg širenja bolesti, potrebno je pojačati saradnju sa Ministarstvom unutrašnjih poslova (policijom) u dijelu koji se odnosi u promet živih životinja na teritoriji Crne Gore.

Pravni osnov za saradnju sa policijom u sprovođenje veterinarskih mjera propisan je Zakonom o veterinarstvu.

U svrhu efikasne i efektivne kontrole i preduzimanja odgovarajućih upravnih i kaznenih radnji protiv prekršioaca potrebno je sa Ministarstvom unutrašnjih poslova organizovati sastanke/edukacije o važećim zakonskim propisima i uputstvima na koji način kontrolisati promet (specifična dokumentacija koja mora da prati pošiljku životinja u prometu kao i propisi vezani za klasičnu kugu svinja).

Zaposleni Ministarstva unutrašnjih poslova moraju biti uključeni u kontrolu dokumentacije kojom se dokazuje da je vozilo korišćeno za prevoz životinja dezinfikovano kao i obezbjeđivanje područja na kojima se sprovode mjere iskorjenjivanja klasične kuge svinja na zaraženim gazdinstvima kao i u druge aktivnosti koje se propisuju u slučaju pojave bolesti na području Crne Gore.

O svim nepravilnostima koje se utvrde policijski radnici dužni su da odmah obavijeste nadležnog službenog veterinaru radi daljeg preduzimanja odgovarajućih mjera.

Ministarstvo unutrašnjih poslova dužno je da izradi Operativni plan postupanja i da o sprovedenim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima vezanim za kontrolu prometa živih životinja redovno dostavlja zbirne izvještaje. Saradnja sa policijom odvija se tempom i intenzitetom kako zahtijeva epizootiološka situacija na terenu i u skladu sa važećim mjerama koje se sprovode.

Planirano je održavanje zajedničkog sastanka sa predstavnicima Ministarstva unutrašnjih poslova kako bi se detaljno dogovorio način postupanja i saradnje u slučaju pojave bolesti kao i raspored edukacija neophodnih policijskom osoblju za kvalitetnu kontrolu ove mjere.

Mjere i aktivnosti koje se sprovode u svrhu kontrole i sprječavanja ilegalnog prometa životinja sastavni su dio Strategije Vlade Crne Gore o suzbijanju sive ekonomije.

II. 6. Dodatne mjere kontrole klasične kuge svinja

U skladu sa Zakonom o veterinarstvu definisano je da ukoliko se bolest kontinuirano javlja na nekom području, uz mjere propisane postojećim pravilnicima, mogu se u skladu sa lokalnim epizootiološkim prilikama narediti i druge - dodatne mjere kao i način njihovog sprovođenja.

Takođe, ukoliko se ukaže potreba primjene dodatnih mjera može se proširiti i na područje cijele zemlje.

II. 7. Faktori rizika za pojavu i širenje klasične svinjske kuge i mjere za smanjenje rizika

Tabela 10. Faktori rizika za pojavu i širenje klasične svinjske kuge i mjere za smanjenje rizika

Faktori rizika	Mjere za smanjenje rizika
Struktura gazdinstava na kojima se drže svinja (veliki broj gazdinstava koja ne poštuju u potpunosti biosigurnosne mjere)	Uspostavljanje registra gazdinstava koja drže svinje Edukacija držoca Povećanje odgovornosti držaoca Strogo pridržavanje biosigurnosnih mjera
Pomije	Nekorišćenje pomija u ishrani svinja
Nizak nivo obučenosti i zainteresovanosti držaoca životinja o klasičnoj kugi svinja	Kontinuirano sprovođenje obuka Povećanje stepena odgovornosti učestalim kontrolama i sankcije u slučaju utvrđenih nepravilnosti

Nizak nivo obučenosti i odgovornosti prevoznika životinja i trgovaca	Povećanje stepena odgovornosti Edukacije Pojačane kontrole i sankcije u slučaju utvrđenih nepravilnosti
Divlje svinje	Sprječavanje direktnog i indirektnog kontakta sa divljim svinjama (uključujući meso i proizvode od divljih svinja)
Nekontrolisani promet svinja i proizvoda od mesa svinja; promet svinja nepoznatog zdravstvenog statusa	Povećanje odgovornosti Jasnija razrada uslova za stavljanje u promet svinja Pojačane kontrole prometa Stavljanje svinja u promet isključivo pod kontrolom veterinara
Ilegalni promet svinja	Izbjegavanje/otkrivanje bilo koje vrste ilegalnog prometa svinja (uključujući i ilegalni uvoz svinja i proizvoda od mesa svinja)
Stavljanje svinja u promet odmah nakon uvođenja svinja na gazdinstvo	Izbjegavanje stavljanja svinja u promet najmanje 21 dan nakon uvođenja novih svinja na gazdinstvo ili vraćanja (sa sajma ili drugih mjesta) svinja na gazdinstvo
Rizični kontakti *visoko rizični (druge svinje) *srednje rizični (kamioni koji prevoze svinje, kamioni koji distribuiraju hranu za životinje, zajednička/ista oprema i pribor koji se koriste na većem broju gazdinstava sa svinjama, neprofesionalna lica koja posjećuju veći broj gazdinstava svinja, drugi držaoci svinja) * nisko rizični (profesionalne osobe, npr. veterinari ili savjetnici, drugi koji posjećuju gazdinstva sa svinjama)	*Zabrana / ograničenje nekontrolisanog ulaza ljudima i životinjama u objekte gdje se drže svinje *Pranje i dezinfekcija vozila, opreme i pribora, pranje i dezinfekcija obuće i korišćenje zaštitne odjeće *Izbjegavanje korištenja zajedničke opreme i pribora; pranje i dezinfekcija obuće i korištenje zaštitne odjeće
Stočne pijace, sajmovi, izložbe, sabirni centri ili druga sabirališta svinja	Izbjegavanje trgovine svinjama na stočnim pijacama, sajmovima; pranje i dezinfekcija obuće i pranje odjeće i sprovođenje drugih higijenskih mjera nakon posjete stočnim pijacama, sajmu i dr.

III. SARADNJA SA ZMLJAMA TRGOVINSKIM PARTNERIMA I ZEMLJAMA U OKRUŽENJU

III. 1. Sastanci direktora veterinarskih uprava

Tokom 2007.- 2011. godine održavani su sastanci direktora veterinarskih uprava i njihovih saradnika po pitanju statusa klasične kuge svinja u regionu i mjerama koje se preduzimaju.

Ovo podrazumjeva bilateralne sastanke predstavnika Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove Crne Gore sa predstavnicima nadležnih veterinarskih službi zemalja iz okruženja, prvenstveno sa Srbijom, obzirom na obim uvoza živih svinja, kao i sa Hrvatskom i Bosnom i Hercegovinom.

Zaključci sa održanih sastanaka su bili sljedeći:

1. Otvoreni tip sastanaka predstavlja dobru priliku za razmjenu informacija o trenutnom statusu bolesti, diskusiji o mogućim problemima i poteškoćama u sprovođenju mjera.
2. Programi nadzora i krizni planovi za kontrolu klasične kuge svinja kod divljih svinja moraju se uspostaviti, što uključuje i korišćenje tehničke pomoći TAIEX-a.
3. U svim zemljama je istaknuta potreba pojačanih kontrola u odnosu na upotrebu pomija, ilegalnog prometa životinja i uspostavljanja elektronskih baza - registra gazdinstava i registra svinja kao i obaveze i označavanje svinja.
4. Iskorjenjivanje bolesti mora biti zajednički cilj zemljama u regionu, zasnovan na regionalnom – evropskom pristupu.

Dodatno, pod okriljem TAIEX-a, uz učešće Hrvatske, Srbije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Makedonije, Albanije i Crne Gore, već u 2007. godini su definisane bolesti čije je suzbijanje i iskorjenjivanje od značaja za cijeli region, a to su bjesnilo i klasična kuga svinja. S tim u vezi, u svim ovim zemljama realizovane su aktivnosti na kontroli klasične kuge svinja (i bjesnila), kroz nacionalne IPA projekte-u Crnoj Gori IPA 2011. Regionalni projekat, koji je realizovan istovremeno kada i nacionalni, imao je za cilj pravovremenu razmjenu informacija, definisanje zajedničkih ciljeva i zadataka i koordinaciju mjera koje se primjenjuju u cilju eradikacije klasične kuge svinja.

III. 2. Koordinacija mjera vezanih na promjenu politike kontrole klasične kuge svinja između Crne Gore i Srbije

Obzirom na intenzivnu trgovinu svinjama između Srbije i Crne Gore, neophodno je pristupiti izradi/usaglašavanju strategija kontrole klasične kuge svinja između dvije države, na način da se prestanak vakcinacije protiv klasične kuge svinja koordinira na nivou obje države

III. 3. Edukacije

U svrhu edukacije i informisanja veterinara, lovaca i držaoca svinja Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove planira da organizuje radionice za veterinare kako bi što prije prepoznali i brzo reagovali u slučaju sumnje i pojave klasične kuge svinja, kao i za lovce i držaoce svinja kako bi se podigla svijest o značaju klasične kuge svinja i njihovoj ulozi u sprječavanju pojave, širenja i iskorjenjivanju iste. U tu svrhu planirano je da se koristi dostupna tehnička pomoć Evropske Unije (TAIEX, BTSF i dr). Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove će izraditi informativne materijale namijenjene držaocima svinja, lovcima i veterinarima. Sve informacije će biti dostupne na službenoj web stranici. <http://www.vet.uprava.gov.me>. Planirano je da se distribucija informativnih letaka držaocima sprovede 2017. godine pri sprovođenju posljednje vakcinacije.

PRILOG II-1.

PROGRAM OBAVEZNIH MJERA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽIVOTINJA U 2015. GODINI

11. KLASIČNA KUGA SVINJA

Radi sprječavanja pojave klasične kuge svinja vrši se vakcinacija domaćih svinja u cilju stalnog održavanja aktivnog imuniteta protiv virusa klasične kuge svinja, kao i dijagnostičke i druge mjere u cilju blagovremenog otkrivanja i suzbijanja pojave klasične kuge svinja.

Odgovorna institucija: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja - Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

Nosilac posla: veterinarske ambulante, Specijalistička veterinarska laboratorija, Lovачki savez Crne Gore-lovačke organizacije, veterinarska inspekcija.

Obuhvat: sva gazdinstva na kojima se uzgajaju ili drže svinje (35.850 svinja).

Period realizacije: tokom cijele godine (u intenzivnim uslovima proizvodnje tako da životinje budu stalno imune).

1. 11.1 Vakcinacija domaćih svinja i kontrola uspješnosti imunizacije

2.

Način izvođenja:

Klasična kuga svinja sprječava se i suzbija stalnim održavanjem imuniteta protiv klasične kuge svinja na svim gazdinstvima na kojima se drže i uzgajaju svinje, vakcinacijom svinja vakcinom pripremljenom od atenuiranog K soja virusa, prema uputstvu proizvođača.

Na gazdinstvima na kojima se drže i uzgajaju svinje vrši se klinički pregled svinja svaki put pre sprovođenja vakcinacije. Mogu se vakcinisati samo zdrave svinje.

Za pravna lica koja u vršenju organizovane proizvodnje, odnosno držanja životinja, imaju obezbjeđenu registrovanu veterinarsku službu za stalnu zdravstvenu zaštitu svojih životinja, Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove obezbjeđuje vakcinu na osnovu dostavljenih potreba za tekuću godinu, odnosno dostavljenog programa vakcinacije, a troškove izvođenja vakcinacije snosi to pravno lice.

U promet se mogu stavljaju samo vakcinisane svinje, najmanje 15 dana nakon vakcinacije.

U promet se mogu stavljati i prasadi mlađa od 45 dana, ako potiču sa gazdinstva koja su slobodna od klasične kuge svinja i na kojima su vakcinisane sve svinje, uključujući krmače i nazimice.

Promet svinja vrši se samo na stočnim pijacama i drugim otkupnim mjestima koja su pod stalnom veterinarskom kontrolom.

U svrhu kontrole uspješnosti imunizacije vakcinisanih svinja, uzimaju se uzorci krvi vakcinisanih svinja, po stručnom uputstvu Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i dostavljaju laboratoriji na ispitivanje prisustva specifičnih antitijela protiv virusa klasične kuge svinja.

Uzorkovanje krvi za kontrolu imunološkog statusa vrši se najranije 35 dana poslije vakcinacije. Lista veterinarskih organizacija koje vrše uzorkovanje krvi je sastavni dio stručnog uputstva Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

Specijalistička veterinarska laboratorija izrađuje izvještaj o rezultatima kontrole imunološkog statusa domaćih svinja i dostavlja ga Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

U slučaju pojave sumnje ili kliničkih znakova koji upućuju ili bi mogli upućivati na pojavu klasične kuge svinja, veterinar, u skladu sa uputstvom Specijalističke veterinarske laboratorije, uzima odgovarajuće uzorke tkiva uginulih ili eutanaziranih životinja i dostavlja ih laboratoriji radi laboratorijskih ispitivanja,

U slučaju pojave bolesti vrši se eutanazija i neškodljivo uklanjanje zaraženih i na zarazu sumnjivih životinja uz sprovođenje svih propisanih zoohigijenskih i biosigurnosnih mjera.

Način kontrole: Sprovođenje mjera kontroliše službeni veterinar, u skladu sa stručnim uputstvom Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove o načinu vršenja službenih kontrola ovlašćenih veterinarskih organizacija u sprovođenju Programa mjera.

Veterinarske ambulante dužne su da blagovremeno:

- dostave Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i službenom veterinaru, a najkasnije 10 dana prije početka sprovođenja mjere, plan sa nazivom mjesta i datumom izvođenja vakcinacije domaćih svinja tokom godine, u skladu sa periodom za realizaciju, odnosno blagovremeno obavjeste o izmjeni plana;
- obavjeste Upravu za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i službenog veterinara o svakom držaocu životinja koji odbija sprovođenje Programa mjera, suprotno članu 51 stav 1 tačka 5 Zakona o veterinarstvu ("Službeni list CG", broj 30/12);
- dostave nadležnom službenom veterinaru, najkasnije do 10. tekućeg, za mjere izvršene u prethodnom mjesecu, izvještaj o sprovedenim mjerama koji sadrži sljedeće podatke: naziv mjesta, datum izvođenja mjere, ime držaoca životinja i broj životinja za svako gazdinstvo pojedinačno sa kopijama potvrda o izvršenoj vakcinaciji odnosno izvještaj o sprovedenim mjerama i izvršenim aktivnostima na sprovođenju ovog programa sa kopijama laboratorijskih izvještaja za dostavljeni uzorak sa zapisnikom službenog veterinara;
- nakon izvršene kontrole, dostavlja Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove izvještaj sa zapisnikom službenog veterinara.

Način plaćanja: isplata sredstava vrši se na osnovu blagovremeno ispostavljene fakture za izvršene javne poslove vakcinacije, otkrivanja i suzbijanja klasične kuge svinja, koju prati izvještaj o sprovedenim mjerama i izvršenim aktivnostima sa kopijama potvrda o izvršenoj vakcinaciji, i kopijama laboratorijskih izvještaja za dostavljeni uzorak sa zapisnikom službenog veterinara odnosno za izvršene naredene mjere za suzbijanje klasične kuge svinja sa kopijom rješenja službenog veterinara i na osnovu ispostavljene fakture uz koju se dostavlja izvještaj o izvršenim laboratorijskim dijagnostičkim ispitivanjima.

3. 11.2 Monitoring divljih svinja na klasičnu kugu svinja

Način izvođenja:

Radi utvrđivanja prisustva virusa klasične kuge svinja u prirodi, među populacijom divljih svinja, lovci dostavljaju uzorke tjelesne tečnosti i unutrašnjih organa (bubrezi i slezina) divljih svinja, veterinarskim ambulantom, koje te uzorke dostavljaju Specijalističkoj veterinarskoj laboratoriji radi ispitivanja na prisustvo antitijela klasične kuge svinja. Lovci, veterinarske ambulante i Specijalistička veterinarska laboratorija uzorkovanje, dostavljanje uzoraka i laboratorijsko dijagnostičko ispitivanje prikupljenih i dostavljenih uzoraka vrše u skladu sa stručnim uputstvom Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

Lovci koji dostave kompletne uzorke od divljih svinja u svrhu utvrđivanja prisustva virusa klasične kuge svinja, kao naknadu dobijaju besplatan pregled mesa divlje svinje od koje su dostavljeni uzorci na *Trichinella spiralis*. Veterinarskim ambulantom pripada naknada za pregled, samo ako su uzorci uzeti i dostavljeni Specijalističkoj veterinarskoj laboratoriji na propisan način.

Specijalistička veterinarska laboratorija izrađuje godišnji izvještaj o izvršenim aktivnostima na sprovođenju monitoringa klasične kuge svinja kod divljih svinja i dostavlja ga Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

Iznos sredstva: 64.736,00 €

Način plaćanja: isplata sredstava vrši se na osnovu blagovremeno ispostavljene fakture od strane lovaca koju prati potvrda o primljenom uzorku od strane veterinarske ambulante.

Fakturu za izvršeni trihinoskopski pregled divljih svinja, koju dostavljaju Veterinarske ambulante, mora da prati kopija uputa za dostavljanje uzoraka i potvrde o obavljenom trihinoskopskom pregledu.

Faktura se ispostavlja do kraja tekućeg za prethodni mjesec.

Fakture koje nijesu blagovremeno dostavljene i koje ne prati kompletna dokumentacija neće se razmatrati.

Komponente	Vrijednost €	
Nabavka vakcine - 33.000 doza	0,20	6.600,00
Ispitivanja na prisustvo klasične kuge svinja - nabavka vakum epruveta za uzorkovanje krvi svinja i uzimanja tjelesne tečnosti odstrijeljenih divljih svinja - 1650	0,24	396,00
Vakcinacije domaćih svinja - 35.850 svinja*	1,30	46.605,00
Kontrola imunološkog statusa domaćih svinja - uzimanje uzoraka krvi - 1500 uzoraka*	2,00	3.000,00
Kontrola imunološkog statusa domaćih svinja - laboratorijsko ispitivanje ELISA test - 1500 uzoraka	3,90	5.850,00

Pregled divljih svinja na <i>Trichinella spiralis</i> - 150	8,00	1.200,00
Monitoring klasične kuge svinja kod divljih svinja - laboratorijsko ispitivanje ELISA test -150 uzoraka	3,90	585,00
Obdukcije na terenu i uzorkovanje materijala - 10*	15,00	150,00
Laboratorijsko ispitivanje patološkog materijala PCR - 10 uzoraka	35,00	350,00
UKUPNO		64.736,00

*u cijenu utvrđenu programom uračunati su i troškovi prevoza.

PRILOG II-2.

Na osnovu člana 54 stav 6 Zakona o veterinarstvu ("Službeni list CG", broj 30/12), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, donijelo je

Pravilnik o mjerama za sprječavanje, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje klasične kuge svinja*

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 18/2014 od 11.4.2014. godine, a stupio je na snagu 19.4.2014.

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se mjere za sprječavanje, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje klasične kuge svinja.

Primjena

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se i na divlje svinje.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

1) gazdinstvo je objekat ili prostor gdje se stalno ili privremeno drže ili uzgajaju svinje, izuzev klanica, prevoznih sredstava i ograđenih područja u kojima se uzgajaju i mogu loviti divlje svinje;

2) svinja sumnjiva da je zaražena virusom klasične kuge svinja je svinja ili leš svinje, koja pokazuje kliničke znake bolesti ili karakteristične postmortalne promjene ili reakcije na laboratorijske analize;

3) slučaj klasične kuge svinja (svinja zaražena virusom klasične kuge svinja) je svinja ili leš svinje, kod koje:

a) su potvrđeni klinički znaci bolesti ili karakteristične postmortalne promjene ili,

b) je prisustvo bolesti službeno potvrđeno na osnovu laboratorijskih ispitivanja obavljenih u skladu sa Prilogom 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika;

- 4) **žarište** je pojava jednog ili više slučajeva klasične kuge svinja na gazdinstvu;
- 5) **primarno žarište** je pojava klasične kuge svinja koja nije epizootiološki povezana sa prethodnim izbijanjem te bolesti u istom području;
- 6) **sekundarno žarište** je pojava klasične kuge svinja koja je epizootiološki povezana sa prethodnim izbijanjem te bolesti u istom području;
- 7) **inficirano područje** je dio teritorije Crne Gore na kojoj se nakon potvrde jednog ili više slučajeva klasične kuge svinja kod divljih svinja, sprovode mjere za iskorjenjivanje bolesti u skladu sa čl. 16 ili 17 ovog pravilnika;
- 8) **primarni slučaj klasične kuge svinja kod divljih svinja** je bilo koji slučaj klasične kuge svinja kod divljih svinja koji je potvrđen na području gdje nijesu na snazi mjere za iskorjenjivanje bolesti u skladu sa čl. 16 ili 17 ovog pravilnika;
- 9) **metapopulacija divljih svinja** je bilo koja grupa ili podgrupa divljih svinja koja ima ograničene kontakte sa drugim grupama ili podgrupama divljih svinja;
- 10) **prijemčiva populacija divljih svinja** je dio populacije divljih svinja koje su podložne infekciji virusom klasične kuge svinja koje nemaju razvijen imunitet protiv virusa klasične kuge svinja;
- 11) **vlasnik svinja** je pravno ili fizičko lice ili držalac koji je ovlašćen da trajno ili privremeno čuva svinje, sa ili bez naknade;
- 12) **obrada** je jedan od načina postupanja sa materijalom visokog rizika kojim se sprječava opasnost od širenja virusa klasične kuge svinja, u skladu sa posebnim propisom;
- 13) **pomije** su otpaci ili ostaci hrane iz restorana, drugih ugostiteljskih objekata ili kuhinja, uključujući industrijske kuhinje i kuhinje na gazdinstvima na kojima se uzgajaju svinje;
- 14) **svinje** su životinje iz familije Suidae, uključujući divlje svinje;
- 15) **divlje svinje** su svinje koje se ne uzgajaju ili ne drže na gazdinstvu;
- 16) **marker vakcina** je vakcina koja izaziva stvaranje specifičnih antitijela koja se na osnovu laboratorijskih testova sprovedenih u skladu sa Prilogom 1 ovog pravilnika, mogu razlikovati od antitijela nastalih prirodnom infekcijom;
- 17) **usmrćivanje** je postupak kojim se životinji oduzima život na bezbolan način;
- 18) **klanje** je način usmrćivanja životinja iskrvarenjem, nakon omamljivanja;
- 19) **područje sa velikom gustinom svinja** je geografsko područje poluprečnika od 10 km oko gazdinstva sa svinjama sumnjivim na zarazu ili zaraženim virusom klasične kuge svinja, u kome je gustina svinja veća od 800 svinja po km², s tim da se ovo gazdinstvo nalazi ili u regionu u kome je gustina svinja koje se drže u gazdinstvu veća od 300 svinja po km² ili se nalazi na udaljenosti manjoj od 20 km od takvog regiona;
- 20) **kontaktno gazdinstvo** je gazdinstvo na koje se mogao prenijeti virus klasične kuge svinja zbog blizine zaraženog gazdinstva (lokacije), kretanja ljudi, svinja, vozila ili na drugi način;
- 21) **proizvodna jedinica (podjedinica)** je dio gazdinstva koji je samostalna epizootiološka cjelina, a koja se određuje na osnovu geografskog položaja i/ili organizacije proizvodnje i gdje se grupa svinja drži tako da često dolaze u direktan ili indirektan međusobni kontakt, ali su svinje odvojene od drugih svinja sa istog gazdinstva;
- 22) **singleton reaktor (nespecifični reaktori)** su svinje koje su imale pozitivne rezultate seroloških testova na klasičnu kugu svinja za koje se zna da nijesu bile u dodiru s virusom klasične kuge svinja i nema dokaza širenja zaraze na ostale svinje u kontaktu i mogu imati titar virus neutralizujućih antitijela u nivou graničnih vrijednosti pa do visoko pozitivnih, a pri ponovnom uzorkovanju mogu imati snižene ili konstantne vrijednosti titra.

Prijavljivanje klasične kuge svinja

Član 4

(1) Sumnja na pojavu klasične kuge svinja prijavljuje se organu uprave nadležnom za poslove veterinarstva (u daljem tekstu: Uprava).

(2) Kada se potvrdi klasična kuga svinja, pojava klasične kuge svinja prijavljuje se Međunarodnoj organizaciji za zdravlje životinja (OIE) i Evropskoj komisiji i državama članicama u skladu sa Prilogom 2 koji je sastavni dio ovog pravilnika:

- 1) u slučaju potvrđene klasične kuge svinja na gazdinstvima;
- 2) u slučaju potvrđene klasične kuge svinja u klanici ili prevoznim sredstvima;
- 3) primarni slučaj potvrđene klasične kuge svinja kod divljih svinja;

4) podaci o rezultatima epizootiološkog ispitivanja sprovedenog u skladu sa članom 9 ovog pravilnika;

5) podaci o drugim potvrđenim slučajevima klasične kuge svinja kod divljih svinja na zaraženom području, u skladu sa članom 17 stav 1 tačka 1 i ovog pravilnika.

Mjere u slučaju sumnje na prisustvo klasične kuge svinja na gazdinstvu

Član 5

(1) Kada se na gazdinstvu nalazi jedna ili više svinja sumnjivih da su zaražene virusom klasične kuge svinja, bez odlaganja se preduzimaju neophodne mjere radi potvrđivanja ili isključivanja prisustva bolesti u skladu sa Prilogom 1 ovog pravilnika.

(2) Ako sumnja na prisustvo klasične kuge svinja nije isključena, veterinarski inspektor (u daljem tekstu: službeni veterinar) bez odlaganja stavlja gazdinstvo pod službeni nadzor, sprovodi epizootiološko ispitivanje u skladu sa članom 8 ovog pravilnika, i naređuje sljedeće mjere:

1) popis svih svinja na gazdinstvu, oboljelih, uginulih ili svinja sumnjivih da su zaražene virusom klasične kuge svinja, koji mora biti redovno ažuriran, uključujući novorođene i uginule svinje u periodu dok traje sumnja na klasičnu kugu svinja na gazdinstvu;

2) kontrolu sprovođenja vakcinacije protiv klasične kuge svinja, identifikacije i prometa svinja u poslednjih godinu dana;

3) ograničavanje kretanja svinja na gazdinstvu tako da svinje moraju biti zadržane u svojim bokovima ili izdvojene na izolovanom mjestu u objektu;

4) zabranu iznošenja i unošenja sa i na gazdinstvo svinja, a po potrebi i drugih životinja, kao i sprovođenje odgovarajućih mjera deratizacije i dezinfekcije;

5) zabranu iznošenja leševa sa gazdinstva, osim uz odobrenje službenog veterinara;

6) zabranu iznošenja mesa i drugih proizvoda od svinja, sjemena, jajnih ćelija i embriona svinja, hrane za životinje, otpadaka i opreme, kojom se može širiti virus klasične kuge svinja, bez odobrenje službenog veterinara;

7) zabranu kretanja lica sa i na gazdinstvo, bez odobrenja službenog veterinara;

8) zabranu kretanja vozila sa i na gazdinstvo, bez odobrenja službenog veterinara;

9) postavljanje dezinfekcionih barijera na ulazu i izlazu iz objekata u kojima se drže svinje i na ulazu i izlazu sa gazdinstva;

10) sprovođenje biosigurnosnih mjera radi smanjivanja opasnosti od širenja virusa klasične kuge svinja, za lica koja ulaze ili izlaze sa gazdinstva.

11) dezinfekciju transportnih sredstva prije izlaska sa gazdinstva.

(3) U slučaju nepovoljne epizootiološke situacije, a naročito ukoliko se gazdinstvo sa sumnjivim svinjama nalazi u području sa velikom gustinom svinja, službeni veterinar može da naredi:

1) sprovođenje mjera iz člana 6 stav 1 ovog pravilnika na gazdinstvu iz stava 2 ovog člana, ili da ograniči primjenu tih mjera samo na svinje koje su sumnjive na klasičnu kugu svinja ili na dio gazdinstva gdje se one drže, ako su te svinje smještene, držane i hranjene potpuno odvojeno od drugih svinja na gazdinstvu;

2) uzimanje dovoljnog broja uzoraka nakon usmrćivanja svinja, radi potvrde ili isključivanja klasične kuge svinja, u skladu sa Prilogom 1 ovog pravilnika;

3) određivanje privremene zaštitne zone oko gazdinstva iz stava 2 ovog člana u kojoj će se sprovoditi mjere iz st. 1 i 2 ovog člana.

(4) Mjere iz stava 2 ovog člana, sprovode se dok se sumnja na kugu svinja ne isključi.

Mjere koje se sprovode u slučaju potvrđivanja klasične kuge svinja na gazdinstvu

Član 6

(1) Ako je kuga svinja službeno potvrđena na gazdinstvu, službeni veterinar, pored mjera iz člana 5 stav 2 ovog pravilnika na zaraženom gazdinstvu, naređuje sprovođenje sljedećih mjera:

1) usmrćivanje svih svinja na zaraženom gazdinstvu, bez odlaganja, i na način da se tokom prevoza ili usmrćivanja izbjegne rizik od širenja virusa klasične kuge svinja;

- 2) uzimanje dovoljnog broja uzoraka od usmrćenih svinja u skladu sa Prilogom 1 ovog pravilnika kako bi se utvrdio način unošenja virusa klasične kuge svinja na gazdinstvo i odredilo koliko je dugo bolest mogla biti prisutna na gazdinstvu prije službene prijave;
 - 3) neškodljivo uklanjanje leševa uginulih i usmrćenih svinja;
 - 4) pronalaženje i neškodljivo uklanjanje, sirovina i nus proizvoda porijeklom od svinja koje su zaklane u periodu između vjerovatnog unosa virusa klasične kuge svinja na gazdinstvo i početka sprovođenja naređenih mjera;
 - 5) pronalaženje i neškodljivo uklanjanje, sjemena, jajnih ćelija i embriona svinja, koji su bili uzeti u periodu između vjerovatnog unosa virusa klasične kuge svinja na gazdinstvo i početka sprovođenja naređenih mjera, na način da se spriječi širenje virusa klasične kuge svinja;
 - 6) obradu svih materija i otpadaka koji su mogli biti kontaminirani, kao što je hrana za životinje, na način kojim se obezbijeduje uništavanje virusa klasične kuge svinja;
 - 7) uništavanje svih materijala koji se koriste za jednokratnu upotrebu koji su mogli biti kontaminirani, a posebno onih koji se koriste pri klanju;
 - 8) čišćenje i dezinfekciju objekata u kojima su svinje držane, vozila kojima je vršen prevoz, opreme, stelje i stajnjaka, nakon neškodljivog uklanjanja svinja;
 - 9) genetsku tipizaciju izolovanog virusa klasične kuge svinja u slučaju primarnog žarišta klasične kuge svinja u skladu sa Prilogom 1 ovog pravilnika;
 - 10) sprovođenje epizootiološkog ispitivanja u skladu sa članom 9 ovog pravilnika.
- (2) Mjere iz stava 1 ovog člana sprovode se pod nadzorom službenog veterinara.
- (3) U slučaju pojave klasične kuge svinja u zoološkom vrtu, laboratoriji, nacionalnom parku ili lovištu gdje se drže divlje svinje ili ograđenom odgajalištu gdje se svinje drže za naučne svrhe ili očuvanje rijetkih rasa, može se odstupiti od mjera iz stava 1 tač. 1 i 5 ovog člana, ako nijesu ugroženi socioekonomski interesi Crne Gore, o čemu se obavještava Evropska komisija radi proučavanja epizootiološke situacije i po potrebi, sprovođenja mjera za spriječavanje bolesti.

Mjere koje se sprovode u slučaju potvrde klasične kuge svinja na gazdinstvu koje ima različite proizvodne jedinice

Član 7

(1) Ako je kuga svinja potvrđena na gazdinstvu koje ima dvije ili više odvojenih proizvodnih jedinica, u cilju omogućavanja završetka turnusa tova, može se dozvoliti odstupanje od preduzimanja mjera iz člana 6 stav 1 tačka 1 ovog pravilnika na proizvodnoj jedinici na kojoj se nalaze zdrave svinje, pod uslovom da je utvrđeno da su struktura, veličina, udaljenost između proizvodnih jedinica i postupci proizvodnje takvi da je u proizvodnoj jedinici osigurano potpuno odvojeno držanje i ishrana i da je onemogućeno širenje virusa iz jedne u drugu proizvodnu jedinicu.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, obavještava se Evropska komisija, radi proučavanja epizootiološke situacije i, po potrebi, sprovođenje mjera za spriječavanje širenja bolesti.

Mjere koje se sprovode na kontaktnim gazdinstvima

Član 8

(1) Na osnovu epizootiološkog ispitivanja sprovedenog u skladu sa članom 9 ovog pravilnika, službeni veterinar određuje kontaktno gazdinstvo, odnosno gazdinstvo sa kojeg je ili na koje može biti unijeta klasična kuga svinja.

(2) Na gazdinstvu iz stava 1 ovog člana, sprovode se mjere iz člana 5 ovog pravilnika sve dok se službeno ne potvrdi da je isključena sumnja na pojavu klasične kuge svinja.

(3) U zavisnosti od epizootiološke situacije na kontaktnom gazdinstvu, službeni veterinar naređuje sprovođenje mjera iz člana 6 stav 1 ovog pravilnika.

(4) Usmrćivanje svinja na kontaktnim gazdinstvima vrši se na osnovu procjene rizika u skladu sa Prilogom 3 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Epizootiološko ispitivanje

Član 9

(1) Kada postoji sumnja na pojavu klasične kuge svinja ili u slučajevima izbijanja klasične kuge svinja sprovodi se epizootiološko ispitivanje.

(2) Epizootiološko ispitivanje obuhvata prikupljanje podataka o:

1) vremenskom periodu u kojem je virus klasične kuge svinja mogao da bude prisutan na gazdinstvu prije prijavljivanja odnosno prije sumnje na klasičnu kugu svinja;

2) mogućem izvoru klasične kuge svinja na gazdinstvu i utvrđivanju drugih gazdinstava na kojima su se svinje mogle zaraziti iz istog izvora;

3) kretanju ljudi, vozila, svinja, leševa, sjemena, proizvoda od svinja ili drugog materijala kojim se virus može prenijeti sa ili na gazdinstvo.

(3) Ako rezultati ispitivanja iz stava 1 ovog člana ukazuju da se klasična kuga svinja mogla proširiti sa ili na gazdinstva na teritoriji drugih država, obavještavaju se nadležni organi tih država i Evropska komisija.

Zaraženo i ugroženo područje

Član 10

(1) Nakon službenog potvrđivanja klasične kuge svinja na gazdinstvu, određuje se zaraženo područje u krugu poluprečnika od najmanje 3 km oko mjesta žarišta, koje je dio ugroženog područja i obuhvata krug poluprečnika najmanje 10 km oko mjesta žarišta.

(2) Kod određivanja granica zaraženog i ugroženog područja uzimaju se u obzir:

1) rezultati epizootiološkog ispitivanja sprovedenog u skladu sa članom 9 ovog pravilnika;

2) geografske karakteristike, naročito prirodne ili vještačke granice;

3) položaj i međusobna udaljenost gazdinstava;

4) podaci o prometu i trgovini svinjama i podaci o dostupnosti klanica;

5) podaci o raspoloživim sredstvima i licima za kontrolu prometa svinja unutar područja, naročito ako uginule ili usmrćene svinje moraju biti uklonjene sa gazdinstva sa kojeg potiču.

(3) Ako zaraženo i/ili ugroženo područje uključuje dio teritorije drugih država, granice zaraženog i ugroženog područja određuju se u saradnji sa nadležnim organima tih država.

(4) Radi obezbjeđivanja informisanosti lica u zaraženom i ugroženom području o naredenim mjerama iz čl. 11 i 12 ovog pravilnika i omogućavanja njihovog sprovođenja, na vidnim mjestima postavljaju se oznake, odnosno natpisi sa upozorenjima i obavještava se javnost putem medija.

Mjere koje se ssprovode na zaraženom području

Član 11

(1) Na zaraženom području službeni veterinar naređuje sprovođenje sljedećih mjera:

1) popis gazdinstava na kojima se drže i uzgajaju svinje, identifikaciju i registraciju neidentifikovanih svinja i vakcinaciju nevakcinisanih svinja kao i kod svinja, kod kojih je od posljednje vakcinacije prošlo više od šest mjeseci odmah, klinički pregled svih svinja na gazdinstvima u zaraženom području radi utvrđivanja zdravstvenog stanja svinja u roku od sedam dana od dana određivanja zaraženog područja;

2) zabranu premještanja i prometa svinja, osim u slučaju iz tačke 7 ovog stava, kao i svinja koje ne potiču sa zaraženog područja koje se upućuju na hitno klanje u klanicu koja se nalazi na zaraženom području ili svinja koje se prevoze drumskim ili željezničkim putem kroz zaraženo područje bez zaustavljanja i istovaranja životinja (tranzit) na osnovu odobrenja službenog veterinara za prevoz;

3) čišćenje i dezinfekciju prevoznih sredstava i opreme, korišćenih za prevoz svinja ili drugih životinja ili materijala koji je mogao biti zaražen (leševi, hrana za životinje, stajnjak), u što kraćem roku nakon kontaminacije;

4) zabranu ulaza i izlaza drugih domaćih životinja na i sa gazdinstva bez odobrenja službenog veterinara;

5) zabranu izlaska prevoznih sredstava iz zaraženog područja bez prethodnog čišćenja, dezinfekcije i odobrenja službenog veterinara;

6) prijavu svakog uginuća ili obolijevanja svinje na gazdinstvu odmah, radi ispitivanja u skladu sa Prilogom 1 ovog pravilnika;

7) zabranu iznošenja svinja sa gazdinstva najmanje 30 dana od dana čišćenja i dezinfekcije zaraženog gazdinstava, odnosno 15 dana od sprovedene vakcinacije na tom gazdinstvu, osim u slučaju iz stava 2 ovog člana:

a) u slučaju hitnog klanja do klanice unutar zaraženog ili ugroženog područja ili do klanice koja je određena za te svrhe; ili

b) do objekta za neškodljivo uklanjanje ili odgovarajućeg mjesta gdje se svinje odmah usmrćuju, i leševi neškodljivo uklanjaju, pod nadzorom službenog veterinara; ili

c) u izuzetnim slučajevima na drugim lokacijama unutar zaraženog područja;

8) zabranu iznošenja sjemena, jajnih ćelija i embriona svinja sa gazdinstava u zaraženom području;

9) odgovarajućih biosigurnosnih mjera radi smanjivanja opasnosti od širenja virusa klasične kuge svinja, za lica koja ulaze ili izlaze sa gazdinstva.

(2) Kada se mjere iz stava 1 ovog člana, sprovedu duže od 30 dana, zbog pojave novih slučajeva klasične kuge svinja, kojima se ugrožava dobrobit životinja ili otežava uzgoj svinja, na obrazloženi zahtjev vlasnika, službeni veterinar može odobriti otpremanje svinja sa gazdinstva iz zaraženog područja, direktno do objekata iz stava 1 tačka 7 ovog člana, pod uslovom:

1) da je veterinar klinički pregledao svinje na gazdinstvu, a posebno one koje se premještaju, uključujući mjerenje tjelesne temperature tih životinja, i izvršio kontrolu vođenja registra na gazdinstvu i identifikacionih oznaka svinja na gazdinstvu i sprovedene vakcinacije u poslednjih godinu dana;

2) da prilikom pregleda nijesu utvrđeni klinički znaci klasične kuge svinja, da su svinje na propisan način identifikovane i vakcinisane i da je od poslednje vakcinacije prošlo ne manje od 15 dana ni više od šest mjeseci;

3) da se svinje otpremaju prevoznim sredstvima koja plombira službeni veterinar;

4) da je od svinja koje treba da budu zaklane ili usmrćene uzet dovoljan broj uzoraka, u cilju potvrđivanja ili isključivanja prisustva virusa klasične kuge svinja na gazdinstvu;

5) da je obaviješten službeni veterinar na klanici o upućivanju svinja u klanicu koji je dužan da nakon njihovog prispjeca u klanicu, obavijesti službenog veterinara koji je uputio svinje na klanje;

6) da se dopremljene svinje drže i kolju u klanici odvojeno od drugih svinja;

7) da se obrati posebna pažnja na znake karakteristične za klasičnu kugu svinja tokom pregleda, prije i poslije klanja i da svježe meso koje je namijenjeno za preradu treba da bude označeno posebnom oznakom, a u slučaju da se pošiljka mesa šalje u drugi određeni objekat na preradu, pošiljka mesa treba da bude zapečaćena prije i tokom prevoza;

8) da vozila i oprema koja su korišćena za prevoz svinja, se odmah nakon prevoza, očiste i dezinfikuju u skladu sa članom 13 ovog pravilnika.

(3) Mjere na zaraženom području sprovedu se najmanje:

1) dok se na zaraženim gazdinstvima ne izvrši čišćenje i dezinfekcija;

2) dok se ne izvrši klinički pregled i laboratorijsko ispitivanje u skladu sa Prilogom 1 ovog pravilnika, na svim gazdinstvima, nakon 30 dana od prethodno izvršenog čišćenja i dezinfekcije na zaraženim gazdinstvima.

Mjere na ugroženom području

Član 12

(1) Na ugroženom području službeni veterinar naređuje sprovođenje sljedećih mjera:

1) popis gazdinstava na kojima se drže i uzgajaju svinje, identifikaciju i registraciju neidentifikovanih svinja i vakcinaciju nevakcinisanih svinja, kao i svinja kod kojih je od posljednje vakcinacije prošlo više od šest mjeseci;

2) zabranu kretanja i prevoza svinja javnim putevima i putevima koja povezuju gazdinstva, osim svinja koje ne potiču sa ugroženog područja koje se upućuju na hitno klanje u klanicu koja se nalazi na ugroženom području ili svinja koje se prevoze drumskim ili željezničkim putem kroz ugroženo područje bez zaustavljanja i istovaranja životinja (tranzit) na osnovu odobrenja službenog veterinara za prevoz;

3) zabranu ulaza i izlaza na i sa gazdinstva svim životinjama tokom prvih sedam dana od dana određivanja granice ugroženog područja, bez odobrenja službenog veterinara;

4) čišćenje i dezinfekciju kamiona i drugih prevoznih sredstava i opreme, korišćenih za prevoz svinja ili drugih životinja ili materijala koji je mogao biti zaražen (leševi, hrana za životinje, stajnjak i sl.), u što kraćem roku nakon kontaminacije;

5) prijavu, bez odlaganja, svakog uginuća ili obolijevanja svinje na gazdinstvu službenom veterinaru radi ispitivanja u skladu sa Prilogom 1 ovog pravilnika;

6) zabranu iznošenja svinja sa gazdinstva najmanje 21 dan nakon obavljenog čišćenja i dezinfekcije zaraženih gazdinstava, odnosno 15 dana od sprovedene vakcinacije svinja, osim u slučaju iz člana 11 stav 2 ovog pravilnika:

a) u slučaju hitnog klanja do klanice koja je određena za te svrhe, po mogućnosti unutar zaraženog ili ugroženog područja; ili

b) do objekta za neškodljivo uklanjanje ili odgovarajućeg mjesta gdje se svinje odmah usmrćuju i leševi neškodljivo uklanjaju, pod nadzorom službenog veterinara; ili

c) u izuzetnim slučajevima na drugim lokacijama unutar zaraženog područja;

7) zabranu iznošenja sjemena, jajnih ćelija i embriona svinja sa gazdinstava u ugroženom području;

8) biosigurnosnih mjera radi smanjivanja opasnosti od širenja virusa klasične kuge svinja, za lica koja ulaze ili izlaze sa gazdinstva.

(2) Kada se mjere iz stava 1 ovog člana sprovedu duže od 30 dana, zbog pojave novih slučajeva klasične kuge svinja, kojima se ugrožava dobrobit životinja ili otežava uzgoj svinja, na obrazloženi zahtjev vlasnika, službeni veterinar može odobriti otpremanje svinja sa gazdinstva iz ugroženog područja, direktno do objekata iz stava 1 tačka 6 ovog člana, pod uslovima iz člana 11 stav 2 ovog pravilnika, pod nadzorom službenog veterinara.

(3) Mjere na ugroženom području sprovedu se:

1) dok se na zaraženim gazdinstvima ne izvrši čišćenje i dezinfekcija;

2) dok se ne izvrši klinički pregled i laboratorijsko ispitivanje u skladu sa Prilogom 1 ovog pravilnika, na svim gazdinstvima, nakon 20 dana od prethodno izvršenog čišćenja i dezinfekcije na zaraženim gazdinstvima.

Čišćenje i dezinfekcija

Član 13

(1) Čišćenje i dezinfekcija pri sprovođenju mjera iz čl. 5, 6, 11, 12 i 15 ovog pravilnika vrše se pod nadzorom službenog veterinara u skladu sa Prilogom 4 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Ponovno naseljavanje svinja na gazdinstvo nakon prestanka klasične kuge svinja

Član 14

(1) Ponovno naseljavanje svinja na gazdinstvo na kojem je bila potvrđena klasična kuga svinja vrši se najmanje 30 dana od dana čišćenja i dezinfekcije gazdinstva.

(2) U slučaju držanja svinja na otvorenom ponovno naseljavanje svinja započinje uvođenjem sentinel svinja koje su pregledane i kod kojih nije utvrđeno prisustvo antitijela na virus klasične kuge svinja, ili svinja sa gazdinstava na kojima nijesu sprovedene mjere suzbijanja klasične kuge svinja.

(3) Za sentinel svinje kojima se naseljava gazdinstvo nakon isteka roka od 40 dana od dana naseljavanja vrši se uzorkovanje i testiranje na prisustvo antitijela u skladu sa Prilogom 1 ovog pravilnika.

(4) Ako nije utvrđeno prisustvo antitijela na virus klasične kuge svinja na gazdinstvo se može izvršiti potpuno ponovno naseljavanje, s tim da nijedna svinja ne smije napustiti gazdinstvo do dobijanja negativnog rezultata serološkog nalaza.

(5) U slučaju držanja svinja na drugi način ponovno naseljavanje svinja vrši se u skladu sa st. 2 i 3 ovog člana, pod uslovom da su identifikovane i vakcinisane protiv klasične kuge svinja s tim da rok od vakcinacije ne smije biti manji od 15 dana ni duži od šest mjeseci, ili potpuno naseljavanje pod uslovom da:

- se sve svinje unose na gazdinstvo u roku od 20 dana i da potiču sa gazdinstava na kojima se nijesu sprovodile mjere ograničenja koje se odnose na klasičnu kugu svinja;

- su od svih svinja uzeti uzorci krvi najranije 40 dana nakon unosa posljednjih svinja i da su serološki ispitane u skladu sa Prilogom 1 ovog pravilnika;
- nijedna svinja ne smije napustiti gazdinstvo prije dobijanja negativnog nalaza serološkog ispitivanja.

Mjere koje se sprovode u slučaju sumnje na pojavu i potvrđivanja klasične kuge svinja u klanici ili prevoznom sredstvu

Član 15

(1) U slučaju sumnje na pojavu klasične kuge svinja u klanici ili prevoznom sredstvu službeni veterinar sprovodi epizootiološko ispitivanje u skladu sa članom 9 ovog pravilnika i naređuje sprovođenje laboratorijskog ispitivanja u skladu sa Prilogom 1 ovog pravilnika.

(2) U slučaju potvrđivanja klasične kuge svinja u klanici ili prevoznom sredstvu, službeni veterinar sprovodi epizootiološko ispitivanje i naređuje sprovođenje sljedećih mjera:

- 1) usmrćivanje svih prijemčivih životinja u klanici ili prevoznom sredstvu;
- 2) obrada trupova, iznutrica i nus proizvoda životinjskog porijekla koji bi mogli biti zaraženi i kontaminirani, pod nadzorom službenog veterinara;
- 3) čišćenje i dezinfekciju objekata, opreme i vozila, pod nadzorom službenog veterinara;
- 4) genetsku tipizaciju izolovanog virusa klasične kuge svinja u skladu sa Prilogom 1 ovog pravilnika;
- 5) sprovođenje mjera iz člana 6 stav 1 i člana 8 ovog pravilnika na gazdinstvu sa koga potiču zaražene svinje ili trupovi odnosno na kontaktnom gazdinstvu;
- 6) zabranu dopremanja svinja na klanje ili stavljanje u promet do isteka najmanje 24 sata nakon čišćenja i dezinfekcije.

Mjere koje se sprovode u slučaju sumnje na pojavu i potvrđivanja klasične kuge svinja kod divljih svinja

Član 16

(1) Nakon prijave sumnje na pojavu klasične kuge svinja kod divljih svinja službeni veterinar preduzima radnje radi potvrđivanja ili isključivanja sumnje na pojavu klasične kuge svinja, o čemu obavještava vlasnike svinja i lovce, uključujući laboratorijska ispitivanja svih divljih svinja koje su ustrijeljene ili pronađene mrtve.

(2) Nakon potvrđivanja primarnog slučaja klasične kuge svinja kod divljih svinja, radi smanjivanja opasnosti od širenja virusa klasične kuge svinja:

- 1) hitno se obrazuje stručni tim (veterinari, lovci, biolozi i epizootiolozi) radi:
 - a) proučavanja epizootiološke situacije i utvrđivanja inficiranog područja;
 - b) utvrđivanja odgovarajućih mjera, koje treba sprovesti na inficiranom području;
 - c) izrade plana za iskorjenjivanje klasične kuge svinja kod divljih svinja;
 - d) sprovođenja nadzora kako bi se provjerila efektivnost preduzetih mjera za iskorjenjivanje klasične kuge svinja u inficiranom području.
- 2) službeni veterinar stavlja pod službeni nadzor gazdinstva na kojima se drže i uzgajaju svinje na inficiranom području i nalaže sprovođenje sljedećih mjera:
 - a) popis svinja na svim gazdinstvima;
 - b) vakcinaciju;
 - c) držanje svinja na gazdinstvima na način kojim se obezbjeđuje sprječavanje direktnog ili indirektnog kontakta sa divljim svinjama;
 - d) zabranu ulaza i izlaza svinja na i sa gazdinstva bez odobrenja službenog veterinara;
 - e) stavljanje dezinfekcionih barijera na ulazu i izlazu iz objekata u kojima se drže i uzgajaju svinje i na ulazu i izlazu sa gazdinstva;
 - f) sprovođenje biosigurnosnih mjera za lica koja su u kontaktu sa divljim svinjama, kako bi se smanjila opasnost od širenja virusa klasične kuge svinja, a koje mogu uključiti i privremenu zabranu ulaza na gazdinstvo na kome se drže i uzgajaju svinje;
 - g) ispitivanje na gazdinstvu svih uginulih ili svinja koje pokazuju kliničke znake klasične kuge svinja;

- h) zabranu unošenja na gazdinstvo bilo kojeg dijela tijela odstrijeljene ili pronađene mrtve divlje svinje, kao i pribora ili opreme koji je mogao biti zaražen virusom klasične kuge svinja;
- i) zabranu stavljanja u promet svinja, njihovog sjemena, embriona ili jajnih ćelija;
- j) pregled i ispitivanje na klasičnu kugu svinja svih odstrijeljenih ili pronađenih mrtvih divljih svinja na inficiranom području u skladu sa Prilogom 1 ovog pravilnika;
- k) genetsku tipizaciju izolovanog virusa klasične kuge svinja u skladu sa Prilogom 1 ovog pravilnika.

(3) U slučaju pojave klasične kuge svinja kod divljih svinja u pograničnom području, uspostavlja se saradnja u sprovođenju mjera sa susjednom državom.

(4) Mjere iz st. 1, 2 i 3 ovog člana primjenjuju se do donošenja odnosno odobravanja plana iz člana 17 ovog pravilnika.

Plan iskorjenjivanja klasične kuge svinja kod divljih svinja

Član 17

- (1) Plan iskorjenjivanja klasične kuge svinja kod divljih svinja sadrži podatke o:
- 1) rezultatima epizootiološkog ispitivanja i kontrolama sprovedenim u skladu sa članom 16 ovog pravilnika i geografskoj rasprostranjenosti klasične kuge svinja;
 - 2) inficiranom području sa:
 - a) rezultatima epizootiološkog ispitivanja i geografskom rasprostranjenosti klasične kuge svinja;
 - b) brojem divljih svinja na inficiranom području;
 - c) prirodnim ili vještačkim barijerama za kretanje divljih svinja;
 - 3) organizovanju i načinu saradnje biologa, lovaca, lovačkih organizacija, službi za zaštitu divljih životinja i veterinarskih službi;
 - 4) informativnoj kampanji radi podizanja svijesti lovaca o mjerama koje će se preduzeti;
 - 5) načinu određivanja broja i lokacija metapopulacija divljih svinja u i oko inficiranog područja;
 - 6) približnom broju metapopulacija divljih svinja i njihovoj veličini u i oko inficiranog područja;
 - 7) utvrđivanju raširenosti klasične kuge svinja u populaciji divljih svinja, i to ispitivanjem odstrijeljenih ili uginulih divljih svinja, laboratorijskim ispitivanjima i epizootiološkim ispitivanjima učestalosti ove bolesti kod pojedinih starosnih grupa divljih svinja;
 - 8) mjerama za sprječavanje širenja klasične kuge svinja zbog kretanja i/ili kontakta između metapopulacija divljih svinja, koje mogu uključivati i zabranu lova;
 - 9) načinu neškodljivog uklanjanja leševa odstrijeljenih ili pronađenih mrtvih divljih svinja;
 - 10) epizootiološkom ispitivanju koje se obavlja na svakoj divljoj svinji koja je odstrijeljena ili pronađena mrtva, sa podacima o:
 - a) geografskom području na kojem je životinja pronađena mrtva ili odstrijeljena,
 - b) datumu kada je životinja pronađena mrtva ili je odstrijeljena,
 - c) licu koje je životinju pronašlo ili odstrijelilo,
 - d) starosti i polu svinje,
 - e) simptomima prije odstrijela, ako je životinja odstrijeljena;
 - f) stanju trupa ako je životinja pronađena mrtva; g) laboratorijskim nalazima;
 - 11) nadzoru i preventivnim mjerama koje se mogu uvesti na gazdinstvima koja se nalaze na inficiranom području, a po potrebi i u njegovoj okolini, uključujući prevoz i premještanje životinja unutar tog područja, iz i na to područje;
 - 12) kriterijumima koji se koriste za prestanak mjera preduzetih kako bi se iskorijenila bolest u inficiranom području i na gazdinstvima u tom području;
 - 13) organu za nadzor i usklađivanje rada službi koje su odgovorne za sprovođenje plana;
 - 14) mjerama za nadzor klasične kuge svinja koje će se sprovesti po isteku godine dana od dana zadnjeg potvrđenog slučaja klasične kuge svinja kod divljih svinja na inficiranom području.
- (2) U zavisnosti od stepena pojave i drugih epizootioloških pokazatelja plan se može izmijeniti ili dopuniti.
- (3) Plan iz stava 1 ovog člana, dostavlja se Evropskoj Komisiji na procjenu i odobravanje u roku od 90 dana od potvrde primarnog slučaja klasične kuge svinja kod divljih svinja, i obavještava Evropska komisija i druge zainteresovane države ukoliko dođe do promjene granice

inficiranog područja i o epizootičnoj situaciji na inficiranom području i rezultatima primjene plana.

Vakcinacija kao prevencija klasične kuge svinja

Član 18

(1) Klasična kuga svinja sprječava se i suzbija vakcinacijom od atenuiranog K-soja virusa radi održavanja imuniteta svinja protiv klasične kuge svinja tokom cijele godine na svim gazdinstvima na kojima se drže i uzgajaju svinje.

(2) Vakcinacija iz stava 1 ovog člana, vrši se kod prasadi starosti od 45 do 60 dana, a najkasnije 15 dana prije stavljanja u promet.

Hitna vakcinacija na gazdinstvima

Član 19

(1) Kada se potvrdi klasična kuga svinja na gazdinstvima na kojima se uzgajaju ili drže svinje i kada epizootički podaci ukazuju na opasnost od njenog širenja, može se sprovesti hitna vakcinacija.

(2) Hitna vakcinacija iz stava 1 ovog člana, vrši se prema planu hitne vakcinacije koji sadrži podatke o:

- 1) epizootičnoj situaciji koja zahtijeva hitnu vakcinaciju;
- 2) veličini geografskog područja na kojem će se sprovesti hitna vakcinacija i broju gazdinstava na kojima se uzgajaju svinje na tom području;
- 3) kategoriji i približnom broju svinja koje će se vakcinisati;
- 4) vakcini koja će se upotrijebiti;
- 5) trajanju kampanje vakcinacije;
- 6) identifikaciji i registraciji vakcinisanih svinja;
- 7) mjerama za kretanje svinja i njihovih proizvoda;
- 8) kriterijumima koji će se uzeti u obzir prilikom donošenja odluke o sprovođenju vakcinacije ili mjera iz člana 8 stav 2 ovog pravilnika;
- 9) drugim mjerama, uključujući klinička i laboratorijska ispitivanja koja će se sprovesti na uzorcima uzetim sa gazdinstava na kojima se sprovodi vakcinacija, i sa drugih gazdinstava, naročito ako se koristi marker vakcina.

(3) Tokom sprovođenja hitne vakcinacije, naređuju se sljedeće mjere:

1) zabrana napuštanja svinja iz vakcinisanog područja, osim u slučaju prevoza za potrebe hitnog klanja u klanicu, a koja se nalazi u tom području ili u njegovoj neposrednoj blizini ili u objekat za neškodljivo uklanjanje ili drugo pogodno mjesto na kojem se odmah usmrćuju, a trupovi obrađuju pod službenim nadzorom;

2) svježe meso od svinja vakcinisanih tokom hitne vakcinacije se prerađuje ili se s njim postupa u skladu sa članom 11 stav 2 tačka 7 ovog pravilnika;

3) pronalaženje i uništavanje pod službenim nadzorom sjemena, jajnih ćelija i embriona uzetih od svinja 30 dana prije vakcinacije.

(4) Mjere iz stava 3 ovog člana, sprovode se najmanje šest mjeseci nakon završetka vakcinacije, na tom području.

(5) Prije isteka roka iz stava 4 ovog člana, naređuju se i sljedeće mjere:

1) zabrana odlaska seropozitivnih svinja sa gazdinstva na kojem se uzgajaju, osim na hitno klanje;

2) zabrana uzimanje sjemena, embriona i jajnih ćelija od seropozitivnih svinja;

3) zabrana napuštanja prasadi seropozitivnih krmača sa gazdinstava sa kojih potiču, osim zbog prevoza do:

a) klanice na hitno klanje;

b) gazdinstva koje je odredila Uprava sa kojih se šalju direktno u klanicu;

c) gazdinstva, nakon dobijanja negativnog rezultata serološkog ispitivanja na prisustvo antitijela na virus klasične kuge svinja.

(6) Izuzetno od stava 2 ovog člana, može se sprovesti hitna vakcinacija, ako je izrađen plan hitne vakcinacije u skladu sa kriznim planom iz člana 49 Zakona o veterinarstvu.

(7) Osim podataka iz stava 2 ovog člana, planom vakcinacije iz stava 6 ovog člana utvrđuje se da će svinje na gazdinstvima gdje je vakcinacija sprovedena biti zaklane ili usmrćene što je prije moguće, u skladu sa stavom 4 tačkom 1 ovog člana, a svježe meso od tih svinja treba obraditi i označiti posebnom oznakom, a u slučaju da se pošiljka mesa šalje u drugi objekat za preradu, pošiljka treba da je zapečaćena prije i tokom prevoza.

(8) Mjere iz stava 4 ovog člana mogu se ukinuti nakon što su:

1) sve svinje na gazdinstvima koje su vakcinisane zaklane ili usmrćene u skladu tačkom 1 stav 3 ovog člana;

2) sva gazdinstva na kojima se svinje drže očišćena i dezinfikovana u skladu sa članom 12 ovog pravilnika.

(9) U slučaju ukidanja mjera iz stava 8 ovog pravilnika, službeni veterinar naređuje sprovođenje sljedećih mjera:

1) zabranu ponovnog naseljavanja svinja na gazdinstvo najmanje deset dana od završetka čišćenja i dezinfekcije, a nakon što su sve svinje koje su vakcinisane na gazdinstvima zaklane ili usmrćene;

2) sprovođenje kliničkih i laboratorijskih ispitivanja u skladu sa Prilogom 1 ovog pravilnika, kako bi se otkrilo moguće prisustvo virusa klasične kuge svinja, najmanje 40 dana nakon naseljavanja, a tokom tog vremena svinje ne mogu napustiti gazdinstvo.

(10) Hitna vakcinacija svinja vrši se na osnovu procjene rizika u skladu sa Prilogom 5 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

(11) Plan iz st. 2 i 7 ovog člana, dostavlja se Evropskoj Komisiji na procjenu i odobravanje, prije početka hitne vakcinacije.

(12) U zavisnosti od stepena pojave i drugih epizootioloških pokazatelja plan se može izmijeniti ili dopuniti.

Hitna vakcinacija divljih svinja

Član 20

(1) Kada se potvrdi klasična kuga kod divljih svinja, i kada epizootiološki podaci ukazuju na opasnost od njenog širenja, može se sprovesti hitna vakcinacija divljih svinja.

(2) Hitna vakcinacija iz stava 1 ovog člana vrši se prema planu hitne vakcinacije, koji sadrži podatke o:

- 1) epizootiološkoj situaciji koja zahtijeva hitnu vakcinaciju;
- 2) veličini geografskog područja na kojem se sprovodi hitna vakcinacija (inficirano područje)
- 3) vrsti vakcine koje će se koristiti i postupak vakcinacije, uključujući i mladunce divljih svinja;
- 4) očekivanom trajanju vakcinacije;
- 5) približnom broju divljih svinja koje će biti vakcinisane;
- 6) mjerama za spriječavanje povećanja populacije divljih svinja;
- 7) mjerama za spriječavanje širenja vakcinalnog virusa na svinje koje se uzgajaju na gazdinstvima, prema potrebi;

8) očekivanim rezultatima vakcinacije i parametrima koji će se upotrijebiti za provjeru njene efikasnosti;

9) organu zaduženom za nadzor i usklađivanje rada službi odgovornih za sprovođenje plana;

10) sistem koji je uspostavljan za obavještanje stručnog tima radi redovnog provjeravanje rezultata vakcinacije; i

11) sprovođenju drugih hitnih mjera.

(3) Plan iz stava 2 ovog člana, dostavlja se Evropskoj Komisiji na procjenu i odobravanje, prije početka hitne vakcinacije.

(4) Izvještaj o rezultatima vakcinacije, epizootiološkoj situaciji i rezultatima sprovođenja plana iskorjenjivanja klasične kuge svinja kod divljih svinja dostavlja se Evropskoj komisiji i državama članicama šestomjesečno.

(5) Ako je inficirano područje blizu teritorije druge države u kojoj se sprovode mjere iskorjenjivanja klasične kuge svinja kod divljih svinja, plan vakcinacije iz stava 1 ovog člana, mora da bude usklađen sa planom vakcinacije i drugim mjerama koje se sprovode u susjednoj državi.

(6) U zavisnosti od stepena pojave i drugih epizootioloških pokazatelja plan se može izmijeniti ili dopuniti.

Primjena odredbi

Član 21

(1) Vakcinacija svinja kao prevencija klasične kuge svinja u skladu sa čl. 11, 12, 14, 16 i 18 ovog pravilnika, vršiće se do 1. januara 2020. godine.

(2) Hitna vakcinacija svinja vršiće se samo u hitnim slučajevima počev od 1. januara 2020. godine.

Početak primjene

Član 22

Odredbes člana 7 stav 2, člana 17 stav 3, člana 19 stav 11 i člana 20 st. 3 i 4 ovog pravilnika, primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prestanaka važenja propisa

Član 23

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o mjerama za suzbijanje i iskorjenjivanje klasične kuge svinja ("Službeni list SFRJ", broj 6/88).

Stupanje na snagu

Član 24

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 323-12/14-2

Podgorica, 04. aprila 2014. godine

Ministar,
prof. dr **Petar Ivanović**, s.r.

* U ovaj pravilnik prenesena je Direktiva Savjeta 2001/89/EZ o mjerama Zajednice za kontrolu klasične kuge svinja (COUNCIL DIRECTIVE 2001/89/EC on Community measures for the control of classical swine fever) i Prilogom 2 ovog pravilnika ODLUKA KOMISIJE 2002/106/EZ o odobravanju Dijagnostičkog priručnika u kojem se utvrđuju dijagnostički postupci, metode uzorkovanja i mjerila za ocjenjivanje laboratorijskih testova za potvrdu prisutnosti klasične kuge svinja (2002/106/EC: Odluka Komisije approving a Diagnostic Manual uspostavljanje diagnostic procedures, sampling methods i criteria za evaluation od the laboratory tests za the confirmation od classical swine fever

PRILOG 1

DIJAGNOSTIKOVANJE KLASIČNE KUGE SVINJA

ODJELJAK A

Diferencijalna dijagnostika

- (1) Uzročnik klasične kuge svinja je RNK virus iz familije *Flaviviridae*, rod *Pestivirus*, a virus klasične kuge svinja je antigeno srodan sa ostalim pestivirusima, kao što su virus uzročnik bolesti virusne dijareje goveda (BVDV) i virus uzročnik border bolesti, stin da ta srodnost može dovesti do pojave lažno pozitivnih rezultata laboratorijskih ispitivanja zbog mogućih unakrsnih reakcija.
- (2) Virus klasične kuge svinja je stabilan u sekretima i ekskretima zaraženih svinja, leševima, svježem mesu i proizvodima od mesa svinja, inaktiviraju ga deterdženti, rastvarači masti, proteaze i uobičajena dezinfekciona sredstva.
- (3) Najčešća prirodna vrata infekcije virusom klasične kuge svinja su oronazalna sluzokoža, bilo direktnim ili indirektnim kontaktom sa zaraženim svinjama ili preko hrane kontaminirane virusom

klasične kuge svinja, a u područjima sa velikom gustoćom svinja virus se lako širi među susjednim gazdinstvima na kojima se gaje svinje, a moguća je i zaraza putem sjemena zaraženih nerastova.

- (4) Inkubacija traje od sedam do deset dana, u pojedinim slučajevima klinički znaci bolesti mogu postati vidljivi tek nakon dvije do četiri nedjelje od infekcije virusom klasične kuge svinja, pa i duže ako se radi o odraslim priplodnim svinjama ili o infekciji slabo virulentnim sojevima virusa.
- (5) Klinički znaci koji se javljaju kod klasične kuge svinja su vrlo varijabilni i moguće ih je zamijeniti sa kliničkim znacima drugih bolesti, a intenzitet simptoma zavisi od starosti životinje i virulentnosti virusa, i uglavnom mlađe jedinke obole sa izraženijim simptomima, a kod priplodnih svinja tok zaraze je često blag ili čak subklinički.
- (6) Razlikuje se akutni, hronični i prenatalni oblik klasične kuge svinja.

Akutni, hronični i prenatalni oblik bolesti

Akutni oblik klasične kuge svinja

- (1) Akutni oblik klasične kuge svinja najčešće se javlja kod odbijene prasadi i tovljenika, prvi znaci su: prestanak uzimanja hrane, tromost, povišena tjelesna temperatura, konjuktivitis, otečeni limfni čvorovi, otežano disanje (apnea, dispnea), opstipacija nakon koje slijedi dijareja. Tipična krvarenja na koži se obično uočavaju na ušima, repu, trbuhu i sa unutrašnje strane nogu tokom druge i treće nedjelje bolesti i traju do uginuća, a ponekad se javljaju i neurološki znaci poput oduzetosti zadnjih nogu, teturanja i grčeva.

Tjelesna temperatura je povišena u toku trajanja bolesti i iznosi 40°C i više, izuzev kod odraslih svinja kod kojih ne mora prelaziti 39,5 °C.

- (2) Virus klasične kuge svinja izaziva tešku leukopeniju i imunosupresiju što često dovodi do sekundarnih intestinalnih i respiratornih infekcija. Znaci sekundarnih infekcija mogu maskirati ili preklopiti najučestalije znake klasične kuge svinja i tako dovesti do postavljanja pogrešne dijagnoze.

Uginuće obično nastupa u periodu od mjesec dana.

Oporavak, uz nastanak antitijela, je moguć i to najčešće kod odraslih priplodnih svinja koje nijesu pokazivale teške kliničke znake klasične kuge svinja.

Antitijela protiv virusa klasične kuge svinja mogu se utvrditi dvije do tri nedjelje nakon infekcije.

- (3) Patološke promjene, koje se uočavaju prilikom postmortalnog pregleda, najčešće su na limfnim čvorovima i bubrezima. Limfni čvorovi su edematozni i hemoragični. Krvarenja na bubrezima mogu biti u vidu petehija i ehimoza, a slična krvarenja uočavaju se na sluzokoži mokraćne bešike, grkljana, epiglotisa, zatim na serozama grudne i trbušne šupljine i na srcu.

Čest je nalaz negnojnog encefalitisa.

Patognomonične promjene su infarkti na slezini, ali se rijetko javljaju.

- (4) Klinička i patološka slika akutnog toka afričke kuge svinja je vrlo slična klasičnoj kugi svinja. Ako postoje, krvarenja na koži i ušima lako se uočavaju i upućuju na postavljanje sumnje na akutni tok afričke kuge svinja ili klasične kuge svinja.

Akutni oblik klasične kuge svinja treba uzeti u obzir i kod sumnje na: vrbanac (crveni vjetar), reproduktivni i respiratorni sindrom svinja (PRRS), trovanje kumarinom, purpurno krvarenje, sindrom multisistemske kržljivosti odbijene prasadi, sindrom dermatitisa i nefropatije svinja, infekcije salmonelama ili pasterelama, kao i pri ostalim promjenama na organima digestivnog i respiratornog sistema koje prati povišena tjelesna temperatura i kod kojih svinje ne reaguju na liječenje antibioticima.

- (5) Virus klasične kuge svinja se izlučuje i širi pljuvačkom, urinom i izmetom, počevši od pojave kliničkih

znakova do uginuća, a može se širiti i sjemenom.

Hronični oblik klasične kuge svinja

- (1) Hronični oblik bolesti javlja se kod svinja koje ne mogu da razviju odgovarajući imuni odgovor na virus uzročnik klasične kuge svinja.
Početni znaci hroničnog toka klasične kuge svinja su slični akutnom toku bolesti, kasnije preovladavaju znaci nespecifični za klasičnu kugu svinja, poput intermitentne groznice, hroničnog enteritisa i kržljivosti, a tipične hemoragije na koži izostaju.

Kliničke znake bolesti svinje mogu pokazivati dva do tri mjeseca prije uginuća.

Svinje izlučuju virus klasične kuge svinja od pojave kliničkih znakova do uginuća.

- (2) Patološke promjene su manje karakteristične, naročito zbog izostanka krvarenja na organima i serozama, a kod svinja sa hroničnom dijarejom uobičajene su nekrotične promene na ileumu, ileocekalnom zalistku i rektumu.
- (3) Klinički znaci hronične klasične kuge svinja su nespecifični, te je za postavljanje diferencijalne dijagnoze potrebno razmotriti mnoge druge bolesti, a groznica se ne pojavljuje uvijek kod svih bolesnih svinja, ali je uvijek prisutna kod nekoliko svinja na zaraženom gazdinstvu.

Prenatalni oblik i kasna pojava klasične kuge svinja

- (1) Virus uzročnik klasične kuge svinja može proći kroz posteljicu (placentu) suprasnih krmača i inficirati plodove, a da pri tom krmače ne pokazuju znake bolesti.
Ishod transplacentalne infekcije zavisi od stadijuma suprasnosti i virulencije virusa, a ukoliko do infekcije dođe u ranim stadijumima suprasnosti može doći do pobačaja, prašenja mrtvorodne prasadi, mumifikacije ili malformacije plodova.

Infekcija krmača do 90-og dana suprasnosti može da dovede do prašenja perzistentno inficirane prasadi koja ne pokazuju kliničke znake bolesti, a uginjavaju nakon nekoliko mjeseci, ta prasad zaostaje u rastu i razvoju, povremeno pokazuju znake kongenitalnog tremora, ovaj tok se naziva "kasnom pojavom kuge", ta prasad mogu da imaju ključnu ulogu u širenju bolesti i održavanju virusa klasične kuge svinja u populaciji svinja, jer u toku čitavog života izlučuju virus klasične kuge svinja.

- (2) Prepoznavanje klasične kuge svinja može da bude posebno teško na gazdinstvima priplodnih svinja zato što tok bolesti može da bude vrlo blag i može da se zamijeni sa drugim bolestima.
Smanjenu plodnost i pobačaje mogu da prouzrokuju i uzročnici drugih bolesti kao što su: parvovirusna infekcija svinja, PRRS, Aujeckijeva bolest i infekcija leptospirama.

Nakon pobačaja uzrokovanog virusom uzročnikom klasične kuge svinja pobačeni sadržaj nije moguće patološki razlikovati od pobačenih sadržaja uzrokovanih drugim uzročnicima.

Ukoliko postoji sumnja na neku zaraznu bolest reproduktivnog sistema odmah se sprovodi ispitivanje na klasičnu kugu svinja kad god se gazdinstvo smatra ugroženim (npr. ukoliko se gazdinstvo nalazi na području u kome se kuga pojavljuje kod divljih svinja), i što je moguće prije, isključiti uobičajene zarazne bolesti reproduktivnog sistema.

ODJELJAK B

Klinički i patološki znaci koji ukazuju na sumnju na klasičnu kugu svinja na gazdinstvu

- (1) Na gazdinstvu koje se smatra sumnjivim na klasičnu kugu vrše se klinička i patološka ispitivanja na svinjama, epizootiološko ispitivanje i serološka ispitivanja.
- (2) Glavni klinički i patološki znaci koje treba razmotriti su:
 - 1) visoka tjelesna temperatura sa povećanim morbiditetom i mortalitetom;

- 2) visoka tjelesna temperatura sa hemoragičnim sindromom;
 - 3) visoka tjelesna temperatura sa neurološkim simptomima;
 - 4) visoka tjelesna temperatura nepoznatog porijekla kod koje liječenje antibioticima nije dovelo do poboljšanja zdravstvenog stanja;
 - 5) pobačaji i učestali reproduktivni problemi u posljednja tri mjeseca;
 - 6) urođeno drhtanje prasadi (kongenitalni tremor);
 - 7) hronično bolesne životinje;
 - 8) zaostalost u razvoju mladih životinja (kržljivost);
 - 9) petehijalna i ehimozna krvarenja, posebno na limfnim čvorovima, bubrezima, slezini, mokraćnoj bešici i grkljanu;
 - 10) infarkti ili hematomi, naročito na slezini;
 - 11) butoni na debelom crijevu u hroničnim slučajevima, naročito u blizini ileocealnog zaliska.
- (3) Epizootiološko ispitivanje obuhvata prikupljanje podataka:
- 1) da li su svinje bile u direktnom ili indirektnom kontaktu sa svinjama sa gazdinstva za koje je dokazano da je zaraženo klasičnom kugom svinja;
 - 2) da li su gazdinstvo napustile svinje za koje se naknadno pokazalo da su zaražene klasičnom kugom svinja;
 - 3) da li su krmače vještački osjemenjene sjemenom koje potiče od nerasta sumnjivih na klasičnu kugu svinja;
 - 4) da li je bilo direktnog ili indirektnog kontakta sa divljim svinjama iz populacije u kojoj se pojavila klasična kuga svinja;
 - 5) da li se svinje drže na otvorenom u području u kojem su divlje svinje inficirane virusom klasične kuge svinja;
 - 6) da li su svinje hranjene pomijama i da li postoji sumnja da se sa tim pomijama nije postupalo na način koji obezbjeđuje inaktivisanje virusa uzročnika klasične kuge svinja;
 - 7) da li je postojala mogućnost izlaganja svinja virusu klasične kuge svinja (npr. preko osoba i prevoznih sredstava koji su ulazili na gazdinstvo).
- (4) Glavni laboratorijski nalazi seroloških ispitivanja koje treba uzeti u obzir su:
- 1) nalaz specifičnih antitijela nastalih nakon nezapažene infekcije virusom klasične kuge svinja ili vakcinacijom¹;
 - 2) unakrsna reakcija između antitijela protiv virusa klasične kuge svinja i protiv drugih pestivirusa²;
 - 3) otkrivanje singleton reaktora³.

ODJELJAK C

Postupci provjere i uzimanja uzoraka

A. Postupci provjere i uzimanja uzoraka sa gazdinstava svinja sumnjivih na klasičnu kugu svinja

- (1) Da bi se potvrdila ili isključila klasična kuga svinja, službeni veterinar na sumnjivom gazdinstvu nalaže obavljanje odgovarajućih pregleda, uzimanje i laboratorijsko ispitivanje uzoraka i vrši:
- provjeru podataka o produktivnosti i zdravstvenom stanju svinja, uključujući i podatke o identifikaciji i registraciji svinja;
 - pregled svih svinja da bi se odredilo koje svinje treba klinički pregledati.
- (2) Klinički pregled uključuje mjerenje tjelesne temperature svinja i sprovodi se naročito kod pojedinih ili grupe svinja koje su:
- bolesne ili slabije uzimaju hranu (anoreksične);
 - se nedavno oporavile od nekih drugih bolesti;
 - nedavno dovedene iz područja u kojima je potvrđena pojava klasične kuge svinja ili sa drugih sumnjivih mjesta;
 - držane u podjedinicama koje su nedavno posjetila lica koja su bila u kontaktu sa svinjama

¹ Ako su svinje vakcinisane protiv klasične kuge svinja konvencionalnim vakcinom, njihov nalaz može pokazati da su seropozitivne zbog same vakcine ili zbog latentne zaraze vakcinisanih životinja.

² U određenim uslovima do 10 % svinja u jednom stadu može imati antitijela na pestiviruse preživara, uzročnike virusnog govedeg proliva i tzv. borderske bolesti. Na primjer, ako su svinje bile u direktnom kontaktu sa govedima ili ovcama zaraženima virusom BVD-a ili BD-a, ili ako su svinje bile u dodiru s materijalima zaraženim pestivirusima preživara.

³ U svim serološkim testovima koji se danas koriste za dijagnostikovanje klasične kuge svinja manji dio seruma daje lažne/pozitivne rezultate zbog nedovoljne specifičnosti sistema testova ili zbog seruma uzetih od pojedinačnih oboljelih životinja.

- zaraženim ili sumnjivim na klasičnu kugu svinja ili lica za koja je utvrđeno da su imala rizične kontakte sa potencijalnim izvorom virusa klasične kuge svinja;
- već serološki ispitane na kugu, a na osnovu rezultata seroloških ispitivanja nije moguće isključiti klasičnu kugu svinja, kao i svinje koje su bile u kontaktu sa zaraženim svinjama.
- (3) Ako pregledom na sumnjivom gazdinstvu nijesu utvrđene pojedine ili grupe svinja iz stava 2 ove tačke, službeni veterinar, uzimajući u obzir epizootiološku situaciju, obavlja dodatne preglede u skladu sa stavom 4 ove tačke ili:
- naređuje uzimanje uzoraka krvi svinja za laboratorijsko ispitivanje u skladu sa stavom 12 ove tačke i stavom 2 tačke F ovog odeljka;
 - naređuje sprovođenje mjera iz člana 5 ovog pravilnika; ili
 - isključuje sumnju na kugu.
- (4) Dodatni klinički pregled vrši se na slučajno odabranim svinjama iz proizvodnih jedinica za koje je utvrđeno ili se sumnja da postoji virus klasične kuge svinja.
- (5) Minimalan broj svinja koje treba pregledati mora da omogući otkrivanje, sa sigurnošću od 95%, bar jedne svinje sa povišenom tjelesnom temperaturom ako je povišena tjelesna temperatura prisutna u 10% jedinki (prevalenca) u proizvodnim jedinicama.
- (6) Ukoliko se radi o:
- priplodnim krmačama, minimalan broj pregledanih krmača mora da omogući otkrivanje, sa sigurnošću od 95%, bar jedne krmače sa povišenom tjelesnom temperaturom, ako se povišena tjelesna temperatura pojavljuje kod 5% jedinki (prevalenca);
 - priplodnim nerastovima u centrima za reprodukciju i vještačko osjemenjavanje, vrši se pregled svih priplodnih nerastova.
- (7) Ako se na sumnjivom gazdinstvu otkriju uginule svinje ili svinje koje uginjavaju izvršice se postmortalni pregledi na najmanje pet tih svinja, a naročito na svinjama koje:
- su prije uginuća pokazivale ili pokazuju tipične znake klasične kuge svinja;
 - imaju povišenu temperaturu;
 - su nedavno uginule.
- (8) Ako se prilikom tih pregleda ne utvrde promjene koje ukazuju na kugu, a uzimajući u obzir epizootiološku situaciju, izvršice se:
- klinički pregled svinja u proizvodnoj jedinici u kojoj su držane uginule svinje ili svinje u terminalnoj fazi bolesti i uzeti uzorci krvi;
 - postmortem pregledi na tri do četiri svinje koje su bile u kontaktu sa zaraženim svinjama.
- (9) Bez obzira na prisustvo ili izostanak promjena koje ukazuju na klasičnu kugu svinja, radi obavljanja virusoloških testova svinja podvrgnutih postmortalnom pregledu potrebno je uzeti uzorke organa ili tkiva u skladu sa stavom 1 tačke B odeljka D ovog priloga s tim što uzorci treba da budu uzeti od nedavno uginulih svinja.
- (10) Prilikom obavljanja postmortalnog pregleda službeni veterinar nalaže:
- preduzimanje potrebnih preventivnih i higijenskih mjera radi sprječavanja širenja bolesti;
 - usmrćivanje svinja na human način, ukoliko uginjavaju.
- (11) Ako se daljim kliničkim pregledima na sumnjivom gazdinstvu otkriju klinički znaci ili promjene koje mogu ukazivati na klasičnu kugu svinja, a službeni veterinar smatra da ti nalazi nijesu dovoljni za potvrđivanje pojave klasične kuge svinja i da treba uraditi laboratorijske testove, od sumnjivih i drugih svinja u svakoj od proizvodnih jedinica u kojima se drže sumnjive svinje, uzimaju se uzorci krvi za laboratorijsko testiranje.
- (12) Minimalan broj uzoraka koji se uzimaju za serološko ispitivanje mora sa sigurnošću od 95% da omogući otkrivanje barem 10% seroprevalence u toj proizvodnoj jedinici.

(13) Ako se radi o priplodnim krmačama, minimalan broj krmača od kojih se uzimaju uzorci mora sa sigurnošću od 95%⁴ da omogući otkrivanje prevalencije od 5%, a ako se radi o priplodnim nerastovima u centrima za prikupljanje sjemena, uzorke treba uzeti od svih priplodnih nerastova, a prilikom uzimanja uzoraka za virusološke testove mora se voditi računa o dostupnosti dijagnostičkih testova, njihovoj osjetljivosti i postojećoj epizootiološkoj situaciji.

(14) Ako je sumnja na prisustvo virusa klasične kuge svinja na gazdinstvu povezana sa rezultatima ranijih seroloških ispitivanja, osim uzimanja uzoraka krvi svinja iz stava 2 alineja 5 ove tačke postupa se na sljedeći način:

- ako su seropozitivne svinje ujedno i gravidne krmače, neke od njih, ako je moguće ne manje od tri, biće eutanazirane i podvrgnute postmortalnom pregledu, stin da se prije usmrćivanja krmače uzmu uzorci krvi za dalje serološko ispitivanje, a fetusu se podvrgavaju pregledu na virus klasične kuge svinja, virusni antigen ili genom virusa radi otkrivanja intrauterine infekcije;
- ako su seropozitivne svinje krmače koje doje prasad, uzorci krvi se uzimaju od sve prasadi i pregledaju na virus klasične kuge svinja, virusni antigen ili genom virusa u skladu sa Odjeljkom E ovog priloga, a uzorci krvi za dalje serološko ispitivanje uzimaju se i krmačama.

(15) Ako nakon obavljenih pregleda na sumnjivom gazdinstvu nijesu otkriveni klinički znaci ili promjene koje ukazuju na prisustvo virusa klasične kuge svinja, dalja laboratorijska ispitivanja kako bi se isključila kuga svinja vrše se po nalogu službenog veterinara, u skladu sa st. 11, 12 i 13 ove tačke.

B. Postupci uzimanja uzoraka na gazdinstvu prilikom usmrćivanja svinja nakon potvrđivanja bolesti

(1) Radi utvrđivanja načina na koji je virus klasične kuge svinja unijet na zaraženo gazdinstvo i vremena koje je proteklo od njegovog unošenja, prilikom usmrćivanja svinja na gazdinstvu u skladu sa članom 6 stav 1 tačka 1 ovog pravilnika, poslije službenog potvrđivanja bolesti, svinjama se uzima uzorak krvi radi obavljanja serološkog ispitivanja metodom slučajnog uzorka.

(2) Minimalan broj svinja od kojih se uzimaju uzorci mora da bude dovoljan da se kod svinja u svim proizvodnim jedinicama na gazdinstvu, sa 95% sigurnosti, otkrije 10% seroprevalencija⁵.

(3) U slučaju sekundarnih epidemija, može se odstupiti od postupaka iz st. 1 i 2 ove tačke i odrediti *ad hoc* postupke uzorkovanja u skladu sa raspoloživim epizootiološkim podacima na mjestu izbijanja i načinima na koji je virus unesen na gazdinstvo i mogućnostima širenja bolesti s tog gazdinstva.

C. Postupci uzimanja uzoraka od svinja koje su usmrćene u okviru preventivnih mjera na sumnjivom gazdinstvu

(1) Radi potvrđivanja ili isključivanja klasične kuge svinja i prikupljanja novih epizootioloških podataka, kada su svinje na sumnjivom gazdinstvu usmrćene u skladu sa članom 5 stav 3 tačka 1 ili člana 8 stav 3 ovog pravilnika, za serološka ispitivanja uzimaju se uzorci krvi, a za virusološka ispitivanja uzorci krvi ili tonzila.

(2) Uzorci iz stava 1 ove tačke, prvenstveno se uzimaju od:

- svinja koje pokazuju kliničke znake ili imaju postmortalne patološke promjene koje ukazuju na klasičnu kugu svinja i od svinja koje su bile u kontaktu sa tim svinjama,
- drugih svinja koje su mogle biti u rizičnom kontaktu sa zaraženim ili sumnjivim svinjama ili onih za koje se sumnja da su zaražene virusom klasične kuge svinja.

⁴ Na primjer, u slučajevima kada postoji sumnja na klasičnu kugu svinja na gazdinstvu na kom se nalazi određen broj mladih svinja, broj zaraženih svinja, proporcionalno, može biti veoma nizak. U ovakvim slučajevima uzorci se moraju uzeti od većeg broja svinja.

⁵Ako je, međutim, primjenjeno odstupanje predviđeno članom 7 ovog pravilnika, uzorci se uzimaju sa onih podjedinica na gazdinstvu u kojima su svinje bile usmrćene, ne dovodeći u pitanje dalje vršenje pregleda i uzimanja uzoraka na ostalim svinjama

(3) Prilikom uzimanja uzoraka od svinja mora se voditi računa o epizootiološkoj situaciji.

(4) Iz svake proizvodne jedinice na gazdinstvu, uzorci od svinja uzimaju se metodom slučajnog odabira⁶, a minimalan broj uzoraka za serološko ispitivanje mora da omogućiti, sa sigurnošću od 95%, otkrivanje 10% seroprevalence u toj proizvodnoj jedinici.

(5) Ukoliko se se radi o:

- priplodnim krmačama, minimalan broj krmača od kojih se uzimaju uzorci mora da omogućiti sa sigurnošću od 95% otkrivanje 5% seroprevalence⁷,
- priplodnim nerastovima u centrima za prikupljanje sjemena, uzorci krvi uzimaju se od svih priplodnih nerastova.

(6) Prilikom uzimanja uzoraka za virusološke testove i u zavisnosti od vrste testa koji se koristi, mora se voditi računa o dostupnosti dijagnostičkih testova, osjetljivosti laboratorijskih testova, kao i o postojećoj epizootiološkoj situaciji.

D. Postupci provjere i uzimanja uzoraka prije izdavanja odobrenja za iznošenje svinja sa gazdinstava iz zaraženog i ugroženog područja i u slučaju da su te svinje zaklane ili usmrćene

(1) Da bi se odobrilo iznošenje svinja sa gazdinstva koje se nalaze u zaraženom i ugroženom području, u skladu sa članom 11 stav 2 ovog pravilnika, klinički pregled mora:

- da se izvrši u periodu od najviše 24 sata prije iznošenja svinja,
- u skladu sa stavom 1 tačke A ovog Odjeljka.

(2) Ako se radi o svinjama koje treba preseliti na drugo gazdinstvo, osim ispitivanja iz stava 1 ove tačke, treba izvršiti i klinički pregled u svim proizvodnim jedinicama iz stava kojima se drže svinje koje se sele, a ako se radi o svinjama starijim od tri ili četiri mjeseca taj pregled uključuje i mjerenje tjelesne temperature određenom broju svinja.

(3) Minimalan broj svinja koje treba pregledati mora da omogućiti, sa sigurnošću od 95%, otkrivanje temperature u proizvodnim jedinicama, ako je ona prisutna u 10% populacije svinja.

(4) Ukoliko se radi o:

- priplodnim krmačama, minimalan broj svinja koje treba pregledati mora da omogućiti, sa sigurnošću od 95%, otkrivanje 5% prevalencije u proizvodnoj jedinici u kojoj se drže svinje koje će se seliti,
- nerastovima, treba pregledati sve nerastove koji se sele.

(5) Ako se radi o svinjama koje treba preseliti u klanicu, objekat za preradu ili na druga mjesta na kojima će biti usmrćene ili zaklane, sprovode se postupci u skladu sa stavom 1 ove tačke, a ako se radi o svinjama starijim od tri ili četiri mjeseca taj pregled uključuje i mjerenje tjelesne temperature određenom broju svinja.

(6) Minimalan broj svinja koje treba pregledati mora da omogućiti, sa sigurnošću od 95%, otkrivanje temperature, ako se ona u proizvodnim jedinicama pojavljuje u prevalenciji od 20%.

(7) Ako se radi o priplodnim krmačama i nerastovima, minimalan broj svinja koje treba pregledati mora da omogućiti, sa sigurnošću od 95%, otkrivanje temperature ako se ona u proizvodnim jedinicama pojavljuje u prevalenciji od 5%.

⁶Ako je, međutim, primjena preventivnog usmrćivanja ograničena samo na dio gazdinstva na kojem se drže svinje za koje se sumnja sa su zaražene virusom klasične kuge svinja, u skladu sa članom 5 stav 3 tačkom 1 ovog pravilnika, uzorci se uzimaju sa onih podjedinica na gazdinstvu u kojima su svinje bile usmrćene, ne dovodeći u pitanje dalje vršenje pregleda i uzimanje uzoraka na svim ostalim svinjama u skladu sa uputstvom Uprave.

⁷ U nekim slučajevima, npr. kad se sumnja u prisustvo virusa klasične kuge svinja među ograničenim brojem mladih svinja na gazdinstvu, dio zaraženih krmača može biti vrlo malen. U tom je slučaju potrebno uzeti uzorke većeg broja krmača.

(8) Kada se radi o svinjama iz stava 5 ove tačke, prije nego što se usmrte ili zakolju, za sprovođenje seroloških ispitivanja uzimaju se uzorci krvi, a za sprovođenje virusoloških testova uzorci krvi i tonzila iz svake proizvodne jedinice iz koje se svinje preseljavaju.

(9) Minimalan broj uzoraka koje treba uzeti mora da omogući, sa sigurnošću od 95%, otkrivanje 10% seroprevalence ili prevalencije virusa u svakoj proizvodnoj jedinici.

(10) Ako se radi o priplodnim krmačama ili nerastovima, minimalan broj svinja čije uzorke treba uzeti mora da omogući, sa sigurnošću od 95%, otkrivanje 5% seroprevalence ili prevalencije virusa u podjedinici u kojoj se te svinje drže.

(11) Prilikom uzimanja uzoraka za virusološke testove i u zavisnosti od vrste testa koji se koristi, mora se voditi računa o dostupnosti dijagnostičkih testova, osjetljivosti laboratorijskih testova, kao i o postojećoj epizootiološkoj situaciji.

(12) Ako su klinički znaci i postmortalne promjene koje ukazuju na klasičnu kugu svinja otkriveni pošto su svinje zaklane ili usmrćene, primjenjuju se odredbe tačke C ovog Odeljka.

E. Postupci uzimanja uzoraka na gazdinstvima prije ponovnog naseljavanja svinja

(1) Kada se gazdinstvo ponovo naseljava svinjama u skladu sa čl. 14 i 19 ovog pravilnika, uzimaju se uzorci na sljedeći način:

– ako se na gazdinstvo ponovo naseljavaju sentinel svinje, uzorci krvi moraju se nasumično uzeti od dovoljnog broja svinja da se sa sigurnošću od 95% omogući otkrivanje 10 % seroprevalence u svakoj proizvodnoj jedinici na gazdinstvu;

– ukoliko se ponovo naseljava cjelokupna populacija, uzorci krvi za serološke testove moraju se nasumično uzeti od dovoljnog broja svinja da se sa sigurnošću od 95% omogući otkrivanje 20% seroprevalence u svakoj proizvodnoj jedinici na gazdinstvu.

(2) U slučaju rasplodnih krmača i nerasta, minimalan broj uzoraka koje treba uzeti mora da omogući, sa sigurnošću od 95%, otkrivanje 10% seroprevalence kod svinja u proizvodnim jedinicama.

(3) Ukoliko se na gazdinstvu nakon ponovnog naseljavanja svinja pojavi bilo kakva bolest ili uginuća svinja na gazdinstvu iz nepoznatih razloga, svinje se odmah ispituju na klasičnu kugu svinja do ukidanja naloženih mjera.

F. Postupci uzimanja uzoraka na gazdinstvima u zaraženom području prije ukidanja primjene naloženih mjera

(1) Radi prestanka primjene mjera iz člana 11 ovog pravilnika na svim gazdinstvima u zaraženom području, obavlja se ispitivanje u skladu sa postupcima iz st. 2 i 3 tačke A ovog Odeljka i vrši uzorkovanje krvi za serološka ispitivanja u skladu sa st. 2 i 3 ove tačke.

(2) Minimalan broj uzoraka koje treba uzeti mora da omogući, sa sigurnošću od 95%, otkrivanje 10% seroprevalence kod svinja u svakoj proizvodnoj jedinici na gazdinstvu;

(3) Ukoliko se radi o:

- priplodnim krmačama, minimalan broj krmača od kojih se uzimaju uzorci mora da omogući sa sigurnošću od 95% otkrivanje 5% seroprevalence,
- priplodnim nerastovima u centrima za prikupljanje sjemena, uzimaju se uzorci krvi od svih priplodnih nerastova.

G. Postupci uzimanja uzoraka na gazdinstvima u ugroženom području prije prestanka primjene naloženih mjera

- (1) Radi prestanka primjena naloženih mjera iz člana 12 ovog pravilnika na svim gazdinstvima obavlja se klinički pregled svinja u skladu sa st.1, 2 i 3 tačke A ovog Odjeljka.
- (2) Osim kliničkog pregleda od svinja se uzimaju uzorci krvi za serološko ispitivanje i to:
 - na svim gazdinstvima na kojima se drže svinje starosti od dva do osam mjeseci;
 - kada nadležni organ procjeni da se kuga mogla neopaženo proširiti među priplodnim krmačama;
 - na svim gazdinstvima za koja nadležni organ procjeni da je potrebno uzeti uzorke;
 - u svim centrima za reprodukciju i vještačko osjemenjavanje.
- (3) Kada se uzorkovanje krvi za serološka ispitivanja sprovodi na gazdinstvima koja se nalaze u ugroženom području, uzorci se uzimaju na način određen u skladu sa st. 2 i 3 tačke F ovog Odjeljka.
- (4) Kada se procjeni da je kuga mogla da se proširi među priplodnim krmačama, uzorkovanje se može izvršiti samo u proizvodnim jedinicama u kojima se drže te krmače.

H. Postupci serološkog ispitivanja i uzorkovanja u područjima na kojima se sumnja na pojavu klasične kuge svinja ili je klasična kuga svinja potvrđena kod divljih svinja

- (1) U slučaju seroloških ispitivanja divljih svinja u područjima u kojima je potvrđena klasična kuga svinja ili se sumnja na pojavu, veličina i geografsko područje ciljane populacije od koje će se uzimati uzorci moraju prethodno da se utvrde, radi određivanja tačnog broja uzoraka koje treba uzeti.
- (2) Broj uzoraka koje treba uzeti određuje se prema procijenjenom broju živih životinja, a ne prema broju odstrijeljenih.
- (3) Ako nijesu dostupni podaci o gustini i veličini populacije, treba da se utvrdi geografsko područje na kome se uzimaju uzorci, vodeći pri tom računa o stalnom prisustvu divljih svinja i postojanju prirodnih i vještačkih prepreka koje mogu da spriječe velika i stalna kretanja životinja, ako takve okolnosti ne postoje ili se radi o velikim područjima, potrebno je da se za uzimanje uzoraka odrede područja ne veća od 200 km², na kojima živi između 400 i 1000 divljih svinja.
- (4) Minimalan broj svinja od kojih se uzimaju uzorci unutar utvrđenog područja mora da omogućiti, sa sigurnošću od 95%, otkrivanje 5% seroprevalence.
- (5) Za svako utvrđeno područje uzimaju se uzorci od najmanje 59 životinja sa tog područja.
- (6) Preporučuje se da:
 - se u područjima u kojima je učestao lov i redovno se lovi ili se u njima selektivno lovi u okviru mjera kontrole bolesti, treba 50% životinja čiji se uzorci uzimaju da bude starosti od tri mjeseca do jedne godine, 35% od jedne do dvije godine, a 15% starije od dvije godine;
 - u područjima u kojima se rijetko lovi ili se uopšte ne lovi, se uzimaju uzorci od najmanje 32 životinje iz svake od tri starosne grupe;
 - se uzimanje uzoraka treba da obavi u kratkom vremenskom periodu, ako je moguće ne dužem od mjesec dana;
 - se starost životinja od kojih su uzeti uzorci određuje prema izraslim zubima.
- (7) Uzimanje uzoraka od divljih svinja koje su odstrijeljene ili pronađene uginule, za potrebe virusoloških ispitivanja, vrši se u skladu sa stavom 1 tačke B odjeljka D ovog priloga.

(8) Ako se procjeni da je potrebno izvršiti virusološko ispitivanje odstrijeljenih divljih svinja, uzorkuje se materijal (organi) od svinja starosti od tri meseca do jedne godine.

(9) Uzorke koji se dostavljaju u laboratoriju treba da prati zapisnik.

ODJELJAK D

Postupci i kriterijumi za uzimanje i transport uzoraka

A) Postupci i kriterijumi za uzimanje uzoraka

(1) Prije početka uzimanja uzoraka na sumnjivom gazdinstvu priprema se nacrt gazdinstva i određuju njegove epizootiološke proizvodne jedinice (podjedinice).

(2) Sve svinje kojima su uzeti uzorci identifikuju se kako bi se po potrebi ponovilo uzorkovanje i olakšalo uzimanje uzoraka.

(3) Uzorci za serološko ispitivanje ne uzimaju se od prasadi mlađe od osam nedjelja.

(4) Sve uzorke koji se dostavljaju u laboratoriju prate propisani obrasci koji sadrži pojedinosti o svinjama od kojih su uzorci uzeti, kliničkim znacima ili uočenim promjenama pri postmortalnom pregledu.

(5) Ako se radi o svinjama koje se drže na gazdinstvu, unose se podaci o starosti, kategoriji, identifikacionoj oznaci svinja od kojih su uzorci uzeti i njihovo mjesto na gazdinstvu kao i podatke o gazdinstvu porijekla tih svinja.

B) Uzimanje uzoraka za virusološka ispitivanja

(1) Za otkrivanje virusa, antigena ili genoma virusa klasične kuge svinja kod uginulih ili eutanaziranih svinja najprikladniji su uzorci tkiva tonzila, slezine i bubrega, osim tih uzoraka, preporučuje se uzimanje po dva uzorka drugih limfatičnih tkiva kao što su: retrofaringealni (*retropharyngeales*); parotidni (*parotidei*); mišubularni (*miibulares*) i mezenterijalni (*mesenterici*) limfni čvorovi i uzorak vitog tankog crijeva (*ileum*), a kada je leš u raspadu, cijela duga kost ili grudna kost (*sternum*) mogu da posluže kao odabrani uzorak.

(2) Uzorci nezgrušane ili zgrušane krvi uzimaju se i od svinja koje pokazuju znake temperature ili druge znake bolesti.

(3) Sprovođenje virusoloških testova vrši se za bolesne životinje, a njihova vrijednost je obično ograničena ako se koriste za posmatranje životinja koje ne pokazuju kliničke znake, i ukoliko se sumnja da su svinje u inkubaciji, za dokazivanje virusa su najprikladniji uzorci tonzila.

C) Transport uzoraka

(1) Uzorci prilikom transporta:

- prevoze se i čuvaju u nepropusnoj ambalaži;
- ne zamrzavaju se, već čuvaju na temperaturi frižidera;
- isporučuju se laboratoriji u najkraćem vremenskom roku;
- drže se u pakovanju u kome se za hlađenje koristi ledeni uložak umjesto vlažnog leda;
- tkiva i organa stavljaju se u posebne, zapečaćene, propisno označene plastične kese, a zatim u veću i čvršću ambalažu (posude, paketi i sl.), pakovani sa dovoljnom količinom upijajućeg materijala koji štiti od oštećenja i sprječava curenje;
- se direktno dostavljaju u laboratoriju, kako bi se obezbijedio brz i pouzdan transport od strane kompetentnog lica.

(2) Na spoljašnjoj strani pakovanja upisuje se adresa laboratorije i stavlja oznaka: "životinjski patološki materijal, kvarljivo, lomljivo, ne otvarati van laboratorije za klasičnu kugu svinja".

(3) Pošiljalac uzorka unaprijed obavještava laboratoriju o vremenu i načinu dostavljanja uzoraka.

(4) U slučaju transporta uzoraka vazdušnim putem koji se iz država članica, osim Njemačke, prevoze u Referentnu laboratoriju Evropske Unije (Institut für Virologie, der Tierärztlichen Hochschule Hannover, Bünteweg 17, D-30559 Hannover, Germany) ⁸, paket se označava u skladu sa propisima za vazdušni saobraćaj (IATA-e).

ODJELJAK E

Upotreba virusoloških testova i ocjena rezultata

A) Otkrivanje - utvrđivanje virusnog antigena

1. Imunofluorescentni test (imunofluorescencija, FAT)

(1) Imunofluorescentni test se zasniva na otkrivanju virusnog antigena u kriostatskim rezovima tkiva svinja za koje se sumnja da su zaražene virusom klasične kuge svinja, a virusni antigen se otkriva antitijelom konjugovanim fluoresceinizotiocianatom (FITC), a pozitivni rezultati se potvrđuju ponavljanjem bojenja tkiva specifičnom monoklonskim antitijelima.

(2) Odgovarajući organi za ispitivanje su: tonzile, bubrezi, slezina, limfni čvorovi i vito tanko crijevo, a ukoliko ovi organi od divljih svinja. nijesu dostupni ili su u stanju raspadanja, može se koristiti razmaz ćelija koštane srži.

(3) Test se izvodi u toku jednog dana.

(4) Obzirom da se uzorci organa mogu dobiti samo od mrtvih životinja njihova primjena je ograničena, a pouzdanost rezultata testova može umanjiti nestručno bojenje, ako lice koje vrši ispitivanje nema dovoljno iskustva u radu ili su organi koji se testiraju u stanju raspadanja.

2. ELISA – za otkrivanje antigena

(1) Virusni antigen se može otkriti korišćenjem različitih ELISA tehnika, a osjetljivost ELISA testa za otkrivanje antigena treba da bude dovoljno visoka da pokaže kod životinja koje pokazuju kliničke znake klasične kuge svinja pozitivan rezultat.

(2) ELISA test koristi se za otkrivanje antigena na uzorcima životinja koje pokazuju kliničke ili patološke znake bolesti.

(3) ELISA test nije odgovarajući za ispitivanje pojedinačnih životinja.

(4) Odgovarajući uzorci su leukociti, serum, nezgrušana krv, kao i suspenzije organa iz podtačke 1 ove tačke uzetih od svinja za koje se sumnja da su zaražene virusom klasične kuge svinja ⁹.

(5) ELISA test se može izvesti u toku jednog dana, a za njegovu primjenu može da se koristi i automatizovana oprema.

(6) Prednost ELISA testa je obrada velikog broja uzoraka u kratkom vremenskom periodu.

⁸ Referentna laboratorija zemlje članice Evropske Unije za dijagnostiku klasične kuge svinja ima neograničenu dozvolu za prijem uzoraka i izolata virusa klasične kuge svinja i može zahtijevati da fotokopija uvozne dozvole bude u omotnici koja je pričvršćena za paket spolja, prije prevoza,

⁹ Postoji nekoliko ELISA antigena za klasičnu kugu svinja koji su dostupni i koji su potvrđeni za različite tipove uzoraka.

(7) Upotreba ELISA testa se preporučuje za otkrivanje antigena koji daje zadovoljavajuće rezultate na referentnim materijalima i mora se uzeti u obzir da su trenutno svi komercijalni ELISA kompleti manje osjetljivi nego izolacija virusa na ćelijskim kulturama i da im je osjetljivost znatno veća na uzorcima krvi prasadi nego odraslih svinja.

B) Izolacija virusa

(1) Izolacija virusa zasniva se na inkubaciji uzorkovanog materijala na odgovarajućoj ćelijskoj kulturi porijeklom od svinja.

(2) Ako se u uzorku nalazi virus klasične kuge svinja on će na ćelijama da se umnoži u tolikoj mjeri da će biti otkriven imuno-bojenjem zaraženih ćelija konjugovanim antitijelima.

(3) Za diferencijalnu dijagnostiku, obzirom na druge pestiviruse, potrebna su specifična antitijela za virus klasične kuge svinja.

(4) Najbolji uzorak za izolaciju virusa klasične kuge svinja su leukociti, krvna plazma ili puna krv dobijena iz nezgrušanog krvnog uzorka ili od organa iz stava 2 tačke A ovog odjeljka.

(5) Izolacija virusa je prikladnija za ispitivanje uzoraka malog broja životinja nego za ispitivanja velikog obima (masovni nadzor), a postupak izolacije virusa zahtjeva intenzivan rad i potrebna su tri dana za dobijanje rezultata.

(6) Za otkrivanje virusa koji se u uzorku nalazi u vrlo niskom titru postoji mogućnost da će biti potrebne dvije dodatne pasaže virusa, tako da ispitivanje može da traje deset dana do dobijanja konačnog rezultata, a uzorci koji se raspadaju mogu da budu citotoksični za ćelijsku kulturu pa je neophodno ograničiti njeno korišćenje.

(7) Metoda izolacije virusa preporučuje se i u slučajevima kada je klasična kuga svinja prethodno potvrđena drugim metodama, i koristi se kao referentni test za potvrdu prethodnih pozitivnih rezultata dobijenih primjenom ELISA testa za otkrivanje antigena, PCR i imunofluorescencije ili metode direktnim bojenjem peroksidazom.

(8) Izolati virusa klasične kuge svinja dobijeni na ovaj način korisni su za karakterizaciju virusa uključujući i genetsku tipizaciju izolata i molekularnu epidemiologiju.

(9) Svi izolati virusa klasične kuge svinja sa primarnih žarišta, primarnih slučajeva kod divljih svinja ili slučajeva registrovanih na klanici ili prevoznim sredstvima moraju se genetski tipizirati u referentnoj laboratoriji.

(10) Izolati iz stav 9 ove tačke se bez odlaganja dostavljaju laboratoriji iz stava 4 tačke C odjeljka D ovog priloga.

C) Otkrivanje virusnog genoma

(1) Za otkrivanje virusnog genoma u uzorcima krvi, tkiva i organa primjenjuje se lančana reakcija polimeraze (PCR). Fragmenti virusne RNK prevode se u DNK oblik koji se uz pomoć PCR umnožavaju do količine koju je moguće otkriti, obzirom da ovaj test otkriva samo genomsku sekvencu virusa, PCR može da bude pozitivan iako zarazni virus nije prisutan u uzorku (u raspadnutim tkivima ili u uzorcima svinja koje se oporavljaju).

(2) PCR može da se upotrijebi na malom broju odabranih uzoraka uzetih od sumnjivih životinja ili iz materijala pobačenih plodova, a u slučaju leševa divljih svinja, ako se materijal raspada, a izolacija virusa nije moguća zbog citotoksičnosti, PCR može da bude metoda izbora.

(3) Za dijagnostikovanje PCR metodom koriste se organi opisani u izolaciji virusa ili nezgrušana krv.

(4) PCR može da se izvede u toku 48 sati, uz odgovarajuću laboratorijsku opremu, posebne prostorije i obučena lica, ova metoda je vrlo osjetljiva, i pri izvođenju može da dođe i do kontaminacije uzoraka, što daje lažno pozitivne reakcije, zbog čega je neophodna stroga kontrola kvaliteta procedura koje se sprovede.

(5) Pojedine metode su specifičnije za druge pestiviruse što zahtjeva primjenu dodatnih testova provjere kao što je nizanje proizvoda lančane reakcije polimeraze (PCR-a).

D) Ocjena rezultata virusoloških testova

(1) Virusološka ispitivanja su neophodna za potvrđivanje prisustva virusa klasične kuge svinja.

(2) Izolaciju virusa, treba smatrati referentnim virusološkim testom koji se koristi kao potvrdni test kada je to potrebno i naročito se preporučuje ako pozitivni rezultati testova FAT, ELISA ili PCR nijesu propraćeni uočavanjem kliničkih znakova ili patoanatomskih promjena koje izaziva virus klasične kuge svinja, kao i u slučaju drugih sumnji.

(3) Izuzetno od st. 1 i 2 ove tačke, primarno žarište klasične kuge svinja može da se potvrdi ako su kod svinja utvrđeni klinički znaci i patoanatomske promjene i kada su najmanje dva testa za otkrivanje antigena ili genoma dala pozitivne rezultate.

(4) Izuzetno od st. 1 i 2 ove tačke, sekundarno izbijanje klasične kuge svinja može da se potvrdi ako su, osim epizootiološke povezanosti sa potvrđenom epizootijom ili potvrđenim slučajem, kod svinja otkriveni klinički znaci ili patoanatomske promjene, a testovi za otkrivanje antigena ili genoma su dali pozitivan rezultat.

(5) Primarni slučaj klasične kuge svinja kod divljih svinja može da se potvrdi nakon izolacije i identifikacije virusa ili kada najmanje dva testa za otkrivanje antigena ili genoma daju pozitivne rezultate.

(6) Novi slučajevi klasične kuge svinja kod divljih svinja za koje postoji epizootiološka povezanost sa ranije potvrđenim slučajevima potvrđuju se kada je test za otkrivanje antigena ili genoma dao pozitivan rezultat.

(7) Za utvrđivanje pozitivnog rezultata testa za dokazivanje genoma ili antigena na klasičnu kugu svinja, potrebna su antitijela i prajmeri, specifična za virus klasične kuge svinja, a ako upotrijebljeni test nije bio specifičan za virus klasične kuge svinja već za pestiviruse, mora da se ponovi uz korišćenje reagensa specifičnog za virus klasične kuge svinja.

E) Genetska tipizacija izolata virusa klasične kuge svinja

(1) Genetska tipizacija izolata virusa klasične kuge svinja postiže se određivanjem nukleotidnih sekvenci pojedinih djelova genoma virusa klasične kuge svinja, odnosno tačno određenih djelova petog nekodirajućeg regiona i/ili gena koji kodira glikoprotein E2, a sličnost ovih sekvenci sa sekvencama ranije dobijenih virusnih izolata može da ukazuje na porijeklo epizootije, odnosno da li je ona uzrokovana novim ili već poznatim sojem virusa, čime se mogu potvrditi ili odbaciti pretpostavke o putevima prenosa na koje je ukazalo epizootiološko ispitivanje.

(2) Genetska tipizacija izolata virusa klasične kuge svinja je od velikog značaja za utvrđivanje izvora bolesti, ali visoka genetska srodnost između virusa izolovanih u različitim epizootijama nije apsolutan dokaz direktne epizootiološke povezanosti.

(3) Ako genetsku tipizaciju nije moguće u kratkom roku obaviti u nacionalnoj referentnoj laboratoriji ili drugoj ovlaštenoj laboratoriji za dijagnostiku klasične kuge svinja, originalni uzorak izolata virusa mora se što prije poslati na tipizaciju u referentnu laboratoriju Evropske unije.

(4) Referentne laboratorije podatke o tipizaciji i sekvencioniranju izolata virusa klasične kuge svinja dostavljaju referentnoj laboratoriji Evropske unije kako bi bili unijeti u bazu podataka.

ODJELJAK F

Upotreba seroloških testova i ocjena rezultata

A) Osnovna uputstva i dijagnostičke vrijednosti

(1) Kod svinja zaraženih virusom klasične kuge svinja, antitijela se utvrđuju u uzorcima seruma dvije do tri nedjelje nakon infekcije.

(2) Kod svinja koje su preboljele klasičnu kugu svinja, specifična neutralizirajuća antitijela mogu da se utvrde tokom nekoliko sljedećih godina ili čak do uginuća, antitijela povremeno mogu da se utvrde u završnom stadijumu bolesti, a kod nekih svinja sa hroničnim oblikom klasične kuge svinja, antitijela mogu da se utvrde krajem prvog mjeseca od početka infekcije.

(3) Svinje koje su intrauterino inficirane mogu da budu imunotolerantne prema homolognom virusu klasične kuge svinja iste građe da zbog toga ne proizvode specifična antitijela, ali tokom nekoliko prvih dana života kod njih mogu da se utvrde antitijela porijeklom od majke, poluživot maternalnih antitijela kod nevrećičkih zdravih prasadi je oko dvije nedjelje.

(4) Kada se antitijela klasične kuge svinja otkriju kod prasadi starijih od tri mjeseca, najvjerovatnije nijesu maternalna.

(5) Utvrđivanje antitijela protiv virusa klasične kuge svinja u serumu ili plazmi sprovodi se kao pomoć u dijagnostikovanju klasične kuge svinja na sumnjivim gazdinstvima, za određivanje trajanja zaraze u slučaju potvrđene epizootije i za potrebe kontrole i praćenja.

(6) Vrijednost seroloških testova je ograničena kod otkrivanja prisustva virusa klasične kuge svinja kada se zaraza nedavno pojavila na gazdinstvu.

(7) Mali broj seropozitivnih svinja sa niskim neutralizacijskim titrom može da upućuje na to da je virus na gazdinstvo unijet prije dvije do četiri nedjelje (nedavna zaraza).

(8) Veliki broj svinja sa visokim neutralizacijskim titrom može da upućuje da je virus na gazdinstvo ušao prije više od mjesec dana.

(9) Mjesto na gazdinstvu na kome se nalaze seropozitivne svinje može da pruži značajne informacije o tome kako je virus klasične kuge svinja ušao na gazdinstvo.

(10) U okviru ispitivanja koje se sprovodi u slučaju sumnje na pojavu klasične kuge svinja ili njene potvrde, u skladu sa članom 9 ovog pravilnika, u procjeni rezultata serološkog ispitivanja treba uzeti u obzir i kliničke, virusološke, kao i epizootiološke nalaze.

B) Preporučeni serološki testovi

(1) Serološki testovi koji se preporučuju za postavljanje dijagnoze klasične kuge svinja su virus-neutralizacioni test (VNT) i ELISA.

(2) Kvalitet i efikasnost serološkog ispitivanja sprovedenog u laboratoriji mora da se provjeri učešćem u međulaboratorijskim testiranjima koje organizuje referentna laboratorija Evropske unije.

(3) VNT se zasniva na utvrđivanju neutralizacione aktivnosti antitijela iz uzorka seruma prema virusu, izražene u mjeri 50% neutralizacije (ND50).

- (4) Virus klasične kuge svinja utvrđenog titra inkubira se na temperaturi od 37°C sa razrijeđenim serumom.
- (5) Za potrebe brzih metoda pregleda serumi se početno razređuju u odnosu 1:10.
- (6) Kada je potrebna potpuna titracija serum može da se razrjedi dvostruko, počevši od 1:2 ili 1:5, a svaki od tih razrijeđenih seruma miješa se sa jednakom zapreminom suspenzije virusa koja sadrži 100 infektivnih doza (TCID₅₀).
- (7) Nakon inkubacije mikstura se inokuliše na odgovarajuće ćelijske kulture i inkubira tri do pet dana. Nakon inkubacije ćelije se fiksiraju i bilo koja replikacija virusa u inficiranoj ćeliji otkriva se pomoću obilježavanja antitijela, a u tu svrhu koriste se ogleđ neutralizacijskim antitijelom povezanim s peroksidazom (NPLA) ili neutralizacija imunofluorescencijom (NIF).
- (8) Rezultati VNT-a izražavaju se kao recipročna vrijednost početnog razrijeđenog seruma u kojoj polovina inokuliranih ćelijskih kultura (50%) ne pokaže umnožavanje virusa (nema posebnih imunoloških oznaka).
- (9) Procjenjuje se tačka između dva stepena razrjeđenja, a sistem konačnog razrjeđenja zasniva se na stvarnom razrjeđenju seruma za vrijeme neutralizacijske reakcije odnosno nakon dodavanja virusa ali prije dodavanja ćelijskog rastvora.
- (10) VNT je najosjetljiviji i najpouzdaniji test za otkrivanje antitijela protiv virusa klasične kuge svinja, za individualna i grupna serološka ispitivanja, međutim VNT testom je moguće dokazati i antitijela specifična za ostale pestivirusne preživara.
- (11) Kad se VNT koristi za otkrivanje antitijela na virus Bovine virusne dijareje (BVD) i Border bolesti (BD) primjenjuju se propisana pravila u cilju dobijanja diferencijalne dijagnoze klasične kuge svinja.
- (12) Sojevi pestivirusa koji se koriste za testove neutralizacije moraju biti usklađeni sa preporukama Referentne laboratorije Evropske unije.
- (13) ELISA tehnike za otkrivanje klasične kuge svinja koja koriste monoklonska antitijela su različite i funkcionalno se zasnivaju na kompetitivnoj (blokirajućoj) ili nekompetitivnoj ELISA.
- Kompetitivne ili blokirajuće ELISA najčešće primjenjuju monoklonska antitijela.
- (14) Ukoliko uzorak seruma sadrži antitijela protiv virusa klasične kuge svinja, ta antitijela će onemogućiti vezivanje monoklonskih antitijela konjugovanih peroksidazom za virusni antigen, a rezultat će biti smanjeni intenzitet prebojavanja.
- (15) Kod nekompetitivnih ELISA vezivanje antitijela iz seruma na antigen mjeri se direktno upotrebom antitijela konjugovanih peroksidazom na antitijela svinja.
- (16) Nacionalna referentna laboratorija obavlja kontrolu kvaliteta osjetljivosti i specifičnosti svake serije ELISA testova, koristeći pri tom referentne serume koji su pripremljeni u Referentnoj laboratoriji Evropske unije, kao što su:

- serumi svinja u ranoj fazi infekcije virusom klasične kuge svinja (prije nego što protekne 21 dan od početka infekcije);
- serumi svinja u rekonvalescenciji (po isteku 21 dana od početka infekcije);
- serumi svinja zaraženih pestivirusima preživara.

(17) ELISA komplet koji treba da se upotrijebi za postavljanje dijagnoze na klasičnu kugu svinja mora da prepoznaje sve referentne serume dobijene od svinja u rekonvalescenciji, a svi rezultati referentnih seruma moraju da budu ponovljivi, da prepoznaju sve pozitivne serume uzete od svinja u ranoj fazi infekcije i da imaju visoku specifičnost s obzirom na moguće unakrsne reakcije kod svinja zaraženih pestivirusima preživara.

(18) Rezultati koji su dobijeni iz referentnih seruma uzetih od svinja u ranoj fazi infekcije pokazatelj su osjetljivosti ELISA.

(19) Smatra se da je osjetljivost ELISA-e manja od osjetljivosti VNT – a, pa se zbog toga ona preporučuje kao brzi test za provjeru prisutnosti bolesti na nivou stada, jer ELISA ne zahtijeva specijalizovane pogone a zahvaljujući automatizovanim sistemima sprovodi se znatno brže nego VNT.

(20) ELISA test mora da obezbijedi prepoznavanje svih infekcija klasičnom kugom svinja u stadijumu oporavka i mora biti maksimalno oslobođen smetnji nastalih zbog unakrsne reakcije antitijela na pestivirusu preživara.

C) Tumačenje rezultata seroloških testova i diferencijalnih dijagnoza infekcija uzrokovanih pestivirusima preživara (BVDV i BDV)

(1) U slučaju kada se otkrije neutralizacioni titar antitijela protiv virusa klasične kuge svinja koji je jednak ili veći od $10ND_{50}$ u uzorcima seruma uzetih od jedne ili više svinja ili kada se dobije pozitivan rezultat ELISA testa u uzorcima seruma uzetih od grupe svinja, na gazdinstvu se odmah sprovede mjera iz člana 5 stav 2 ovog pravilnika, a ako se one već primjenjuju, nastavlja se sa njihovom primjenom.

(2) Uzorci sa gazdinstva koji su već uzeti ponovo se ispituju VNT sa uporednom titracijom neutralizujućih antitijela na virus klasične kuge svinja i na pestivirusu preživara.

(3) Kada uporedni testovi pokažu nalaz antitijela protiv pestirusa preživara, a nema je ili je titar antitijela niži (niži od trostruko) na virus klasične kuge svinja, odbacuje se sumnja na pojavu klasične kuge svinja, osim ako ne postoje drugi razlozi koji zahtijevaju da se nastavi sa primjenom mjera na gazdinstvu u skladu sa članom 5 stav 2 ovog pravilnika.

(4) Kada uporedni testovi pokažu virus neutralizacioni titar virusa kod više od jedne svinje, jednak ili veći od $10 ND_{50}$, a titar je jednak ili veći nego titri za druge pestiviruse, potvrđuje se prisustvo virusa klasične kuge svinja, pod uslovom da su na gazdinstvu pronađeni i epizootiološki dokazi za klasičnu kugu svinja.

(5) Ukoliko nijesu pronađeni epizootiološki dokazi za klasičnu kugu svinja ili ako su rezultati ranije sprovedenih testova nejasni, na gazdinstvu se:

- nastavlja sa primjenom mjera u skladu sa članom 5 stav 2 ovog pravilnika;
- vrše dalja ispitivanja kako bi se potvrdilo ili odbacilo prisustvo klasične kuge svinja u skladu sa odjeljkom C ovog priloga.

(6) Ako dalja ispitivanja iz stava 5 ove tačke ne daju osnova da se isključi prisustvo klasične kuge svinja na gazdinstvu, dalja serološka ispitivanja uzoraka krvi treba da se sprovedu poslije najmanje dvije nedjelje od prethodnih ispitivanja.

(7) U okviru dodatnog uzorkovanja, od svinja od kojih su uzorci već uzeti i ispitani, ponovo se uzimaju uzorci za uporedno serološko ispitivanje sa prethodnim uzorcima, kako bi se otkrila sero-konverzija virusa klasične kuge svinja ili pestirusa preživara, ukoliko ona postoji, ako ni dodatna ispitivanja ne omoguće potvrđivanje prisustva virusa klasične kuge svinja, mjere iz člana 5 ovog pravilnika prestaju sa primjenom.

ODJELJAK G

Diskriminatorni test u slučaju hitne vakcinacije

A) Osnovni principi

(1) Diskriminatorni serološki ELISA test (diskriminatorni test) primjenjuje se za razlikovanje svinja koje su vakcinisane marker vakcinama, koje indukuju antitijela samo protiv E2 glikoproteina virusa klasične kuge svinja, od svinja koje su inficirane divljim tipom virusa klasične kuge svinja.

(2) Testom se detektuju antitijela protiv glikoproteina E^{ms} virusa klasične kuge svinja, a baziran je na principu da neinficirane životinje vakcinisane marker vakcinama proizvode samo antitijela protiv glikoproteina E2 virusa klasične kuge svinja, za razliku od životinja inficiranih sa terenskim virusom koje reaguju i proizvode antitijela protiv drugih antigena virusa.

(3) Diskriminatorni test je osjetljiv i specifičan, međutim, često svinje koje su inficirane drugim Pestivirusima u odnosu na virus klasične kuge svinja, kao što je BVD virus i BD virus, takođe će reagovati E^{ms}-pozitivno.

(4) Osjetljivost testa nije idealna, jer neke marker-vacinisane i potom inficirane životinje mogu reagovati E^{ms} negativno.

(5) Diskriminatorni test ne može biti pouzdano korišćen za ispitivanje uzoraka seruma od divljih svinja.

(6) Diskriminatorni test je „liquid phase blocking enzyme-linked immunoassay“, a uzorci za ispitivanje se inkubiraju u mikrotitar pločama na koje su prethodno nanešena monoklonska anti- E^{ms} antitijela zajedno sa određenom količinom E^{ms} antigena.

(7) Antitijela specifična za E^{ms} vezuju se za određenu količinu E^{ms} antigena u soluciji i formira se antigen/antitijelo kompleks, koji ne reaguje sa anti- E^{ms}antitijelima na mikrotitar ploči, a poslije ispiranja ploča da bi se odstranio nevezani materijal, dodaje se peroksidaza označeni anti- E^{ms} konjugat koji se vezuje za E^{ms} antigen povezan sa antitijelima nanešenim na površinu mikrotitar ploče, a nevezani konjugat se odstranjuje ispiranjem i dodaje se supstrat koji sadrži hromogen.

(8) Step en boje, koja se razvija, je obrnuto proporcionalan količini antitijela specifičnih za E^{ms} prisutnih u uzorku, a ako uzorak ne sadrži antitijela (negativni uzorci) više od određene količine E^{ms} antigena koji je dodat na površinu mikrotitar ploče, i koji može vezati anti- E^{ms} antitijela, uočljiva je jasna obojena reakcija, a rezultat se dobija upoređivanjem optičke gustine (OD) udubljenja koja sadrže ispitujuće uzorke sa onim udubljenjima koja sadrže negativne i pozitivne kontrole.

B) Vodič za korišćenje diskriminatornog testa kod hitne vakcinacije marker vakcinama na farmama svinja

(1) Diskriminatorni test se koristi da potvrdi prisustvo ili odsustvo cirkulacije virusa klasične kuge svinja na populaciji svinja vakcinisanih marker vakcinom, a dostupni podaci upućuju da on može biti uspješno korišćen na nivou stada, ali ne može pouzdano utvrditi da individualne svinje nijesu inficirane virusom klasične kuge svinja.

(2) Specifičnost diskriminatornog testa može biti nedovoljna da realno razlikuje svinje vakcinisane marker vakcinom od inficiranih svinja u slučaju vakcinacije odraslih svinja, a u slučaju nejasnih rezultata, a svinje koje su ispitivane moraju biti zaklane ili usmrćene na human način i njihovi organi testirani na virus klasične kuge svinja, a najpodesnije metode su izolacija virusa i PCR, što se uzima u obzir prilikom sačinjavanja plana hitne marker-vakcinacije i interpretacije rezultata nadzora virusa klasične kuge svinja u populaciji vakcinisanoj marker vakcinama.

(3) Procedure uzorkovanja i testiranja vakcinisane populacije svinja prije preduzimanja ograničenja koje će se primijeniti u vakcinisanom području u skladu sa članom 19 ovog pravilnika, trebalo bi da zavise od starosti vakcinisanih svinja, kategorije svinja (tovne/za klanje, uzgoj) i željenog nivoa bezbjednosti u odnosu na odsustvo cirkulacije virusa u populaciji, kao sastavni dio plana hitne vakcinacije.

ODJELJAK H

Uslovi u pogledu sigurnosti laboratorije za dijagnostikovanje klasične kuge svinja

(1) U laboratorijama u kojima se rukuje sa virusom klasične kuge svinja, i kada se radi o maloj količini potrebnoj za izolaciju virusa i neutralizacione testove uključujući i umnožavanje virusa, treba da budu ispunjeni uslovi dati u Tabeli 1 ovog odjeljka.

(2) Međutim, za postmortalne preglede, kao i za pripremu uzoraka za imunofluorescenciju i serologiju kod kojih se koristi inaktivisani antigen, mogu se vršiti u blažim uslovima u zatvorenom prostoru, pod uslovom da se primjenjuju osnovna higijenska načela i završna dezinfekcija sa sigurnim odlaganjem tkiva i seruma.

(3) Dodatne uslove utvrđene u Tabeli 1 ovog odjeljka, moraju ispunjavati laboratorije u kojima se vrše postupci koji uključuju i ekstenzivno umnožavanje virusa.

(4) Prostorije u laboratorijama u kojima su smještene ogleadne životinje na kojima se izvode ogledi sa virusom klasične kuge svinja treba da ispunjavaju uslove iz Tabele 2 ovog odjeljka.

(5) Sve zalihe virusa klasične kuge svinja treba da se čuvaju na siguran način (duboko zamrznute ili liofilizirane).

(6) Zamrzivači i frižideri ne mogu se koristiti za čuvanje drugih virusa ili materijala koji nijesu u vezi sa dijagnostikovanjem klasične kuge svinja.

(7) Svaka ampula u kojoj se čuva virus klasične kuge svinja treba da bude jasno označena, i da se vodi evidencija o zalihama virusa, sa datumima i rezultatima izvršenih provjera kvaliteta, kao i evidencija o pridodatim virusima, sa detaljima o izvoru, i o virusima koji su poslani u druge laboratorije.

(8) Preporučuje se da prostorija za rad sa virusom klasične kuge svinja treba da bude dodatno osigurana okolnim prostorijama u kojima se ne rukuje tim virusom, u kojima treba da se pripreme staklene posude, pribor i ostala oprema (koja se koristi pri dijagnostikovanju klasične kuge svinja), za održavanje i pripremu nezaraženih ćelijskih kultura, za priprema seruma i sprovođenje seroloških ispitivanja (osim metoda koje koriste živi virus klasične kuge svinja) i za kancelarijske namjene.

Tabela 1. Uslovi za dijagnostičke laboratorije

	Dodatni uslovi	Minimalni uslovi
Opšti uslovi	Normalni atmosferski pritisak; Dvostruka "HEPA" filtracija izduvnih gasova; Posebne prostorije koje seisključivo koriste za dijagnostifikovanje klasične kuge svinja.	Normalni atmosferski pritisak; Posebne prostorije čije je korišćenje ograničeno za tačno određene postupke.
Postupanje pri odijevanju u laboratoriji	Kompletno presvlačenje vrši se na ulazu; Laboratorijska odjeća koristi se isključivo u prostorijama za rad sa virusom klasične kuge svinja; Pri svakom rukovanju sa zaraženim materijalom koriste se rukavice za jednokratnu upotrebu; Odjeća se sterilise ili pere u samoj prostoriji za rad sa virusom klasične kuge svinja prije iznošenja.	Zaštitna odjeća koristi se samo u prostoriji za rad sa virusom klasične kuge svinja. Pri svakom rukovanju sa zaraženim materijalom koriste se rukavice za jednokratnu upotrebu; Zaštitna odjeća se sterilise ili pere u samoj prostoriji za rad sa virusom klasične kuge svinja prije iznošenja.
Kontrola osoblja	U prostoriju može ulaziti samo stručno osoblje koje ima dozvolu za	Ulazak u prostoriju dozvoljen je samo određenom i obučenom

	<p>ulaz; Obavezno je pranje i dezinfekcija ruku po odlaska iz prostorije; Po napuštanju prostorije osoblju je 48 sati zabranjeno približavanje svinjama.</p>	<p>osoblju. Obavezno je pranje i dezinfekcija ruku po odlaska iz prostorije; Po napuštanju prostorije osoblju je 48 sati zabranjeno približavanje svinjama.</p>
Oprema	<p>Biološko sigurnosni kabinet (Klasa I ili II) koji se koristi za sva rukovanja živim virusima, treba da ima dvostruko HEPA filtriranje vazduha. Sva oprema potrebna za laboratorijske postupke treba da bude dostupna unutar laboratorijskih prostorija.</p>	

Tabela 2. Uslovi za prostorije u kojima su smještene eksperimentalne životinje

	Uslovi
Opšti uslovi	<p>Ventilacija sa kontrolisanim negativnim pritiskom; Dvostruka HEPA filtracija ispuštenih gasova; Oprema za kompletnu dezinfekciju na kraju ogleđa; Otpadne vode obrađene radi inaktivisanja virusa klasične kuge svinja (hemijskim ili termičkim postupkom).</p>
Postupanje pri odijevanju u laboratoriji	<p>Kompletno presvlačenje vrši se na ulazu; Laboratorijska odjeća koristi se isključivo u prostorijama za rad sa virusom klasične kuge svinja; Pri svakom rukovanju sa zaraženim materijalom koriste se rukavice za jednokratnu upotrebu; Odjeća se sterilise ili pere u samoj prostoriji za rad sa virusom klasične kuge svinja prije iznošenja.</p>
Kontrola osoblja	<p>U prostoriju može ulaziti samo stručno osoblje koje ima dozvolu za ulaz; Obavezno je pranje i dezinfekcija ruku po odlaska iz prostorije; Kompletno tuširanje po izlasku iz prostorije; Po napuštanju prostorije osoblju je 48 sati zabranjeno približavanje svinjama.</p>
Oprema	<p>Sva oprema potrebna za postupke sa životinjama mora biti dostupna u samoj prostoriji; Sav materijal mora se prije uklanjanja iz prostorije sterilisati, ako se radi o uzorcima životinja, dvostruko obmotati nepropusnim materijalom čija je površina dezinfikovana radi prevoza u laboratoriju za dijagnostikovanje klasične kuge svinja.</p>
Životinje	<p>Sve životinje zaklane prije napuštanja lprostorije se pregledaju post mortem unutar biosigurnosnog područja, a leševi se po završetku pregleda spaljuju.</p>

NAČIN PRIJAVE POTVRĐENE KLASIČNE KUGE SVINJA EVROPSKOJ KOMISIJI

(1) Evropska komisija obavještava se u roku od 24 sata od potvrđivanja svakog primarnog žarišta klasične kuge svinja na gazdinstvu, klanici ili prevoznom sredstvu i klasične kuge svinja kod divljih svinja preko sistema za prijavljivanje bolesti životinja (Animal Disease Notification System – ADNS)

(2) Obavještenje iz stava 1 ovog priloga sadrži:

- 1) datum prijave klasične kuge svinja;
- 2) vrijeme prijave;
- 3) ime države;
- 4) broj žarišta ili slučajeva klasične kuge svinja;
- 5) datum postavljanja sumnje na klasičnu kugu svinja;
- 6) datum potvrđivanja klasične kuge svinja;
- 7) metode korišćene za potvrđivanje klasične kuge svinja;
- 8) da li je prisutnost klasične kuge svinja potvrđena kod divljih svinja, svinja na gazdinstvu, klanici ili prevoznom sredstvu;
- 9) geografski položaj mjesta gdje je potvrđeno izbijanje ili pojava klasične kuge svinja;
- 10) mjere koje su primjenjene za kontrolu klasične kuge svinja.

(3) Pored podataka iz stava 1 ovog priloga, u slučaju primarnog izbijanja klasične kuge svinja ili slučajeva izbijanja u klanici ili prevoznom sredstvu, dostavljaju se i podaci o:

- 1) broju svih prijemčivih svinja;
- 2) broju svih uginulih svinja svih kategorija na gazdinstvu, u klanici ili prevoznom sredstvu;
- 3) broju oboljelih svinja prema starosti (kategoriji) i broju uginulih svinja kod kojih je potvrđena klasična kuga svinja;
- 4) broju usmrćenih svinja;
- 5) broju neškodljivo uklonjenih svinja;
- 6) udaljenosti zaraženog gazdinstva od prvog susjednog gazdinstva gdje se drže svinje;
- 7) lokaciji gazdinstva sa kojih zaražene svinje ili leševi potiču, ako je klasična kuga svinja potvrđena u klanici ili prevoznom sredstvu.

(4) U slučaju sekundarnog žarišta klasične kuge svinja podaci iz st. 1 i 2 ovog priloga, dostavljaju se prvog radnog dana svake nedelje.

(5) Pored podataka iz st. 1, 2 i 3 ovog priloga dostavlja se i izvještaj u pisanoj formi Evropskoj komisiji i drugim državama članicama Evropske unije, koji sadrži:

- 1) datum kada su svinje na gazdinstvu, klanici ili prevoznom sredstvu usmrćene i neškodljivo uklonjene;
- 2) rezultate ispitivanja uzoraka uzetih od usmrćenih svinja;
- 3) podatke o broju usmrćenih i neškodljivo uklonjenih svinja, broju svinja koje će biti kasnije zaklane i datumu do kada će biti zaklane, u skladu sa članom 7 ovog pravilnika;
- 4) sve podatke o mogućem ili utvrđenom izvoru klasične kuge svinja;
- 5) podatke o genotipu virusa koji je uzrokovao izbijanje ili pojavu klasične kuge svinja u slučaju primarnog žarišta klasične kuge svinja ili pojave klasične kuge svinja u klanici ili prevoznom sredstvu.

(6) Kada su svinje usmrćene na kontaktnim gazdinstvima ili na gazdinstvima na kojima su se nalazile svinje za koje se sumnja da su zaražene virusom klasične kuge svinja, izvještaj iz stava 5 ovog priloga sadrži i podatke o:

- 1) datumu usmrćivanja svinja i broju usmrćenih svinja, prema starosti, na svakom gazdinstvu;
- 2) epizootiološkoj povezanosti između izbijanja ili pojave klasične kuge svinja i svakog kontaktnog gazdinstva ili razlozima koji su doveli do sumnje na klasičnu kugu svinja na svakom sumnjivom gazdinstvu;
- 3) rezultatima laboratorijskog ispitivanja uzoraka uzetih od usmrćenih svinja na gazdinstvu.

(7) Ako svinje na kontaktnim gazdinstvima nijesu usmrćene, navode se razlozi za odstupanje.

PROCJENA RIZIKA ZA USMRĆIVANJE SVINJA NA KONTAKNTIM GAZDINSTVIMA

Kriterijumi	Odluka	
	Za usmrćivanje	Protiv usmrćivanja
Klinički znaci koji ukazuju na pojavu KKS* na kontaktnom gazdinstvu	DA	NE
Svinje su premještane iz žarišta na kontaktna gazdinstva u periodu nakon vjerovatnog unošenja virusa na zaraženo gazdinstvo	DA	NE
Kontaktna gazdinstva se nalaze na području sa velikom gustom svinja	DA	NE
Mogućnost širenja virusa iz žarišta KKS prije uvođenja mjera za sprječavanje širenja, suzbijanja i iskorjenjivanja	VELIKA/NEPOZNATA	OGRANIČENA
Kontaktna gazdinstva su smještena u krugu od 500 m od žarišta KKS (a ako se radi o području sa vrlo velikom gustom svinja, mora se uzeti u obzir veća udaljenost)	DA	NE
Kontaktna gazdinstva se nalaze u blizini više gazdinstava na kojima je izbila KKS	DA	NE
Broj svinja na gazdinstvu na kome je izbila KKS i/ili na kontaktnim gazdinstvima	VELIKI	MALI

* klasična kuga svinja - KKS

NAČIN ČIŠĆENJA I DEZINFEKCIJE

(1) Čišćenje i dezinfekcija prilikom sprječavanja i suzbijanja klasične kuge svinja na gazdinstvu obuhvata:

- 1) čišćenje i dezinfekcija, a po potrebi deratizacija i dezinsekcija se sprovodi u skladu sa uputstvom službenog veterinara;
- 2) korišćenje dezinfekcionih sredstva i njihovih koncentracija koji su odobreni za stavljanje u promet;
- 3) dezinfekciju koja se vrši gotovim ili svježe pripremljenim dezinfekcionim sredstvom, prema uputstvu proizvođača;
- 4) dezinfekciono sredstvo i način dezinfekcije prema vrsti objekata, vozila i predmeta koji treba da se dezinfikuju;
- 5) sredstva za odmašćivanje i dezinfekciju koja ne smiju da utiču na smanjenje njihove efikasnosti, a naročito moraju da se uvažavaju tehničke preporuke proizvođača (pritisak, minimalna temperatura i vrijeme djelovanja sredstava);
- 6) korišćenje dezinfekcionih sredstava, na način da se:

- a) potpuno natopi prostirka i đubrivo (stajnjak) dezinfekcionim sredstvom;
 - b) detaljno operu i četkom oribaju podovi, rampe i zidovi nakon uklanjanja i demontiranja opreme i instalacija gdje je to moguće, da bi se obezbijedio najviši efekat čišćenja i dezinfekcije;
 - c) ponovi dezinfekcija i ostavi da dezinfekciono sredstvo djeluje najmanje onoliko koliko je navedeno u preporukama proizvođača;
 - d) voda koja je bila korišćena za čišćenje odstrani na način da se izbjegne rizik od širenja virusa klasične kuge svinja;
- 7) izbjegavanje naknadne kontaminacije očišćenih površina koje su čišćene tečnostima pod pritiskom;
 - 8) pranje, dezinfikovanje ili uništavanje opreme, dijelova opreme, instalacije i pribora, koji su mogli biti kontaminirani;
 - 9) vođenje evidencija o sprovedenom čišćenju i dezinfekciji na gazdinstvu ili u vozilu.

(2) Postupak čišćenja i dezinfekcije na zaraženim gazdinstvima obuhvata:

- 1) Tekuće čišćenje i dezinfekciju:
 - a) tokom usmrćivanja životinja sprovede se sve mjere kako bi se širenje virusa klasične kuge svinja izbjeglo ili svelo na minimum, što uključuje i postavljanje dodatnih mjesta i opreme za dezinfekciju, rezervne zaštitne odjeće, tuševa, dekontaminacija korišćene opreme, instrumenata i pribora i isključivanje sistema za ventilaciju;
 - b) leševi uginulih ili usmrćenih životinja obilno se prskaju dezinfekcionim sredstvom;
 - c) za prevoz leševa iz zaraženog gazdinstva koriste se nepropusni i zatvoreni kontejneri ili druga sredstva;
 - d) nakon uklanjanja leševa, objekti gdje su svinje bile smještene, drugi objekti na gazdinstvu, dvorište i svi predmeti i materijali koji su mogli da budu kontaminirani tokom uništavanja, klanja ili postmortalnih pregleda svinja, se obilno prskaju dezinfekcionim sredstvom;
 - e) sva tkiva i krv koja bi mogla da se izliju tokom klanja ili postmortalnih pregleda ili kontaminirani predmeti, oprema i površinski slojevi zemlje, pažljivo se sakuplja i neškodljivo ukloni zajedno sa leševima;
 - f) upotrijebljeno dezinfekciono sredstvo djeluje na površinama na kojima je korišćeno najmanje 24 sata.
- 2) Završno čišćenje i dezinfekcija:
 - a) stajnjak i korišćena prostirka se odstranjuje i tretira u skladu sa podtačkom a) tačke 3 ovog priloga;
 - b) masnoća i prljavština se odstranjuje sa svih površina upotrebom sredstava za odmašćivanje i pranjem tih površina vodom;
 - c) nakon pranja vodom površine ponovo se obilno prskaju dezinfekcionim sredstvom;
 - d) nakon sedam dana prostorije i površine ponovno se očiste sredstvom za odmašćivanje, isperu vodom, obilno poprskaju dezinfekcionim sredstvom i ponovo isperu vodom.
- 3) Dezinfekcija kontaminirane prostirke, stajnjaka i osoke:
 - a) stajnjak i korišćena prostirka se pakuje, prska se dezinfekcionim sredstvom i ostavi da stoji najmanje 42 dana ili se uništi spaljivanjem ili zakopavanjem;
 - b) osoka se ne koristi najmanje 42 dana od poslednjeg dodavanja infektivnog materijala, osim ako službeni veterinar dozvoli kraće vrijeme stajanja osoke koja je prethodno bila tretirana u skladu sa uputstvom službenog veterinara na način da je osigurano uništavanje virusa klasične kuge svinja.

Ako se svinje drže na otvorenom, mogu da se odrede posebni postupci čišćenja i dezinfekcije uzimajući u obzir tip gazdinstva i klimatske uslove.

PRILOG 5

**PROCJENA RIZIKA PRILIKOM ODLUČIVANJA O SPROVOĐENJU HITNE
VAKCINACIJE SVINJA NA GAZDINSTVU**

Odluka

Kriterijum

	Za vakcinaciju	Protiv vakcinacije
Broj/kriva incidence izbijanja klasične kuge svinja u prethodnih 10 – 20 dana	Visoka/brzo raste	Niska/ravna ili sporo raste
Gazdinstvo na kojem bi se mogla sprovesti vakcinacija nalazi se na području sa velikom gustinom svinja	Da	Ne
Vjerojatnoća novih žarišta klasične kuge svinja na određenom području, tokom sljedeća dva ili više mjeseci	Vrlo vjerovatno	Nije vjerovatno
Nedostatak kapaciteta za neškodljivo uklanjanje	Da	Ne

PRILOG II-3.

Crna Gora
Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Veterinarska uprava

Broj: 323/15-0303-148/2
Podgorica, 09.03.2015.godine

STRUČNO UPUTSTVO ZA SPROVOĐENJA PLANA UZORKOVANJA RADI KONTROLE USPJEŠNOSTI IMUNIZACIJE VAKCINISANIH SVINJA PROTIV KLASIČNE KUGE SVINJA

U skladu s Programom obaveznih mjera za 2015. godinu (Sl. list CG 11/2015) pojava klasične kuge svinja sprječava se vakcinacijom protiv bolesti na svim gazdinstvima na kojima se drže i uzgajaju svinje, korišćenjem vakcine pripremljene od atenuiranog K soja virusa.

U svrhu isključivanja klasične kuge svinja vrši se klinički nadzor stada svinja i serološko praćenje stada svinja radi kontrole uspješnosti imunizacije vakcinisanih svinja - procjena imunološkog statusa populacije domaćih svinja na cijeloj teritoriji Crne Gore.

Procjena imunološkog statusa životinja zasniva se na serološkom praćenju stada. U tu svrhu je određen statistički reprezentativan broj uzoraka koje je potrebno ispitati. Cilj istog nije dokazati da su sva stada domaćih svinja vakcinisana, nego dokazati da prevalenca vakcinisanih stada nije niža od potrebne za odgovarajuću zaštitu od bolesti. Populacija se smatra odgovarajuće zaštićenom ukoliko se dokaže da je 80% populacije imuno.

Pravni osnov: Zakon o veterinarstvu ("Službeni list RCG", broj 30/12), propisi koji regulišu dijagnostiku, suzbijanje i iskorjenjivanje ove bolesti, Program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja u 2015. godini ("Službeni list CG" broj 11/15), Programa 11- Klasična kuga svinja

Odgovorna institucija: Veterinarska Uprava, Uprava za inspeksijske poslove

Nosilac posla: Veterinarske ambulante, Specijalistička veterinarska laboratorija, Veterinarska inspekcija

Obuhvat: 1500 svinja

Period za realizaciju: oktobar 2015. godine

Način izvođenja:

Veterinarske ambulante će sprovesti uzorkovanje krvi vakcinisanih svinja koje će dostaviti laboratoriji na ispitivanje prisustva specifičnih antitijela protiv virusa klasične kuge svinja. Predviđeno je uzorkovanje krvi od 1500 svinja na 300 nasumično odabranih gazdinstava, kako je navedeno u tabeli 2 (odabir gazdinstava je vršen na osnovu podataka o izvršenoj identifikaciji vakcinaciji u 2014. godini). Takvim uzorkovanjem omogućava se otkrivanje najmanje jedne nezaštićene životinje uzimajući u obzir sljedeće parametre: ciljana populacija > 8000 stada svinja od ukupno procijenjenih u zemlji s očekivanom prevalencom nezaštićenih stada od 50% i intervalom tačnosti 95%.

Tabela 2. Broj uzoraka prema veličini stada

Veličina stada prema broju životinja	Potreban broj uzoraka
1-10	Sve životinje u stadu
11-20	19
21-30	27
31-50	42
51-100	72
101-200	111
>200	246

Po sprovedenom testiranju stada se klasifikuju prema rezultatima na imuna: sva stada s više od 80% zaštićenih životinja i nezaštićena: sva stada u kojim je imunitet niži od 80%. Uzorkovanje krvi za kontrolu imunološkog statusa vrši se najranije 35 dana poslije vakcinacije. U slučaju da pojedina gazdinstva ne posjeduju svinje, uzorkovanje će se izvršiti u najbližem gazdinstvu sa približnim brojem životinja. Specijalistička Veterinarska laboratorija će izvršiti laboratorijsko-serološko ispitivanje radi kontrole imunološkog statusa. Nakon sprovedenih ispitivanja, Specijalistička veterinarska laboratorija priprema izvještaj o rezultatima kontrole imunološkog statusa domaćih svinja i dostavlja ga Veterinarskoj upravi. Za sprovođenje uzorkovanja krvi je potrebno izdati određen broj epruveta (u skladu sa planom uzorkovanja).

V. D. D I R E K T O R A
Biljana Blečić

PRILOG II-4.

Vlada Crna Gora
Veterinarska Uprava

Br: 323/12-0303-1602

Podgorica, 09.03. 2012 godine

Monitoring klasične kuge svinja kod divljih svinja – plan uzorkovanja i stiardne operative procedure za prikupljanje uzoraka

Sadržaj:

1. Uvod
2. Monitoring divljih svinja na KKS
3. Generalne pretpostavke

Aneksi

1. Uvod

Ovaj plan za uzorkovanje precizira uslove za monitoring populacije divljih svinja na KKS. Monitoring divljih svinja na KKS već se sprovodi u Crnoj Gori, ali bez dovoljnog broja uzoraka za bilo koju buduću indikativnu epidemiološku mjeru. Između 2006. i 2010. godine, 115 ulovljenih divljih svinja bilo je testirano sa negativnim rezultatom na prisustvo virusa KKS. Budući plan je da se testiraju sve ulovljene i pronađene mrtve divlje svinje. Cilj monitoringa je da se dokaže odsustvo ili prisustvo seropozitivnih životinja što će predstavljati osnovu za eventualne buduće epidemiološke mjere.

2. Monitoring divljih svinja na KKS

2.1. Pretpostavke

- ❖ Sve divlje svinje odstrijeljene u regularnim lovnim aktivnostima (Ulovljene Životinje – UŽ) ili nađene mrtve, odnosno ubijene dok su pokazivale kliničke simptome ili se sumnjivo ponašale (Indikator Životinje – IŽ), biće uključene u ovaj monitoring plan.
- ❖ Monitoring na KKS obavlja se kontinuirano tokom godine, ali naročito tokom lovne sezone.
- ❖ Očekuje se da uzorci za monitoring budu predati uglavnom od lovaca; organi IŽ (ili kompletni leševi, kada su u pitanju male životinje), trebalo bi da budu predati i od strane veterinara, čuvara nacionalnih parkova.
- ❖ Takođe, građani koji primjete IŽ, trebalo bi da obavjeste lokalno lovačko društvo, gdje je IŽ primjećena ili veterinarsku ambulantu.

2.2 Prikupljanje i čuvanje uzoraka

- Uzorci bi trebalo da budu uzeti što je prije moguće nakon odstrijeljenja (pronalaženja mrtve) divlje svinje
- Sledeći uzorci treba da budu prikupljeni:
 - Tjelesne tečnosti iz grudne ili trbušne duplje, uzete u toku odstranjivanja kože odstrijeljene životinje, prikupljene direktno posudom za uzorkovanje;
 - slezina, bubreg;
- Posude za uzorkovanje tjelesnih tečnosti biće obezbijedene od strane veterinarske uprave i preko Loavčkog saveza CG podjeljene grupama za lov na divlje svinje. U ovu svrhu biće upotrebljeni stiardni vakuumtajneri za prikupljanje krvi zapremine 9ml sa gumenim poklopcem (crveni);
- Svi uzorci prikupljeni od divljih svinja treba da budu spakovani u posude za uzorkovanje i deblju plastičnu vreću;
- Svi uzorci prikupljeni od jedne životinje treba da budu obilježeni istom oznakom i transportovani zajedno;
- Informacije vezane za mjesto gdje je životinja odstrijeljena ili pronađena treba da budu zabilježene prije odlaska sa tog mjesta;
- Ukoliko je dostavljanje uzoraka najbližoj veterinarskoj ambulanti [VA] nemoguće odmah nakon uzimanja, isti trebaju da budu čuvani na temperaturi od 2-8°C maksimalno 72 sata.

Uloga lovaca

- Prikupljaju i pravilno čuvaju uzorkovani materijal prije predaje za ispitivanje
- Zapamte, zabilježe ili snime sve neophodne informacije i podatke za popunjavanje propratnog obrasca, uključujući precizne informacije o mjestu odstrijeljenja (nađene mrtve) divlje svinje.
- Predaju uzorkovani materijal u najbližu VA u lovnoj oblasti, što je prije moguće nakon smrti životinje.

Uloga veterinarskih ambulanti

- Pripremaju, pravilno čuvaju i transportuju odgovarajući uzorak za ispitivanje
- Vršer besplatnu analizu na trihinelozu lovcu – donosiocu kompletnog i pravilno čuvanog uzorkovanog materijala
- Prikupljaju od lovaca sve neophodne podatke za popunjavanje propratnog obrasca, uključujući geografske koordinate lokacije odstrijeljene (nađene mrtve) životinje
- Šalju uzorke sa propratnim obrascem u specijalističku veterinarsku laboratoriju (SVL)

Uloga SVL

- Primanje uzoraka ili leševa IŽ od VA ili drugih strana
- Vrše ELISA test na uzorcima tjelesnih tečnosti u svrhu otkrivanja seropozitivnih životinja
- Potvrđuju prisustvo virusa kod ELISA pozitivnih slučajeva RT PCR metodom
- Podnose rezultate ispitivanja, kao i podatke sa pratećeg obrasca VU u elektronskom formatu u skladu sa matricom koju je dala VU

Uloga VU: Epidemiološka grupa odsjeka za zaštitu zdravlja I dobrobiti životinja I inspekcijski nadzor

- Analiza podataka i izvještaji, uključujući distribuciju rezultata testova, informacija i analysis outcomes
- Vremensku i prostornu analizu procjenjene prevalencije KKS
- Upoznavanje učesnika sa rezultatima testova i analysis outcomes
- Detekciju značajnih epidemioloških događaja I definisanje kontrolnih mjera
- Reviziju kontrolnih mjera KKS baziranih na rezultatima monitoringa KKS

2.3 Popunjavanje pratećih obrazaca

- Pri prijemu uzorkovanog materijala veterinar treba da provjere stepen svježine istog, kako bi ustanovili zadovoljenost minimalnih uslova za testiranje
- Veterinari treba da popune jedan prateći obrazac za svaku odstrijeljenu (pronađenu mrtvu) životinju. Lovci treba da obezbijede neophodne informacije za popunjavanje pratećeg obrasca, naročito podatke vezane za tačnu lokaciju i vrijeme odstrijela (nalaženja mrtve) životinje

2.4 Transport uzoraka

- Transport uzoraka treba da bude najkraći mogući.
- Transport uzorkovanog materijala do VA trebao bi biti na temperaturi frižidera u idealnim uslovima
- Dalji transport treba sprovesti u uslovima čuvanja uzoraka. (rashlađeni ili zamrznuti)
- Uzorke treba dostaviti u SVL u 72 sata nakon odstrijela životinje
- Da bi se izbjegla slučajna kontaminacija sredine, uzorci za ispitivanje na KKS treba da budu pakovani u trostrukom pakovanju i označeni.

2.5 Vođenje evidencije

- Kompletna evidencija o uzorcima i rezultatima ispitivanja treba da bude vođena od strane SVL
- Baza podataka koja sadrži informacije o podnesenim uzorcima (podaci sa pratećih obrazaca) i laboratorijskih ispitivanja treba da bude kreirana od strane SVL u skladu sa matricom koju je dala VU

3. Generalne pretpostavke

3.1. Organizacione, finansijske i pravne osnove

- Odgovornost, organizacione finansijske i pravne osnove uključenih strana (VU, VA, lovaca i nadzornika NP) biće uključene u godišnji Operativni program o zdravstvenoj zaštiti životinja.
- Ovo takođe uključuje trihineloskopski pregled, besplatan za lovce koji su donijeli pravilno uzet i čuvan uzorkovani materijal u VA od odstrijeljenih divljih svinja.
- Stični vakuumtajneri za prikupljanje pune krvi od 9 ml, kao dio specifične opreme za uzimanje uzoraka tjelesnih tečnosti biće obezbijeđeni od strane VU, a od strane Lovačkog saveza CG podijeljeni grupama za lov na divlje svinje.
- Nadoknada VAm-a za izvršeno ispitivanje na trihinelozu biće obezbijeđena iz budžeta godišnjeg "National operative program od preventive measure", bazirano na računima izdatim od strane VA i podacima o prikupljenim i ispitanim uzorcima iz SVL
- Tokom trening radionica lovci i čuvari nacionalnih parkova biće objašnjena njihova uloga i obaveze u monitoringu populacije divljih svinja na KKS.

Aneks I.

Stiardne Operativne Procedure (SOP) za monitoring divljih svinja na KKS, prikupljanje uzoraka I postupci sa istim

Pretpostavke

- Za monitoring divljih svinja na KKS sledeći primjerci divljih svinja treba da budu uključeni:
 - i. Odstrijeljene životinje (OŽ)
 - a) životinje ubijene u uobičajenim lovnim aktivnostima
 - ii. Indikator životinje (IŽ)
 - b) Nađene mrtve životinje
 - c) Odstrijeljene životinje koje su pokazivale kliničke simptome ili sumnjivo se ponašale
- Monitoring divljih svinja na KKS je odvija se tokom cijele godine, ali naročito za vrijeme lovne sezone

Za lovce i čuvare nacionalnih parkova

Prikupljanje uzoraka

- Uzorci od odstrijeljenih životinja treba da budu uzeti što je prije moguće nakon odstrijela životinje, zajedno sa uzorkom za trihineloskopiju. Sa Uzorakom-cima za trihinoskopiju treba manipulirati (pakovati) odvojeno od uzoraka za KKS
- Sledeći uzorci treba da budu prikupljeni od odstrijeljenih životinja:
 - I. Tjelesna tečnost treba da bude prikupljena iz grudne/trbušne duplje
 - II. Slezina i bubreg treba da budu prikupljeni

Tjelesne tečnosti treba da budu uzete direktno sa otvorenom epruvetom, nakon čega epruvetu treba zatvoriti originalnim čepom

Slezinu i tjelesnu tečnost treba uzeti i zapakovati u deblju najlonsku kesu.

Epruvetu i najlon kesu sa uzorcima organa treba jasno označiti istom oznakom, tako da je poznato da potiču od iste životinje. Nakon ovoga uzorkovani materijal treba čuvati na temperaturi frižidera što je prije moguće.

- Od pronađenih mrtvih divljih svinja treba uzeti jedino slezinu ili bubreg. U slučaju da je pronađena životinja mala, cijeli leš bi trebalo predati u VA.
- Lokaciju odstrijela/nalaženja divlje svinje treba zapamtiti ili zabilježiti odmah nakon uzimanja uzorka, kako bi tačna informacija bila obezbijeđena VA.
- Uzorci treba da budu predati u lovištu najbližu VA što je prije moguće.

Manipulacija i transport uzoraka

- Uzorke treba čuvati na hladnom (uslovi frižidera 2-8°C), odmah nakon uzimanja.
- Nakon stavljanja uzoraka u primarno pakovanje, treba ih staviti u novu deblju najlonsku kesu. Uzorci koji potiču od iste životinje treba spakovati zajedno. Nakon ovoga uzorke treba staviti u kartonsku kutiju odgovarajuće veličine. Treba preduzeti mjere da bi se spriječilo bilo kakvo curenje uzoraka i kontaminacija sredine (trostruko pakovanje).
- U slučajevima kadaje to neophodno, za transport uzorkovanog materijala do VA pored spoljašnje najlonske kese treba staviti led dabi se uzorkovani material sačuvao na temperaturi frižidera.
- Samo pravilno manipulirani uzorci biće prihvaćeni od strane VA. Ne treba da postoje znaci truljenja na uzorkovanom materijalu. Uzorkovani materijal treba čuvati u frižideru, i predati u najbližu veterinarsku ambulantu što je prije moguće, imajući u vidu da ovi uslovi mogu sačuvati kvalitet uzorka za ispitivanje maksimalno 72 sata.
- Nakon lova i uzimanja uzoraka, svi alati i oprema koja je upotrebljena uovu svrhut treba da se opere u vrućoj vodi.

Preventivne mjere

- Kontakt sa domaćim svinjama treba izbjegavati najmanje 3 sata nakon manipulisanja sa uzorkovanim materijalom.

Za veterinarske ambulante

Prikupljanje i čuvanje uzoraka

- Veterinari prikupljaju uzorkovani materijal divljih svinja od lovaca (gore a.-c.)
- Veterinari treba da provjere da li su uzorci pravilno manipulisani i obilježeni
- Tjelesne tečnosti uzete iz grudne/trbušne duplje i slezina; bubreg uzete od divlje svinje što je prije moguće nakon odstrijele kod OŽ; slezina i bubreg (u slučaju male životinje cijeli leš) nađene mrtve životinje(IŽ) predstavljaju idealan materijal za serološko i virusološko ispitivanje na KKS
- Uzorkovani materijal odstrijeljene životinje može biti upotrebljen za analzu u roku od kada je životinja odstrijeljena, pristigao i čuvan u uslovima frižidera (2-8°C). Ako uzorak ne može biti predat u ovom vremenskom okviru, treba ga zamrznuti (-20°C). Zamrznuti uzorak treba da ostane zamrznut tokom transporta. Ukoliko je moguće, zamrzavanje uzorka za čuvanje treba izbjegavati, jer može dovesti do odlaganja za testiranje uzorka.

Popunjavanje prpratnih obrazaca

- Veterinari treba da popune po jedan prpratni obrazac za prikupljene uzorke od jedne životinje. Lovci treba da obezbijede neophodne informacije za popunjavanje prpratnog obrasca, naročito za lokaciju odstrijela(nalaženja mrtve) životinje i podataka o okruženju.

Transport uzoraka

- Vrijeme transporta treba da bude što je kraće
- Tokom transporta treba obezbijediti iste temperaturne uslove u kojima su isti bili čuvani(rashlađeni/smrznuti)
- Da bi se izbjegla kontaminacija životne sredine, uzorci treba da budu poslani u trostrukom pakovanju.
- Vrijeme transporta uzoraka, čuvanih na temperaturi frižidera, treba da bude ukalkulisano u ukupno vrijeme od 72 sata, tokom koga su uzorci, čuvani na ovoj temperaturi adekvatni za analizu.
- Uzorci treba da budu praćeni prpratnim obrascem, koji treba da bude posebno pakovan da bi se očuvala čitljivost istog

Preventivne mjere

- Kontakt sa domaćim svinjama treba izbjegavati najmanje 3 sata nakon manipulacije sa uzorcima

Za SVL

Prijem uzoraka

- SVL će prihvatati uzorke divljih svinja poslanih od strane VA
- SVL će obezbijediti podatak VUo broju primnjenih uzoraka za savku VA posebno.

Obrađivač:
Mevlida Hrapović

V.D. DIREKTORA
Biljana Blečić